

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 28. izredna seja (27. februar 2013)

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2013

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 28. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA IZVOLITEV PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA ZBORA REPUBLIKE SLOVENIJE, EPA 1016-VI
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA IZVOLITEV NOVE PREDSEDNICE VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE, EPA 1015-VI

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	6
1. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA IZVOLITEV PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA ZBORA REPUBLIKE SLOVENIJE, EPA 1016-VI	6
SAMO BEVK.....	6
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	7
JANI MÖDERNDORFER	7
JOŽE TANKO	8
MAG. MAJDA POTRATA.....	9
RIHARD BRANISELJ	9
MIHAEL PREVC	10
FRANC JURŠA.....	11
MAG. MATEJ TONIN.....	11
ROMAN ŽVEGLIČ	12
JOŽEF HORVAT	12
MAG. IVAN VOGRIN	13
IVAN SIMČIČ	13
FRANC PUKŠIČ	13
BORUT AMBROŽIČ	13
MAG. BORUT AMBROŽIČ	13
MATJAŽ HAN	14
MAG. MAJDA POTRATA.....	14
SAMO BEVK.....	14
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	15
JANKO VEBER.....	15
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA IZVOLITEV NOVE PREDSEDNICE VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE, EPA 1015-VI.....	16
JANI MÖDERNDORFER	16
MAG. ALENKA BRATUŠEK	18
JANEZ JANŠA.....	23
MAG. MELITA ŽUPEVC	30
JOŽE TANKO	31
MAG. MAJDA POTRATA.....	33
DR. GREGOR VIRANT	34
MIHAEL PREVC	38
FRANC JURŠA.....	39
MAG. MATEJ TONIN.....	40
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	42
MAŠA KOCIPER.....	43
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	44
RIHARD BRANISELJ	45
MARIJA PLEVČAK	45
ROMAN ŽVEGLIČ	46
JOŽEF HORVAT	46
JOŽEF KAVTIČNIK	47
EVA IRGL.....	48
SAMO BEVK.....	49
JANJA KLASINC.....	50
MAG. STANKO STEPIŠNIK.....	51
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ.....	52

MATJAŽ HAN	53
JANEZ RIBIČ	54
JOŽE VELIKONJA	54
MAG. BRANKO GRIMS	55
SAMO BEVK	56
MAG. IVAN VOGRIN	57
DR. LJUBICA JELUŠIČ	57
PATRICIJA ŠULIN	58
FRANC PUKŠIČ	59
SREČKO MEH	60
BORUT AMBROŽIČ	60
MAG. BORUT AMBROŽIČ	60
JOŽEF JEROVŠEK	61
MIRKO BRULC	61
MAG. DAMJANA PETAVAR DOBOVŠEK	62
IVAN HRŠAK	63
MATEVŽ FRANGEŽ	64
ROBERT HROVAT	64
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	65
ROMANA TOMC	66
JANEZ JANŠA	67
BRANKO KURNJEK	70
MARJANA KOTNIK POROPAT	70
JANEZ JANŠA	70
MAG. MAJDA POTRATA	71
JANEZ JANŠA	71
MAG. ALENKA BRATUŠEK	72
JANI MÖDERNDORFER	72
JOŽE TANKO	74
MAG. MAJDA POTRATA	75
SAMO BEVK	75
MAG. KATARINA HOČEVAR	76
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	76
ROMAN ŽVEGLIČ	76
ANDREJ ČUŠ	77
JANEZ VASLE	77
MAG. BRANKO GRIMS	78
IVA DIMIC	78
ALENKA JERAJ	79
JOŽEF JEROVŠEK	80
SONJA RAMŠAK	80
ZVONKO LAH	81
MAG. IVAN VOGRIN	82
SREČKO MEH	82
TOMAŽ LISEC	83
JANEZ JANŠA	83
IVAN PIŠEK	84
JOŽEF HORVAT	85
MAG. ALENKA BRATUŠEK	85
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	86
MAG. ALENKA BRATUŠEK	86
MAG. ALENKA BRATUŠEK	87

Državni zbor
VI. mandat

28. izredna seja
27. februar 2013

Predsedujoči: Janko Veber.....predsednik Državnega zbora
Renata Brunskole.....podpredsednica Državnega zbora
Jakob Presečnik.....podpredsednik Državnega zbora
Romana Tomc.....podpredsednica Državnega zbora

Seja se je začela 27. februarja 2013 ob 10.00.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci,
gospe in gospodje!

Začenjam 28. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi tretjega odstavka 20. člena, prvega odstavka 58. člena in drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnje seje ne more udeležiti poslanec gospod Roberto Battelli. Na sejo sem vabil kandidatko za novo predsednico Vlade mag. Alenko Bratušek in predsednika Vlade gospoda Janeza Janšo k 2. točki dnevnega reda in predstavnike Vlade k obema točkama dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 28. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v torek, 26. februarja letošnjega leta s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora.

Predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel. Državnemu zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem.

Prehajamo na odločanje o dnevnem redu. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 80, proti 2.

(Za je glasovalo 80.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je dnevni red 28. izredne seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZA IZVOLITEV PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA ZBORA REPUBLIKE SLOVENIJE.**

Skupina 10 poslank in poslancev je 22. februarja 2013 na podlagi prvega odstavka 199. člena Poslovnika Državnega zbora kot kandidata za predsednika Državnega zbora predlagala gospoda Janka Vebra. Do začetka

obrnave točke nisem prejel novih predlogov kandidatur.

Za dodatno obrazložitev predloga kandidature dajem besedo predstavniku predlagatelja gospodu Samu Bevku.

Izvolite.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor!

V posebno čast in zadovoljstvo mi je, da lahko v imenu kolegic in kolegov iz Poslanske skupine Socialnih demokratov predstavim kandidato poslanca Janka Vebra za predsednika Državnega zbora Republike Slovenije.

Janko Veber je univerzitetni diplomirani inženir gradbeništva, vodja Poslanske skupine Socialnih demokratov in dolgoletni izjemno izkušen poslanec ter politik. Svojo poklicno kariero je začel na področju urejanja prostora in inšpekcijskih služb na občini Kočevje, kasneje pa je postal direktor javnega podjetja Hydrovod Kočevje–Ribnica. Poklicno politično pot je začrtal leta 1994, ko je bil prvič izvoljen za župana občine Kočevje. Volivke in volivci so mu za tem vodenje občine zaupali še trikrat zapored.

Janko Veber je bil prvič izvoljen za poslanca Državnega zbora leta 1996. Na predčasnih parlamentarnih volitvah leta 2011 so mu volivke in volivci zaupali peti zaporedni mandat poslanca. Bil je eden redkih poslancev in županov obenem, ki je obe funkciji opravljal optimalno, predvsem zaradi svoje pregovorne delavnosti in neizmerne energije. V Državnem zboru je opravljal mnoge odgovorne funkcije, saj je bil predsednik Odbora za promet, podpredsednik v nekaterih delovnih telesih oziroma preiskovalnih komisijah ter izjemno dober poznavalec in strokovno podkovan na različnih področjih, še posebej na področju prometne infrastrukture, lokalne samouprave, kmetijstva in gozdarstva. Bil pa je tudi v najožjem krogu kandidata za ministra v prejšnji vladi. 17 let sodelujem s poslanskim kolegom

Jankom Vebrom pri delu v Državnem zboru in lahko zagotovo trdim, da sodi v sam vrh najbolj izkušenih slovenskih parlamentarcev.

V tem mandatu Državnega zbora smo ga poslanske kolegice in kolegi iz Poslanske skupine Socialnih demokratov izbrali za vodenje poslanske skupine. Kot mnogokrat doslej, je tudi v vlogi vodje poslanske skupine in člana Kolegija predsednika Državnega zbora upravičil zaupanje poslank in poslancev, saj je svoje delo opravil zelo dobro. Poslanski kolega Janko Veber ima poleg vodstvenih sposobnosti izjemno razvito socialno noto. Odlikujejo ga strpnost, preudarnost in odprtost do drugačnosti, kar je v trenutni situaciji še kako potrebno. Iz opisanih izkušenj predlagani kandidat nedvomno izkazuje vsa potrebna znanja, izkušnje in sposobnost razumevanja temeljnih postulatov institucionalne parlamentarne demokracije.

Predlagatelji smo prepričani, da bo ob iskanju širšega političnega soglasja, ki bi presegalo ozke strankarske interese oziroma delitve, odgovorno in uspešno opravljal zahtevne naloge predsednika Državnega zbora Republike Slovenije. Prepričani smo v dosedanje delo, bogate delovne izkušnje, korekten in dosleden odnos do nalog, ki jih je opravljal in tudi v osebne lastnosti poslanca Janka Vebra, kar upravičuje našo kandidaturo in njegovo izvolitev na mesto predsednika Državnega zbora Republike Slovenije. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa za dodatno obrazložitev.

Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin. Besedo ima dr. László Göncz kot predstavnik Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti.

Izvolite.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani ostali prisotni!

Menimo, da je z vidika zakonitega in operativnega delovanja Državnega zbora potrebno, da se čim prej izvoli predsednika s polnimi pooblastili. Kljub temu, da sem trdil, da je to čim prej potrebno, bi lahko morda le še kakšen dan počakali, je naše stališče, predvsem z vidika, da bi se bolj videli obrisi morebitne nove koalicije, ker danes pod neko drugo točko odločamo ravno v zvezi z novo koalicijo. Vendar, če je bila pobuda podana tako kot je bila in se o tem odloča sedaj, želim poudariti, da v naši poslanski skupini ne vidimo nekih posebnih zadržkov glede podpore kandidatu gospodu poslancu Janku Vebru.

Gre za izkušenega poslanca, parlamentarca, ki bo lahko s svojim znanjem in izkušnjami veliko prispeval h kvaliteti dela v Državnem zboru, predvsem na področju usklajevanja med različnimi političnimi opcijami. Verjetno se sam najbolj zaveda, da delo nikakor ne bo lahko, niti popularno, temveč zelo

izpostavljeno, predvsem medijsko, zato bo treba vložiti veliko znanja, umirjenosti, vzajemnega spoštovanja in verjetno tudi energije. V določenih situacijah bo potrebna tudi preudarnost, odločnost in modrost. Upam, da bo kandidat v primeru izvolitve kos velikemu izzivu, kar bo tudi v prid države in njenih državljanov. Menimo, da bo pri tej funkciji v dani situaciji najmanj potrebno nekih strankarskih uveljavljanj, kajti kot prvi med enakimi bo verjetno prav na način sklepanja dobrih kompromisov med strankami lahko največ dosegel. Ne glede na to, kako dolg bo mandat potencialnega novega predsednika Državnega zbora, dodana vrednost se zmeraj lahko ustvari z vidika kvalitete delovanja Državnega zbora. To morebitnemu novemu predsedniku, sedanjemu kandidatu, tudi iskreno želim.

Na koncu naj še poudarim, da dobro sodelovanje pričakujemo tudi na področju zaščite pravic avtohtonih narodnih skupnosti in narodnih skupnosti nasploh. Predvsem bomo potrebovali dobro sodelovanje tudi zaradi načrtovane nadgradnje manjšinske zakonodaje, ki se bo, vsaj trdno upam, kljub morebitnim spremembam v okviru izvršne veje oblasti, intenzivno nadaljevalo. Nadgradnja manjšinske zakonodaje, vključno s sprejetjem splošnega zakona o narodnih skupnostih, je potrebna, in to iz vsebinskih razlogov, vendar bo v korist nedvomno tudi nadaljnjemu mednarodnemu uveljavljanju Slovenije na področju zaščite pravic avtohtonih narodnih skupnosti ter manjšinskih skupnosti.

Podpora z moje strani bo zagotovljena. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Jani Möderndorfer v imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija. Izvolite.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Spoštovani poslanke in poslanci!

Zaradi trenutne politične situacije in v luči izhoda iz trenutne krize želim, da Državni zbor na današnji izredni seji glasuje in določi novega predsednika Državnega zbora. Prepričani smo, da bi moral Državni zbor delovati v svoji popolni sestavi, ne glede na konkretno izvajanje predsedniške funkcije s strani podpredsednika Državnega zbora. Nenazadnje je sam gospod Jakob Presečnik ob prevzemu funkcije predsednika Državnega zbora dejal: "Nadomeščal bom predsednika, ki ga ni in ne da bi si to izbiral. Če bi lahko, bi predlagal koga drugega. Toda, ker ne morem izbirati, bom prevzel to nalogo. Neodgovorno bi bilo, če je ne bi." Kandidat za predsednika Državnega zbora Janko Veber je izjemno izkušen politik, saj je bil v Državni zbor Republike Slovenije prvič izvoljen že leta 1996.

Volivke in volivci so mu mandat poslanca Državnega zbora na zadnjih

predčasnih volitvah zaupali že petič, zato smo v Pozitivni Sloveniji prepričani, da Janko Veber dobro pozna delo in poslovanje Državnega zbora, ki je nujno za opravljanje funkcije predsednika Državnega zbora. Vloga predsednika Državnega zbora je predvsem povezovalna in Janko Veber je v dolgi politični karieri z opravljanjem številnih odgovornih funkcij, v tem sklicu tudi kot vodja poslanske skupine, dokazal, da mu ta vloga ni tuja. Kolegi poslanci in poslanke iz vrst Socialnih demokratov so prepričani, da dobro opravlja svoje delo in da je upravičil njihovo zaupanje. Tudi v Pozitivni Sloveniji menimo, da bo Janko Veber upravičil naše zaupanje in da bo pri svojem delu spoštoval načela strpnosti in preudarnosti. Verjamemo, da bo odigral pomembno vlogo pri iskanju širšega političnega soglasja, ki ga v Republiki Sloveniji nujno potrebujemo. Zato smo se v Pozitivni Sloveniji odločili, da podpremo njegovo kandidaturo za predsednika Državnega zbora.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Jože Tanko v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.
Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani kolegi!

Ne spomnim se, da bi prvopodpisani poslanec pod predlog za imenovanje predsednika Državnega zbora predlagal samega sebe in da bi si ob tem pripravil še tako lepo obrazložitev, kot smo jo dobili. Menim, da je bilo v tem primeru soglasje, ki je priloženo, povsem odveč, ker je že s tem, ko je podpisal predlog za imenovanje samega sebe, opravil tudi to nalogo. Imamo močne pomisleke glede imenovanja predsednika Državnega zbora. Ne samo pomisleke, ampak tudi nasprotujemo takšnemu nejasnemu postopku z nepredvidljivimi posledicami. Ko bomo na koncu tega postopka morda res dobili predsednika Državnega zbora, s čimer se bo formalno zapomnila vrzel, ki je nastala po odstopu prejšnjega predsednika gospoda Viranta, ne bomo prav nič bližje kakršnikoli vsebinskim pogojem za izhod iz te nezavidljive situacije, ki je nastala zaradi načrtovanega napada iz zasede na predsednika Vlade Janeza Janšo.

Za volitve predsednika Državnega zbora bi morala obstajati koalicija vsaj z okvirnim programom, ki ga namerava realizirati, da se država potegne iz gospodarsko-finančne in tudi politične krize. Programa nastajajoče koalicije ni niti v obrisih, saj vidimo, da na nobenem ključnem področju nimata niti dve potencialni koalicijski stranki vsaj približno enakega mnenja oziroma stališča. Pri dveh ključnih projektih tega mandata, Slovenskem državnem holdingu in slabi banki, so prisotna izrazito nasprotna stališča Državljanske liste in DeSUS, ki sta na eni strani in sta zakone podprla. Na drugi strani

imamo Pozitivno Slovenijo in SD, ki sta uporabila vse parlamentarne instrumente, da sta blokirala uveljavitev teh dveh zakonov, vključno z ustavnimi presojami glede referendumov.

Ker sta dva ključna projekta sedanje koalicije, bodo sopotnice nove koalicije, če bodo vstopile, morebitne sopotnice nove koalicije, morale precej spremeniti stališča in se večkrat postaviti na glavo, da bodo stvari izgledale prav. Tukaj se zelo pridružujem stališču kolega Starmana, ko pravi, da se bo sedaj podiralo tisto, kar se je prejšnje leto z velikimi naporji zgodilo. Prva žrtev je že padla. Dr. Janez Šušteršič, minister Državljanske liste, ki je bil nosilec sprostitve teh dveh zakonov, je že izločen iz kakršnikoli kadrovske kombinacije pri nastajanju eventualne nove koalicije. Gregor pa nič.

Pri Slovenskem državnem holdingu – če se zdaj vrnem na kandidata za predsednika Državnega zbora gospoda Vebra – smo bili deležni njegovih neosnovanih obtožb, da hočemo s poenotenjem upravljanja, vodenja, razpolaganja z državnim premoženjem, ukrasti državno lastnino. Nismo imeli in nimamo nobene tovrstne želje. Želeli smo le, da bi država in državljani imeli kaj od nje, saj jo moramo zaradi nacionalnega interesa do sedaj samo dokapitalizirati, večkrat, denar se pa ob asistenci dela politike najbrž steka na tajne račune stricov iz ozadja v davčnih oazah v kakšne pošne nabiralnike. Ko se je na osnovi zakona pripravila klasifikacija državnega premoženja, je kolega Veber klasifikacijo označil za veleizdajo, tiste, ki smo jo pripravljali in podpirali pa najbrž za veleizdajalce. Nič od tega ne drži. Več ali manj ves čas je hvalil Agencijo za upravljanje kapitalskih naložb, čeprav je ta v referenčnem letu 2011 pridelala kar 15-krat manj dividend iz državnega premoženja kot je bilo vanj plasiranih finančnih vložkov, da je lahko to državno premoženje sploh živelo. Če ob tem dodamo še negativne donose, potem lahko stališča gospoda Vebra označim najmanj kot pristranska in tudi strokovno in politično sporna.

Eden od razlogov za glas proti je tudi nekonsistentnost politike Socialnih demokratov. V programu imajo ohranitev vsega javnega, tudi državnega, pa naj gre za šolstvo, naj gre za zdravstvo in tudi za kakšna druga področja. V praksi pa to kos po kosih privatizirajo. Primer Marte Macedoni Lukšič, žene predsednika Socialnih demokratov, je le eden od teh, je pa zelo izstopajoč, saj gre za ženo predsednika Socialnih demokratov in pokazatelj, da eno govorijo in drugo delajo. Na eni strani polna usta javnega zdravstva, na drugi pa izkoristijo vsako priložnost za privatizacijo. Prav nihče od članov Poslanske skupine Socialnih demokratov ni obsodil tega ravnanja, ki sicer ni nezakonito, je dovoljeno, to moramo priznati, vendar je v nasprotju z načelno in programsko opredelitvijo Socialnih demokratov. Tu o kakšni veleizdaji ni bilo nobenega govora.

Gospod Veber je dobil tudi negativno mnenje Računskega sodišča za zadnje leto županovanja v občini Kočevje. Računsko sodišče je v izreku zapisalo, da je bilo poslovanje občine Kočevje v pomembnem neskladju s predpisi in usmeritvami. Sicer je občina Kočevje že dolgo nekje na dnu lestvice uspešnosti slovenskih občin, z mnogimi težavami, ki se jih kljub dolgoletnemu županovanju gospoda Veber ni uspela otresti. Tudi zdaj, ko gospod Veber ni več župan, ne najde poti za sodelovanje s sedanjim županom. Dva najpomembnejša funkcionarja kočevske občine, gospod Veber tudi svetnik, ne moreta okoli temeljnih stvari v lokalni skupnosti doseči niti minimalnega konsenza. Toliko o preudarnosti, strpnosti, odprtosti do drugačnosti in morda še čem. Ta kočevska slika nesodelovanja med dvema najpomembnejšima akterjema v lokalni skupnosti – trpi zagotovo občina – se lahko s tem imenovanjem prenese tudi na državno raven, morda v še precej trši obliki. V Državnem zboru pa potrebujemo politiko strpnosti, preudarnosti in odprtosti do drugačnosti.

Čeprav je glasovanje tajno, bomo v naši poslanski skupini glasovali proti. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Mag. Majda Potrata v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.
Izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani kolegi in kolegice!

Socialni demokrati se zavedamo posebnega pomena in odgovornosti, ki jo predstavlja funkcija predsednika Državnega zbora. Je prvi med enakimi predstavniki ljudstva v najvišjem zakonodajnem telesu, zato mu tudi Ustava Republike Slovenije namenja posebno mesto v naši ustavnopravni ureditvi. Tako 84. člen Ustave določa, da se predsednika Državnega zbora izvoli z večino glasov vseh poslank in poslancev. 103. člen Ustave določa, da predsednik Državnega zbora razpisuje volitve predsednika republike. 106. člen pa predvideva, da predsednik Državnega zbora v določenih primerih nadomešča predsednika republike ali celo začasno opravlja njegovo funkcijo.

Predsednik Državnega zbora, ki predstavlja najvišjo vejo oblasti v državi, je nedvomno zelo odgovorna funkcija. Zaradi tega nam poslankam in poslancem ne sme biti vseeno, ali Državni zbor deluje v polni vodstveni sestavi ali pa sprejema svoje odločitve brez predsednika, s čimer se žal soočamo že skoraj mesec dni. Takšna situacija je blago rečeno nenavadna, predvsem pa dodatno kmi zunanji videz Državnega zbora kot inštitucije ter daje državljanom in državljanom napačen signal. Zato je toliko bolj pomembno, da poslanke in

poslanci čim prej izvolimo novega predsednika. Vendar pa takšna izvolitev sama po sebi ni zadosti. Pri tem naj posebej poudarim, da Socialni demokrati izrekamo zahvalo podpredsedniku Državnega zbora Jakobu Presečniku za korektno vodenje. Žal pa Ustava govori, kar govori in moramo imeti izvoljenega predsednika Državnega zbora.

Socialni demokrati smo prepričani, da mora nosilec funkcije s svojimi ravnanji in aktivnostmi le-tej dati ustrezno mesto in vsebino. Pogoj za slednje pa je, da na funkcijo predsednika Državnega zbora izvolimo kandidata, ki bo znal v polni meri upravičiti tako zaupanje. Tak poslanski kolega Janko Veber zagotovo je. Poslanec in kandidat za predsednika Državnega zbora ima za seboj 20 let političnega delovanja, sicer pa je poklicno pot začel pri urejanju prostora, v delu v inšpekcijski službi in vodenju javnega podjetja Hydrovod Kočevje–Ribnica. Na poklicno politično pot je stopil leta 1994, ko je bil prvič izvoljen za župana občine Kočevje, volivke in volivci pa so mu za tem županovanje zaupali še 3-krat. Janko Veber je bil prvič izvoljen za poslanca Državnega zbora leta 1996. Na predčasnih parlamentarnih volitvah leta 2011 so mu volivke in volivci zaupali peti zaporedni mandat poslanca. V vsej svoji poslanski karieri je v Državnem zboru opravljal mnoge odgovorne funkcije, saj je bil predsednik Odbora za promet in tudi podpredsednik v nekaterih delovnih telesih oziroma preiskovalnih komisijah.

V tem mandatu smo ga poslanki in poslanci iz Poslanske skupine Socialnih demokratov izbrali za vodenje poslanske skupine. Kot mnogokrat doslej je svoje delo opravljal zelo dobro in s tem upravičil zaupanje Poslanske skupine Socialnih demokratov. Janko Veber ima poleg vodstvenih sposobnosti izjemno razvit socialni čut. Odlikujejo ga strpnost, preudarnost in odprtost za različnost, kar je v tej situaciji zelo potrebno. Iz povedanega izhaja, da predlagani kandidat nedvomno izkazuje potrebno znanje, ima izkušnje in sposobnost uresničevanja temeljnih vrednot parlamentarne demokracije. To mu bo kazalo pot pri udejanjanju vloge prvega med enakimi, zlasti pa pri zagotavljanju pristojnosti in vloge najvišje veje oblasti v državi Sloveniji, kar Državni zbor zagotovo je. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Rihard Braniselj v imenu Poslanske skupine Državljske liste.
Izvolite.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Spoštovani podpredsednik, kolegice in kolegi!

Danes je neke vrste praznik v hramu demokracije. Volimo namreč prvega med enakimi, volimo novega predsednika Državnega zbora. Želimo si, da bi z novim predsednikom Državnega zbora, katerega moramo čim prej

izvoliti, Državni zbor polno funkcioniral in bil polno operativen. Želimo si predsednika Državnega zbora, ki bo toleranten, strpen, povezovalen, sprejemljiv za vse, pravičen. Želimo si predsednika Državnega zbora, ki bo paternalističen do nas, poslank in poslancev, paternalističen do služb Državnega zbora in vseh zaposlenih. Da bo zaščitil inštitucijo, ko bo to potrebno, da se bo zavzel za vsakega izmed nas, če bo to potrebno. Po drugi strani pa, da bo kritičen do ravnanj vseh nas, da bo na ta ravnanja opozarjal in tudi ukrepal, kolikor je v njegovi moči. Kolega Janko Veber ima po našem mnenju dovolj politične kilometrine in bi lahko v danem primeru, v danih okoliščinah in v trenutku časa bil dober kandidat in dober predsednik Državnega zbora, ki ima tudi potencialno vse tiste lastnosti, o katerih sem govoril.

Da skrajšam, Poslanska skupina Državljske liste najavlja podporo kolegu Janku Vebru in mu želimo, če bo dobil zadovoljivo podporo, uspešno delo v Državnem zboru. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Mihael Prevc v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Izvolite.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Državni zbor je nedvomno prvi temelj in zadnji branik demokracije v Republiki Sloveniji. Je tisti kraj oziroma pojem, ki bi moral biti postavljen na vrh vrednostne lestvice političnih vrednot demokratične družbe, med katere spada tudi naša. Žal zaradi takšnih in drugačnih razlogov, ki smo jim bili priča tudi v preteklem letu in jih na tem mestu ne bi izpostavljali, še zdaleč ni tako. To jasno izražajo tudi ljudje na ulici, v javnomnenjskih anketah in še kje.

Pred dobrim letom smo bržkone vsi poslanci tega sklica Državnega zbora, predvsem tisti, ki so bili izvoljeni prvič, optimistično zakorakali v nov mandat, za katerega si najbrž nihče ni mislil, da bo tako zelo turbulenten. A žal je bil že začetek mandata precej klavrn. Spomnimo se konstitutivne seje Državnega zbora, na kateri sta takrat še potencialni koalicijski partnerici z največjim številom poslancev predlagali vsaka svojega kandidata oziroma kandidatko za predsednika Državnega zbora, od katerih noben ni prejel zadostne večine, s čimer se je onemogočilo konstituiranje Državnega zbora. Gordijski vozeli ali, bolje rečeno, petelinji boj smo nato presekali člani ostalih poslanskih skupin z izvolitvijo dr. Viranta na mesto predsednika, kar je bil tudi nekakšen povod za začetek pogovorov o desnosredinski koaliciji petih strank, koaliciji, ki po dobrem letu ne obstaja več, zaradi česar po tako kratkem

času volimo novega predsednika Državnega zbora.

Današnje volitve predsednika potekajo v popolnoma drugačnih okoliščinah kot tiste pred dobrim letom dni. Žal optimizma ni več, obeti za prihodnost so dokaj nepredvidljivi. Zato je še toliko bolj pomembno, kakšna oseba zaseda položaj predsednika parlamenta. Naj najprej poudarim, da smo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke veseli, da ste se tokrat sposobni dogovoriti o enem kandidatu za predsednika. Državni zbor vsekakor čim prej potrebuje predsednika s polnimi pooblastili. To je pomembno tako za nemoteno delovanje Državnega zbora in njegovih služb kot tudi za mednarodno dejavnost te institucije in kredibilnost naše države v tujini. Nenazadnje je bil zaradi nezasedene predsedniške funkcije odpovedan že prenekateri obisk tuje delegacije pri nas, kar v mednarodnem prostoru ni bilo sprejeto z odobravanjem. Predvsem pa to ni dobro za ugled Republike Slovenije v tujini.

Naj spregovorim še malo o kandidatu za predsednika Državnega zbora Janku Vebru. V predlogu za izvolitev je navedeno, da ima gospod Veber, citiram: "izjemno razvito socialno noto, odlikuje pa ga strpnost, preudarnost in odprtost do drugačnosti", konec citata. To je morda res, vendar poslanka in poslanci Slovenske ljudske stranke teh vrlin v preteklem letu žal nismo prepoznali. Zato v naši poslanski skupini upamo oziroma pričakujemo, da bo gospod Veber, če bo izvoljen za predsednika Državnega zbora, deloval bistveno bolj povezovalno, konstruktivno, kot je deloval preteklo leto kot vodja ene izmed opozicijskih poslanskih skupin. Upamo tudi, da bo korekten do vseh poslancev v parlamentu in da v svojih nastopih ne bo podpihoval ideoloških vprašanj, da ne bo politikov z druge strani označeval za veleizdajalce, kradljivce, akterje ropa stoletja in še kaj.

Ali je bilo njegovo ravnanje iskreno ali zgolj predstava za javnost oziroma igranje vloge opozicijskega poslanca, ve kandidat za predsednika sam. V Slovenski ljudski stranki resnično upamo, da je šlo za slednje. Od gospoda Vebera zato v dobri veri pričakujemo, da bo kot predsednik Državnega zbora, če bo izvoljen, predsednik vseh poslank in poslancev, ne glede na njihovo politično prepričanje in bo v tem duhu deloval tudi v situacijah, ko bi sam kot navaden poslanec ali vodja poslanske skupine sicer reagiral drugače. Da bo prvi med vsemi enakimi, ne zgolj prvi med enakimi na svojem političnem polu. Odgovornost za izvolitev predsednika Državnega zbora ni v rokah poslanke in poslancev Slovenske ljudske stranke. To odgovornost nosi parlamentarna večina, kateri se je uspelo poenotiti o kandidatu za novega predsednika in je tudi najbolj odgovorna za ugled ter ustrezno delovanje institucije Državnega zbora.

Zato v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke predlaganega kandidata za

predsednika ne bomo podprli. Kljub temu pa vam, gospod Veber, v primeru izvolitve poslanka in poslanci Slovenske ljudske stranke pri opravljanju te pomembne funkcije želimo veliko modrosti, preudarnosti in strpnosti ter uspešno delo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Franc Jurša v imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev Slovenije.
Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Gospod podpredsednik, hvala lepa za besedo. Lep pozdrav kolegicam in kolegom!

Pred približno mesecem dni smo poslanci Državnega zbora Republike Slovenije ostali brez predsednika. Odločitev gospoda Viranta, da odstopi z mesta funkcije predsednika Državnega zbora, smo poslanci naše poslanske skupine obžalovali, saj smo bili z njegovim vodenjem zadovoljni. Delo Državnega zbora pod njegovim okriljem je potekalo korektno in strokovno. To velja tudi za podpredsednika gospoda Presečnika, ki je v skladu s poslovnimiškimi določili prevzel nadomestno vodenje oziroma predsedovanje Državnega zbora. Hvala obema.

Ker mora hram demokracije, kakor vsaka državna institucija, delovati v svoji popolni sestavi, potrebuje le-ta tudi svojega vodjo oziroma predsednika. Tudi zato, ker je funkcija predsednika Državnega zbora več kot samo vodenje poslancev in zakonodajne veje oblasti, je prav, da ne glede na politično situacijo v državi čim prej izglasujemo novega predsednika. Danes imamo, kolegice in kolegi, to priložnost.

Predlagani kandidat za predsednika Državnega zbora je gospod Janko Veber. Po našem vedenju je izkušeni politik na lokalni ravni in državnem nivoju. Glede na obsežno kilometrino v parlamentu in njegovo dosežanje odgovorno opravljanje poslanskega dela v Poslanski skupini DeSUS ocenjujemo, da je spoštovan med svojimi poslanskimi kolegi. Prav tako menimo, da je sposoben delovati nevtralnno, kljub nekaterim pomislekom drugih poslanskih skupin, kar je ena izmed najpomembnejših vrlin, ki jo mora imeti predsednik Državnega zbora, saj je njegova naloga demokratično vodenje poslancev skozi postopke sprejemanja odločitev. Zlasti v teh negotovih političnih časih bo moral pokazati tudi veliko mero strpnosti. V naši poslanski skupini si želimo, da bi predsednik Državnega zbora zmožeg uveljaviti takšno kulturo povezovanja in sodelovanja v parlamentu, da bodo presekanes danes preveč ustaljene politične delitve na leve in desne oziroma na desne in leve. Slovenija to v tem trenutku krvavo potrebuje, saj bomo morali poslanci v naslednjih tednih in mesecih pokazati, da zmoremo delati za ljudi.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine DeSUS želimo gospodu Vebru veliko uspeha pri njegovem delu. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod mag. Matej Tonin v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije.
Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, spoštovani Janko!

Državni zbor potrebuje predsednika Državnega zbora, zato v Novi Sloveniji pozdravljamo volitve predsednika Državnega zbora. Ne smemo pozabiti, da je naša koalicija oziroma naš skupni mandat, ko smo ga začeli na začetku, izvolila predsednika Državnega zbora, kljub temu, da še ni bila jasna koalicija oziroma da se je koalicija še vedno izoblikovala, in to zato, ker smo se vsi zavedali, da Državni zbor potrebuje predsednika. Sedaj je na nas, poslancih, dolžnost, da poskušamo izbrati tistega izmed 90 kandidatov, ki se bo čim bolj približal naslednjim lastnostim, da je zmeren in da je povezovalen.

Za kandidata, ki je pred nami, gospoda Vebra, lahko v Novi Sloveniji rečemo, da je bil v preteklem letu žal preoster v svojih izjavah. Te ostre izjave so na nek način spodbujale pesimizem, posledično pa tudi večale konfliktnost v tem parlamentu. Pogrešali smo tudi večjo pripravljenost na sodelovanje. Da ne bom govoril samo na pamet, bom povedal nekaj primerov. Vsekakor smo si želeli, da bi gospod Veber in njegovi kolegi dopustili razpravo o Zakonu o referendumu in o ljudski iniciativi. Žal naše želje po neki osnovni demokratični želji po razpravi niso bile uslišane. Morda smo celo nekoliko bolj razočarani, ker smo se vsaj v Novi Sloveniji v tem letu trudili biti povezovalni, trudili smo se sodelovati, zato smo, recimo, vsi skupaj, tudi v koaliciji, prisluhnili zahtevam pri pokojninski reformi s strani opozicije. Ta koalicija je podprla tudi amandma na proračun s strani opozicije in nenazadnje smo nedavno v Novi Sloveniji sopolodpisali neko zahtevo za sklic nekega odbora v zvezi z vodami, ki je prišla s strani Socialnih demokratov.

Mislim, da sem zelo nazorno nanizal razloge, zakaj v Novi Sloveniji ne bomo podprli gospoda Vebra za predsednika. Ker mislim, da je, tudi, če Državni zbor potrebuje predsednika, naša dolžnost, da poskušamo izbrati čim boljšega. Da ne bo te naše odločitve slučajno kdo narobe razumel, da se to odločamo zaradi ideoloških razlogov ali da se za to odločamo zaradi tega, ker morda v prihodnjih mesecih, dnevih ne bomo več v koaliciji. Ne. Naj vas spomnim, da je prav Nova Slovenija, taista poslanska skupina, na začetku mandata podprla Boruta Pahorja kot predsednika Državnega zbora. Nihče nam ne more očitati ideološke omejenosti. Kljub vsemu pa smo prepričani, da bi lahko našli kandidata, ki bi bil nekoliko bolj

zmeren in nekoliko bolj povezovalen kot je gospod Veber, in ta kandidat bi tudi dobil našo podporo.

Vseeno pa gospodu Vebru dajemo priložnost in si želimo in upamo, da nas bo s svojim delom v prihodnosti pozitivno presenetil.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Besedo dajem poslankam in poslancem. Na vrsti je gospod Roman Žvegljč, pripravi se gospod Jožef Horvat.

ROMAN ŽVEGLIČ (PS SLS): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo.

Najprej bi rad povedal, da gospodu kolegu poslancu Vebru želim uspešno delo v novi funkciji. Ne dvomim v to, da bo danes izvoljen. Želim mu, da bo ta prehod iz poslanskega dela v državniško delo zmožeg. Sedaj, ko sem ga videl, ko je začel razpravljati ali ko se je prijavil k razpravi ali ko je bil na televiziji, sem približno vedel, kakšen bo njegov vrstni red razprave. Kraja stoletja, veleizdaja, holding, slaba banka, razslojevanje države.

Želim si, da si ga bomo od sedaj naprej zapomnili predvsem po tem, ko bo poskušal razbremeniti napetosti med političnima blokoma in da mu bo to uspelo narediti. Moje osebno mnenje je, da si koalicija, katera se zdaj nastavlja in katera bo prevzela odgovornost za vodenje države, mora tudi sama izvoliti svoje zadeve in svoje ljudi postaviti na tista mesta, katera si je dogovorila.

Sicer mojega glasu ne bo dobil, želim mu pa uspešno delo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat, pripravi se mag. Ivan Vogrin.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani kandidat, kolega Janko Veber!

Ustava Republike Slovenije v svojem 84. členu na srečo, ne na žalost, določa, da ima Državni zbor svojega predsednika. Skrajni čas je, da ga izvolimo, saj je bil ta čas, ko ga nimamo, Državni zbor na nek način paraliziran. Paralizirano je bilo delovanje Državnega zbora na vseh področjih. Omenil bom predvsem zunanjepolitično področje. Samo en primer bom povedal. Slovenija od 1. junija 2012 za eno leto predseduje Jadransko-Jonski pobudi. Težišče našega delovanja je iskanje odgovorov na vprašanja, povezana predvsem z morjem in obmorskim pasom. To se mi zdi zelo pomembno. V tem času bi moralo biti srečanje predsednikov parlamentov vseh osmih držav članic Jadransko-Jonske pobude. Tega ni bilo. Ni še zamujeno, spoštovani bodoči predsednik, prosim, da si to nalogo vzamete kot svojo

zunanjepolitično poslanstvo, ki ga tudi morate opravljati. Upam, da bomo dohiteli ta manko, ki smo ga sedaj pridelali.

Kolega Janka Vebera poznam iz mandata 2004–2008. Osnovne karakteristike so: umirjen, morda celo preveč umirjen, opozicijski poslanec, strokovno podkovan, visok nivo kulturnega komuniciranja v parlamentu. Rekel bi čista desetka. Potem je bila 3 leta levosredinska vlada. Nismo bili zraven, ne vemo natančno, kaj se je dogajalo, in za tisto obdobje ne morem ocenjevati našega kolega Janka. V tem enoletnem delu sedanjega mandata moram reči, da je kolega Veber radikalno spremenil svoj besednjak. Danes smo parkrat že slišali njegove citate, ki so mene osebno in moje volivce in naše volivce in volivce, ki so sestavili in volili to koalicijo, ki na nek način v vladi še vedno obstaja, presenetili. Mislim, da kolega Veber danes obžaluje njegove izjave kot so: "Vlada načrtuje legalizacijo kraje stoletja." Če sklepamo tako, potem smo vsi mi, ki smo podpirali Slovenski državni holding, in to je večina tega parlamenta, kradljivci stoletja.

Ko smo kolega Vebera opozorili: "Katero stoletje? Saj Slovenija še ni stara 100 let." Potem je ta besednjak spremenil in rekel: "Klasifikacija naložb Slovenskega državnega holdinga je veleizdaja." Kologice in kolegi, vsi, ki smo podpirali Slovenski državni holding, morda tudi klasifikacijo, tudi tisti v bodoči koaliciji, smo veleizdajalci. Prehude besede. Najbrž kolega Janko Veber, jemljem ga v bran, ni tako hudo mislil, ker po neki metodi matematične popolne indukcije, ki jo vi kot inženir dobro razumete, lahko rečem, da ste to sporočilo poslali tudi vsem volivcem, ki so nas podpirali.

Ne bom govoril o negativnem mnenju Računskega sodišča, ki vam ga je dalo za vaše vodenje občine Kočevje v letu 2010. Gotovo niste namerno delali napak, se pa zgodi vsem. Vsak je človek in vsak ki dela, dela tudi napake, ampak napake so bile in upam, da jih boste popravili. V tej kompoziciji, ki se zarisuje v tej večini, naj bi prevladovala le neka čistost, ampak žal se vidi, da ne bo tako.

Dragi kolega Janko! Še enkrat, kot univerzitetni diplomirani inženir razumete sinusoido, in verjamem, tako sem začel, da ste v mandatu 2004–2008 kar se tiče kulturnega dialoga bili na vrhuncu te sinusoida, na hribu. Morda ste v tem letu nekje bolj v spodnjem delu krivulje, ampak življenje je sinusoida in verjamem, da boste v trenutku, ko boste zasedli najvišji stol v tem hramu demokracije, spet spremenili svoj besednjak in postali resnično povezovalen člen tega visokega zbora.

Moj glas vam verjetno ne bo veliko pomenil, lahko pa zagotavljam, da s sedeža številka 90 nikoli ne boste imeli nekega radikalnega nasprotnika, ampak da boste imeli kulturnega sogovornika. Želim vam vso srečo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Na vrsti je mag. Ivan Vogrin, pripravi se gospod Ivan Simčič.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovani kolegice in kolegi!

Danes volimo novega predsednika Državnega zbora. Sposodil si bom misel Winstona Churchilla: "Za politika je najvažnejša lastnost, da zna napovedovati, kaj se bo zgodilo jutri, naslednji mesec in naslednje leto, in pozneje razložiti, zakaj se to ni zgodilo."

Da nadaljujem. Tudi, ko smo volili prejšnjega predsednika Državnega zbora, so bile argumentacije podobne. Tisti, ki so bili predlagatelji, so govorili samo v superlativih. Tisti, ki so bili nasprotniki, so govorili v negativnih slikah, in to je stalna praksa. Ni pomembno, kaj govorimo. Pomembno je, kaj naredimo. V letu parlamentarne prakse smo lahko videli ogromen razkorak med besedami in dejanji. Namesto predsednika Državnega zbora, ki bi bil takšen, kot ste govorili moji predhodniki, združevalen, umirjen, ki ne bi skočil pred kamere ob vsaki priložnosti, dajal vrednostnih sodb, smo dobili nasprotje.

Prepričan sem, da je gospod Janko Veber presegel to stanje duha in da bo glede na njegovo dolgoletno delo, tudi v gospodarstvu in na odgovornih funkcijah, razumel, da je biti predsednik Državnega zbora posebna čast in predvsem posebna odgovornost, kajti s tistim trenutkom, ko je nekdo izvoljen za predsednika Državnega zbora, ni več samo poslanec gospod Janko Veber, ampak predsednik Državnega zbora in vsako njegovo izjavo, vsako gesto se tehta po posebnih merilih, zato je pomembno. Državni zbor potrebuje zrelega, modrega človeka, ki bo znal stopiti nazaj in s časovno distanco odgovornega človeka dajati tehtne sodbe, še boljše pa je nesodbe. Sam sem bil nase najbolj ponosen takrat, ko sem znal biti tiho, tudi, ko sem menil, da sem poklican in da moram nujno kaj povedati.

Jaz bom glasoval za gospoda Janka Vebra. Pričakujem pa, da se v enem letu zgodovina ne bo ponovila. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ivan Simčič, pripravi se gospod Franc Pukšič.

IVAN SIMČIČ (NeP): Spoštovani gospod podpredsednik! Spoštovani navzoči!

Resda po Poslovniku predsednika nadomešča najstarejši podpredsednik, to je gospod Jakob Presečnik, vendar nadomeščanje ne more iti v nedogled. Državni zbor za svoje učinkovito delo, predvsem v teh časih, nujno potrebuje tudi predsednika Državnega zbora. Veseli me, da imamo danes samo enega kandidata, kar je dober znak, da se nam ne bo ponovilo leto 2011 oziroma 21. december, kjer

so zaradi dveh egov imeli tretji dobiček in se je pojavil slovenski rek Kjer se pripravata dva, tretji dobiček ima.

Da se vrnem nazaj k predlogu. Predlagatelj je na to mesto predlagal gospoda Janka Vebra. Oseбно menim, da je predlog primeren. Ocenjujem, da bo njegova politična in poklicna pot, predvsem pa njegova strpnost in odprtost za konstruktivna dogovarjanja, prispevala k odgovornemu in uspešnemu opravljanju funkcije, za katero je predlagan. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Pukšič, pripravi se mag. Borut Ambrožič.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa. Kolegice in kolegi!

Imam že pet izvoljenih mandatov v tem državnem zboru in kolega Vebra od vsega začetka poznam. To, kar se je dogajalo v zadnjem času, v času opozicije, ko je govoril o veleizdaji, lahko rečem, da je z nekaterimi dejanji prejel, ko je sodeloval v vladah, v bistvu tako rekoč podpiral velekriminal. Mi nismo še nič izdali in nič prodali. Velekriminal se je pa zgodil, zato imamo danes več kot 7 milijard negativne bilance na bankah, zato imamo v času, ko so bili vodilna stranka v vladi, več kot 8 milijard zadolžitve države, več kot 2 milijardi neizkoriščenih evropskih sredstev. Ampak, pustimo to, ker gre za kandidata za predsednika Državnega zbora.

Kako je že bilo? Poslovanje občine Kočevje v letu 2010 so pregledali revizorji Računskega sodišča. V poročilu z dne 20. decembra 2012 so navedli število nepravilnosti pri poslovanju in občini izrekli negativno mnenje. Da vas še na eno zadevo spomnim. Kolega poslanec Janko Veber, obtožen hujskanja v primeru Strojnovih, se na poslansko imuniteto ne bo skliceval. Če govorimo o moralni integriteti človeka, ki bi vodil Državni zbor, se iz teh dveh dejanj, ki sta bila, mu ne pritiče. Mislim, da si država zasluži kaj boljšega.

Mojega glasu ne bo.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Borut Ambrožič, pripravi se gospod Matjaž Han.

MAG. BORUT AMBROŽIČ (NeP): Hvala za besedo, predsedujoči. Pozdravljeni vsi prisotni!

Danes bomo verjetno formalno zapolnili vrzel, ki je nastala z odstopom dosedanjega predsednika Državnega zbora. Podpisniki predloga za izvolitev predsednika Državnega zbora Republike Slovenije so že v svoji obrazložitvi izkazali zaupanje politiku, ki je dejaven na nivoju državne politike že od leta 1996. Biti politik v današnjih časih sicer ne nosi pozitivnega predznaka, saj bi v očeh nekaterih

vstajnikov bilo treba zamenjati celotno državno politično strukturo. Kljub formalnim pooblastilom, ki dajejo predsedniku vlogo prvega med enakimi, bi si želeli, da v svojem razmišljanju in bodočih dejanjih deluje kot enak med enakimi, upoštevajoč naša konstruktivna mnenja in predloge. V prepričanju, da bo predlagani kandidat za predsednika Državnega zbora deloval strpno, nepristransko, predvsem pa, da bo izvajal postopkovno odličnost, kot je zapisana, bo dobil moj glas. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Na vrsti je gospod Matjaž Han, pripravi se mag. Majda Potrata.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik.

Predeu izrečem svoje mnenje, kako bom glasoval pri 1. točki, pri imenovanju predsednika Državnega zbora, naj se kot poslanec in predsednik Odbora za gospodarstvo zahvalim vam, podpredsednik parlamenta, za korektno in zelo dobro opravljeno delo. To izkazuje tudi to, da ste tudi vi že peti mandat v Državnem zboru in poznate postopke. Verjamem, da bo kandidat gospod Janko Veber, za katerega nedvomno vem, da bo izvoljen za predsednika Državnega zbora, to vaše delo nadaljeval.

Drage poslanke in dragi poslanci! Danes bi bilo treba vendarle dostojanstveno razpravljati. Ne iskati v poslankah in poslancih napak, ampak iskati pozitivna dela, ki so jih storili v svoji poklicni in tudi poslanski karieri. Na hodniku pred velikim salonom so slike vseh predsednikov do sedaj. Verjamem, da bo čez nekaj dni tudi slika Janka Vebra. Jaz sem tretji mandat v Državnem zboru in vam moram povedati, da smo lahko ponosni na vse predsednike, od prvega do zadnjega, gospoda Viranta. Nedvomno bomo tudi na gospoda Janka Vebra. Tisti, ki ste že nekaj časa v parlamentu, poznate delo poslancev in veste, kako poslanec delo opravlja kot opozicijski poslanec in kako opravlja delo kot pozicijski poslanec. Zato so izjave, ki jih imate nekateri, kaj je kdo rekel, ko je bil poslanec, ta moment odveč.

Janko Veber ima definitivno izkušnje, znanje in vse potrebno, da bo, in v to sem prepričan, zelo dober predsednik Državnega zbora. Še nekaj. Danes ni praznik, gospe in gospodje. Danes je realnost. Ta država je na razpotju in to so prvi koraki, da pridemo na pravo pot. Izvoliti moramo predsednika Državnega zbora, izvoliti moramo mandatarko, ki bo imela možnost sestaviti vlado. Država je na razpotju in upam, da smo si izbrali pravo pot. Janku Vebru pa želim vse lepo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Če mi dovolite, gospod Han, najprej hvala lepa za vašo zahvalo, ampak na nekaj bi pa opozoril. Slika danes verjetno izvoljenega predsednika se bo pojavila na hodniku po zaključku njegove funkcije, ne čez nekaj dni. Tako da upam, da bo, če bo izvoljen, izvoljen za dlje časa kot za nekaj dni. Se opravičujem za moj komentar.

Na vrsti je mag. Majda Potrata, pripravi se gospod Jože Tanko.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala, gospod podpredsednik.

V mnenju poslanske skupine sem temeljne razloge, zakaj je poslanska skupina predlagala Janka Vebra za predsednika Državnega zbora, utemeljila. Gre za tajne volitve, zato ne bom javno razglašala, kako bom glasovala, se pa verjetno samo po sebi razume. Oglasila sem se predvsem zaradi tega, da bi se vam, gospod Jakob Presečnik, osebno zahvalila za delo, ki ste ga opravljali. Da ne bi razumeli, da so mnenje, ki je bilo izraženo v mnenju poslanske skupine, besede, ki bi kakorkoli zmanjševale vaše delo, ampak so to besede, ki so utemeljene z zakonodajo in Ustavu in je tako treba ravnati. V tem mandatu smo se prvič znašli v situaciji, ko je Državni zbor bil en mesec brez predsednika Državnega zbora. Še enkrat hvala za delo, ki ste ga opravili.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Tudi vam hvala lepa.

Na vrsti je še predlagatelj kandidature gospod Samo Bevk.

Izvolite.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor!

Tudi jaz bi se vam rad, gospod podpredsednik, kot predlagatelj današnje kandidature kolega poslanca Janka Vebra zahvalil za vodenje Državnega zbora v tem vmesnem času, ko nismo imeli predsednika Državnega zbora. Tudi moje mnenje je, da ste to delo opravili zelo dobro.

Glede na povedana stališča poslanskih skupin in glede na mnenje kolegic in kolegov verjamem, da bo poslanski kolega Janko Veber danes dobil dovolj dobro in veliko podporo, da bo izvoljen za novega predsednika Državnega zbora. Želim mu uspešno delo pri tej odgovorni funkciji. Tudi vsa ta stališča niso spremenila mojega pogleda in pogleda, ki sem ga povedal na začetku kot predlagatelj. Še vedno sodim, da spada v vrh najbolj izkušenih slovenskih parlamentarcev. Da je bil odločen in da je povedal jasno svoja stališča in stališča poslanske skupine, pa je lahko samo pozitivna plat njegovega delovanja.

Po drugi strani je treba povedati tudi to, da je Poslanska skupina Socialnih demokratov, katero je v tem mandatu vodil kolega Janko Veber, podprla nekaj ključnih projektov kot opozicijska parlamentarna skupina. Prvič se je v

novejši oziroma v slovenski parlamentarni zgodovini zgodilo, da je opozicija podprla državna proračuna za leti 2013 in 2014. Še nikoli doslej opozicija proračunov, ki jih je katerakoli vlada v Sloveniji predlagala, ni podprla. Tokrat se je to zgodilo, ker smo nekatere stvari skupaj rešili z amandmaji. Podprli smo tudi pokojninsko reformo in verjamem, da bomo v naslednjih dneh podprli tudi reformo trga dela. Tako da lahko rečemo, da smo bili s tega vidika, in tudi kandidat za predsednika Državnega zbora, več kot konstruktivni in povezovalni. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Na ta način ste vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, dobili besedo. Ker pa čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na glasovanje. V skladu s tretjim odstavkom 199. člena Poslovnika Državnega zbora o izvolitvi predsednika Državni zbor odloča s tajnim glasovanjem. V skladu s prvim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora vodi tajno glasovanje komisija, ki jo sestavljajo predsedujoči ter 4 poslanci, ki jih izvoli Državni zbor na predlog predsedujočega. Vodje poslanskih skupin so mi že posredovali predloge za članice in člane komisije, ki vodi glasovanje. To so mag. Barbara Žgajner Tavš, gospod Zvonko Lah, gospod Matjaž Han in gospa Iva Dimic. Član te komisije sem tudi jaz kot predsedujoči. Pri delu komisije bo sodeloval tudi namestnik generalne sekretarke gospod Matjaž Plevelj. Predlagam, da komisija v taki sestavi in z novim predsedujočim, če bo izvoljen, vodi tudi glasovanje o novi predsednici Vlade Republike Slovenije v okviru 2. točke dnevnega reda.

Sprašujem, ali kdo temu predlogu ter predlogu za sestavo komisije nasprotuje. Če ne, prehajamo na odločanje o sestavi komisije.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 76, proti nihče.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je komisija v takšni predlagani sestavi izvoljena.

V skladu s tretjim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora bo poslancem vročena glasovnica tako, da pride vsak poslanec k mizi predsedujočega in pove svoje ime in priimek. Glasuje se tako, da se na glasovnici obkroži besedo za ali proti. V skladu s petim odstavkom 91. člena Poslovnika Državnega zbora je neizpolnjena glasovnica neveljavna. Neveljavna je tudi glasovnica, iz katere volja poslanca ni jasno razvidna. V skladu s 84. členom Ustave Republike Slovenije in v povezavi s četrnim odstavkom 199. člena Poslovnika Državnega zbora bo predsednik

izvoljen, če bo zanj glasovala večina vseh poslancev, to je 46 ali več. Glasovali bomo v dvorani v glasovalnih kabinah. Poslanke in poslanci bomo izpolnjene glasovnice oddali v glasovalno skrinjico, ki je v dvorani na mizi ob kabinah za glasovanje.

Prehajamo na izvedbo tajnega glasovanja. Prosim poslanki in poslanca, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se takoj zglasite v sobi 217, kjer boste prevzeli volilni material. Glasovanje se bo pričelo ob 11.20 in bo trajalo do 11.30. Po končanem glasovanju prosim poslanki in poslanca, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se zberete v sobi 217.

Prekinjam to točko dnevnega reda in sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 11.40.

(Seja je bila prekinjena ob 11.12 in se je nadaljevala ob 11.41.)

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Spoštovane in spoštovani! Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora.

Nadaljujemo s prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga za izvolitev predsednika Državnega zbora Republike Slovenije.

Izid glasovanja, ki smo ga ravnokar opravili, je naslednji. Razdeljenih je bilo 89 glasovnic. Oddanih je bilo 89 glasovnic. Neveljavne so bile 3 glasovnice, veljavnih je bilo 86 glasovnic. Za je glasovalo 52 poslank in poslancev, proti 34.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 34.)

Na podlagi izida glasovanja je bil gospod Janko Veber z večino glasov vseh poslancev izvoljen za predsednika Državnega zbora Republike Slovenije.

/ aplavz/

Novoizvoljenemu predsedniku Državnega zbora, gospodu Janku Vebru, čestitam ob tej izvolitvi. Tudi sam sem večkrat poudaril, da mora Državni zbor kot inštitucija demokracije in predstavniki dom državljanov in državljanom delovati v popolni sestavi, še posebej na vodilnih funkcijah. Zato želim novemu predsedniku uspešno delo na vseh področjih delovanja in konstruktivno sodelovanje znotraj Državnega zbora, tako s poslankami in poslanci kot z vsemi službami Državnega zbora.

Gospod PREDSEDNIK JANKO VEBER bo nagovoril Državni zbor.
Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Spoštovani kolegice in kolegi!

Zahvaljujem se vam za izkazano zaupanje, da postanem prvi med enakimi.

Vodenje Državnega zbora je izjemno odgovorna naloga in daleč presega moje dosedanje funkcije. Pri tem moram povedati, da sem vse dosedanje naloge poskušal opravljati vestno in predano. Vestno in predano bom

poskušal opravljati tudi nalogo predsednika Državnega zbora. Razumem stališča poslanskih skupin, ki mi niso izkazala podpore, saj se zavedam, da sem želel vedno čim bolj jasno predstaviti problematične rešitve. Vedno sem na prvo mesto postavljaj interes ljudi, tako kot župan kot tudi kot poslanec, in se trudil, da upravičim njihovo zaupanje.

Kot predsednik Državnega zbora se bom trudil, da bom s svojim delom upravičil vaše zaupanje in da bomo s konstruktivnim dialogom oblikovali najboljše možne rešitve za ljudi, ne glede na to, ali jih bo predlagala koalicija ali opozicija. Hvala še enkrat.

/ aplavz/

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa za nagovor, za vaše besede.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in prekinjam sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali čez 15 minut, ob 12. uri.

(Seja je bila prekinjena ob 11.45 in se je nadaljevala ob 12.02.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovani kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni na nadaljevanju današnje seje!

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZA IZVOLITEV NOVE PREDSEDNICE VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE.**

Na podlagi 116. člena Ustave Republike Slovenije in 254. ter 255. člena Poslovnika Državnega zbora je skupina 27 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Janijem Möderndorferjem, predlagala Državnemu zboru, da za novo predsednico Vlade Republike Slovenije izvoli mag. Alenko Bratušek in s tem izglasuje nezaupnico Vladi Republike Slovenije.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predstavniku predlagatelja predloga gospodu Janiju Möderndorferju. Izvolite.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Slovenija se je jeseni 2011 odpravila na predčasne volitve, kjer je takratna vlada izgubila podporo in je Državni zbor ocenil, da so prve predčasne volitve najboljši odgovor za izziv časa. Decembrske volitve so iz te dvorane pospremile nekatere tradicionalne politične stranke, s čigar delom ljudje niso bili zadovoljni. Volivke in volivci so odprli prostor novim strankam, novim ljudem in idejam. Ena izmed njih je tudi Pozitivna Slovenija. Le nekaj mesecev od njene ustanovitve je stranka zmagala na splošnih parlamentarnih volitvah. Dobila je največ zaupanja med slovenskimi volivci in volivkami. Ne bom ponavljal argumentov, ki smo jih predstavili ob dogodkih na začetku minulega leta.

Kmalu po oblikovanju nove vlade se je začel kazati karakter nove oblasti. Samovoljno in

brez resnega dialoga, tudi z izigravanjem zainteresirane in tudi celotne javnosti, se je vodila politika vodstva, ki celo koalicijskim partnerjem ni dovolila sodelovati pri nekaterih pomembnih odločitvah. Spremembe zakonodaje so se praviloma dogajale kot nujni in hitri postopki brez predhodnih ocen učinkov, brez posvetovanj s tako civilno kot politično in strokovno javnostjo. Posledica takega destruktivnega ravnanja Vlade ni samo kopica nenamernih in namernih krivic, posledica takih ravnanj je tudi ulica, nezadovoljstvo ljudi, ki vlade in parlamenta ne čuti več kot del družbenega ustroja.

Gospodarska kriza, rekordna stopnja brezposelnih, mladih strokovnjakov brez perspektive, ignorantski odnos vladajoče SDS, ki je nezadovoljstvo ljudi označevala z nesposobnostjo, jih zmerjala z zombiji in levimi fašisti, na drugi strani pa je dovolj zgovoren dokaz, da je sprememba nujno potrebna. Stranka, ki svoj narod zmerja, žali ali zaničuje, ne more in ne sme vladati. Zanamernjanja in podcenjevanja opozicije verjetno niti ni treba omenjati. Spomnim naj samo na način pogajanj Janševe vlade. Kljub konstruktivni drži Pozitivne Slovenije so bila številna pogajanja neuspešna, med njimi na primer pogajanja o fiskalnem pravilu. Pogajali smo se, izpogajali pa se nismo. Zakaj ne? Ker govorimo različne jezike? Ne. Ker če se ne strinjaš z menoj, potem te ne upoštevam. Pogajamo se lahko samo, če se vsi strinjamo z mojim mnenjem, ker le-to je edino pravilno in tako naj tudi ostane. To pravilo svojega ravnanja je Vlada dosledno izvrševala tako na pogajanjih s sindikati kot tudi na pogajanjih z opozicijo.

Leto 2012 se je bliskovito zavrtelo, v njem pa se je nabralo zgrešenih politik za cel mandat. Nanje smo v Pozitivni Sloveniji nenehno opozarjali in prav je, da jih ne pozabimo. Na trenutke se je zdelo, da poskuša vlada Janeza Janše sprejeti toliko slabih odločitev, da bodo postale del vsakdana in jim širša javnost, volivci in mediji, ne bodo več niti posvečali pozornosti. Zato na tej točki še enkrat spomnimo, kaj vse se je dogajalo v letu vlade Janeza Janše. Vlada Janeza Janše je svoj mandat začela z najslabšo možno prvo odločitvijo, z novelo zakona o vladi in spornim prenosom državnega tožilstva na MNZ, ki jo je Janez Janša izsilil od svojih koalicijskih partneric. Naša bojazen, da gre za nadzor ministra nad delom tožilstva, je skozi leto postajala vedno bolj upravičena in se je v začetku letošnjega leta tudi uresničila s poseganjem v delo državnih tožilcev. S poskusom razrešitve članov Beneške komisije je Vlada nadaljevala pravno sporno delovanje in celo škodila mednarodnemu ugledu Slovenije.

Način, s katerim se je Janez Janša lotil prvega reševanja paketa javnih financ, ZUJF, je jasno nakazal, kako bo njegova vlada sprejemala najpomembnejše odločitve – rokohitrsko, brez analiz, dialoga in ob

sposhtovanju načela deli in vladaj. Zaradi posledic takšnega ravnanja je kmalu vse državljanke in državljane bolela glava, še posebej pa tiste, ki so tako v polpretekli zgodovini kot v 90. letih postavljali temelj slovenske države. Vladajoča stranka je kljub nasprotovanju koalicijskih partnerjev in zavezam iz koalicijske pogodbe nadaljevala z ideološkim in kulturnim bojem, s čimer je namesto iskanja rešitev med državljanke in državljane vnašala še večji nemir in nepotrebne razprtije. Skozi celotno leto smo bili poleg sprejemanja spornih in nepremišljenih odločitev ministrov iz vrst vladajoče stranke priča tudi poniževanju, norčevanju in zaničevanju državljanek in državljanov Republike Slovenije. Minister za notranje zadeve je šel tako daleč, da si je prislužil prvo interpelacijo v vladi Janeza Janše. Pretekli teden je sledila še interpelacija zoper Žiga Turka in če bi imel Državni zbor možnost razpravljati in odločati o njej, bi bila zagotovo uspešna. Celotni mandat vlade Janeza Janše so se stopnjevali pritiski na neodvisno delovanje medijev, ki so najostrejše obrise dobili ob odzivih na poročanje medijev o protestih.

V Pozitivni Sloveniji smo nagnjeni k temu, da vidimo pozitivne rezultate, zato je treba izpostaviti svetle izjeme. Sprejetje pokojninske reforme in skorajšnja potrditev delovnopravne zakonodaje, ki je pred vrati. Dokazali smo, da zaupamo tistim, ki zmorejo dovolj moči, razuma in volje za sprejetje najtežjih odločitev in jih, če so ustrezne, tudi podpremo. Ravno zaradi teh primerov si ne dovolimo očitati, da je Pozitivna Slovenija kot nekonstruktivna opozicija kriva za neuspešno delovanje vlade Janeza Janše. Kateri je poleg naštetega ključni razlog, da so po enem letu načrta vlade Janeza Janše ne deluje in da se je stanje zgolj poslabšalo. Javne finance v Sloveniji niso v najboljši kondiciji, toda država zaenkrat še redno izpolnjuje svoje obveznosti ter plačuje obresti za najete kredite, zato so grožnje z razvpito trojko, grškim scenarijem in bankrotom neosnovane. Je pa res, da tako ne gre več naprej. Evropska komisija je nedavno objavila zimsko gospodarsko napoved za obdobje 2012–2014, v kateri Sloveniji za letos napoveduje, da bo beležila javnofinančni primanjkljaj v višini 5,1 % BDP in 2-odstotni padec BDP. Napovedani javni dolg za Slovenijo naj bi letos znašal 59,5 % BDP, leta 2014 pa 63,4 %. Brezposelnost v Sloveniji je nižja kot v povprečju v območju evra in EU, vendar še naprej raste. Komisija v napovedi ugotavlja, da je Slovenija zdrsnila nazaj v recesijo z dvojnim dnom.

Za nadaljnji padec BDP je krivo nadaljnje slabljenje investicij v kombinaciji z negativnimi trendi v zaposlovanju in domači potrošnji. Sicer pa je komisija Sloveniji za letos napovedala javni dolg v višini 59,5 % BDP, kar je še vedno precej boljše od povprečja v območju evra in EU, vendar strmo raste. Za Pozitivno Slovenijo napovedi Evropske komisije niso nepričakovane, saj menimo, da je na slednji

padec BDP vplivala ne dovolj premišljena fiskalna konsolidacija. Vlada Janeza Janše se je odločila za izravnavanje javnih financ predvsem s prevelikim in prehitrim krčenjem javnofinančnih izdatkov. Takšna fiskalna politika je povzročila radikalno krčenje agregatnega povpraševanja in omogočila drastični padec BDP. Recesijo upad povpraševanja ter znižanje investicij dodatno poglobi.

Že sedaj smo priča znižanju prejemkov zaposlenih, znižanju proizvodnje, dobička, investicij, javnofinančnih prihodkov. Zasebna potrošnja je padla za 3 %, državna potrošnja za 3,4 %, investicije pa za 9 %. Ob koncu januarja 2013 je prijavljenih 124 tisoč 258 brezposelnih oseb. Ob koncu leta 2011 pa jih je bilo 112 tisoč 754. Razmere na trgu dela so se konec leta 2012 nadalje zaostriale, saj sta število delovno aktivnih na najnižji in stopnja registracije brezposelnosti na najvišji ravni po letu 2000. Večina kratkoročnih kazalnikov gospodarske aktivnosti se je lani še poslabšala, kar ob nizkih pričakovanih nakazuje na nadaljnje krčenje gospodarske aktivnosti. Kot že rečeno, nedomišljena fiskalna politika Janeza Janše je povzročila dodatno recesijo in prinesla dodaten padec javnofinančnih prilivov.

Slovenija mora spremeniti svojo fiskalno politiko, pri tem pa bi kazalo uporabiti ukrepe tudi na prihodkovni strani proračuna in v manjši meri ukrepe s praviloma močnejšimi negativnimi kratkoročnimi učinki na gospodarsko aktivnost, kot so nizežanje vmesne potrošnje države in investicij. Z navedenim ravnanjem vlada Janeza Janše dokazuje, da ni več sposobna obvladovati nalog, ki so ji bile zaupane. Še več, državo, ki je v izjemno težkem položaju, si prilašča tudi z brutalnim strankarskim kadrovanjem brez primere, še posebej na področju imenovanja kadrov pravih barv v vsa ministristva, državne inštitucije, zavode, podjetja, ki jih je dosegla. Ni čudno, da je število kadrovske menjave na spletnih straneh SDS stranke še davno tega obmiroval, saj so kadrovske menjave vlade Janeza Janše presegle tudi njihove sposobnosti. Število razrešitev in imenovanj se je stopnjevalo hkrati s stopnjevanjem Vlade in državne krize. Bližje kot smo bili popolnemu razpadu Vlade, bolj daljnosežne so bile kadrovske rošade.

Načrt Vlade je več kot jasen. Zaposliti je skušala čim več lojalnih kadrov, nato pa bo iz opozicije prihodnji vladi očitala pristranskost, ker bo prisiljena ustrezno ukrepati. Kaj bo z državo in njenimi ljudmi? Je SDS postalo popolnoma vseeno? Vsa ta ravnanja in zgrešene odločitve so ljudi prignale na ulice. Tam so nam jasno in glasno sporočili, da tako kot je bilo, ne bo nikoli več. Zahtevajo temeljite družbene spremembe, ki bodo temeljile na pravni in socialni državi, etiki, učinkovitosti, delu, prijaznejšemu odnosu države do državljanov. Ljudje so siti političnih razlag, zakaj se nekaj ne da narediti. Slišati želijo, kako bomo to naredili. Na že povsem razgreto polje javnega političnega diskurza je

pred mesecem udarilo poročilo Komisije za preprečevanje korupcije. Poročilo je zadevalo predvsem našo in premierjevo stranko.

Mi smo svoj del politične odgovornosti sprejeli. Gospodu Zoranu Jankoviću se zahvaljujemo za srčnost in modrost, da je kljub trdni prepričanosti v lastno nedolžnost stopil korak nazaj, se umaknil iz nacionalne politike in s tem dejanjem omogočil rojstvo novih priložnosti za razvoj države. Kot je sam dejal, je razlika med državo in Ljubljano bistvena. Ljubljana se razvija naprej, država pa nam propada. V Pozitivni Sloveniji, in prepričan sem, da tudi vsi bodoči vladni partnerji, bomo storili vse, kar je v naši moči za ustavitev tega padanja in obrat trendov na bolje. Vladajoča stranka in njen predsednik tega premisleka niso zmogli. Posledično je premier izgubil podporo v vrstah koalicijskih partnerjev. Lahko bi se odločil drugače, pa se ni. SDS bi lahko ohranila Vlado, pa se je odločila, da gre na vse ali nič.

Potrebne so nujne spremembe pri vodenju vlade in umiritev napete politične situacije. To je osnovni pogoj, da se Slovenija lahko vrne na pot okrevanja in k povrnitvi zaupanja državljanov v institucije naše države. Odgovornost poslancev v Državnem zboru je, da zaustavijo politično krizo. Ustava Republike Slovenije določa, da Državni zbor lahko izglasuje nezaupnico Vladi le tako, da na predlog najmanj 10 poslancev z večino glasov vseh poslancev izvoli novega predsednika vlade. S tem je dotedanji predsednik Vlade razrešen, mora pa skupaj s svojimi ministri opravljati tekoče posle do prisege nove vlade. Zato je bila na podlagi 116. člena Ustave Republike Slovenije, 254. ter 255. člena Poslovnika Državnega zbora vložena konstruktivna nezaupnica, in sicer je skupina poslancev predlagala Državnemu zboru Republike Slovenije, da za novo predsednico Vlade Republike Slovenije izvoli gospo mag. Alenko Bratušek in s tem izglasuje nezaupnico Vladi Republike Slovenije. Gre za kompetentno kandidatko za vodenje izvršne veje oblasti, ki bo, če bo izvoljena, svojo funkcijo opravljala z iskanjem širšega soglasja med različnimi političnimi strankami ter odgovorno in uspešno opravljala zahtevne naloge. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam za to uvodno predstavitev predlagatelja.

Besedo dajem kandidatki za novo predsednico Vlade mag. Alenki Bratušek, da v skladu s tretjim odstavkom 255. člena Poslovnika Državnega zbora predstavi programske zasnove vlade.

Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Spoštovani poslanke in poslanci, dragi državljanke in državljani!

Danes je pred Slovenijo prelomen dan. Je dan preloma s politiko delitev, zaničevanja,

žalitev in strahu. Je dan upanja, povezovanja in spoštljivosti.

Ponavadi do situacije, v kakršni smo danes, do izbire novega mandatarja, pripeljejo volitve, sledi pa obet razvoja. Danes je obratno. Ker Vlada zadnje leto ni ponudila obeta razvoja, državljani zahtevajo volitve. To bo prva prioriteta vlade, za katero si bom prizadevala, če mi namenite vaše zaupanje – pripeljati Slovenijo varno do volitev. To dejstvo v marsičem določa tako vse druge prioritete kot tudi tempo njihove uresničitve. A svet in čas sta danes taka, da ju ne moreš kar ustaviti, naj malo počakata, da si Slovenija v miru izvoli svoje nove predstavnike. Ne, treba bo početi več stvari hkrati. Kandidiram zato, da med potjo do volitev ne bi šlo slabše.

Lahko pa skušamo nekatere stvari storiti bistveno drugače in bolje. Za to ne bomo imeli polnega 4-letnega mandata, potrebujemo pa polno zaupanje. Da se takoj na začetku ne zapletemo v notranje spore ali, še huje, izgubimo zaupanje državljanov, še preden se sploh lotimo dela, bo moja druga prioriteta popolna predanost delu za skupno dobro. Kdor bo v tej zgodbi iskal osebne koristi ali kratkoročni prestiž, nima v njej kaj iskati. Ljudje od nas zagotovo ne pričakujejo, da bomo jutri sedli za mizo in se šli običajna koalicijska pogajanja in izsiljevanja, da se bomo vedli po starem. Pričakujejo jasne poglede in oprijemljive besede o tem, s katerimi koraki in v kakšnih rokih bomo izbrali najboljše, kar Slovenija premore, da gremo naprej.

Naj vas spomnim, da ima v 20-letni zgodovini slovenskih državnozborskih volitev ta sklic največje število poslank doslej. Želim si, da nas žensk ne bi presojali po dolžini naših kril, ampak po daljnosežnosti naših rešitev in po tem, za kar si že nekaj desetletij prizadevajo mnogi – da damo vsakdanji politiki krila prihodnosti. Zato želim slovenski javnosti danes predati pomembno sporočilo. Celo v trenutkih, ko se nam zdi, da ni izhoda, lahko najdemo izhod. S tem temeljnim optimizmom, da se da, začnem današnjo predstavitev.

Ljudje v Sloveniji so zadnja leta izkušali, kako gre lahko čez noč na slabše. Zbudili so se v nov dan, pa so jim prodali tovarno, ostali so brez službe, znižali so jim pokojnine, ukinili ministrstvo, pričeli govoriti sovražno o njihovih sosedih ali celo o njih samih. Zato so se pričeli zbuhati s strahom v nov dan: "Kaj bo pa danes spet narobe?" Realne razsežnosti krize so takšne, da nihče ne more obljubiti bliskovitih izboljšanj. Dolgujemo pa drug drugemu temeljni družbeni optimizem. Da nas je v skupnosti dveh milijonov dovolj, da si ne bomo drug drugemu delali škode in privošljivo kradli prihodnosti, temveč sestavili znanje in moči ter dokazali sebi in svetu, da se splača živeti in delati skupaj. Da lahko s skupnimi močmi zaženemo reči, ki jih človek sam ne more. Da lahko javni servisi ponudijo državljanom usluge, ki so jih s svojim minulim ali prihodnjim delom zaslužili. Da je lepše ustvarjati z drugim in za

druge kot sam in le zase. Da zmoremo skupaj in da se da.

A za to bo treba nekatere stvari postaviti drugače, tudi na hitro in v kratkem času. Najprej razmerja med oblastjo in ljudmi. Tukaj smo zato, da upravljamo javne zadeve v skupno dobro, da v dialogu s stroko in javnostjo iščemo najboljše in sprejemljive rešitve. Z družbeno krizo se ostrijo vsa družbena razmerja, a vsaka vlada, ki teh ostrenj ne bi znala gladiti, temveč bi le prilivala olja na ogenj, bi mela kratek rok trajanja. Enoletni mandat sedanje vlade je to več kot nazorno pokazal.

Novi vladi ne bo manjkalo izzivov. V letu dni, ki smo si ga dali na voljo, marsikaterega projekta, ki ga za izboljšanje gospodarskih in socialnih razmer potrebujemo, ne bomo mogli dokončati. Katerega izmed njih zaradi tega tudi ne bo smiselno začeti, je pa moj trden namen, da v tem času dosežem tri cilje. Imenovala jih bom normalizacija, dialog in stroka. Z normalizacijo razmer mislim predvsem na normalizacijo odnosov v družbi. Prekinili bomo z vzdušjem strahu, ki Slovenijo drži v krču. Res je, Slovenija je v krizi. Kriza je gospodarstvo zaustavila bolj kot v večini evropskih držav, a strah, ki davi Slovenijo, je iracionalen. Bil je umetno povzročen zaradi notranjepolitičnih potreb. V krču tako niso le banke, ki ne kreditirajo, v krču so tudi podjetniki, ki si ne upajo investirati. V krču so celo potrošniki, ki zato kupujejo le najnujnejše.

V Sloveniji si nihče ne upa začeti ničesar novega, ker smo vsi otrpnili od strahu. Banke, da jim podjetja ne bodo vrnila kreditov, gospodarstveniki, da jim nove investicije ali nova zaposlovanja ne bi prinesla dodane vrednosti, potrošniki, da se jim bo že jutri spet zmanjšala plača ali bodo celo izgubili delo in morajo zato varčevati, nikakor pa ne trošiti. Kako naj bo drugače v državi, kjer Vlada, da bi uveljavila svojo verzijo reševanja iz krize, govori o bankrotu države, grozi z evropsko trojko in grškim scenarijem, javnemu sektorju pa z rezi v plače in sredstva za izvajanje programov? V Sloveniji zato potrebujemo normalizacijo. Potrebujemo malo miru in realno oceno stanja. Tako bomo videli, da smo po nekaterih kazalcih res na slabšem od evropskega povprečja, na primer po padcu gospodarske rasti, a smo drugje, na primer po javnem dolgu, boljši od evropskega povprečja. Ljudem ne gre saditi rožic, a tudi strašiti jih je enako nedopustno.

Nova vlada bo gradila na slovenskih prednostih in prepričanju, da je strah neosnovan, nezaupanje, ki se je iz politike preneslo med ljudi, pa škodljivo. Naj zato jasno povem vsem že danes, da v Sloveniji ne bo grškega scenarija. Na drugem mestu je dialog. V preteklem letu smo na to temeljno metodo demokratičnih družb dodobra pozabili. Predsednik Vlade se je znašel v konfliktu s praktično celotnim javnim sektorjem, pa ne le, nekako pričakovano, s sindikati, ki so pred kratkim organizirali splošno stavko, ampak tudi s

kulturno in izobraževalno sfero. Pri tem ni šlo le za pomanjkanje pripravljenosti na dialog in za potrpežljivo iskanje rešitev, ampak za poniževalen odnos do teh ljudi. Javni sektor je po oceni nekaterih vladnih predstavnikov parazit na plečih gospodarstva. S tem je predsednik Vlade načrtno ustvarjal konflikt med gospodarstvom in javnim sektorjem in povečal nezaupanje v družbi, ki je zaradi gospodarske krize že tako ali tako naraščalo.

Nova vlada bo storila vse, da se ponovno vzpostavi konstruktiven dialog s socialnimi partnerji, civilno družbo in stroko. To je del normalizacije razmer, o katerih sem govorila in je obenem nujen pogoj za izrabo ustvarjalnih potencialov v demokratični družbi. Naš rok trajanja bo kratek in marsikdaj bomo zato v skušnjavi, da bi hiteli čez rob možnega, a zaradi tega se nikakor ne bomo odpovedali dogovorni naravi iskanja rešitev. Ura več pogovora lahko prinese veliko boljših rešitev, odrezavo hitenje pa lahko žal za vedno zapre vrata najboljši.

Tretji od ciljev, ki sami po sebi še ne izboljšujejo naših razmer, vendar pa izboljšanje brez njih ni možno, je pritegnitev in upoštevanje stroke. Od vrhunskih slovenskih strokovnjakov ljudje pričakujejo, da politiki pomagajo voditi to državo, od nas, politikov, pa upravičeno pričakujejo, da znamo te vrhunske strokovnjake poiskati in jim prisluhni, nato pa njihove ideje strniti v izvedljiv načrt upravljanja s to državo. Zdi se mi, da je v politiki največja ovira trmasto prepričanje v lasten prav. To prepričanje največkrat sloni na dveh trhljih stebrih. Eden je aroganca, ki raste iz politične moči, drugi pa ignoranca ali celo prezir do znanja.

Kot precej nova v politiki še nisem imela časa, da bi se navzela arogance, in kot človek, ki je moral iskati pragmatične in učinkovite rešitve pri sestavljanju in izvrševanju proračuna, sam se naučila, da nima smisla vztrajati pri starih modelih, če se izkažejo za napačne. Če bi bili vsi, ki vztrajajo pri brezglavi varčevalni politiki, ne glede na njene slabe rezultate, pripravljeni priznati zmoto, bi nam bila marsikatera težava prihranjena. Zato bo nova vlada v svoje delo skušala pritegniti strokovnjake in jim pozorno prisluhnila. Predvsem bo to storila pri iskanju rešitev za zagon gospodarstva in pri zmanjšanju brezposelnosti. Na tem področju je sedanja vlada storila premalo. Tudi tujih uspešnih zgledov je malo, če pa že so, potem v glavnem slonijo na modelih, ki so ali težko sprejemljivi ali pa za našo Slovenijo težko uresničljivi. Najti bomo morali lastne modele in vloga stroke je pri tem nepogrešljiva.

Spoštovani kolegice in kolegi, danes prosim za vaše zaupanje kot mandatarka prihodnje slovenske vlade. Nova vlada ne more prevzeti mandata, ne da bi ocenila, v kakšnem stanju prevzemamo državo. To še posebej velja, ker ne nastopam kot kandidatka za mandatarko po volitvah, ampak na podlagi konstruktivne nezaupnice. Ta mandat je začela neka druga

vlada in do tega, da bomo danes glasovali o njeni nezaupnici, so nas privedli resni razlogi, ki jih verjetno ne vidimo vsi enako, zato vam želim povedati, kako jih vidim sama. V teh dneh sem preverila, kako je sedanji premier gospod Janez Janša ocenil stanje v državi ob predstavitvi temu zboru na začetku njegovega mandata. Njegova ocena je bila korektna: Slovenija je v slabem gospodarskem in socialnem stanju. Navedel je nizko rast bruto domačega proizvoda, le 0,2 %, in tretji največji padec bruto domačega proizvoda v Evropi, pri čemer sta bili slabši od nas le še Litva in Grčija, šibkost investicijske aktivnosti, kjer investicije v mnogih sektorjih bolj ali manj stagnirajo ali padajo, in število brezposelnih, ki raste in naj bi v naslednjem letu doseglo skoraj 120 tisoč brezposelnih.

To je bila njegova takratna korektna ocena. Stanje v Sloveniji danes, dobro leto kasneje, je bistveno slabše. Tudi napovedi so slabe. Prav te dni smo prejeli poročilo Evropske komisije, ki ocenjuje, da se bo letos naše gospodarstvo skrčilo za 2 %, kar je precej več kot pred letom dni. Obseg bruto investicij naj bi se po oceni komisije znižal za 5,5 %, število brezposelnih pa je že krepko preseгло 120 tisoč. Navedeni podatki so pomemben razlog, da se danes pogovarjamo o konstruktivni nezaupnici aktualni vladi. Marsikoga med vami je v odtegnitev podpora Vladi verjetno prepričalo poročilo KPK, a sama sem mnenja, da Slovenija potrebuje boljše vodenje zaradi teh in drugih podatkov.

Rekli boste, da je aktualna vlada v tem letu delala v skrajno zaostrenem okolju, saj nazaduje celotno evroobmočje. Po tem istem poročilu Evropske komisije se bo letos skrčilo tudi celotno evroobmočje, in sicer za 0,3 %. Celo Nemčija in Francija bosta beležili le neznatno rast. A Vlada bi lahko izbrala tudi drugo pot in ne sledila tako slepo politiki preostrega varčevanja, politiki, ki jo je nobelovec Stiglitz pred nekaj dnevi označil za podobno srednjeveški medicini. Pacientu puščaš kri. Potem, ko to ne pomaga, pa mu še malo puščaš kri. Tej politiki se je odpovedal celo Mednarodni denarni sklad, eden njenih tvorcev, ko so nove raziskave pokazale, da so prvotne napovedi absolutno podcenile vpliv krčenja javnih izdatkov na gospodarsko aktivnost. Ta vlada je nedvomno povlekla tudi dobre poteze – tukaj mislim na pokojninsko reformo in reformo trga dela –, a so te poteze ostale v senci sledenja politiki ostrega varčevanja, ki se ji, kot sem že navedla, odpoveduje celo Mednarodni denarni sklad. Morda je bilo razumljivo, da je majhna Slovenija na začetku sledila diktatu velikih, a v trenutku, ko je postajalo zmeraj bolj jasno, da ta pot ne vodi iz krize, ampak jo v celotni Evropi celo pogloblja, bi bilo treba priznati napako in premisliti o drugačnih poteh.

Slovenija si preprosto ne more privoščiti nadaljevanja trendov padanja gospodarske aktivnosti in rasti brezposelnosti. Pokazalo se je, da zgolj s krčenjem javnih

izdatkov ne bomo dosegli gospodarske rasti, da na dolgi rok takšna politika ne vodi do zniževanja proračunskega primanjkljaja, čemur je aktualna vlada sicer posvečala največ pozornosti. Evropska komisija je za konec letošnjega leta napovedala primanjkljaj v višini daleč nad načrtovanimi 3 %, in sicer 5,1 %. 5,1 % primanjkljaja! Javni dolg pa skoraj 60 % bruto domačega proizvoda, kljub temu, da je predsednik sedanje vlade obljubljal, da je zadolževanja konec s tem, ko je on prevzel vodenje Vlade. To je zapuščina gospoda Janeza Janše na gospodarskem področju. Zato Slovenija potrebuje vlado, ki bo na prvo mesto svojih prizadevanj postavila gospodarsko rast in javnofinančno konsolidacijo, ki te rasti ne ovira in znižuje. Takšno vlado želim skupaj s koalicijskimi partnerji tudi oblikovati, potem pa s sodelovanjem strokovne javnosti poiskati najboljše rešitve za izhod iz negativne gospodarske spirale, v kateri smo.

Zato ni težko nanizati osnovnih prioritet dela nove vlade. Prvič, zagnati moramo gospodarski razvoj, da bo z delovnimi mesti in proizvodi ter storitvami z dodano vrednostjo generator družbenega bogatenja, ne pa osebnega bogatenja na račun izkoriščanja. Drugič, uravnotežiti moramo javne finance, vendar tako, da v procesu zmanjševanja proračunskega primanjkljaja ne bomo zniževali gospodarske rasti ali celo povzročali njenega padanja. Tretjič, varovati in razvijati moramo javni sektor, da bo dejavnik razvoja naše družbe, zaposlovalec in spodbujevalec napredka, ne pa navidezni sovražnik, ki mu lahko samo jemljemo. Četrto, zaupanje ljudi v institucije naše države je močno odvisno od tega, kako deluje naš pravosodni sistem. Ker so v pravni državi sodišča tista, ki poveljo, kaj pravi pravo in kaj je prav, je moja politična prioriteta izboljšati učinkovitost pravosodja.

To bo mogoče doseči le z okrepljenim dialogom in sodelovanjem z Vrhovnim sodiščem, Sodnim svetom in Vrhovnim državnim tožilstvom, ob istočasnem strogem upoštevanju načela delitve oblasti. Na ta način bo mogoče sprejeti ukrepe za pospešitev postopkov, pa tudi za okrepitev kakovosti odločanja. Večjo pozornost kot doslej bo Vlada namenila tudi opozorilom in priporočilom varuhinje človekovih pravic. A za definiranje teh ciljev ne bi bilo treba razstavljati ene vlade in sestavljati druge. Hudič je v podrobnostih – kako to počneš, čemu si se za to pripravil, odreči in kje potegneš črto, čez katero ne stopiš v nobenem primeru. Ta črta je za nas, ki se danes potegujemo za vaše zaupanje, pravna država in pravična družba. Kdor ne spoštuje ustanov, pred katerimi smo vsi enako odgovorni, kdor misli, da je edini poklican za rešitev in da brez njega sledi le potop, ta zasluži, da je zamenjan. Zaupanja se v politiki ne gradi z discipliniranjem, temveč z minulimi dosežki in lastnim zgledom. Naša največja preizkušnja bo, da bomo morali dokazati, da smo sposobni novega, boljšega. V tem nas ne

boste sodili samo vi, še včerajšnji kolegi v Vladi ali Državnem zboru, ampak predvsem ljudje, ki hočejo spremembe.

Vam, spoštovani Slovenke in Slovenci, ter vsem državljanom in državljanom Republike Slovenije zato sporočam: izjemen čas bo zahteval izjemne napore, a smo nanje pripravljeni, saj nam je zaupana usoda mlade države in starajoče se družbe, ki je nevarno razslojena in hudo jezna. Nereguliran prosti trg nam je prinesel krizo z ogromnimi stroški. Sadovi gospodarske rasti so pristali v žepih najbogatejših, krčenje države zmanjšuje gospodarsko rast in žene ljudi v proteste. Zato se razlika med oblastjo in ljudmi vedno bolj veča. Nevarno odpira razpoko, ki lahko razpoči celotno družbo. V Sloveniji pogosto slišimo, da je treba v času krize pozabiti na ideološka vprašanja in se posvetiti iskanju izhoda iz krize. Če se z ideološkimi vprašanji misli na prepire o polpretekli zgodovini, se s tem absolutno strinjam. Toda najpomembnejše ideološko vprašanje tega trenutka v celi Evropi, Evropski uniji, je vprašanje, kako iz gospodarske krize. Imamo dve možnosti: tako, da ohranimo sedanji sistem, ki je ustvaril velikanske razlike med ljudmi, ali pa tako, da te razlike zmanjšamo.

Vprašanje je retorično in v resnici imamo le eno samo možnost: večjo enakopravnost. Ja, za vprašanje enakopravnosti gre – koliko je imamo in koliko je hočemo. V tem prizadevanju smo zavezniki tako socialdemokrati kot liberalci in okoljevarstveniki, tako kmetje kot delavci, tako upokojenci kot mladi, tako verniki kot ateisti, tako glasni kot tihi protestniki – vsi aktivni državljani. Sistem parlamentarne demokracije dobro deluje le, če ga hkrati odpremo za vse tiste, ki so iz parlamenta odšli ali pa vanj sploh še nikoli ne vstopili. Za ponižane kulturnike brez lastnega ministrstva in jezne šolnike brez nujno potrebnih sredstev, za zastopnike delavskih pravic in študentske upornike, za podjetnike, za glasove razžaljenih in osiromašenih, za aktivne državljane in državljanke s pozitivnimi rešitvami.

Zagovarjam koncept širokega družbenega sobivanja in sodelovanja, s katerim ljudje različnih pogledov, prepričanj, veroizpovedi in kultur oblikujejo najboljše rešitve družbenih izzivov. Minimalni kriterij, ki ga postavljam pred vse sogovornike, sta strpnost in sposobnost tvornega dialoga. Tako smo se doslej pogovarjali o potezah, ki so privedle do današnjega dne. Tako verjamem, da se bomo pogovarjali tudi naprej. Zato želim v prihodnje delo ministrstev naše vlade aktivno vključiti tudi številne predloge, ki so se zadnje mesece morali oblikovati drugje, kot je sicer njihovo običajno prizorišče – na ulici namesto skozi socialni dialog, na protestniškem odru namesto v nacionalnem programu. Če mi boste z izvolitvijo omogočili predlagati novo vlado, bom storila vse, kar je v moji moči, da bo ministrska ekipa strokovna in kompetentna. V njej bodo politiki in strokovnjaki, a moje prizadevanje bo šlo v smeri,

da v njej ne prevladajo politične kalkulacije, ampak strokovna razprava in dobre odločitve. Slovenija ni v položaju, ko bi si njena vlada smela privoščiti volilne kalkulacije. Potrebujemo pragmatično ekipo, ki bo v kratkem času, ki ji je na voljo, odpirala probleme, ki jih lahko reši, ne da bi se zapletala v notranje prepire.

Zato kot svojo zavezo in apel koalicijskim partnerjem napovedujem prizadevanja za vlado, v kateri bi bilo več strokovnjakov kot politikov. Konkretnější del današnjega nagovora začnem s tistimi strukturnimi spremembami samega vladnega upravljanja, o katerih smo se s prihodnjimi partnerji že nekoliko pogovarjali. Predlagala bom naslednje. Ustanovitev Ministrstva za kulturo in civilno družbo, kar ne bo le popravilo napake sedanje vlade, temveč tudi prepoznalo moč in dinamičnost segmenta slovenske družbe, ki zna dati duha celemu razvoju, kakor je to enkrat že storil v 80. letih pred odločitvijo za samostojnost in neodvisnost. Vrnitev tožilstva na pravosodno ministrstvo in s tem zagotovitev njegove nujno potrebne neodvisnosti. Boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu bo ena od prioritete naše vlade. S spojitvijo notranjih zadev in javne uprave želimo pokazati, da notranje zadeve niso le policijsko ministrstvo, da v sodobni evropski demokraciji niso nujno represivni organ mirjenja jeznih državljanov, ampak da so lahko in morajo biti servis vsega tistega, kar državljan pričakuje od države.

Vlada ne bo imela veliko časa, da bi se ukvarjala sama s seboj. Na naša sporočila in ukrepe čakajo nezadovoljni državljani in zaskrbljene mednarodne ustanove. Vemo, komu smo prvi in najprej odgovorni – našim državljanom. Z umiritvijo strasti doma, z zglednim sodelovanjem s stroko, depolitizacijo odločitev in strokovnim kadrovanjem lahko šele ustvarimo pogoje, da se težkih razmer sploh lahko lotimo. Sledijo pragmatični koraki, ki bodo možni samo z nenehnim odprtim sporazumevanjem s slovensko javnostjo. Ne bomo delali proti ljudem, ampak z njimi. Odločitve bodo zato kdaj težje, a bodo zato uspehi vedno skupni.

Kaj nas čaka takoj po tem, ko podpišemo jasno koalicijsko, predvsem pa programsko zavezo in sestavimo ekipo? Prvič, rebalans proračuna, ki bo popravil najusodnejše napake varčevalne politike in vsaj delno razelektril napeto stanje v državi ter preselil socialni dialog s trgov in ulic nazaj za mizo, predvsem pa bo realno pokazal javnofinančno stanje. Da ga danes prikazujejo popolnoma nerealno kaže podatek, da naj bi proračunski primanjkljaj v prvem mesecu leta 2013 znašal že 250 milijonov evrov, to je četrtno celotnega predvidenega za letošnje leto. Z drugimi besedami, tak primanjkljaj bi morali doseči šele aprila, če bi želeli slediti ciljem te vlade.

Drugič, konsolidacija javnih financ s socialnimi partnerji, usklajenimi posegi v maso plač ter najverjetnejšim začasnim dvigom

kakšnega davka. To ni naša želja, smo pa že ob lanskih volitvah povedali, da brez tega po naši oceni ne bo šlo, in kot kažejo rezultati in ekonomski kazalci, smo imeli na žalost še kako prav. Tretjič, vrnitev tistega razvojnega potenciala šolstvu, znanosti in kulturi, ki jim je bil z zadnjimi brutalnimi rezi, predvsem pa s ponižujočim odnosom, ne le odvzet, temveč tudi v temelju zanikan. Četrto, odpoved skrajnim tezam o prodaji državnega premoženja. Enostavne rešitve, po katerih je vse probleme upravljanja s premoženjem možno rešiti s privatizacijo, in tiste, po katerih je vsaka privatizacija v nasprotju z nacionalnim interesom, žal niso možne. Današnji svet je preveč kompleksen, da bi bilo mogoče probleme reševati s tako enostavnimi formulami. Zato bo potrebno, z izračuni na eni strani in s premislekom o socialnih in razvojnih implikacijah vsake državne naložbe na drugi strani, pogledati, kaj in kdaj je smiselno prodati. Za razliko od enostavnih formul to zahteva trdo delo in težavne odločitve, a tako bomo delali.

Petič, ratifikacija hrvaškega članstva v Evropski uniji, kar je naš ne le dobrososedski, ampak tudi geostrateški interes. Predsedniki strank smo se o tem že dogovorili pri predsedniku republike in upam, da smo se tega dogovora sposobni držati vsi, tudi tisti, ki ga je dan po sestanku začel kršiti. Šestič, serija investicij, od rečnih elektrarn preko energetske sanacije stavb do dopolnitve prometne infrastrukture, ki naj da zagon gospodarstvu in nova delovna mesta. Sedmič, strateško načrtovanje vsebin nove finančne perspektive za obdobje 2013–2020, saj z načinom porabe teh sredstev v prihodnjih sedmih letih Slovenija dobesedno piše svojo prihodnost. Osmič, državna stanovanjska shema, ki bo povezala doslej prepogosto nepovezljivo – nabor dostopnih stanovanj in potrebe državljanov.

Dve področji sta, ki ju v uvodu ne smem zgolj naštet, ampak moram nanju posebej opozoriti, saj bi njuno podcenjevanje ali celo zanemarjanje izkazalo temeljno nerazumevanje slovenskega političnega trenutka. Prvo zadeva kadrovanje, drugo volitve. Kot predsednica vlade bom pozvala vse državne uslužbenke in visoke državne uradnike, člane nadzornih svetov in uprav, ki so bili imenovani v času razpadanja sedanje koalicije, marsikdaj mimo meril, ob spornih referencah, konfliktu interesov ali celo etično spornih potezah, da sami odstopijo. Želim, da se vsem tem ljudem da možnost, da častno odidejo s položajev, ki so jih zasedli nečastno, predvsem zato, ker spadajo v krog ene same politične stranke. Če ta poziv ne bo zalegel, napovedujem ukrepe, ki jih bo naša koalicija sprejela, da popravi nedopustne posege, ki si jih je ena vladajoča stranka privoščila v trenutku, ko bi zaradi vedno večje krize morala pakirati kovčke, ne pa parkirati svojih ljudi na stolčke.

Vnaprej povem, da to ni stvar ne kadrovskih števcev ne tвитterskih domislic,

ampak je šlo za hudo kršenje temeljnih demokratičnih procedur. Zato so ostri protiukrepi nujen pogoj za ponovno vzpostavitev taistih procedur. Drugo področje zadeva volilno zakonodajo in novosti, ki jih vladajoči razred v Sloveniji mora in zmore sprejeti, da bi pokazal, da zna misliti čez meje lastnih mandatov. Temeljno nezadovoljstvo ljudi s tem, da njihov glase ne šteje več, da jih nihče ne posluša in da zato sploh nima smisla hoditi na volitve, niti sodelovati v procesih družbenega odločanja, zahteva od vseh nas, da kljub kratki, časovno omejeni dobi našega mandata in kopici drugega dela, odpremo razpravo o izboljšavah demokratičnega sistema odločanja. Kot mandatarka se zavežem, da bomo izboljšavam demokratičnih postopkov odločanja namenili posebno pozornost. Če je naš prvi mandat pripeljati Slovenijo do volitev, tedaj jih lahko vsi skupaj naredimo toliko boljše, da bodo pritegnile več ljudi, zlasti mladih, in tako povečale demokratično verodostojnost njihovih rezultatov.

Poznate naše koalicijske partnerje, zato veste, glede česa se bomo hitro uskladili – reforma trga dela, pravice upokojencev in pogoji za delovanje sodobne pravne države. Iz istega razloga – ker nas poznate – veste tudi, o čem se bo treba dlje časa pogovarjati, saj je jasno, da zgolj z izogibanjem ali trmastim vztrajanjem na lastnih stališčih ne bomo rešili ničesar. Tu gre predvsem za vprašanja reševanja bank, upravljanja državnega premoženja in nekaterih ključnih popravkov dosežanje konsolidacije javnih financ skozi nepremišljeno varčevanje. Praviloma je tak nastop krona na koncu koalicijskih usklajevanj in vsebina kar sama leti skupaj. Tokrat je iz razumljivih razlogov drugače, zato bom tudi sama konkreten načrt naše vlade lahko bolje predstavila, ko bom pred tem visokim zborom predstavljala ministrsko ekipo.

Spoštovani kolegice in kolegi, dovolite mi ob koncu še eno misel. Redkokdaj se človeku ponudi priložnost, da dobi možnost povesti svoje sodobnike in sodobnice. Zaradi tega se gotovo nekaj spremeni na obeh koncih, pri ljudeh in pri tebi. Nekako so nas zadnji časi navadili, da najprej pomislimo na grdo, sebično, celo pokvarjeno. Mediji si ne obotavljajo teh zagatnih razsežnosti vsakega od nas razgaljati na naslovnica. A za trenutek se vendarle velja spomniti, da so to čudežni trenutki. Nekje se je nekaj tako temeljito spremenilo, da lahko nekdo dobi priložnost, o kateri niti sanjal ni. Sama sem tako videla zgodovinsko priložnost pokojnega predsednika dr. Janeza Drnovška in v zgled mi bo, kako je to priložnost izkoristil v dobro Slovenije. Na svoj način si je tako priložnost ustvaril tudi sedanji predsednik republike, s katerim sem imela priložnost sodelovati, dokler je bil predsednik Vlade, zato mu bom zelo hvaležna za njegovo pomoč in razumevanje.

Brez vizije Pozitivne Slovenije, Zorana Jankovića, volilne zmage leta 2011 in njegove odločne poteze minuli četrtek danes ne bi stala tu pred vami. A ne pokojni in ne nekdanji

predsednik vlade mi ne moreta v ničesar pomagati, če nimam tudi sama jasnega cilja. Moj cilj, spoštovani državljanke in državljani, je v drobni besedici, ki težko stoji sama, ko pa se postavi k drugim, težkim in pomenljivim besedam, te zvenijo nekako prijaznejše. Odločanje postane soodločanje, udeležba postane soudeležba, bivanje postane sobivanje. Ja, moj moto je besedica "so", ki jo najdete tudi na začetku solidarnosti.

Ljudje imamo dovolj tega, da drugi odločajo in živijo namesto nas, da drugi živijo naša življenja. Hočemo biti zraven, hočemo biti sodržavljeni svoje lastne države, sosedi in sodobniki. Hočemo živeti polna, aktivna, uspešna in poštena življenja. Toda če ni dela, če zakon ni za vse enak, če ne moreš v šolo in če celo nimaš za jesti – kakšno je to življenje? Kje je tu prihodnost? Kje je tu sočlovek in kje so ljudje? Čez eno leto bi rada pogledala ljudem v obraz in jih vprašala: "Ste so-? Ste tudi po naši zaslugi odkrili v sebi in soljudeh kaj pozitivnega, kar naredi vaš dan prijaznejši, prihodnost pa znosnejšo?" Če tega ne zmoremo, spoštovani kolegi, je bolje, da niti ne poskusimo. Če pa zmoremo, in trdno sem prepričana, da še kako zmoremo, tedaj ga ni večjega zadovoljstva od tega, da dobiš vrnjen prijazen, spodbuden pogled. Potem ne bomo nikoli potrebovali ne ograje okrog Državnega zbora in ne zaščitnih jopičev okrog naših src.

Obljubljam takšno spodbudno, a trezno vodenje državnih zadev. Ne obljubljam velikih rezultatov, obljubljam pa veliko trdega dela. Obljubljam drugačno vlado za drugačne čase, za Slovenijo 21. stoletja. Svoj govor bom zaključila z besedami velikega Janeza Drnovška: "Stvari je treba vzeti v roke in jih začeti spreminjati. Najtežje je začeti, nato bo šlo lažje in hitreje. Mogoče celo še pravočasno." Hvala.

/ aplavz/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala kandidatki za predstavitev programske zasnove vlade.

Besedo dajem predsedniku Vlade gospodu Ivanu Janezu Janši, da v skladu s tretjim odstavkom 254. člena Poslovnika Državnega zbora odgovori na predlog imenovanja nove predsednice Vlade in obrazloži svoje poglede na dosedanje delo Vlade.

Izvolite.

JANEZ JANŠA: Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo. Čestitke k današnji izvolitvi. Spoštovani Državni zbor!

Javno navajanje razlogov za rušenje Vlade v zadnjih tednih in tudi posledično za današnje glasovanje o konstruktivni nezaupnici, ki so jih navajali predlagatelji, lahko v grobem razvrstimo na dve skupini oziroma v dve kategoriji. Na začetku tega procesa se je kot glavni razlog navajalo poročilo Klemenčič-Praprotnikove korupcijske komisije. To so

navajali kot razlog predvsem v Državlanski listi in v DeSUS. V drugo kategorijo lahko uvrstimo razloge, ki smo jih slišali v javnosti in deloma tudi v dveh današnjih nastopih in bi jih lahko strnili okrog nasprotovanja stabilizaciji bančnega sistema oziroma ustanovitvi slabe banke, nasprotovanju Zakonu o Slovenskem državnem holdingu in nasploh varčevalnim ukrepom oziroma programu, kot je bilo nekajkrat rečeno, neoliberalistične Vlade. Te razloge so kot glavne navajali predvsem v poslanskih skupinah oziroma strankah Pozitivne Slovenije in Socialnih demokratov.

Dovolite mi, da najprej nekaj rečem o teh dveh skupinah oziroma kategorijah razlogov, bolje rečeno povodov, zaradi katerih naj bi se danes tukaj zbrali na tej izjemni seji. Letošnje leto, leto 2013, se je začelo za Slovenijo zmerno optimistično. Pod streho so bili štirje od petih ključnih ukrepov, načrtovanih v lanskem letu za izhod iz krize, zadolževanje Slovenije se je pocenilo, zanimanje tujih investitorjev za vlaganje v državo je poraslo, beležili smo tudi zmeren porast gospodarskega optimizma. Nato pa je bilo 8. januarja objavljeno poročilo Klemenčič-Praprotnikove korupcijske komisije. Osnutek poročila mi v nasprotju z zakonom ni bil poslan in nanj v zakonskem roku 7 dni nisem mogel dati pripomb, ki bi morale biti nato na spletni strani komisije tudi javno objavljene skupaj s poročilom. S poročilom o delu, ki se ne nanaša nanj, je bil protizakonito predhodno seznanjen eden od preiskovancev, in sicer predsednik Državlanske liste Gregor Virant. Ta je naslednji dan takoj po objavi poročila zahteval moj odstop.

S tem dejanjem se je v Sloveniji začelo virantovanje oziroma politična kriza. Klemenčič-Praprotnikova korupcijska komisija mi je septembra lani poslala 14 vprašanj. Na vseh 14 vprašanj sem odgovoril. Za komisijo sem kljub pomanjkanju časa, ker sem bil v roku, ki je bil določen, en teden v New Yorku na zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov, zbral tudi obsežno dokumentacijo. Komisija je na primer zahtevala pogodbi izpred 20 let, čeprav za to nima nikakršne zakonske podlage, vendar sem ji tudi to poslal. Takšne pogodbe pred 1. 1. 2004 je brez zakonske osnove zahtevala tudi od različnih pravnih oseb. Na pogovoru na komisiji so mi dejali, da imajo pridobljene vse izpiske bančnih transakcij, zato jih sam posebej nisem niti zbiral niti preverjal. Komisiji nisem poslal, čeprav so to izrazili v pismu, kopij položnic in odrezkov različnih letalskih kart za čas pred letom 2011, ker smo tovrstne odrezke tega leta ob selitvi v Šentilj pri Velenju zavrgli. To sem komisiji povedal. Če bi imel čas, bi vse to lahko zbiral pri različnih naslovniki, vendar se mi je zdelo popolnoma odveč zbirati potrdila o plačilu položnic za nekaj evrov izpred 6 ali 7 let.

Pravniki so mi dejali tudi, da bom osnutek poročila v skladu z zakonom dobil pred objavo v 7-dnevni pregled in da lahko v tistem času pridobim dodatna pojasnila, če komisija s

kakšnim odgovorom ne bo zadovoljna. Kot je znano, se to ni zgodilo. Klemenčič-Praprotnikova korupcijska komisija je poročilo objavila kot dokončno in ga pospremila z izrazitimi političnimi kvalifikacijami. Ko sem ga prebral, sem zelo jasno povedal, kaj v tem poročilu drži in kaj ne drži. Dve ugotovitvi glede nekajmesečnih zamud in napačne cene pri avtomobilu ste držali in to sem tudi pojasnil. Vse ostale očitke sem zavrnil in zato obstajajo neizpodbitni dokazi. Poglejmo zdaj te očitke.

V dokončnem mnenju, na katerega ni bilo možno dati nobene pripombe, je komisija zapisala: "V postopku nadzora nad premoženjskim stanjem zavezanca predsednika Vlade Republike Slovenije in predsednika stranke SDS, je komisija ugotovila: prvič, da zavezanec v času opravljanja funkcij predsednika Vlade in poslanca v nadzorovanem obdobju med 30. 1. 2004 in 24. 5. 2012 sploh ni prijavil poroštva stranki pri najemu kredita v višini 500 tisoč evrov leta 2011." To poroštvo je bilo vmes odpravljeno, šlo je za napako. O tem me poroštvena komisija nikoli ni nič povprašala. Če bi me, bi ji to povedal.

Nadalje: "Ni prijavil poroštva fizični osebi/družinskemu članu pri najemu posojila v višini 125 tisoč evrov januarja 2012." To ne drži. To poroštvo je bilo javljeno z dopisom komisiji dne 24. 4. 2012. Ta dopis komisija ima in ga je namerno spregledala. Kar se tiče zamud, ki mi jih očita komisija – bile so nekajmesečne zamude, vendar te niso spremenile dejanskega stanja. Hkrati pa sama komisija, čeprav naj bi bil to državni organ, ki zahteva spoštovanje, za leto 2011 zamuja s svojim poročilom Državnemu zboru več kot eno leto. Mislim, da je prišlo šele pred nekaj dnevi v Državni zbor. Če komisija drugim očita zamude, potem bi morala tudi sama bolj spoštovati svoje roke. To ne opravičuje ne mene ne komisije, kaže pa na to, da veljajo dvojni kriteriji.

Drugič, komisija mi očita razpolaganje s premoženjem nepojasnjene izvora, in sicer citiram: "Na podlagi analize dejanskega premoženja zavezanca in njegove porabe je komisija ugotovila, da je zavezanec v omenjenem nadzorovanem obdobju razpolagal s premoženjem oziroma je kril stroške, ki v višini najmanj 210 tisoč evrov presegajo njegove uradne prihodke oziroma sredstva, katerih vir je znan." To ne drži. Tako jaz kot moji sodelavci smo večkrat seštevali vse številke v poročilu, ampak v sicer zelo obsežnem poročilu ni nobenega izračuna, skupnega izračuna, ki bi utemeljeval to trditev. Kakorkoli seštevamo številke, ki se pojavljajo, do te vsote ne pridemo po nobenem ključu, tudi če bi vse to, kar komisija navaja, držalo.

Ta trditev, ki so jo povzeli tudi nekateri tuji mediji kot glavni očitek, je popolnoma izmišljena. Da je komisija v obrazložitvi, ko skuša brez izračunov dokazati to trditev, navaja naslednje. "Prvič, sofinanciranje nepremičnin s premoženjem nepojasnjene izvora.

Neodgovorjeno je ostalo vprašanje, na kakšen način in iz katerega vira je zavezanec soprogi plačal 32 tisoč 500 evrov kupnine in kako je bratu plačal 15 tisoč evrov kupnine, ki naj bi ju omenjena založila zanj. S temi sredstvi namreč zavezanec na podlagi analize uradno preverljivih prihodkov in odhodkov ni razpolagal." Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v 51. členu določa, da je premoženje, ki ga zakonca pridobita z delom v času trajanja zakonske zveze, skupno premoženje. Zakaj bi moral soprogi plačati nekaj, kar je skupnega in zakaj moram to posebej pojasnjevati? Prispevek brata sem komisiji pojasnil. Obstajajo tudi dokumenti sodišč o dedovanju, ki so komisiji dosegljivi.

"Komisija je nadalje ugotovila, da je zavezanec pred nakupom hiše v Silovi pri Velenju prodajalcu plačal aro v višini 5 tisoč evrov, in sicer v gotovini. Izvora omenjene gotovine ni prepričljivo pojasnil, dejal je zgolj, da gre za prihranke širše družine." Komisiji sem pojasnil, da je bilo aro treba zbrati v zelo kratkem času in jo izročiti nepremičninskemu posredniku za garancijo in smo jo zbrali s pomočjo sorodnikov. Kaj je tu nepojasnjeno? Nepojasnjen vir vzdrževanja nepremičnin. Citiram: "Komisija je ugotovila, da so bili stroški vzdrževanja nepremičnin redno plačani, vendar ne vedno s strani zavezanca oziroma ne iz uradno preverljivih dohodkov zavezanca. Za vrsto nepremičnin, ki jih je imel v lasti oziroma v solasti zavezanec, torej skozi skoraj celotno nadzorovano obdobje ni izkazano, da bi stroške rednega vzdrževanja nepremičnin plačeval sam oziroma iz uradno preverljivih premoženjskih virov. Zavezanec je komisiji na razgovoru in v dodatnih pisnih pojasnilih pojasnil, da od leta 2006, ko sta s soprogo osnovala skupno gospodinjstvo, tekoče stroške oziroma položnice ter druge stroške gospodinjstva večinoma plačuje soproga, pri čemer pa kljub pozivu ni predložil nobenih dokazil ali izkazov.

Nadalje: "Glede na javno objavo zavezanca ..." – ne vem, kje je bilo to javno objavljeno – " ... z dne 1. 12. 2011, da ima njegova soproga najeto posojilo v višini 125 tisoč evrov in mesečno plačo tisoč 820 evrov in da njena mesečna obveznost pri vračanju kredita znaša približno polovico plače, je neprepričljivo tudi pojasnilo zavezanca, da vse mesečne stroške nepremičnin pokriva soproga. Iz prometa na tekočem računu zavezanca sicer izhaja, da je ta soprogi nakazoval sredstva, v tem času skupaj 13 tisoč evrov, vendar ni izkazal, da bi bila ta sredstva namenjena plačevanju tekočih stroškov oziroma čemu so bila namenjena."

Te trditve so neprimerne že same po sebi. Komisija jih tudi napiše zlonamerno, ker razpolaga z naslednjimi dejstvi. Prvič, komisiji sem dostavil podnajemno pogodbo za stanovanje v Ljubljani za leto 2010 in leto 2011. Iz te podnajemne pogodbe, ki je prijavljena davčnemu organu, in tudi s tem so razpolagali, ker so rekli, da so pridobili od davkarje vse

podatke, da so iz tega najema na moj tekoči račun prihajali mesečni dohodki, hkrati pa je podnajemnik plačeval stroške. To pogodbo sem komisiji poslal tudi naknadno, vendar komisija tega ne omenja, niti ne upošteva ne prihodkov in ne kritja stroškov. Komisija razpolaga s kreditno pogodbo žene, iz katere izhaja, da je njena plača obremenjena šele dobro leto in nekaj mesecev, prej pa je bila bremen prosta. Gre za popolno manipulacijo in nakazilo na ženin račun ona odpravi z nenavadnim izgovorom, da ni posebej pisalo, da gre to za elektriko ali pa za ne vem kaj.

Naslednji očitek, citiram: "Nepojasnen je vir sofinanciranja nakupa in vzdrževanja osebnega vozila." To ne drži. Dne 15. 3. 2007 sem s svojega tekočega računa na račun pravne osebe, ki je prodajala vozilo, nakazal 17 tisoč 500 evrov. Preostanek kupnine je v imenu mame vplačal brat na podlagi dogovora o dediščini. Glede dediščine obstaja zapuščinska sodba sodišča iz leta 2010 glede nepremičnin in dogovor dedičev glede ostalega premoženja iz leta 2005. Računi za nakup vozila in za vzdrževanje vozila za zadnja leta so bili komisiji dostavljeni oziroma jih je pridobila sama, saj gre za bančno nakazilo iz mojega oziroma ženinega računa.

Naslednji očitek: "Financiranje zasebnih potovanj/počitnic iz premoženja nepojasnjene izvora." Med drugim gre za Mauritius leta 2008, Dominikansko republiko leta 2009, Grčijo leta 2009, Južnoafriško republiko leta 2009 in 2010, Švedsko leta 2010 in Grčijo leta 2012. Vsa ta potovanja in plačila sem komisiji pojasnil. Potovanja v Južnoafriško republiko leta 2009 sploh ni bilo in je komisija to očitno prepisala iz Dnevnika, ker je to enkrat tam pisalo. Za potovanje v Grčijo so bili računi javno objavljeni. Aranžma za teden, plezalski aranžma za Kalimnos za teden dni stane 900 evrov. Golf aranžma v Dominikanski republici stane 1200 evrov oziroma nekaj manj, za Mauritius polovico več. Komisiji sem pojasnil, da je šlo za skupinske aranžmaje preko agencij, prav tako plačila. Aranžmaje je urejala žena, v nekaterih primerih prijatelj, tudi tako, da je nekdo plačal letalske stroške, drugi igrišča ali nastanitve, na koncu pa smo v skupini stroške poračunali. Potovanja na Švedsko ni bilo, bil je obisk pri hčerki, ki je tam študirala. Strošek tega potovanja z letališča v Trstu je bil 200 evrov. Res se ne spomnim, kako smo to plačali. Komisija je podatke o potovanjih pridobila. Od kod komisiji podatki o teh potovanjih? Vprašal sem jih, od kod komisiji podatki in so rekli, da to izhaja iz plačil z mojo kreditno kartico oziroma z mojo in ženino kreditno kartico. Komisija je te podatke pridobila na podlagi bančnih transakcij. Če bi mi nekdo drug plačeval te stroške, potem teh transakcij ne bi bilo in komisija za ta potovanja sploh ne bi vedela.

Naslednji očitek, citiram: "Plačilo sodnih taks iz premoženja nepojasnjene izvora. Komisija je med nadzornim postopkom od

sodišča pridobila podatke o sodnih postopkih, v katerih je udeležen zavezanec in o sodnih stroških. Ugotovljeno je bilo, da so bile plačane sodne takse, ki so v letih od 2008 do 2011 znašale 19 tisoč 852 evrov, vendar ni znan izvor plačila. Komisija je namreč v zvezi s tem ugotovila, da nobena omenjena sodna taksa ni bila plačana neposredno iz znanih bančnih računov zavezanca." To je popolnoma neresnična trditev. Komisija razpolaga s potrdilom, da je bila najvišja taksa v tej skupini, v znesku 12 tisoč 225 evrov, plačana 29. 4. 2009 iz mojega tekočega računa. Pojasnil sem tudi plačilo ostalih taks in aranžmaja z odvetniki, ker nekatere takse so plačali oni, ker je dogovor, da se to poplača ob koncu postopka, zato je trditev, da so bile te takse plačane v gotovini neznanega izvora, neresnica. Nenazadnje bi plačilo takse v višini 12 tisoč 225 evrov, kar je glavni del te vsote, gospod Klemenčič lahko preveril pri svoji ženi, ker je bila v tem postopku ona moja odvetnica.

Šesti očitek, citiram: "Polog gotovine nepojasnjene izvora na bančni račun. Komisija je v nadzoru ugotovila, da je bilo na zavezančev račun dne 30. 3. 2005 na podvalutno partijo v evrih položenih 33 tisoč evrov gotovine. S tem denarjem je zavezanec po ugotovitvah komisije isti dan predčasno poplačal kredit pri banki." Komisiji sem pojasnil, da je šlo za denar iz dediščine. Ta mi je pripadla ob delitvi prihrankov staršev. Obstaja dogovor dedičev, tudi zaradi tega, ker sem s honorarjem od knjig v 90. letih pomagal tako staršem kot bratu pri obnovi ter gradnji hiše. Glede dediščine, kot že rečeno, obstaja zapuščinska sodba sodišča, tudi glede vrednosti nepremičnin iz leta 2010, in dogovor dedičev glede ostalega premoženja staršev skupaj s starši iz leta 2005.

Naslednji očitek: "Sofinanciranje nakupa stanovanja v Ljubljani od pravne osebe. Leta 2005 je zavezancu podjetje Imos prek povezanega podjetja Eurogradnje z odkupom in večkratnim preplačilom vrednosti ustvarilo premoženjsko korist v okvirni višini najmanj 100 tisoč evrov." To je popolna laž. Komisija cenitve tržne vrednosti na dan sklenitve poslov ni nikoli opravila. Primerja podatke Geodetske uprave iz zadnjih let. Ne naredi nobene tržne cenitve. Vsaka takšna ocena – nekaj jih je bilo v tem času tudi javno objavljenih – očitke komisije več kot prepričljivo zavrne.

Če še enkrat ponovim, komisija strne glavni očitek v stavek: "Na podlagi analize dejanskega premoženja zavezanca in njegove porabe je komisija ugotovila, da je zavezanec v omenjenem nadzorovanem obdobju razpolagal s premoženjem oziroma je kril stroške, ki v višini najmanj 210 tisoč evrov presega njegove uradne prihodke oziroma sredstva, katerih vir je znan." To je popolnoma neutemeljeno. Komisija je namerno spregledala ne samo očitna dejstva, ampak tudi uradne dokumente, s katerimi je razpolagala in tudi ignorirala vsa logična pojasnila. Gre enostavno za politični motiv, na

katerega je leta 2010, ko je bila komisija ugotovljena s svojim odstopom, opozoril namestnik predsednika komisije gospod Končan, ki je dejal, da v sestavi z gospodom Klemenčičem in gospodom Praprotnikom zaradi očitne politične motivacije pri njenem imenovanju ne bo mogel delovati neodvisno.

Gospod Klemenčič je bil na čelo predsednika, na čelo te komisije kot predsednik imenovan ne z izvolitvijo v tem državnem zboru, ampak z ukazom, ki ga je v Uradnem listu objavil prejšnji predsednik Danilo Türk. Prej je bil gospod Klemenčič državni sekretar, politična figura, pri ministrici za notranje zadeve Katarini Kresal. Še več, vlada gospoda Pahorja je 14. 5. 2009 gospoda Klemenčiča imenovala za glavnega revizorja najema stavbe NPU, enega največjih korupcijskih škandalov v zgodovini samostojne države. Zadeva je v sodnem postopku in tako naprej, ampak gospod Klemenčič ni tam odkril nič nenavadnega. Zato, ker ni odkril nič nenavadnega, je bil imenovan na neko drugo mesto.

V zadnjih dneh so prišli na dan tudi podatki, da je celotno imenovanje te komisije obremenjeno s kršenjem samega zakona. Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije določa samo dva kriterija, ki sta bila tako ali tako prirejena vnaprej, za opravljanje funkcije predsednika in namestnika predsednika komisije, saj sta ta dva kriterija – prvič, izobrazba druge stopnje in drugič, 10 let delovnih izkušenj na delovnem mestu, za katerega se zahteva takšna izobrazba. Gospod Praprotnik je diplomiral leta 2000 oziroma konec leta 2000, potem je služil vojsko, za namestnika predsednika protikorupcijske komisije je bil imenovan septembra 2010. V tem času je lahko, če je ves ta čas delal na mestih, za katera se zahteva izobrazba druge stopnje, izpolnil največ 9 let delovne dobe. Ni izpolnjeval niti tega najbolj preprostega kriterija, in samo dva sta bila napisana v zakon zato, da bi bil imenovan.

Komisija, ki je preverjala izpolnjevanje teh pogojev, je bila sestavljena iz gospoda Kumra, ki je bil vodja Poslanske skupine Socialnih demokratov v enem od prejšnjih sklicev parlamenta, Simone Habič, ki je na čelu tako imenovane civilne družbene organizacije za transparentnost in integriteto, ki so jo ustanovili Drago Kos, Blaž Zgaga, Igor Šoltes in podobni kalibri oziroma borci proti korupciji, in še treh. Eno članico je imenovala Vlada – politično imenovanje – ter še Uradniški svet in mislim, da tožilski svet. Teh 5 eminentnih članov te komisije ni znalo prešteti niti let delovnih izkušenj gospoda Praprotnika. Danes ta gospod Praprotnik ocenjuje, ali je moja hčerka izpolnjevala kriterije, ko so jo zaposlili na nekem nižjem uradniškem mestu, s tem, da jih sam ni izpolnjeval, ko je bil imenovan v to komisijo.

Tudi v konkretnem primeru bi se morala, ko je šlo za presojo mojega premoženjskega stanja, tako gospod Klemenčič kot gospod Praprotnik izločiti iz postopka.

Gospod Klemenčič iz očitnega dejstva, ker je bila njegova žena moja odvetnica, gospod Praprotnik pa zaradi tega, ker ne samo, da je bil imenovan nezakonito, ker to takrat še ni bilo razjasnjeno, ampak zato, ker – ne samo, da ni vzbujal videza nepristranskosti, njegovo delo na tem primeru je vzbujalo videz očitne pristranskosti. Tukaj za mano sta dva fascikla. V tem fasciklu je 627 člankov, ki jih je gospod Praprotnik kot novinar napisal proti meni. Mislim, da nismo vseh našli, ima rekord v Sloveniji. Vse, kar sem naredil v času, ko je bil novinar, je tukaj popljuvano, predstavljeno v negativnem kontekstu, potvorjeno, napisano približno tako, kot je napisano tudi to poročilo korupcijske komisije. Če je to neodvisen organ, ki na koncu odloča celo o tem, ali bo obstala ali padla neka vlada, potem smo zelo daleč prišli.

Kot veste je moj zastopnik vložil tudi pritožbo na Upravno sodišče, skupaj z zahtevo za začasno odredbo. Upravno sodišče si je, čeprav gre za hiter postopek, vzelo dva tedna časa, da je na koncu ugotovilo, da ni razlogov za začasno odredbo. Spomnite se, pred nekaj leti je isto Upravno sodišče v dveh urah odločilo o tem, da se nevarni psi bulmastifi vrnejo gospodu Baričeviču, v dveh urah. Pred kratkim je to isto Upravno sodišče odločilo po hitrem postopku z začasno odredbo, da je bil nek državni uradnik, ki je bil odpuščen zato, ker je s službeno kartico vsak mesec kupal v Ikei in Mercatorju za lastne potrebe, odpuščen nezakonito, in Upravno sodišče je smatralo, da je to nujen postopek. Mislim, da je ravno v teh dneh prišla tudi odločba tega istega Upravnega sodišča, da je bil gospod Golob iz AUKN menda razrešen nezakonito. V nekaj mesecih je bilo vse odločeno. Mnogi primeri čakajo na slovenskih sodiščih leta, nekateri tudi desetletja in več, ampak to seveda niso prioritete.

Prej je kandidatka za mandatarko govorila o tem, da je v Sloveniji strah, da je ljudi strah, da so tukaj grožnje, da se državljani počutijo ogroženi. Nisem slišal še za noben primer, da bi njej kdo kaj grozil, niti kakšnim njenim kolegom, za razliko od tega, da jaz in moji kolegi v Vladi praktično vsak dan dobivamo grožnje. Leta 2006 mi je komandir policijske postaje v Središču ob Dravi grozil z likvidacijo. Pred nekaj dnevi je po dolgih triadah slovensko tožilstvo odločilo, da sodnik, ki je potem ta primer zastaral, ni ravnal napačno. V tem času je ta sodnik dobil medaljo za dobro delo, bil je ponovno imenovan za predsednika itd. Tukaj so očitno dvojna merila in tisti, ki govorite o strahu, se morate resno vprašati, kam to vodi.

Druga skupina razlogov za to, da naj bi bila danes zamenjana Vlada oziroma predsednik Vlade – po javnih obrazložitvah v zadnjih tednih sodijo v sklop kritik, da je ta vlada ustanovila ustanovo za stabilizacijo bančnega sistema oziroma slabo banko, da smo sprejeli Zakon o Slovenskem državnem holdingu, da smo v lanskem letu sprejeli Zakon za uravnoteženje javnih financ, s katerim smo zaustavili brezglavo

naraščanje javne porabe itd. Danes smo v dveh predstavivah, in to trikrat, slišali, kako Evropska komisija za letos napoveduje Sloveniji proračunski primanjkljaj v višini 5,4 % bruto domačega proizvoda. Ko je ta vlada lansko leto prisegala, je bila Slovenija v položaju, ko je država tri leta zaporedoma imela proračunski primanjkljaj med 6 in 7 %, ne da bi s tem zadolževanjem rešila kakršenkoli strukturni problem, zaradi katerega smo prišli v krizo.

Evropska komisija za letošnje leto Sloveniji napoveduje nižji proračunski primanjkljaj ob predpostavki, da bodo garancije in rezervacije, ki bodo povečale slovenski javni dolg, šle za sanacijo slovenskega bančnega sistema. Če kdo misli, da bo sanacijo slovenskih bank in tiste milijarde, ki so bile zaradi negospodarnih in tudi kriminalnih odločitev odpeljane iz slovenskih bank, plačal kdo drug in ne mi, se krepko moti. To je treba plačati in to bo povečalo naš primanjkljaj in tudi javni dolg. Vemo, zakaj je tak izračun, dočim pri najboljši volji pred enim letom ni bilo popolnoma jasno, kam je šlo vsako leto več kot dve milijardi evrov za proračunske primanjkljaje, ki smo jih imeli v letih 2009, 2010 in 2011. Nekako se ni dalo pojasniti. Nič nismo zgradili, investicije so takrat padale, gradbeni sektor je takrat propadel, delovnih mest je bilo vse manj, nobenih investicij, nobenega okrevanja. Padec bruto domačega proizvoda v letu 2009 je bil skoraj 8-odstoten, primanjkljaj pa grozen, večji od tega, kar se zdaj napoveduje z jasno kalkulacijo.

Pribitki na slovenske 10-letne obveznice so pred letom dosegali skoraj 7 %. Naše zadolževanje je bilo ne samo izjemno drago, ampak skoraj nemogoče. V treh letih krize ni bila izpeljana nobena reforma, dvignjena je bila minimalna plača, ki je ogrozila delovna mesta v delovno intenzivnih panogah, nekredibilni smo postali v mednarodni skupnosti. V prizadevanju za nestalno članstvo v Varnostnem svetu OZN nas je premagal Azerbajdžan. Nacionalni reformni programi, ki jih je pred februarjem 2012 slovenska vlada pošiljala v Bruselj so imeli status lepih želja, ki se niso uresničevale in tako so na to vsi gledali. Podedovali smo mrtev socialni dialog. Prej smo slišali neko triado o tem, kako je naša vlada pokopala socialni dialog in tako naprej. Ne, ta socialni dialog je bil pokopan v prejšnjem mandatu. Niti ena rešitev ni bila sprejeta s socialnim dialogom v prejšnjem mandatu. V našem mandatu je bil tako kritiziran, tudi v prejšnjih nastopih, Zakon za uravnoteženje javnih financ, ki jebil usklajen s 95 % socialnih partnerjev, zato tudi ni bilo blokade z referendumom. Pogajali smo se samo o tem zakonu, več kot se je prejšnja vlada pogajala o vseh rešitvah. Usklajena je bila pokojninska reforma, ki je leta 2011 zaradi neusklajenosti padla in v veliki meri sta danes že usklajena tudi oba zakona za reformo dela, zakon o delovnih razmerjih in zakon o trgu dela, v veliki meri. Ob tem pa poslušamo očitke, kako je naša vlada

pokopala socialni dialog. Vse ključne rešitve so bile sprejete s tem socialnim dialogom ali pa so še lahko.

Naša vlada je na začetku mandata ponudila partnerstvo obema opozicijskima strankama. Partnerstvo je bilo z gnusom zavrnjeno. Kljub temu smo se pogajali z opozicijo o vseh rešitvah. Ko smo bili mi opozicija leta 2011, prejšnja vlada z nami ni sedla niti pet minut okoli pokojninske reforme, potem so pa spraševali, zakaj nismo podprli. Niti pet minut časa si niso vzeli za nas, niso si vzeli dovolj časa niti za socialne partnerje. V lanskem letu je celo poletje z opozicijo tekel poskus usklajevanja tako o slabi banki kot o Slovenskem državnem holdingu. Vlada je oba projekta odložila z julijske seje. Sprejemali smo jih šele jeseni. Dva meseca smo zadevo usklajevali. Veliko pripomb smo upoštevali. Kljub temu je na koncu grozila blokada, ki jo je odpravilo Ustavno sodišče. To, da ni bilo dobre volje, da smo vladali avtokratsko, da ni bilo nobene ponujene roke – oprostite, to se lahko govori samo v svetu, ki je virtualen, ki ga nekdo kreira vsak dan preko laži in manipulacij, nima pa nobene zveze z realnostjo.

Kar se tiče fiskalnega pravila, ki je bilo omenjeno januarja leta 2012, so se vse parlamentarne stranke že po predčasnih volitvah strinjale s tem, da to zapišemo v Ustavo. Pozitivna Slovenija se je s tem izrecno strinjala, tudi Socialni demokrati. Tega še vedno nismo naredili, ker so nekateri prelomili obljubo. Vlada je v lanskem letu delovala v težkih okoliščinah. Že to, da je Vlado sestavljala koalicija petih strank, kaže na to, da je bilo treba že pri sami sestavi delati kompromise, in to je nekaj, kar je stalnica v Sloveniji. Me prav zanima, kako boste ob dogovoru, da gredo v vlado vsi predsedniki strank, sestavili vlado, ki bo vrhunska in iz samih strokovnjakov. Bi rad videl, kako boste ta velik krog stlačili v manjšega ob tem volilnem sistemu.

Naša vlada je takoj naletela na dvojna merila pri oblikovalcih javnega mnenja. Tisto, kar je bilo v mandatu Pahorjeve vlade pozdravljeno ali pa vsaj tolerirano, je bilo pri nas razglašeno za zločin. Smo bili že veseli, da je bilo rečeno, da je napaka. Po nekaj mesecih je bila vlada kriva za vse. Očitki, kako v lanskem letu Slovenija ni naenkrat gospodarsko zacvetela, kako nismo imeli visoke gospodarske rasti, kako se brezposelnost ni drastično znižala itd., so, oprostite, smešni. Ali je pred enim letom kdo obljubljal, da bo po enem letu to vse narejeno? Natančno se spomnim svojih besed pred enim letom, tako ko sem kandidiral za predsednika Vlade kot potem, ko je prisegala vlada. Velikokrat sem zelo jasno rekel, da bo leto 2012 leto zaustavljanja padanja. Ni možno pričakovati okrevanja. Ne moreš hkrati zaustavljati gibanja, ki gre navzdol, in že delati pospeške navzgor. To je v nasprotju z zakoni fizike, zdrave logike in z vsemi naravnimi zakoni, ki očitno pri nekaterih poslanskih skupinah v tem državnem zboru ne delujejo.

Je pa bila ne samo naša ocena, ampak ocena vseh merodajnih mednarodnih institucij v začetku tega leta, da smo cilj zaustavljanja padanja Slovenije v čedalje globljo javnofinančno in gospodarsko krizo s sprejetimi ukrepi v veliki meri dosegli. Ob koncu leta sem imel pogovor na Evropski komisiji, kjer smo šli natančno čez naše performanse. Imel sem pogovor z generalnim sekretarjem OECD, z delegacijami, ki so bile tukaj iz Mednarodnega denarnega sklada, s predsednikom Evropske centralne banke. To ni samo naša interna ocena, kjer si vsaka vlada želi, da bi tisto, kar je naredila, bilo čim boljše ocenjeno. To je bila tudi ocena relevantnih mednarodnih institucij.

Ko se je začela oblikovati neka koalicija, ki so jo nekateri iz Državljanske liste poimenovali za koalicijo obupa, so bili tisti, ki so vodili to kolo, velikokrat vprašani, kaj bo program te koalicije. Sedanja kandidatka za mandatarko je hitela naštevati zadeve, ki so vse v teku ali pa celo zadeve, ki so bile že narejene. Ena od petih naštetih zadev je, recimo, uspešno dokončati pogajanja za naslednjo finančno perspektivo. Ta pogajanja so končana. Evropski svet je sprejel proračun oziroma finančni okvir za naslednjih 7 let in slovenska pogajalska ekipa se je tukaj dobro odrezala. V nemogočih razmerah smo izboljšali neto finančni položaj Slovenije z 0,87 na več kot odstotek bruto domačega proizvoda na leto, kar pomeni, da bo takšen tudi neto priliv v naslednjih 7 letih. Če boste sestavili novo vlado, boste imeli vsako leto iz bruseljske blagajne neto – teoretično je tega denarja lahko v prvih letih tudi več – skoraj 400 milijonov evrov prilivov. S tem se nekaj že da narediti in da se tudi načrtovati, ker gre za 7-letno obdobje. Tega cilja vam torej ne bo treba dosegati.

Enako je z reformo trga dela. Ne vem, zakaj to pišete v svoj program, glede na to, da je minister Vizjak zaključil pogajanja, da naj bi naslednji teden ta dva zakona sprejeli. Ne dvomim, da bo čez eno leto to zasluga naslednje vlade, to lahko mirno pričakujem. Ostaneta še dve prej napovedani strukturni reformi, ki naj bi ju izpeljala ta vlada. Dvakrat sem se popraskal prej, če sem prav slišal, ampak kandidatka za mandatarko je rekla, da sta dve že dogovorjeni strukturni reformi ustanovitev Ministrstva za kulturo in civilno družbo in prenos tožilstva izpod notranjih zadev na pravosodje. In Slovenija bo potem cvetela! To, kakšen je status kulture in kakšno je financiranje kulture itd., ni odvisno od tega, ali obstaja samostojno ministrstvo za kulturo ali ne. V Evropi je veliko število – mislim, da 9 ali 10 – držav, močnih starih kulturnih narodov, ki nimajo samostojnega ministrstva za kulturo, pa so zagotovo kulturno močnejši od nas, in tam nihče ne govori, da je to od tega odvisno.

Kar se tiče prenosa tožilstva nazaj na Ministrstvo za pravosodje si preberite odločbo Ustavnega sodišča izpred dnevi. Ustavno sodišče pravi, da je popolnoma vseeno, kje to je,

ker sta status tožilstva in samostojnost garantirana z zakonodajo, ki ureja tožilstvo. V tej dvorani smo 3 mesece poslušali o protiučustavnosti tega prenosa in tako naprej. Zdaj imate to protiučustavnost! Ampak, kljub temu bo ta prenos nazaj glavna strukturna reforma. Popolnoma vseeno je. Priznam, tudi z naše strani je bil to boj za oslovo senco. Vztrajali smo na tem zato, ker je to pisalo v koalicijski pogodbi. Popolnoma vseeno je. Če bom sedel v poslanskih klopeh, ne bom nasprotoval temu prenosu. Je res popolnoma vseeno. Tožilstvo deluje tako kot je prej, slabo. To se vidi tudi na rezultatih in to lahko prenesete tudi pod Ministrstvo za okolje in prostor, če ga boste ustanovili, ne bo nič drugače.

Tako kot naštevanje teh petih ukrepov, ki naj bi Slovenijo kot ključni program nove vlade potegnili iz krize, je tudi ponavljanje, kako Slovenija ne bo šla po grškem scenariju. Če bi to zatrjevali, recimo, pred letom in pol ali pa pred enim letom, potem bi se s tem lahko strinjali, ampak grški scenarij, tako kot se odvija danes, je začetek okrevanja. Grčija se po predčasnih volitvah in po tem, ko so sprejeli nujne ukrepe, počasi stabilizira. Prihajajo prve pozitivne mednarodne ocene o tem, da se bo Grčija izvlekla iz krize, ne še jutri, ne še pojutrišnjem, ne še letos, ne še v naslednjih dveh letih, ampak je na poti okrevanja. Lahko bi bil vesel, če bi rekel, da je tudi Slovenija v tej situaciji ob tem, kar se trenutno dogaja. Preden trdimo nekaj in dajemo neko mednarodno primerjavo, je to treba poznati. Preden kdo zapiše, da je Anglija samostojna država, je to treba vsaj na Googlu preveriti.

Kar se tiče leporečja, ki ga je bilo danes veliko – to je možno prepisati od kjerkoli. Dejstvo je, da kdorkoli bo vodil ali sestavljal vlado v prihodnjih letih, bo to trdo in krvavo delo, kjer bo zelo malo prostora za leporečje. Realnost je drugačna, kot odseva vsak dan z ekranov POP TV ali nacionalne televizije. Realnosti se s kreiranjem nekaterih paralelnih svetov ali virtualne realnosti ne da spreminjati – živimo v tej realnosti –, čeprav so v tej smeri močni poskusi. Eden najmočnejših, ki je bil dolga leta uspešen, zdaj pa plačujemo ceno, je bilo ustvarjanje vtisa ves čas gospodarske krize, v letih 2009, 2010, 2011, do lanskega leta, kako je s slovenskimi bankami vse v redu. Mi zna kdo naštetih kakšno resno televizijsko oddajo ali kakšen članek, če izvezemo nekaj komentarjev mladoekonomistov, ki bi se resno ukvarjal s stanjem v slovenskih bankah, kljub temu, da je ne od danes, ampak od leta 2009 to ključni ekonomski problem te države?

Ne, ustvarjena je bila virtualna realnost, kako je to vse v redu, kako je treba vsako leto samo še nekaj 100 milijonov davkoplačevalskega denarja preliči v državne banke, pa bo. Ko je lani prišlo do streznitve – potrebovali pa smo 5 mesecev, da smo dobili poročilo kot Vlada, ki naj bi bila, kot pravite, nekdo, ki je vse držal v rokah, o približnem

stanju v bankah. Zdaj, ko se je začela ta streznitev in ko je bil vzpostavljen instrument za to, da se stvari začnejo reševati, je pa nastala panika. Največji posamični dolg je v slovenskem državnem bančnem sistemu ustvaril konglomerat Merkur. Nekaj 100 milijonov evrov. Ta konglomerat je bil tako močan, da je na zadnjih lokalnih volitvah celo kandidiral v svojo lokalno listo. Na listi Hermine Krt v Kranju na zadnjih lokalnih volitvah so ključni ljudje iz tega konglomerata. Na tej listi je tudi gospa Bratušek, nepolitično seveda. Rekli so ji Merkurjeva lista. Tukaj se interesi neznansko ujemajo. Ihta, kako je treba preprečiti slabo banko, je neizmerna. Dokler ne poznaš te strukture, je to težko razumljivo.

V zvezi s tem me zelo zanima, kako bo obljuba, ki je bila dana pred kakšno uro za to govornico, da se je treba nasloniti na strokovnjake, na najboljše strokovnjake, realizirana v tem primeru. Vlada je v skladu z zakonom o slabi banki imenovala 4 neizvršne direktorje te institucije. Trije so tuji finančni strokovnjaki, ugledni. Imena so usklajena z mednarodnimi institucijami, ki so sanirale bančne sisteme drugod, predvsem v Skandinaviji. Me prav zanima, če boste te strokovnjake pustili na teh mestih ali boste ta napor, ki je bil vložen tako s strani gospoda Šušteršiča kot kasneje gospoda Šircija, da se zagotovi neka kredibilna ekipa, ob pomoči Evropske centralne banke itd. – ali bo ravno na tej točki beseda o strokovnjakih ostala prazna.

Spomnim se nastopa, ko je za predsednika Vlade kandidiral gospod Pahor. Takrat je bila dana zelo podobna obljuba – naslonili se bomo na stroko, stroka bo vladala. Potem je bila Vlada sestavljena iz v glavnem univerzitetnih profesorjev in danes imamo drastične rezultate vladavine takšne stroke. Preden sem postal predsednik Vlade sem bil minister v šestih različnih vladah. Kljub temu sem imel pomisleke, ali je to nekaj, kar človek zmore. Tako da čestitke za pogum vsakomur, ki ni še nikoli sedel na seji Evropskega sveta ali v kakšni sestavi Sveta Evropske unije, ni bil niti državni sekretar itd., da se v teh okoliščinah tega loteva. Vsaka vlada potrebuje za to, da se vpelje – tudi, če ima izkušeno ekipo od prej –, če je tim nov, kakšne pol leta, če tega ni pa kakšno leto. Verjetje v neko virtualno realnost, da so stvari takšne kot se slikajo na televiziji, ne pa takšne kot dejansko so, je tukaj lahko katastrofalna okoliščina.

V času mandata naše vlade ni obstajalo nobenega nasprotja oziroma naša vlada ni zagovornik koncepta varčevanja za vsako ceno proti nekemu drugemu konceptu gospodarske rasti. Bitke teh dveh konceptov v Evropi že leta ni. To je samo še v glavah nekaterih, ki so v časovnem faznem zaostanku. Poglejte dokumente Evropske unije, pogledjte dokumente, ki jih je sprejela Vlada. Nekateri imajo zelo prirojeno sposobnost uporabe takšnih vladnih dokumentov, tako da to ne bo težko.

Nikjer ne boste našli tega nasprotja. Je pa jasno, da je treba najprej zaustaviti padanje. Najprej je treba uskladiti porabo s tem, kar pričakuješ, da boš ustvaril, preden lahko začneš rasti in investirati.

Če boste odkrili kakšno alkimistično formulo, ki gre preko tega, boste odpravili vse probleme tega sveta. Bojim se, da do tega ne bo prišlo. Najprej je treba ustvariti, potem je možno trošiti. Tisti, ki je vsaj kakšen mesec delal v gospodarstvu, to verjetno ve. Zakaj se danes v slovenskem javnem prostoru nič več ne govori o tem, kako je Francija alternativa temu konceptu? Čudno, kajne? Sedaj, ko je bil nov francoski predsednik izvoljen, je bilo to pri nas pozdravljeno, češ to je pa nekaj, kar bo zdaj postavilo alternativo tej neoliberalistični politiki itd. Mesec po tem, ko je bil gospod Hollande izvoljen, je Francija enostavno nadaljevala politiko od prej, ker druge ni možno. Kljub temu so bili problemi.

Tisto, kar je mene najbolj zaskrbelo pri tem nastopu prej, je bila obljuba, da se bo nova vlada takoj lotila rebalansa proračuna, kjer bo popravila neke krivice, povečala porabo itd. Apeliram na to, da se tega ne dela, ker se bo v bistveno slabših okoliščinah ponavljala napaka iz leta 2009, ko je bila oblikovana Pahorjeva vlada. Po volitvah septembra 2008 je bil prvi ukrep te vlade rebalans proračuna. S tistim rebalansom proračuna, sprejetim v začetku leta 2009, se je javna poraba v Sloveniji dvignila za 10 %, hkrati pa smo v letu 2009 zabeležili padec gospodarske rasti skoraj za enak odstotek. Nastala je 20-odstotna razlika med prihodki in odhodki in ta se je potem vlekla naprej. Tri leta zaporedoma se je porabilo 20 % proračunskih sredstev več, kot se je ustvarilo. Če boste zdaj naredili enako napako ali pa nekoliko manjšo v isti smeri, potem ne bomo šli po poti grškega scenarija, kakršen se odvíja danes, ampak po poti tistega pred letom 2011.

Verjamem, da so tukaj skušnjave velike. V letošnjem letu so v proračunu planirana znatna sredstva za investicije zaradi prilivov iz evropskega proračuna in to lahko marsikoga zavede. Verjamem tudi, da marsikoga mika dvig DDV. Res je, da Slovenija te rezerve še ni uporabila, kot ena redkih evropskih držav, ker je to dvorezen meč in dolgoročno nima zgolj pozitivnih učinkov. Verjamem, da to sodi v okvir tiste napovedi, ki je bila tukaj slišana, da je treba pogledati tudi na strani prihodkov, vendar imajo na koncu vsi takšni ukrepi neposredne učinke, ne samo na standard ljudi, ampak tudi na pogoje poslovanja gospodarstva, in na koncu je teh prilivov lahko kljub večjim davkom manj. Tako da glede na vse, kar je bilo rečeno, mislim, da mora slovenska javnost najbolj resno vzeti ravno to obljubo in apeliram na tiste, ki boste v prihodnje sestavljali vlado, da o tem resno razmislite. Nikomur ne bo koristilo, če se bo šlo po poti, ki se je uporabila leta 2009, ki se je izkazala za zgrešeno in zaradi katere še vedno plačujemo ceno.

Mislím, da je treba ob tej priložnosti povedati še par stvari, vendar ker ste mi omejili čas tako, kot mi ga je kolegij odmeril, bom izkoristil čas, ki je na voljo v sami razpravi in ob koncu za te stvari. Hvala lepa.

/ aplavz/

PREDSEDNIK JANKO WEBER: Hvala predsedniku Vlade za pogled na dosedanje delo Vlade.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Pozitivna Slovenija, mag. Melita Župevc.

Izvolite.

MAG. MELITA ŽUPEVC (PS PS): Slika, ki jo je pred menoj slikal predsednik Vlade, je slika Janeza Janše. Več kot polovico govora jaz, jaz, jaz. Od predsednika Vlade bi pričakovali Slovenija, Slovenija, Slovenija.

Slika Slovenije, kot jo vidijo ljudje, kot jo vidi preostala slovenska politika, je drugačna. Je slika, ki jo riše visoka stopnja brezposelnosti, stečaji nekdam uspešnih podjetij, banke s slabimi krediti, ki potrebujejo 100-milijonske dokapitalizacije, socialni partnerji, ki si več ne zaupajo, predvsem pa državljani, ki živijo vse slabše, ki že davno več ne zaupajo aktualni vladi, ki nimajo upanja, zaupanja in zahtevajo spremembe. Imamo Vlado ali, bolje, stranko, ki se oklepa oblasti, ki očitno ne vidi realnosti ne v gospodarstvu, ne v šolstvu, ne v kulturi, ne v znanosti in še najmanj v vsakdanjih stiskah ljudi.

Nekdaj zgodba o uspehu, danes zgodba izgubljenih priložnosti, zgodba zgrešenih in številnih zamujenih ukrepov. Da ne bomo samo leporečili in bili abstraktni. Včasih najuspešnejša med državami srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope, danes po projekcijah Mednarodnega denarnega sklada za letošnje leto z najslabšo napovedjo gospodarske rasti v skupini teh držav. Poglejte si, katere države sodijo v to skupino. Ampak včeraj je zgodovina. Slovenija res potrebuje nov začetek, novo upanje in zaupanje. Smo v prelomnem trenutku, ko je verjetno bolj kot kdajkoli prej ključnega pomena, kakšno pot bomo izbrali. Ali bo to pot gospodarske rasti, napredka, odpiranja novih delovnih mest, zagona ali bomo nadaljevali z drastičnimi rezi v socialno državo, z ukrepi, ki ne prinašajo razvojnih spodbud, predvsem pa z apatijo, pesimizmom, nezadovoljstvom?

To je temeljno vprašanje, na katerega je imela Pozitivna Slovenija odgovor po zmagi na zadnjih volitvah in ima odgovor tudi danes. Izbrali bi prvo, boljše pot. Pot, za katero se je res treba potruditi. Iskanje lahkih rešitev ne pride v poštev. Pozitivna Slovenija je nastala, da bi ljudem povrnila pogum za spopad s krizo, da bi dala upanje, da je mogoče s poštenim, ustvarjalnim delom živeti bolje. V Državnem zboru danes po zadnjih državnoborskih volitvah sedi največje število poslank v zgodovini slovenskega parlamentarizma. Danes se ponuja

priložnost, da izvolimo tudi mandatarko. Danes imamo priložnost, da položimo temelje nove vlade, vlade, ki bo vrnila optimizem, vlade, ki bo s trezno presojo stvari premaknila naprej. Danes se ponuja priložnost, da podpremo to odločnost spremeniti stvari na bolje. Škoda bi bilo, če bi zaradi krizne napetosti in povišanih tonov spregledali ta zgodovinski trenutek. Naj bodo strpnost, treznost, sposobnost opravljanja odgovornih nalog, a tudi nepopustljiva dialoškost in občutek za sočloveka tiste mehkejše, če želite, ženske razsežnosti, ki jih prinašamo v to trdo in prepogosto, še vedno, preveč moško slovensko politiko.

Alenka Bratušek se zavzema za to, da bi bila naša država prijazna do vseh ljudi, ki živimo v njej in da bi se mednje vrnilo upanje na boljše prihodnost in predvsem zaupanje v našo skupno državo. Sprejemati bo morala odločitve, ki ne bodo lahke. Če je bil glavni cilj delovanja vlade Janeza Janše zastraševanje in če je bila glavna metoda sprejemanja odločitev politika deli in vladaj, bo skušala Alenka Bratušek ponovno vzbuditi prepričanje v temeljni družbeni optimizem in dokazati, da zmoremo. Prepričana sem, da bo storila vse, da bi dokazala, da dialog in vpletenost stroke in socialnih partnerjev ne škodi razvoju, temveč lahko Slovenijo popelje na boljše pot.

V Pozitivni Sloveniji stremimo k odgovorni in pravično organizirani družbi, ki omogoča spoštovanje človekovih pravic in doseganje pogojev človeškega dostojanstva. K družbi, ki prodornim omogoča hiter razvoj, ne dopušča pa, da bi prodornost enih pomenila sistematično slabljenje drugih. Menimo, da je trajni razvoj mogoč samo, če državljanom zagotovimo okolje, v katerem lahko razvijejo svoj ustvarjalni potencial, hkrati pa jim omogočimo tudi stabilno socialno varnost. Zato je naš iskren cilj dvig kakovosti življenja, gospodarska rast pa je zato razumljena kot element zagotavljanja družbenega blagostanja. V Pozitivni Sloveniji zagovarjamo tudi vztrajanje pri trdni pravni in socialni ureditvi, katere temelje je Slovenija položila že ob osamosvojitvi. Cena za ohranjanje vlade Janeza Janše je postala previsoka, saj boleče posega v življenje in blaginjo naših ljudi. Ustvarja se ozračje, v katerem ni perspektive. To ni naša agenda. V Pozitivni Sloveniji se zavzemamo za družbo, v kateri je mogoče živeti od sadov svojega dela, skupaj z drugimi soodločati o tem, kako se deli dodana vrednost in uživati polno svobodo mišljenja, izražanja in življenja.

Ne samo Slovenija, tudi Evropska unija in svet se nahajajo v globoki gospodarski, politični in družbeni krizi. Mislím, da se vsi, ne glede na svojo politično pripadnost, zavedamo dejstva, da je v tem trenutku čas izredno dragocena dobrina. Če se zavedamo situacije, v kateri se nahajamo in če se zavedamo izzivov, ki so pred nami, potem si moramo pred glasovanjem odgovoriti zgolj na eno samo vprašanje. Ali želimo, da gremo kot država, kot

družba, kot skupnost, naprej? Predhodnik, predsednik Vlade, je govoril, kako z ničemer v tej državi ni zadovoljen. Stanje v državi je po njegovem mnenju slabo. Banke, tožilstvo, najslabši gospodarski minister v zgodovini Slovenije. Vse to je slabo in vse to iz ust aktualnega predsednika Vlade. Sprašujem se, zakaj stvari v tej državi ni obrnil na bolje.

Če kdaj, potem je danes čas za pogum. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, gospod Jože Tanko.

Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Kolegica je začela z besedami, da bi lahko povzela razpravo predsednika Vlade z jaz, jaz, jaz. Besede enega predsednika vlade, enega izmed njegovih predhodnikov, pa bi lahko povzeli z besedami rop, rop, rop. Pa bi ravno tako dobro stalo, morda bi bilo celo blizu dejanskemu stanju.

V SDS smo vedeli, kaj pomeni prevzem mandata v tako negotovih razmerah in s toliko partnerji, kot se je ta vlada sestavila. Že na volilni dan je sedanji predsednik Vlade napovedal, da ta vlada ali pa katerakoli vlada, ki bi po tako razdrobljenih rezultatih volitev sestavila vlado, ne bi imela dolgega mandata. Treba je priznati, da je bila zapuščina prejšnjega mandata izjemno slaba, da se je v mandatu pred to vlado zgodil največji zdrs gospodarske rasti v evroobmočju, da so bili mnogi odzivi Pahorjeve vlade neprimerni, napačni, da se je v tem času enormno povečeval javnofinančni primanjkljaj, realiziralo nebrzdano zadolževanje, izvajal se je državni intervencionizem tako v gospodarski družbi kot v bančnem sistemu, in to vsem, tudi takim družbam, ki bi že po defaultu, po principu, po logiki stvari, ker so monopolne družbe, včasih morale deliti dobičke. Nedotaknjen je ostal bančni sistem z vsemi deformacijami, ki so se v tem obdobju nakopičile.

Še eno obdobje oziroma še en ukrep si bomo zapomnili od prejšnje vlade – krčenje socialnih pravic. Prejšnja vlada je sprejela ZUTD, ki je krčil mnoge, Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki je posegel na mnoge pravice tistih, ki so socialno ogroženi. Posegel je v štipendije, v otroške dodatke, v razna nadomestila in druge stvari. To je bil edini protikrizni ukrep prejšnje vlade – poseg v pravice tistih, ki so upravičeni do socialnih transferjev. Ta mandat se je postavil na drugi osnovi. Vse to je zapisano v pogodbi za Slovenijo. To je, mimogrede, pogodba, ki je bila narejena za 4-letni mandat in vsi tisti, ki ocenjujete realizacijo te pogodbe – treba je upoštevati to sorazmernost.

Moram reči, da je bilo v tem 4-letnem obdobju narejenega veliko, predvsem zato, ker

je vse slonelo na dialogu. Če dialoga v tem mandatu ne bi bilo, potem ne bi mogli sprejeti s soglasjem pokojninske reforme, ki je bila bistveno drugačna od predloga pokojninske reforme prejšnje vlade, ne bi mogli sprejeti Zakona za uravnoteženje javnih financ, s katerim se je poseglo predvsem v pravice tistih, ki imajo nadstandardne, nadpovprečne prihodke. Sprejelo se je, po dolgotrajnih pogajanjih, Zakon o Slovenskem državnem holdingu in zakon o slabi banki. Ta je šel preko mnogih pogajanj in preko mnogih blokad, na koncu vključno z odločitvijo Ustavnega sodišča, da je zakon primeren. Tik pred zaključkom je tudi reforma trga dela. 6. marec je datum, ko bomo sprejetje te reforme lahko povedali tudi na letnem srečanju OECD. Sprejetje te reforme, poleg pokojninske, bo osnova za mnoge letne napovedi.

V tem mandatu se je izboljšalo tudi črpanje evropskih sredstev, kar je zelo pomemben razvojni vir. Narejene so bile velike spremembe. Žal se vse te spremembe, ti ukrepi niso uspeli preliti v gospodarsko rast, vendar je pomembno, da so ukrepi realizirani, izpeljani in da so dobra podlaga za naprej. Prej sem omenil Zakon o Slovenskem državnem holdingu in slabo banko, oba tarča vseh možnih blokad, kajti ti dve področji sta neizčrpen vir za napajanje mnogih omrežij, večinoma preko tihih družb v davčnih oazah, kjer so po navadi samo poštni nabiralniki. Ampak to so nabiralniki, ki so polni slovenskega denarja. Nekaj premoženja se je v tem obdobju zagotovo na nek način izgubilo tudi na Balkanu in oba zakona omogočata razkrivanje slabih poslov tako v bančnem sektorju kot pri upravljanju z državnim premoženjem. Podaljšujejo se zastaralni roki, potem se bo odkrivalo tiste, ki so sodelovali pri teh poslih s prenosom / nerazumljivo/ Po naši oceni je to glavni razlog, zakaj se je sprožil postopek nezaupnice proti sedanjemu predsedniku Vlade.

Ali bo nova koalicija storila vse, da se te lumparije razkrijejo, da ne ostanejo davčna, bančna, poslovna ali še kakšna druga skrivnost, je še veliko vprašanje. V nastopu kandidatke za mandatarko o tem ni bilo niti besede. Ni znano niti, da bi se tako imenovani neodvisni organi s temi transakcijami, od katerih nekatere znašajo tudi po več 10 milijonov evrov, ukvarjali. Bolj pomembne v tem obdobju so bile razne druge drobne, javnomnenjsko dobro prodajljive zadeve, ki se jih je procesiralo predvsem proti članom Slovenske demokratske stranke, pa nekateri nekje niti zraven nismo bili.

Kaj bo s transparentnostjo podeljenih slabih in slabo zavarovanih kreditov, slabih naložb na Balkanu in še kje? S preiskavo poslovanja poštne nabiralnikov najbrž postaja jasno, da bo to zgodba, ki bo nedotakljiva. V novonastajajoči koaliciji je edini cilj odstranitev predsednika Janeza Janše s političnega prizorišča. Ta skupina strank, potencialnih partneric ni rekla še niti "a" glede oblikovanja

oziroma vsebine koalicijskega programa in glede vsebine nadaljnjega razvoja Slovenije. Prej smo slišali nosilni program, takšne stvari, ki so že realizirane ali pa na koncu realizacije, ni pa jasno, kaj bo novi mainstream te nove koalicije. Vemo oziroma slutimo samo, kaj bo in čemu bo ta mainstream, ki se bo na novo oblikoval, nasprotoval.

Zgodili so se izstopi koalicijskih strank iz koalicije. Mnoge stranke, ki so sedaj izstopile, so stopile v pogodbo za Slovenijo 2012–2015. In sedaj te stranke, vsaj nekatere, vstopajo v novo koalicijo. Upam, da ne v kakšno pogodbo proti Sloveniji. Pristop in oblikovanje koalicije se mi zdi, da je precej konfuzno. V to novo formo se poskušajo združevati stranke, ki imajo diametralno nasprotna stališča, od katerih sta in bosta v tej novi koaliciji zagotovo prisotna dva, vsaj v temeljnih dveh področjih –upravljanje z državnim premoženjem in slabimi bankami, dva diametralno nasprotna koncepta. Prav zanimivo bo, ali bodo v koaliciji 4 stranke ali bo to koalicija 3 plus 1, 2 plus 2 ali bo to kakšna druga formacija, kajti nekatere stranke, ki bodo vstopile v to novo koalicijo, bodo morale radikalno spremeniti svoja stališča, če bodo vstopile v ta program, v to vladno ekipo. Najbrž se bodo pri marsikateri stvari morale postaviti na glavo, če bodo želele, da bodo stvari izgledale pravilno.

Najbrž bo težko v tem obdobju zagovarjati državni holding in slabo banko in na tem graditi ekonomsko, finančno, pravosodno in še kakšno politiko države, govoriti o transparentnosti, potem pa vstopiti v neko koalicijo, ki bo storila vse, da se bosta ta dva projekta zaustavila. Eden izmed predsednikov strank potencialne nove koalicije, Virant, govori o tem, da bodo v novi koaliciji branili Slovenski državni holding in slabo banko, da bodo korektiv v koaliciji. Istočasno pa je v stranki izpeljal lustracijo svojega ministra Šušteršiča, ki je bil nosilec obeh pomembnih projektov in to na željo ene od najbrž bodočih koalicijskih partneric, Socialnih demokratov. V tem primeru nekdanjega ministra Šušteršiča ne bremeni nobeno poročilo kakšne od neodvisnih inštitucij.) Že v tem postopku je bila izpeljana neke vrste lustracija na zalogo in precej pred že davno prej zahtevanim umikom Jankovića, čeprav so vsi tisti, ki bodo najbrž vstopili v to koalicijo, pogojevali sodelovanje v tej koaliciji izključno z umikom Jankovića iz političnega prostora, z njegovim brezpogojnim odstopom z vseh funkcij.

Vsi, ki so to zahtevali, morajo sedaj pogoltniti močan, velik cmok. Janković ostaja v politiki in v Pozitivni Sloveniji, ostaja župan, ker na tej izvršni funkciji po novem ne moti nikogar več, ne Državljske liste, ne Socialnih demokratov, ne DeSUS-a, in ostaja siva eminenca Pozitivne Slovenije, kajti med svojimi podporniki je četrtnina poslanske skupine, ki je prisotna v mestnem svetu. Predčasne volitve, o katerih se je veliko govorilo, so bile očitno za vse koalicijske stranke, razen za Slovensko demokratsko stranko, zgolj predstava za javnost.

Zdaj o tem ne govori nihče več. Zdaj ne govorijo več o tem, kaj so nujni ukrepi do predčasnih volitev, ampak govorijo že o vladi za mandat, ki bo nekoliko daljši. Nekateri so preko noči radikalno spremenili stališča, čeprav so že napovedovali datum predčasnih volitev. 16. junij letos naj bi bil datum predčasnih volitev. Eni so imeli najbrž celo že ustanovljen volilni štab, vsaj tako je govorila ena izmed političnih strank.

Vendar kaže, da se je pri Socialnih demokratih, če smo konkretno pri tem, zgodil preobrat Lukšiču, predsedniku. Zgodilo se mu je, da mu je pobegnila garda, poslanska skupina, ki je imela povsem drugačne interese kot predsednik stranke. To za to stranko ni nič novega. Tudi v prejšnjem mandatu, ko je bil predsednik vlade, so se dogajale take zgodbe pri mnogih temeljnih zadevah, recimo pri dokapitalizaciji Nove Kreditne banke Maribor, pri varčevalnih ukrepih s povečanim zadolževanjem in še kje. Smo v situaciji, ko vse poteka v nekem zakulisju zunaj strank in ko se stališča potencialnih partnerjev v potencialni novi koaliciji spreminjajo kot aprilsko vreme.

Zdaj vsi govorijo o vladi za najmanj eno leto, če ne že za cel mandat. Celo Virant, na začetku najglasnejši zagovornik predčasnih volitev, je v daljšem pismu svojemu članstvu utemeljeval dobre rešitve vlade za daljši čas. Zapisal je, da je ta rešitev dobra zato, ker Državljski listi omogoča tisto, o čemer je sanjala že po volitvah – o izvolitvi mandatarja, ki se ne piše ne Janša in ne Janković, tudi ker bodo lahko v novo vlado predlagali najboljše kadre, s tem, da so prvo ime, Janeza Šušteršiča, že lustrirali, in kar je ključno, ugotovili so, da njihov položaj po volitvah ne bo tako močan. Za Državljsko listo je vstop v novo vlado potreben zaradi strahu pred slabim rezultatom na volitvah.

Ne spomnim se, da bi se kdaj na tako neresen način lotili konstituiranja tako Državnega zbora kot tudi vlade. Obe inštituciji imata odločilen vpliv na razvoj države in na njeno pozicijo v mednarodnem okolju. Brez programa, brez resnega dogovora in z edinim ciljem, da se s politične scene umakne Janez Janša, en sam samcat politik – to je edini cilj, ki smo mu priča in očitno je, da je Janez Janša velika bolečina mnogih, tako na levem kot na desnem delu političnega prostora. Težko se znebim občutka, da ne bi pomislil na to, da vsi igrate tisto znano igrico Marjanca in vsi upate, da ko bo ta Marjanca padla, da se bo odkrilo tisto polje, kjer piše: "Dobijo vsi, razen SDS." Morda se vam bo to izšlo, najbrž pa ne.

Programa, kot je očitno, še nekaj časa ne boste predstavili, vendar bi bilo po mojem dobro, da bi se potencialne koalicijske partnerice strinjale vsaj glede ključnih stvari, glede ključnih razvojnih rešitev – glede upravljanja z državnim premoženjem, slabo banko, tudi glede tega, kaj bo z javnim sektorjem, na primer, z zdravstvom, kjer vidimo, da je program stranke Socialnih demokratov program za javnost, za obdelovanje

množic, v praksi pa celo najbližji sorodniki trenutnega voditelja te socialistične stranke sodelujejo pri privatizaciji zdravstva. Takih cvetk je bilo do zdaj že kar veliko.

Za napad na predsednika Vlade Janeza Janšo je bila uporabljena protikorupcijska komisija ali pa korupcijska komisija, kot je dejal v uvodu predsednik Vlade. Ni bila uporabljena prvič. Leta 2008 se je zgodila afera Patria. Že takrat se je tedanji predsednik te komisije aktivno vključil v komentiranje, podajanje izjav v zvezi s to zadevo, pa v delu te komisije pri tem za tisto leto ni bilo zapisanega ničesar, niti z besedo. Proces proti najodgovornejšim v tej zadevi, proti tedanjemu ministru Erjavcu in tedanjemu načelniku generalštaba Gutmanu, je na sodiščih že zdavnaj zaključen. Ko se je to končalo, se je odprla zgodba s sodnim postopkom proti tedanjemu predsedniku Vlade Janezu Janši. Oba sta bila oproščena, proces proti Janezu Janši pa kar teče in teče in se kar noče zaključiti.

Tudi sedanji senat komisije je izdal poročilo, ki je bilo uporabljeno za to, da se ga je napadlo in povzročilo razpad koalicije. Ne za to, kar bi bilo logično, da se ne bi strinjali z načinom dela, vodenja, rezultati dela te koalicije, ampak zato, ker se je uporabilo nek dokument, ki prinaša neko domnevno tveganje, neko domnevno sodbo za to, da nekaj ne štima pri premoženju predsednika. Ob tem v evidenco Geodetske uprave Republike Slovenije ni bilo zavedenega premoženja predsednika te komisije, ki je vredno približno enako kot tisto, kar se očita predsedniku Vlade. Dejstvo je, da to ni bilo narejeno. Tam je šlo za to, da se ocenjuje, da naj bi to bilo. Na nek način gre za uporabo posebnih prikritih metod in sredstev, ne za neke druge stvari.

Kar zadeva novo vlado – štart je podoben kot na začetku tega mandata. Gospod Möderndorfer je prvopodpisani pod spremembo zakona o vladi. Tudi na začetku januarja lanskega leta je bilo enako. Še preden se je karkoli zgodilo, se je pripravilo novelo zakona o vladi, kjer se je poskušalo neke stvari prerazporediti kot nek uvod, neko uverturo v neko drugo zadevo. Moram reči, da se samo na osnovi te spremembe kaj pomembnega ne bo zgodilo. Gospa kandidatka za mandatarko je v uvodu povedala nekaj stvari. Predvsem, da morajo ravnanja koalicije sloneti na etiki, na etičnih standardih, da morajo temeljiti na pravni podlagi, tudi pravni in socialni noti itd. Vendar, ko pogledamo biografijo kandidatke – moram reči, da je dosje kar zajeten –, iz objav lahko ugotovimo, da ni prav veliko prispevala k rešitvam tam, kjer je bila, ampak predvsem k problemom.

Najsi gre za nadzorovanje državnega proračuna – v obdobju, ko je bila direktorica Direktorata za proračun, je bil največji primanjkljaj. Bila je članica nadzornih svetov v Novi Kreditni banki Maribor, kjer tečejo kazenski postopki, tudi v Stanovanjskem skladu

Republike Slovenije, kjer tudi tečejo kazenski postopki. Zadnje čase se govori o nepravilnostih v zvezi s poslovanjem javnega zavoda Brdo. Tudi tu je bila članica nadzornega sveta itd. Tu je še zgodba, povezana z magistrskim delom. Tudi tu je očitok, da je šlo za plagiat. Iz neznanih razlogov je zanimanje medijev za to zadevo minorno, pa gre za magistrski, plačan, pokrit z državnim denarjem. Ko se pri nas odkrije ali pa da sum o kakršnikoli zadevi glede tega, dobijo naši poslanci 24-urno medijsko spremstvo. V tem primeru očitno tudi tu veljajo dvojni kriteriji.

Moram reči, da me skrbi, da nekdo, ki še ni mandatar, ki še ni sestavil vlade, že vnaprej govori o tem, kaj bodo storili, ko bodo prišli, kaj bo prvi korak. Tu se že pojavlja to, da ne bo več razprave o stroki – to, kar je bilo izredno poudarjeno v tem uvodu –, ampak predvsem o tem, kdo je bil kdaj imenovan. Poziv k odstopom najbrž ni poziv k stroki, ampak poziv, usmerjen na osnovi nekega političnega dejanja. Moram reči, da je to dejanje, ki najbrž ne bo veliko prispevalo h kakršnikoli spremembi na tem področju.

Čeprav je glasovanje o mandatarki tajno, vam povem, da kandidatke ne bomo podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, mag. Majda Potrata.
Izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana kandidatka! Predsednika ne morem pozdraviti. Poslanke in poslanci!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo prepričani, da je treba čim prej zamenjati Vlado, ki je del problema in ne obet izhoda iz krize. Ne samo v zadnjih tednih, ampak že od njenega nastopa, zlasti pa po občutnem padcu podpore in po težko prikrivanem krhanju poprej trdne koalicije, zaznavamo škodljivo ravnanje te vlade, ki jo namesto socialnega položaja ljudi skrbi le politično kadrovanje. Vlado, ki gradi na zastraševanju, je treba zamenjati z vlado, katere prve naloge bodo reševanje delovnih mest, ustvarjanje perspektive za mlade in zagon gospodarske rasti. Pomanjkanja strokovnih argumentov, strategij, analiz, ukrepov in njihovih posledic ne more nadomestiti trmasto vztrajanje pri ukrepih, za katere so drugod ugotovili, da ne dajejo pričakovanih rezultatov.

Treba je zamenjati Vlado, katere prioriteta sta še vedno rigorozno varčevanje in prekomerno krčenje javnega sektorja, čeprav je velik del strokovne javnosti dopovedoval, da to ni recept za izhod iz krize, in čeprav smo slišali priznanje tvorcev stroge varčevalne politike iz mednarodnih denarnih inštitucij, da so bile njihove napovedi zmotne. Ne more biti zgled Latvija, tudi če je pohvaljena zaradi varčevalnih

uspehov, ker ti silijo ljudi iz države, prepolavljajo javni sektor itd. Bolje bi bilo, če bi si za zgled vzeli Islandijo. Prioriteti nove vlade morata biti vlaganje v človeške vire, vlaganje v razvoj in prihodnost Slovenije. Vlada je slepo ubogala pozive k strogim varčevalnim ukrepom po načelu bolje malo preveč kot premalo, spregledala pa, da ravno najglasnejši niso zmanjševali vlaganj v znanje in razvoj, v izobraževanje in znanost.

Vlada, ki ima 13-odstotno podporo, nima legitimnosti, da bi od ljudi zahtevala zaupanje in nemo podporo reformnim ukrepom, sama pa je preslišala pozive k doseganju družbenega konsenza o tem, v kakšni državi hočemo živeti. Izhoda iz krize ni mogoče graditi na poglobljanju konflikta med realnim in javnim sektorjem, pri tem pa nič storiti za dvig kakovosti storitev javnega sektorja. Ekonomsko politiko doktrine šoka mora nadomestiti ekonomska politika, ki bo ljudem in gospodarstvu vlivala upanje, da bo narejeno vse za reševanje delovnih mest in da bodo bremena krize enakomerno razporejena. Povečevanje družbene neenakosti za Socialne demokrate ni sprejemljivo. Zastraševanje z grškim scenarijem ne spodbuja gospodarske rasti in ne utrjuje zaupanja v domači in mednarodni javnosti, ne spodbuja ustvarjalnosti, potrebne samozavesti in aktivnega državljanstva.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo obžalovali, da si Vlada za leto 2012 ni izbrala preudarne in postopne konsolidacije javnih financ, ki ne bi delovala zaviralno na gospodarsko rast. Znižanje javne porabe državnega proračuna za 350 milijonov v letu 2012 pomeni, da je državni proračun vplival na znižanje gospodarske rasti neposredno in posredno v višini dvakratnika znižanja javne porabe oziroma za približno 2 % bruto domačega proizvoda. Ob rebalansu smo na to opozarjali in se pri tem sklicevali na analizo Mednarodnega denarnega sklada glede hitrega varčevanja, ki zelo ogroža okrevanje gospodarstva. Mednarodni denarni sklad je lani priznal, da je podcenjeval učinek fiskalne konsolidacije na gospodarsko rast. Zaradi tega je vrednost fiskalnega multiplikatorja med 0,9 in 1,1. To pomeni, da znižanje strukturnega primanjkljaja za 1,9 % bruto domačega proizvoda v letu 2012 povzroči padec bruto domačega proizvoda za od 1,71 % BDP do največ 3,2 % BDP. Minister za finance je na odboru pojasnil, da naj bi se strukturni primanjkljaj v letu 2013 zmanjšal za 1,5 % BDP. To pomeni še dodaten padec BDP v letu 2013, in sicer na nižjo raven kot je bila v letu 2009.

Vlada je obljubljala, da bo ustanovila transparenten organ upravljanja kapitalskih naložb. S holdingom tega ni naredila, ker je holding najbolj netransparentna oblika upravljanja državnega premoženja. V Državni zbor poslano klasifikacijo štejejo le za program razprodaje premoženja in za grožnjo do 100 tisoč delovnim mestom. Predvideva prodajo geostrateških podjetij kot sta Luka Koper in

Aerodrom, in uspešnih podjetij, na primer Krke. Vlada želi prodati celo Telekom, ki je visoko tehnološko podjetje, pomembno tudi za nacionalno varnost. Zaradi tega je plenilsko logiko upravljanja državnega premoženja treba zamenjati z organom, ki bo neodvisen in jasno odgovoren Državnemu zboru, Računskemu sodišču in Komisiji za preprečevanje korupcije. Domnevam, da je bil pri predsedniku Vlade storjen lapsus, ko je govoril o korupcijski komisiji.

Kakšni so gospodarski in reformni uspehi Vlade v letu 2012? Za gospodarski uspeh Vlade vsekakor ne moremo šteti propada gradbincev kot so Gradbeno podjetje Bežigrad, Kraški zidar in Primorje. Kje so ukrepi Vlade za nova delovna mesta? Kje so ukrepi Vlade za ohranitev delovnih mest? Število delovnoaktivnih oseb se je decembra 2012 prvič po marcu 2013 spustilo pod 800 tisoč. Decembra se je število delovno aktivnih znižalo že sedmi mesec zapored. Od maja 2012 se je znižalo za 24 tisoč oseb, samo decembra pa za več kot 12 tisoč oseb. Konec decembra lani je bilo v Sloveniji 792 tisoč 948 delovno aktivnih oseb. Prav tako podatki o številu brezposelnih že v januarju 2013 kažejo hitro poslabšanje situacije. Ob koncu januarja 2013 je bilo pri zavodu prijavljenih 124 tisoč 258 brezposelnih oseb, kar je 5,2 % več kot decembra 2012. Situacija na trgu dela se poslabšuje, zato bo treba aktivno politiko zaposlovanja prilagoditi novim razmeram, posebno pozornost posvetiti zaposlovanju trajno brezposelnih, starejših od 55 let in zlasti zaposlovanju mladih.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da bo z izglasovano konstruktivno nezaupnico storjen prvi potreben korak za to, da se ustavi škodljiva politika, ki jo izvaja obstoječa Vlada s Ivanom Janezom Janšo na čelu in odpre pot novi mandatarki. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Državljske liste, dr. Gregor Virant.
Izvolite.

DR. GREGOR VIRANT (PS DL): Spoštovana podpredsednica, kolegice in kolegi!

Poslanska skupina Državljske liste bo podprla konstruktivno nezaupnico. S tem želimo prispevati svoje glasove za to, da se preseka politična agonija, ki traja od objave poročila Komisije za preprečevanje korupcije, od 8. januarja letos. Res je, da sem bil s tem, da bo poročilo objavljeno, seznanjen dan prej, tako kot predsednik republike. Predsednik republike in predsednik Državnega zbora sta bila o tem, da je komisija svoje delo zaključila in da bo poročilo objavljeno, obveščena, ne pa tudi o vsebini tega poročila.

V omenjenem poročilu je zapisano, citiram: "Komisija je pri zavezancu Zoranu Jankoviču, Pozitivna Slovenija, ugotovila

sistematično in večkratno kršitev zakonske obveznosti poročanja o premoženjskem stanju glede razpolaganja z gotovino, vrednostnimi papirji in o spremembah finančnih sredstev na bančnih računih v vrednosti prek 2,4 milijona evrov. Komisija je tudi ugotovila, da je del finančnih prilivov, 208 tisoč evrov, v obdobju 4 mesecev leta 2011 prispel na osebni bančni račun zavezanca iz naslova verižnih transakcij, ki imajo svoj začetek v podjetju, ki posluje z Mestno občino Ljubljana. Ta sredstva niso samo neprijavljena komisiji, ampak so tudi izrazito obremenjena s korupcijskimi tveganji, tveganji za nedovoljeno lobiranje, nasprotje interesov v najširšem smislu in sumi zlorabe položaja. Komisija je pri zavezancu Janezu Janši, SDS, ugotovila večkratno kršitev zakonske obveznosti poročanja o premoženjskem stanju glede razpolaganja z gotovino, lastništva nepremičnin, lastništva premoženja ter prevzemanja jamstev in poroštev. Nadalje je komisija ugotovila, da se je premoženje zavezanca, glede na ugotovljene uradne vire dohodkov in premoženja, v nadzorovanem obdobju nesorazmerno in nepojasnjeno povečalo za najmanj 210 tisoč evrov. Komisija je tudi ugotovila, da je zavezanec v nadzorovanem obdobju kot obliko sofinanciranja nakupa nepremičnine od zasebnega podjetja s pravnim poslom na škodo tega podjetja pridobil premoženjsko korist v višini cca 100 tisoč evrov, pri čemer je bil posel po ugotovitvah komisije obremenjen z izrazitimi korupcijskimi tveganji in sumi zlorabe položaja."

Tako obremenjujočih ugotovitev pristojne državne institucije ni mogoče pomesti pod preprogo, če želimo živeti v pravni državi, kjer pravila veljajo za vse, tudi za najvišje oblastnike. Ne gre le za zneske, ki so omenjeni v poročilu, gre za skrb, da to ne bi postal vzorec delovanja, ki se lahko z vrhov zaleze v vse pore družbe. Predsednik največje vladne stranke in zamrznjeni ali bianko odstopljeni predsednik največje opozicijske stranke s svojimi ravnarji, opisanimi v poročilu KPK, pošiljata državljanom nesprejemljivo sporočilo, da se v tej državi ni treba držati zakonov, da ni treba poslovati transparentno, in da dejstvo, da nekdo ne zna, ne more ali noče pojasniti izvora svojega premoženja, sploh ni problem. Sporočate jim malodane, da so v tej državi vsi tisti državljani, ki igrajo po pravilih, navadni navneži. Marsikdo se bo ob njihovem ravnarjih vprašal: "Zakaj bi pa jaz spoštoval pravila, zakaj bi, na primer, prijavil davek, če se najvišji oblastniki požvižgajo na zakon?"

Takšni negativni zgledi neizogibno vodijo v dokončno erozijo pravne države in izgubo zaupanja v državo. Medsebojno zaupanje in zaupanje v institucije oblasti je, to je dejal Konfucij že pred več kot 2 tisoč 500 leti, elementarni pogoj sožitja v družbi. Tako težke ugotovitve pristojnega državnega organa po evropskih standardih, ki jih pogosto poudarjamo, terjajo odstop z javnih funkcij. Na srečo poročilo KPK ni bilo pometeno pod preprogo. Nekateri

politične stranke, zlasti Državljanska lista, Socialni demokrati, DeSUS in SLS, so pozvale oba politična prvaka, ki sta obremenjena z ugotovitvami KPK, k odstopu z vseh javnih funkcij. Državljanska lista je verjela v koalicijsko pogodbo, ki smo jo podpisali 25. januarja lani. V desnosredinsko koalicijo smo vstopili, ker nam je bila na področju gospodarstva, javnih financ in nujnih reform javnega sektorja programsko bližje.

Državljanska lista je liberalna stranka, ki ne verjame, da lahko posamezniki živimo od milosti države in na kredit, ampak se moramo za svoj standard potruditi in nekaj narediti s svojimi rokami in z znanjem. Tu so naši pogledi bližje desni sredini, zato je bila takšna koalicija v času gospodarske in javnofinančne krize logična izbira. Bili smo aktivni in lojalni koalicijski partnerji. Naša ministra v Vladi sta intenzivno izvajala zaveze iz koalicijske pogodbe. Minister za finance je bil nosilec ključnih vladnih projektov. Na podlagi njegovega truda in truda njegovih kolegov v Vladi, tudi na podlagi podpore predsednika Vlade, je bila z rebalansom proračuna za 2012 prvič v zgodovini strukturno zmanjšana javna poraba. Proračunski deficit smo bistveno zmanjšali, s 5,7 na 4,2 % BDP.

Ni šlo za varčevanje. Šlo je za neizogibno zmanjševanje javne porabe zato, da se je zmanjševal razkorak med sredstvi, ki se v proračun stečejo, in tistim, kar država porabi. Začelo se je delo na sanaciji bank in reformi upravljanja državnega premoženja. Kakorkoli imamo lahko različne poglede na koncepte reševanja teh problemov, treba je bilo začeti. Državljanska lista ni nikoli prekršila koalicijske pogodbe. Delovali smo svobodomiselnost, kot se za liberalno stranko spodobi, včasih glasovali drugače od največje vladne stranke, vendar nikoli v nasprotju s koalicijsko pogodbo. V koaliciji nas je marsikaj tudi motilo. Odpiranje ideoloških vprašanj kot izganjanje praporščakov iz državne proslave – nepotrebno. Preimenovanje kasarn – nepotrebno. Grob poseg v pokojninske pravice ideološko izbranih kategorij upravičencev, 143. člen ZUJF. Politično kadrovanje največje vladne stranke brez kritične strokovne presoje. Pogosto žaljiva in cinična komunikacija z javnostjo, in to v kriznem času, ko bi morali komunicirati z veliko mero občutka. Takrat, kadar smo v krizi, se moramo med seboj še toliko bolj poslušati in še s toliko več empatije pogovarjati z različnimi družbenimi skupinami, in ne obratno. Pogosto omalovažujoč odnos do iskrenih stališč Državljanske liste, češ kaj se pa vi greste s svojimi osmimi oziroma sedmimi poslanskimi glasovi.

Marsikaj nas je motilo, a ostali smo zvesta koalicijska partnerica, zaradi interesov države, zaradi projektov za izhod iz krize, ki jih je vodila Vlada. Kar se nas tiče bi lahko koalicija zdržala do konca mandata. Predsedniku Vlade smo ponudili možnost, da ohrani koalicijo. Želeli smo si nadaljevanja izvajanja koalicijske

pogodbe, toda ponudba, da bi največja vladna stranka izbrala drugega, korupcijsko neobremenjenega mandatarja, je naletela na gluha ušesa in posmeh. Samo to bi bilo treba narediti in vsi projekti, o katerih govorimo, bi se peljali naprej. Ne Vlada, ne ministri, ne koalicija, ne poslanci koalicijskih strank – za Državljanstvo listo je bil problem predsednik Vlade, ki se je znašel pod neznošnim bremenom ugotovitev KPK.

Toda gospodu Janši očitno ni bilo do ohranitve sredinskodesne koalicija in Vlade. Povsem jasno in nedvoumno se je postavil na stališče sončnega kralja. Koalicija, to sem jaz, Vlada, to sem jaz, država, to sem jaz. Namesto, da bi se gospod Janša in njegova stranka samokritično pogledala v ogledalo in priznala, da so obremenjujoče ugotovitve državnega organa resen problem, s katerim se je treba soočiti, so začele vse naokoli padati obtožbe, žaljivke in cinične opazke. Najprej sem se skupaj z Goranom Klemenčičem znašel na udaru sam, nato Karl Erjavec, nato Radovan Žerjav, nato Alenka Bratušek in še mnogi drugi. Besed niso izbirali. Kultura javne komunikacije je padla na najnižjo možno raven. "Oproda pasje princese", "najslabši gospodarski minister vseh časov", "virantovanje", "levi fašizem", "mandat, ki bo obratno sorazmeren z dolžino krila mandatarke" – to je cvetober te verbalne greznice, ki nam jo je privoščila stranka SDS.

Dragi kolegi, veliko je med vami vrlih ljudi. Vam je res treba biti del tega? Ste največja stranka zdaj že bivše koalicije, stranka, ki bi morala biti zgled državotvornosti, spoštovanja inštitucij pravne države, politične kulture. Kakšen zgled predstavlja ta žaljiva komunikacija za mladino v tej državi? So res, kadar ne gre vse po vaši volji, krivi vsi drugi? Je res v tem primeru dovoljeno iti tako nizko? Se res niste mogli dostojno posloviti od koalicijskih partneric, ki so samo uporabile svojo svobodno voljo in iz zelo utemeljenih razlogov zapustile koalicijo? Vlado so zapustile tri koalicijske partnerice. Od 11 resornih ministrov jih je odstopilo 6. Vlada ima torej le še 5 resornih ministrov in ministrico brez listnice, brez resorja. Podpora javnosti je padla na 15 %, število, za katerega je Janez Janša pred slabima dvema letoma menil, da je absolutni povod za odstop predsednika vlade. Očitno to merilo velja le za druge predsednike vlade.

Če se že ni odločil za odstop, bi moral, podobno kot je leta 2011 ravnal Borut Pahor, zahtevati glasovanje o zaupnici. V vsaki normalni demokratični evropski državi bi predsednik vlade ob takšnem padcu podpore v javnosti in parlamentu ravnal tako. To, spoštovani kolegice in kolegi, je abeceda politične kulture. Glasovanje o zaupnici bi omogočilo takojšnje predčasne volitve, nekatere sredi aprila. Vsi smo vedeli in še danes vemo, da je imel po naši Ustavi edini ključ do predčasnih volitev predsednik Vlade. Do poletja bi že imeli novo vlado, sestavljeno na podlagi

svežega volilnega rezultata, toda ne, namesto tega smo bili priča grobemu prevzemanju vseh kadrovskih položajev, brutalnim političnim čistkam, strankarskemu mitingu, strašljivim konotacijam o levem fašizmu, o zaščitniški vlogi vojske in policije in podobno.

Za zasedbo mest v državni upravi in nadzornih svetih gospodarskih družb ni več nikakršnih kriterijev razen strankarske izkaznice. Ljudje, ki so kot strokovnjaki vrsto let uspešno delali na svojih delovnih mestih, zjutraj dobijo obvestilo, da morajo do treh popoldne izprazniti pisarno, nakar jih zamenja kandidat z dvomljivimi kompetencami. Uničevalska, požigalniška logika. Bili smo tudi priča neodgovornemu ravnanju predsednika Vlade glede urejanja odprtih vprašanj s Hrvaško. Na sestanku predsednikov parlamentarnih strank, 14. februarja pri predsedniku republike gospodu Pahorju, je zunanji minister Erjavec predstavil dogovor, ki sta ga dosegla s hrvaško kolegico Pusić. Gre za dobro pravno argumentirano rešitev, ki zadovolji slovenske interese. Namesto, da bi podprl naslednje korake uspešnega zunanjega ministra, ga je predsednik Vlade naslednji dan umaknil iz pogajalskega procesa in namesto njega poslal po kostanj v žerjavico diplomata, ki se s tem vprašanjem ni nikoli prej ukvarjal, in to ne da bi na omenjenem sestanku pri predsedniku republike vsaj namignil na kaj takega. Povsem neodgovorno ravnanje in sprememba stališča čez noč – toliko o spreminjanju stališč.

Če predsednik Vlade noče po zaupnico, ki bi edina odprla pot do volitev, je edina ustavna možnost opozicije konstruktivna nezaupnica. Taka je naša Ustava. K vložitvi konstruktivne nezaupnice je večkrat pozval tudi sam Janez Janša, izzival je z besedami: "Da ga vidim junaka." Junak se ni našel, se je pa našla junakinja. Vlada Janeza Janše bo dokaj klavarno zaključila svoj mandat. Škoda, lahko bi ga zaključila častno, s spominom na njene dosežke in na nesporne voditeljske sposobnosti njenega predsednika. Lahko bi ga ohranili v spominu kot discipliniranega, delovnega, k ciljem usmerjenega voditelja, ki je podpiral marsikatero za državo nujno reformo. Vlado bi lahko ohranili v spominu po uspešnem delu ministra za finance, ministra za delo in nekaterih drugih, po uspešno speljani pokojninski reformi in še po marsičem dobrem. Predsednika Vlade bi lahko ohranili v spominu kot voditelja, ki se je znal umakniti, ko je bil čas za to in dati prednost državi, vladi in koaliciji, vendar je zbral drugo pot.

Zdaj pa nekaj besed o predlagani kandidatki za predsednico vlade. Alenka Bratušek je relativno svež obraz v politiki. Izkušnje je nabirala med drugim na ključnem področju državne uprave, Direktoratu za proračun. Sodelovala je z levimi in desnimi vladami – tudi sam imam to izkušnjo, saj sem kot strokovnjak sodeloval z levimi in desnimi vladami – in pri vseh si je prislužila spoštovanje

zaradi svojega strokovnega in prizadevnega dela. Tudi v prvi Janševi vladi je skupaj s pokojnim dr. Bajukom, enim najboljših finančnih ministrov v Sloveniji vseh časov po moji presoji – čudovit človek in odličen finančni minister –, opravljala funkcijo generalne direktorice Direktorata za proračun. To je najverjetneje najvplivnejše mesto v državni upravi, primerljivo skoraj z ministrskim. Direktorja za proračun ministri kličejo po telefonu, ko je treba zagotoviti kakšna sredstva.

Kot sodelavko jo poznam že 13 let in mislim, da je iz pravega materiala za funkcijo, za katero se poteguje. Je strokovna, inteligentna, intelektualno poštena oseba, oseba, s katero se je mogoče dogovarjati in tudi dogovoriti. Pri obvladovanju tehnologije oblasti se s sedanjim predsednikom Vlade ne more kosati. Za moj okus to sploh ni slabo, se pa mora zavedati, da je preživetje v svetu politike brez teh večšin žal težko, zato ji ne bo lahko. Ne dvomim, da lahko Alenka Bratušek postane dobra predsednica vlade. Dobro je tudi to, da danes Slovenija dobiva svojega prvega predsednika vlade, ki je ženskega spola.

Od imenovanja mandatarke do oblikovanja vlade je dolga in trnova pot. Danes dajemo Alenki Bratušek priložnost. Če bomo stranke današnje opozicije dosegle razumne kompromise in sklenile koalicijski dogovor in če bo mandatarica predlagala kompetentno ministrsko ekipo, bomo še v marcu dobili novo vlado, ki bo Slovenijo vodila najverjetneje do predčasnih volitev naslednjo pomlad. Če to ne bo uspelo, bomo volili že letos junija. Današnja konstruktivna nezaupnica odpira pot do nove vlade ali takojšnjih predčasnih volitev. V obeh primerih se bo Alenka Bratušek zapisala v slovensko politično zgodovino kot oseba, ki je ob podpori petih strank prekinila nevzdržno politično agonijo.

Ker se danes pogovarjamo o konstruktivni nezaupnici Vladi, je pretežni del pozornosti posvečen enemu od dveh politikov, omadeževanih s poročilom KPK. Pri tem ne smemo pozabiti na Zorana Jankovića. V Državljanski listi nismo navdušeni nad kolobocijami, zamrzovanjem funkcij in bianko odstopih. V vlado ne bomo vstopili s stranko, katere predsednik, pa čeprav zamrznjeni, bi bil Zoran Jankovič. Prav tako nismo navdušeni nad mlačnimi odzivi kolegov iz Pozitivne Slovenije na obremenjujoče ugotovitve KPK. Prav imajo tisti, ki trdijo, da sta dve tretjini slovenskega parlamenta na nek način kontaminirani, saj se toliko poslancev ne zmore distancirati od svojih obremenjenih predsednikov. Državljanska lista bo ostajala tudi pri zahtevi po odstopu Zorana Jankovića s funkcije ljubljanskega župana. Te moči na državni ravni nimamo. Treba jo bo uveljavljati na lokalni ravni. V ta namen smo v parlamentarni postopek že vložili zakon, ki omogoča odpoklic župana. Pričakujemo podporo vseh parlamentarnih strank.

Velikokrat se Državljanska lista omenja kot stranka, ki menja svoja stališča. Rad bi slišal primer, kdaj je Državljanska lista menjala stališča. Če je menjanje stališča v tem, da se enkrat strinjaš z enim in enkrat z drugim, to ni menjanje stališč, to je neka preživela logika, ki mora iti v pozabo v tej državi. Ne menjati stališča in biti zvest pomeni predvsem biti zvest svojim vrednotam in svojim načelom, ne pa temu ali onemu liderju. Državljanska lista ne meri svoje načelnosti in doslednosti po zvestobi Janezu Janši, ampak po zvestobi svojim stališčem in svojim vrednotam. Če bi že morali navajati primere strank, ki spreminjajo svoja stališča in jih obračajo kot nogavico, bi morali pogledati kam drugam. Samo pogledajmo si, recimo, stališča SDS do referendumov. Kadar smo v opoziciji, je referendum sveta in neodtujljiva pravica, ki se ne sme niti za milimeter spremeniti. Kadar smo v vladi, je treba hitro izrezati referendum, da ne bi imeli težav z vladanjem – pa so to ključne strateške teme za državo. Ampak v medijih bomo slišali, da Državljanska lista menja stališča, ne kakšen SDS, ampak pustimo to. Bomo že s časom pokazali in dokazali, kako kdo razmišlja.

Nova vlada, če bo nastala, bo morala nadaljevati marsikateri projekt, ki ga je začela izvajati Janševa vlada. Treba bo prioritarno nadaljevati sanacijo bančnega sistema z reformo upravljanja državnega premoženja in s konsolidacijo javnih financ. Treba bo zagnati tudi infrastrukturne projekte, gradnjo Savskih elektrarn, tretjo razvojno os. Janševa vlada je bila pri tem šibka. Treba bo krepiti pravno državo, zlasti pregon gospodarskega kriminala. Sodiščem bo treba pomagati in zagotoviti potrebna sredstva in zakonodajni okvir, a tudi zahtevati od njih rezultate. Treba bo nadaljevati z neusmiljeno debirokratizacijo države, treba bo odstraniti ovire za razcvet gospodarskih panog, za katere imamo glede na naravne danosti vse možnosti. Mislim zlasti na lesno panogo.

Vlada, če bo oblikovana, bo nastopila mandat v težki, nehvaležni situaciji, a bo dobila veliko priložnost, da se loti izziva gospodarske krize. Njena prva naloga bo spremeniti ozračje v državi, ki je postalo izrazito negativno, pesimistično, apatično. Ne le konkretni ukrepi, tudi način komuniciranja bo pomemben, in to je kandidatka ustrezno izpostavila v svojem nagovoru. Potrebujemo vlado s čustveno inteligenco, ki se bo znala pogovarjati. Potrebujemo vlado, ki bo državljanom in državljanom vrnila izgubljeni občutek, da smo politiki tu zato, da služimo ljudstvu. Potrebovali bomo tudi povezovalnost, odprtost za pripombe in za predloge opozicije. Več glav več ve in najbolje je, da politične odločitve nastajajo kot rezultat dialoga in upoštevanja različnih stališč. Na takšen način sprejete odločitve so tudi širše sprejemljive in jih je lažje izvajati.

Državljanske liste v vladi, ki ne bo zavezana tem ciljem, ne boste videli. Pri pogajanjih ne bomo trmastí in kapriciozni, bomo

pa zavzeti in odgovorni pogajalci. Imamo svoje vrednote in načela, od katerih ne bomo odstopali. Ves čas bomo imeli pred očmi blaginjo države, verjamem, da tudi ostali za pogajalsko mizo. Vsi bomo morali pozabiti na svoj ego in na politični prestiž, poslušati drug drugega in stroko ter biti usmerjeni v dogovor. V to zgodbo moramo vstopiti brez predsodkov in brez izključevanj. Izjave o izključevanju določenih oseb, razen tistih, ki so nesprejemljive zaradi obremenjenosti s korupcijo, niso dobre. Izjave, recimo, da ta ali oni človek ne more biti minister v tej vladi, konkretno recimo dr. Šušteršič, niso sprejemljive. To ni dobra popotnica za pogajanja.

Naj na tem mestu jasno povem, da si je Državljanska lista želela in da si še vedno želi, da bi podpredsednik dr. Šušteršič v vladi sodeloval. Sam se je odločil, da ne bo sodeloval in vabimo ga – in prepričan sem, da bo to tudi odgovorno storil –, da se udeležuje vsaj pogajanj, v katerih bo treba nekatere njegove dobre rešitve braniti. Državljanska lista je demokratična stranka. Pri nas je drugače kot mogoče pri SDS. Na naših organih je debata, diskusija. Vsakdo pove svoje mnenje, na koncu glasujemo in če se nekdo ne strinja s stališčem predsednika ali pa če izid glasovanja ni 120 % za in 0 % proti, to še ne pomeni, da je stranka razcepljena, razklana in ne vem kaj. To je drugačen način delovanja in s tem se je treba sprijazniti. Temeljna razlika med nama z dr. Šušteršičem je bila naslednja. Oba sva se strinjala, da bi bile predčasne volitve najboljša rešitev, le da je on menil, da ni nič hudega, če Janševa vlada nadaljuje z delom in si datum volitev izbere sama, jaz sem pa mnenja, da je treba agonijo z Janševo vlado zaključiti takoj.

Zaključujem. Že jutri se začnejo usklajevanja o novi vladi in koaliciji. Uvodni nastop kandidatke je bil za usklajevanja obetaven. Bil je optimističen, pozitivno naravnani govor. Za pogajanja je pomembno tudi to, da je poudarila dialog, kompromis in sožitje. Če bomo pri pogajanjih vsi skupaj uspešni, se vidimo v vladi, sicer pa na volitvah že to pomlad. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke, gospod Mihael Prevc.

Izvolite.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana ministrica in minister, spoštovani kolegi in kolegice!

V Slovenski ljudski stranki smo si vzeli čas za temeljit premislek in opravili široko razpravo glede današnjega glasovanja o konstruktivni nezaupnici vladi Janeza Janše. Spraševali smo se, ali podpora konstruktivni nezaupnici pomeni izpolnitev našega cilja –

predčasnih volitev. Ni nujno, neka druga večina se lahko odloči tudi drugače, toda potem, ko je celotna Slovenija sprevidela, da ima v zakonodaji pravno luknjo, ko lahko vlada vodi državo brez podpore v parlamentu in brez polovice ministrov, smo danes prišli do točke, ko imamo po tednih raznih političnih preigravanj priložnost prekiniti trenutno politično krizo.

Pa vendar se po številnih razpravah in polemikah zdi, kot da pozabljamo, zakaj je prišlo do razpada te vlade. Po našem mnenju v največji meri zaradi pomanjkanja tistega, kar v slovenski politiki velikokrat pogrešamo – sposobnost priznavanja napak, sposobnost stopiti korak nazaj in umiriti situacijo. Še enkrat več smo bili priča utrjevanju na okopih namesto, da bi se v dani situaciji storilo vse za normalno nadaljevanje dela vladne koalicije. Iskrena želja Slovenske ljudske stranke je bila nadaljevati sodelovanje v koaliciji, ki je delovala zadnje leto. Čeprav so bila v koaliciji mnogokrat različna mnenja, pa nas je povezoval skupen cilj – Slovenijo potegniti iz gospodarske krize. Ta skupen program dela, ki praviloma ni priljubljen, ni všečen, ne prinaša političnih točk, izpolnjuje tisto, kar mora biti narejeno in čemur se ne bomo mogli izogniti pod nobeno vlado.

Racionalizacija previsoke javne porabe, strukturne reforme, izboljševanje poslovnega okolja za naša podjetja, intenzivno črpanje evropskih sredstev, sanacija bančnega sistema – to so projekti, ki prinašajo spremembe v naš prostor. Spremembe zahtevajo širšo podporo javnosti, toda aktualna vlada je to podporo dokončno izgubila v tistem hipu, ko na poročilo protikorupcijske komisije ni bilo nobene reakcije, nobenih potrebnih kadrovske poteze. Vsa kredibilnost, ki je potrebna za nadaljevanje reformnega procesa in izvajanja protikriznih ukrepov, se je žal izgubila. Zakaj? Zato, ker ljudje, naši državljani, danes bolj ali manj zahtevajo samo eno – pravično družbo, ki jo zagotavlja delujoča pravna država. Če se bomo politiki požvižgali na inštitucije pravne države samo zato, ker nam niso všeč, potem nimamo več mandata za reševanje te države.

Danes ima trenutna vlada zagotovljeno samo tretjinsko podporo v parlamentu, operativno in v polni funkciji deluje samo polovica njenih ministrov, podpora javnosti pa je praktično nična. Vodstvo Slovenske ljudske stranke je zato sprejelo sklepe z zelo jasno časovnico. Prva zahteva po zamenjavi predsednika Vlade s strani Slovenske demokratske stranke, kar bi bila najbolj odgovorna rešitev, ni bila izpolnjena. Prav tako aktualni predsednik Vlade ni predlagal glasovanja o zaupnici v Državnem zboru. Neuspešni so bili tudi pogovori o tehnični oziroma projektni vladi. Naslednji in zadnji korak Slovenske ljudske stranke je zelo jasen. Državljanke in državljani morajo dobiti priložnost, da znova izberejo predstavnike, ki jih bodo zastopali v Državnem zboru, in jim zaupajo. Kajti kar 54 poslancev trenutne sestave Državnega

zboru je nehote posredno obremenjenih s hudimi obtožbami na račun svojih dveh, očitno nenadomestljivih političnih veljakov.

Tako je konstruktivna nezaupnica trenutno edina in tudi zadnja možnost, da Slovenijo pripeljemo na pot predčasnih volitev. Tu želimo biti v Slovenski ljudski stranki zelo jasni. Podpora konstruktivni nezaupnici ima z naše strani izključno en namen – da državo pripeljemo do predčasnih volitev. Poti do tega cilja bodo z današnjim dnevom, če bo nezaupnica izglasovana, povsem odprte. To smo v Slovenski ljudski stranki obljubili in to obljubo sedaj izpolnjujemo, za razliko od mnogih drugih strank, v katerih so predčasne volitve obljubljali, a so se v zadnjih dneh očitno premislili. Edina težava, ki pri nas, poslancih Slovenske ljudske stranke zbuja negativne občutke, je, da moramo za izpolnitev tega, kar smo si zadali, vzporedno dati glas tudi kandidatki za mandatarko gospe Alenki Bratušek.

Zato je prav, da danes povsem jasno povemo, spoštovana gospa kandidatka, da boste glasove večine poslancev Slovenske ljudske stranke danes dobili izključno in samo za en projekt – predčasne volitve. Za karkoli drugega, takšna ali drugačna preigravanja pri sestavljanju vlad, nimate naše podpore. Zakaj? Ker je gospa Alenka Bratušek predstavica Pozitivne Slovenije, stranke, ki prav tako ni zmogla poguma, da se jasno opredeli do obtožb na račun svojega predsednika in potegniti konkretne poteze. Kakorkoli obračate in se izmikate je v tem trenutku Zoran Jankovič še vedno predsednik Pozitivne Slovenije.

Zoran Jankovič je sam povedal, da je še vedno potencialni kandidat za nadaljevanje svoje predsedniške funkcije na vašem kongresu. Zoran Jankovič je pod okriljem Pozitivne Slovenije še vedno župan največje slovenske občine in v tej dvorani sedijo poslanci Pozitivne Slovenije, ki kot mestni svetniki v ljubljanskem mestnem svetu dajejo legitimnost vsem njegovim dejanjem pri vodenju ljubljanske občine. To so dejstva, ki za nas niso sprejemljiva in na podlagi katerih stranka Pozitivna Slovenija ne more voditi te države. Še enkrat, spoštovana gospa kandidatka, nobene bianko ali kakršnekoli druge podpore Slovenske ljudske stranke nimate. Instrument konstruktivne nezaupnice žal vključuje tudi kandidata za mandatarka in to v Slovenski ljudski stranki jemljemo v zakup, saj je naša prednostna naloga zaključiti trenutno politično blokado.

Večina Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo podprla konstruktivno nezaupnico, v nadaljevanju pa bomo v Slovenski ljudski stranki striktno sledili našim zavezam. Prav tako v stranki pričakujemo, da boste pričakovanjem Slovenskem ljudske stranke sledili tudi vi in to državo pripeljali do čimprejšnjih predčasnih volitev in tako vsaj malo povrnili zaupanje naših državljanov in državljanov v politiko. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, gospod Franc Jurša.

Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Podpredsednica, hvala lepa za besedo. Lep pozdrav predstavnikom Vlade ter kolegicam in kolegom!

Seznanil vas bom s stališčem Poslanske skupine DeSUS glede konstruktivne nezaupnice Vladi Republike Slovenije, v kateri smo imeli tudi v stranki DeSUS svoja dva ministra, tri državne sekretarje – in ocenjujemo, da je njihovo delo v tej vladi bilo dobro oziroma zelo dobro –, in tudi s predlogi za izvolitev nove predsednice Vlade Republike Slovenije, mag. Alenke Bratušek.

Danes ne govorimo o nezaupnici Vladi Republike Slovenije in predsedniku Vlade gospodu Janezu Janši, ker bi ta delala slabo ali ker ne bi delala v smeri reševanja gospodarske krize. Nasprotno, v času te vlade nam je uspelo doseči določene pozitivne premike v smeri konsolidacije javnih financ in sprejetja potrebnih strukturnih reform. Pokojninska reforma je bila sprejeta praktično soglasno, kar je za Državni zbor ob vsej tej razklanosti slovenske politike svojevrsten uspeh. Ob vseh negativnih posledicah, ki jih ima gospodarska kriza, je verjetno pozitivna ta, da so se razkrile pomanjkljivosti in napake slovenske politike. Ob tem lahko ugotavljamo, da razklanost, nezmožnost sodelovanja za skupno dobro nista edini težavi.

Še najbolj pereč problem je pomanjkanje moralnih vrednot in nesposobnost sprejemanja odgovornosti za lastna dejanja. Prav slednje se po objavi poročila Komisije za preprečevanje korupcije očita tako Zoranu Jankoviču kot dosedanjemu predsedniku Vlade Janezu Janši. Dejstvo je, da vira določenega dela svojega premoženja ne znata ali pa ne želita objasniti. Gospod Janez Janša že s svojim vztrajanjem na položaju ni ovrgel suma koruptivnega dejanja. Ravno obratno, s tem, ko ni odstopil z mesta predsednika Vlade, je zaostрил politično krizo ter Slovenijo potisnil še globlje v prepad.

V Poslanski skupini DeSUS menimo, da je najprej treba umiriti napeto politično situacijo, šele nato se bo Slovenija lahko vrnila na pot okrevanja in bomo imeli priložnost, da povrnemo zaupanje državljanov v institucije pravne države. V Poslanski skupini DeSUS smo prepričani, da bi bile predčasne volitve v danih razmerah najslabša možna rešitev. Le-te bi Slovenijo pahnilo v tako imenovani 6-mesečni mrtvi tek, s čemer bi poglobili gospodarsko agonijo in podaljšali kreditne krče še za leto ali tudi več. Zaradi politične nestabilnosti bi kot država v mednarodni skupnosti izgubili vso kredibilnost, ki jo še premoremo. Spomnimo, pred dobrim letom dni smo se soočili s

predčasnimi volitvami in posledične blokade v vsebinskem delu zakonodajne veje oblasti so terjale svoj davek, ki se je obesil na ramena državljanov.

Iz vseh naštetih razlogov v Poslanski skupini DeSUS menimo, da je edina rešitev nastale situacije izglasovanje nezaupnice vladi Janeza Janše oziroma izvolitev gospe mag. Alenke Bratušek za novo predsednico Vlade Republike Slovenije in mi jo bomo soglasno podprli. Gospe mag. Bratušek bo s tem dana možnost, da v prihodnjih dneh oblikuje novo vlado, ki bo prekinila to kaotično politično stanje in nadaljevala s sprejemanjem nujno potrebnih strukturnih reform, reševanjem težav in napak bančnega sektorja ter oblikovanjem učinkovitega gospodarskega programa, ki bo omogočil gospodarsko rast in zaposlovanje ljudi.

V naši poslanski skupini se zavedamo, da bo slej ko prej treba ponovno preveriti voljo ljudstva na volitvah. Verjetno bodo to zahtevali tudi ljudje na zborovanjih, na naših trgih in ulicah. A gospe mag. Bratušek je treba dati čas in s tem možnost, da dokaže, da za slovensko politiko še obstaja upanje in da je sposobna preseči medsebojno rivalstvo za prevzem lastne koristi. Vendar, gospa mag. Bratušek, naj vas opozorim, da časa ni več veliko, česar se, upam, zavedate tudi sami. Slovenija ne drvi proti propadu, naša država je na robu propada. Izvolitev za predsednico Vlade Republike Slovenije pomeni, da v vas polagamo ogromno zaupanja in še več odgovornosti. Naj vas pri vašem delu vodijo visoko moralno-etična načela, odgovornost do državljanov in sposobnost sodelovanja ter sklepanja kompromisov.

Da povzamem, Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije za novo predsednico Vlade Republike Slovenije podpira gospe mag. Alenko Bratušek, s čimer izrekamo tudi nezaupnico vladi gospoda Janeza Janše. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije, mag. Matej Tonin.
Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dragi kolegice in kolegi, spoštovana ministra Nove Slovenije, lepo pozdravljeni!

Tisti, ki ste v tem parlamentu že kakšen mandat – mislim, da nas je bilo približno 50 novoizvoljenih v tem mandatu, 40 vas je v tem parlamentu že sedelo –, se boste verjetno spomnili leta 2011. Zaradi velikega razočaranja nad tisto situacijo smo si vsi želeli predčasnih volitev in te predčasne volitve smo tudi dobili. Moram priznati, da so bili rezultati predčasnih volitev presenečenje. Vsi smo pričakovali spremembe. Spremembe v smislu, da bodo zmagali tisti, ki so predstavljali neko drugačno držo od aktualne vlade. Ampak zgodili so se določeni preobrati in stvari in ljudi so postavili na

svoje mesto, tako kot tudi danes stojijo v parlamentu.

Splet različnih okoliščin, mogoče tudi premalo natančnega štetja, premalo vsebinskega usklajevanja, je pripeljal do tega, da je Novi Sloveniji in še štirim ostalim strankam takrat uspelo sestaviti vlado. Saj veste, razmere niso bile lahke in številni, ki danes še sedite v opoziciji in ste pred tem sedeli v koaliciji, ste na hodnikih priznavali: "Ni vam lahko in verjemite mi, da si ne želimo biti v vaši koži." Ampak zdaj boste to priložnost očitno dobili. Kljub težkim razmeram lahko izpostavim vsaj 5 projektov, ki bodo šli tako ali drugače v zgodovino te vlade. Mislim, da ko jih bomo gledali z neko časovno distanco, bodo pozitivno ocenjeni. To so ZUJF, pokojninska reforma, slaba banka, SDH, proračun in kot kaže tudi reforma trga dela.

O ZUJF je bilo prelitega veliko črnila, tudi veliko je bilo povedanega. Ampak kot kažejo dejstva je bila to ena izmed ključnih in bistvenih stvari za urejanje, uravnoteženje javnih financ. Enostavno se javnih financ ne da uravnotežiti drugače kot da poskušaš čim bolj izenačiti prihodke in odhodke. Vse ostalo so pravljice. Vsaj jaz si ne znam predstavljati, da bi se nekdo zavzemal za uravnoteženje javnih financ in ne bi stremel k temu, da bi prihodke in odhodke izenačeval. Pokojninska reforma. Po njej je vzdržan sistem vsaj do leta 2020. Slaba banka. Postavljeni so temelji za sanacijo slovenskega bančnega sistema, ki za gospodarstvo ne opravlja tistih nalog, ki bi jih moral. Ne servisirajo slovenskega gospodarstva v tej meri, kot bi si gospodarstvo želelo.

Poznate primere drugod po svetu, ampak razen tega primera so se drugi primeri do zdaj v zgodovini izkazali za neučinkovite. V sanacijo bank smo zmetali tisoč 500 milijonov evrov, rezultatov ni. Očitno je to edina stvar, ki nam je še ostala. Glede državnega holdinga so bile uporabljene težke besede, ampak nekdo je na nekem soočenju uporabil zelo preprosto primerjavo. Rekel je: "Holding je nekaj podobnega kot če bi se želel pripeljati iz točke A do točke B. Lahko uporabiš pet različnih avtomobilov, lahko pa vsi ljudje in vsi potniki gredo na en avtobus in se skupaj pripeljejo do tega končnega cilja."

Proračun. S strani opozicije smo tudi v zadnjih mesecih poslušali veliko nezadovoljstva, ampak ne pozabite, da so ta proračun podprli tudi nekateri v opoziciji. To vam štejem v dobro in ste izkazali neko naklonjenost in pripravljenost za sodelovanje. Reforma trga dela nas čaka jutri. Nekateri današnji govori so bili zelo poetični. Strinjam se, da je treba dati ljudem optimizem, da je pesimizma v tej državi dovolj, ampak žal se od lepih besed ne da živeti. Boste videli, vsi tisti, ki danes sedite v opoziciji in ki boste jutri že nova koalicija, kakšno je breme koalicije. Veliko stvari bi rad storil, veliko stvari si želiš, veš, da je narobe, veš, da je treba drugače, ampak stvari se ne da od danes na jutri spreminjati, čez noč. Žal je tako. Verjemite

mi, da boste tudi številni zdajšnji opozicijski in jutrišnji koalicijski poslanci zelo razočarani, ko si boste na lastna ramena naložili odgovornost do države. Vsaj za Poslansko skupino Nova Slovenija vam lahko garantiram, da vam ne bo nagajala. To mislim, da je že veliko v sedanji situaciji.

Glede kadrovanja in vseh teh stvari, ki so bile danes izpostavljene. Tudi tu boste vedeli, da vlada in država terjata stvari in zahtevata določene kadrovske odločitve. To je dejstvo in mimo tega ne moremo. Danes je bilo veliko govora tudi o institucijah, o odločitvah posameznih institucij, ampak zgodovina slovenstva ali pa vsaj naše samostojne države gre v tej smeri, da smo svetovni rekorderji v nespoštovanju institucij države. Včasih se človek vpraša, ali si svojo državo sploh zaslužimo. Nekateri ne hodite na državne proslave zaradi tega, ker ne marate predsednika Vlade in ne razlikujete med osebo in institucijo. Nekateri so jezni na nekdanjega predsednika republike in ne želijo, da se ta institut uredi. Imamo tudi protikorupcijsko komisijo, ki nekaj reče, potem pa iščemo najrazličnejše razloge, zakaj to tako je in tako ni.

Ne bom pozabil misli, ki mi jo je dal nek veleposlanik iz zahodne države, evropske države z dolgo demokratično tradicijo. Rekel je zelo preprosto: "Odločite se, če imate svojo državo in svoje institucije. Če jih imate, potem jih upoštevajte, če pa jih ne želite upoštevati, potem jih pa ukinite." To mislim, da mora biti navodilo celotnemu Državnemu zboru, kar se tiče odnosa do institucij. Glede samega teka dogodkov in dogajanja po objavi poročila protikorupcijske komisije so stvari tekle in Nova Slovenija je bila postavljena pred dejstvo in odločitev, ali se na eni strani odločimo za Slovenijo ali na drugi strani za očiščenje slovenskega političnega prostora.

Zaradi državatvornosti naše stranke smo se odločili za Slovenijo. Zakaj smo se odločili za Slovenijo? Zaradi tega, ker je Slovenija potrebovala vlado s polnimi pooblastili. Ne pozabite, da so bila v sklepnem delu pogajanja za novo finančno perspektivo, da smo imeli sklepne priprave na memorandum, ki je bil zelo pomemben za mejo s Hrvaško, da so tekla pogajanja za reformo trga dela, da je treba realizirati slabo banko, državni holding in še bi lahko našteval. Mislim, da je bilo relativno jasno, zakaj smo se tako odločili. Druge možnosti praktično nismo imeli. Ni bilo neke jasno izoblikovane alternative na drugi strani tudi stranke, ki so bile v opoziciji, so imele precej drugačna programska izhodišča in želje, kot smo jih imeli mi. Bolj kot smo razmišljali, bolj smo ugotavljali, da je neodgovorno zapuščati vladno koalicijo, če nimamo načrta, kaj po tem. Zelo lahko je rušiti, mnogo težje je pa sestavljati. To bo marsikdo spoznal.

Obtoženi smo bili hudih besed. Prenašati moramo, kako smo satelit SDS, kako podpiramo korupcijo. Popolnoma nič od tega ni

res. Poglejte si naše izjave glede našega satelitskega odnosa do SDS. Naša predsednica je rekla, da je za nas sprejemljivo, in da je dobra rešitev, če bi SDS ponudil drugega kandidata za mandatarja in rešil to vladno koalicijo. Oni so se odločili drugače. To je njihova odločitev in v to odločitev se mi ne vtikamo. To dejstvo smo morali vzeti za golo resnico. Da Slovenija potrebuje vlado, so danes izpostavljali številni. Nekateri ste govorili tudi o predčasnih volitvah. Da najprej nekaj povem o tem, zakaj Slovenija danes potrebuje vlado. Tisti, ki ste sedeli na kakšnih finančnih sestankih ali tisti, ki smo imeli priložnost, da smo na kakšnih koalicijskih koordinacijah sedeli, kjer nam je finančni minister poročal, vemo, da nas v tem letu čakajo pomembne naloge, kar se tiče pridobivanja likvidnostnih sredstev.

Slovenija samo v letošnjem letu potrebuje več milijard evrov. Da je gospodarska kriza na višku, da Slovenija potrebuje odločitve, da potrebujemo nekoliko preoblikovati naš politični sistem, ureditev Ustave in še kaj bi lahko našteval. Vsi veste, kakšne so naše odgovornosti in zdaj igračkati se s predčasnimi volitvami bi bilo neodgovorno. Zakaj predčasne volitve ob sedanjem volilnem sistemu niso nobena rešitev? Konkretno, če pogledate neko anketo, ki ji boste verjetno zaupali tudi vi. To je bila zadnja anketa Dnevnika. Naredili so neko simulacijo poslanskih mest in so napovedali: SD – 25 poslancev, SDS – 20, Pozitivna Slovenija – 12, SLS – 11, Državljanska lista – 8, NSi – 8, DeSUS – 4 poslanci. Kaj se da iz tega ugotoviti?

Da sicer se nekoliko karte premešajo, kakšna stranka tudi kakšnega poslanca izgubi. Tudi Nova Slovenija bi svoj rezultat podvojila, ampak ko je treba vladno koalicijo sestaviti, pa ugotovite, da če želite desnosredinsko vlado, da jo morajo sestaviti iste stranke, ki so jo sestavljale doslej, in če hočete levosredinsko koalicijo, da jo morajo sestaviti iste stranke, ki naj bi jo sestavljale danes. Kakšen je zaključek? Da predčasne volitve ne rešujejo popolnoma ničesar, bodo pa Sloveniji povzročile veliko gorja in veliko problemov. Tisti fantje in dekleta, ki se ne znate oziroma se ne morete danes dogovoriti – ne vidim nobenega razloga, da se boste lahko dogovorili po predčasnih volitvah. Zato polagam na srce tistim, ki so to vlado zapustili, da se obnašajo odgovorno in kaj podobnega kot so delali nam, naj delajo še kakšni drugi vladni koaliciji, pa čeprav bi bilo to nam všeč, ampak to ne bi bilo odgovorno do Slovenije.

Glede nove kandidatke za predsednico vlade. Imela sva kakšne besedne dvoboje in pri tem je tudi ostalo. Moram reči, da je tudi to vladno koalicijo marsikdaj poučevala, kako bi bilo treba kakšno stvar rešiti in zato sem vesel, da je zdaj dobila priložnost, da bo te stvari tudi pokazala, kako se dela. To ni sarkazem, to je moja iskrena želja. Resnično. Verjetno razume, da ne more pričakovati naših glasov, ker bi bilo nekonsistentno in tudi nepošteno do naših obstoječih koalicijskih partnerjev. Če vztrajamo v

tej vladni koaliciji, če smo želeli delati za to vladno koalicijo, potem žal ne moremo podpirati vaše kandidature, ji pa želimo vse dobro. Ne želimo ustvarjati lažnih upanj in pričakovanj.

Rekel vam bom samo to, draga nova koalicija, ne uničite tistega, kar smo mi v tem letu težko gradili in trdo delali.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

V okviru predstavitve stališč poslanskih skupin prehajamo še na zadnjo predstavitev. Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti, dr. László Göncz.

Izvolite.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani kolegi in kolegi, člani in predstavniki Vlade!

V poslanski skupini narodne skupnosti na nastalo situacijo po našem mnenju vsaj na načelni ravni potencialno lahko gledamo nekoliko bolj objektivno kot je to mogoče v primeru koalicijsko ali opozicijsko opredeljenih političnih strank. Ker je temu tako, naj uvodoma poudarim, da s poslanskim kolegom gospodom Battelijem zelo obžalujem, da je ta naša skupna družbena barka delno tudi zaradi prepotenciranih strankarskih interesov zaplavala na najbolj burno območje slovenskega političnega morja ali prostora. Slabi občutki so danes žal še toliko večji, ker imamo pred sabo preveč na videz težko rešljivih problemov, pri čemer bi bil potreben najvišji in količinsko največji politični konsenz.

Kljub določenim znakom povezanosti potencialnih novih koalicijskih partnerjev se kažejo prevelike razlike z vidika najvažnejših aktualnih finančno-gospodarskih vprašanj – kot je že bilo rečeno, slaba banka, državni holding, varčevalna politika in tako naprej, da ne naštevam –, kar nas nikakor ne navdaja z optimizmom, zato menim, da bi bile kljub drugačnim mnenjem nekaterih najbolj primerne kar se da najhitreje izvedene predčasne volitve, kljub vsem negativnim predsodkom in morebitnim posledicam. O globalnih in konkretnih vzrokih, ki so privedli do nastale situacije in tudi do današnjega odločanja, ne bom govoril, ker je bilo o tem iz različnih zornih kotov povedanega že veliko. Vsekakor pa je treba poudariti, da je vlada Janeza Janše, podobno kot prej vlada Boruta Pahorja, delovala v okoliščinah, ki jih v preteklih dveh desetletjih najverjetneje ni bilo. Poleg morebitnih napačnih odločitev je nedvoumno, da je v preteklem letu bilo moč zaslediti tudi nekatere pozitivne trende kot začetek zmanjšanja javnofinančnega dolga, sprejetje pokojninske zakonodaje ter državnih proračunov za dve leti, in morda bi lahko še kaj naštel.

Kar se tiče področja delovanja in zaščite avtohtonih narodnih skupnosti moram poudariti, da je Vlada ravnala maksimalno korektno. To velja tako za premierja kot za

ministrstva, ki so zaradi narave dela bolj povezana s problematiko narodnih skupnosti. Pri tem je treba kljub določenim vprašljivim pavšalnim ocenam posebej pohvaliti Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za pravosodje in javno upravo in do določene mere tudi Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki so tako pri najvažnejših odločitvah kot tudi pri operativnih vprašanjih največkrat postopali v duhu 11. in 64. člena Ustave Republike Slovenije.

Manjše težave so se sicer pojavljale pri umeščanju Službe za narodnosti v strukturo Ministrstva za notranje zadeve, kar je morda vplivalo na zamujanje priprave in sprejemanje splošnega zakona o avtohtoni narodni skupnosti, ki ga žal še vedno ni, čeprav je bilo v delo vložena veliko truda, in pri morda nekoliko površni obravnavi naših predlogov v zvezi s sistemsko spremembo zagotavljanja gospodarske osnove avtohtonih narodnih skupnosti. Vendar, gledano celovito je bilo področje reševanja problematike avtohtonih narodnih skupnosti v preteklem letu primerno, kar je lahko dobro izhodišče tudi morebitni novi koaliciji. Ne glede na izid današnjega glasovanja o novi mandatarki gre zahvala aktualni vladi za ta odnos in opravljeno delo.

Kar se tiče današnjega odločanja o novi mandatarki oziroma kandidatki moram ponovno poudariti, da smo z našega vidika v precej težki situaciji. Smernice morebitne nove vladne koalicije kar se tiče uresničevanja pravic avtohtonih narodnih skupnosti niso bile doslej jasno predstavljene, poznamo zgolj določene namere o tem. Predvidevam, da bodo vsebinska vprašanja koalicijske pogodbe, trdim pogojno, oblikovane v naslednjih dneh. Takrat bo še čas za definiranje tega vprašanja, pri čemer poudarjam, da poslanca narodnih skupnosti nikoli nista sestavni del koalicije, kar je tudi edino prav in korektno. Sodelovanje pa je zaželeno in nujno.

To se mi zdi pomembno poudariti, ker je eden od najinih najvažnejših načelnih pogojev pri podpori sleherni vladi oziroma mandatarju, da se upoštevajo pomembne zahteve narodnih skupnosti, ki temeljijo na Ustavi Republike Slovenije. Med temi pričakovanji omenjam zgolj čim hitrejše sprejetje že prej omenjenega splošnega zakona o narodni skupnosti, ki je v določeni meri pripravljen, izboljšavo sistema ustvarjanja gospodarske osnove narodnih skupnosti, kar je v prid tudi regiji oziroma narodnostno mešanemu območju kot celoti, nadgradnjo dvojezičnega poslovanja v javni upravi ter na lokalnem nivoju, zagotavljanje stabilnega in razvojno usmerjenega delovanja narodnostnih institucij oziroma ustanov, ki izvajajo tudi narodnostne programe na področju izobraževanja, kulture in informiranja.

Drugi, prav tako odločilni pogoj pri najinem odločanju o mandatarju je, da kandidat oziroma kandidatka ali pa vlada pozneje

nedvoumno razpolaga z absolutno parlamentarno večino, z najmanj 46 glasovi poslank in poslancev brez najinega glasu. Bistvo in upravičenost take odločitve, ki smo ju v javnosti že večkrat predstavili, zato danes tega ne bom počel, uživa enoglasno podporo vseh legitimnih organov avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti. Zaradi vsega povedanega zelo pozorno spremljam vsebine današnjih razprav in vse argumente, ker bo vse to odločilo pri odločanju.

Na koncu naj še poudarim, da uvodne besede kandidatke za mandatarko le vlivajo neko upanje za izboljšavo splošnega družbenega in gospodarskega stanja v Sloveniji, čeprav so z našega vidika protislovja pri potencialnih koalicijskih partnericah, pri najbolj žgočih finančno-gospodarskih vprašanjih še vedno precej skrb vzbujajoča. Drži pa tudi, da sedanja vlada, tako okrnjena kot je, ni sposobna celovite dejavnosti na področju izvajanja izredno zahtevne naloge izvršne veje oblasti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Besedo dajem poslankam in poslancem. Besedo ima gospa Maša Kociper namesto gospoda Darka Jazbeca, pripravi se mag. Dejan Židan.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa, predsedujoča.

Po nekaj opozorilih in tudi zelo večjih napovedih predstavnikov političnih strank bi sama rada začela tako kot naša kandidatka za mandatarko – bolj optimistično. Začela bom s starim rekom, da je lahko vsak nov dan tudi novo upanje za nov začetek. V tem primeru zlasti upanje za novo, drugačno politiko in za drugačno in boljše Slovenijo.

Situacija v državi je resnično slaba in najslabša od naše osamosvojitve naprej. Praktično ni družbene skupine, ki bi bila v državi zadovoljna s položajem, v katerem se nahaja. Pozitivna Slovenija je to leto preživela v opoziciji, zato ne more in noče prevzeti odgovornosti za stanje, ki je v državi. Lahko pa prevzamemo odgovornost za naprej, od danes naprej. Povsem jasno je, da nova vlada ne more delati čudežev in čez noč čudežno očarati javnofinančne situacije ter razrešiti vseh nakopičenih problemov. Lahko pa si na neki točki vsi skupaj dokončno priznamo, da tako kot je ne gre več naprej in da je treba nekaj drastično spremeniti, in tudi ta sprememba se lahko prične z današnjim dnem.

Danes lahko izvolimo novo predsednico vlade. Alenka Bratušek je topla oseba, ki se veliko in glasno smeji in ki povezuje ljudi. Je mlada, nov obraz in neobremenjena s politiko in s politično prtljago. Vse to nedvoumno drži, pa čeprav se nekateri iz političnih razlogov morda s katero od trditev ne bi strinjali. A po drugi strani

se ne strinjajo niti glede dolžine njenega krila. Za nekatere je prekratka, za druge pa bo vedno predolga. Nova predsednica vlade bo sestavila vlado, ki se lahko takoj danes odloči za drugačno, bolj povezovalno politiko. Politiko, kjer politični partnerji ne bodo slepo vztrajali na svojih izhodiščih in političnih programih, ampak bodo v dobro države pripravljene stopiti ne en, ampak dva koraka nazaj, se dogovoriti za najmanjši skupni imenovalec in doseči neke sporazumne rešitve. Te rešitve bodo omogočile nadaljevanje dialoga in to je ključno.

Nova vlada se lahko tudi odloči, da je situacija v državi takšna, da ne dopušča tekmovalnosti in večne predvolilne tekme med partnerji v vladi, ampak mora vlada delovati kot uigran tim, ki deluje v skupno dobro in kjer ni važno, kaj mislijo posamezni člani. Kajti, najboljša možna vlada je tudi najboljša možna referenca za tiste, ki jo sestavljajo. Vlada se lahko, tako kot njena mandatarka, odloči, da je njena prioriteta optimizem, zaupanje, upanje in vse to, kar tako zelo potrebujemo v naši državi. Še tisoč stvari je, ki jih je mogoče od danes naprej delati drugače, če bo za to prava volja in želja.

Današnji dan je lahko tudi nov začetek za ta parlament in za vso politiko nasploh. Ljudje so naveličani in prenasičeni. Tudi jaz sem naveličana in prenasičena politike osebnih diskreditacij in žalitev, za katero je – žal, to je treba reči – odgovorna zlasti, ne samo, ampak zlasti ena politična stranka. Ko to rečem, se takoj opravičujem vsem tistim članom te politične stranke, ki niso takšni. Takšnih je brez dvoma v tem parlamentu veliko. Moje besede so namenjene tistim, tudi nekaterim posameznikom iz drugih strank, ki vsako priložnost uporabijo za žalitve in diskreditacije svojih političnih nasprotnikov, ki javno govornico in poslansko imuniteto zlorabljajo za to, da preko govornice obtožujejo ljudi kaznivih dejanj in širijo lažnive obtožbe in lažnive izjave o tistih, ki tega sploh niso izrekli, ki kreirajo aфере in si izmišljujejo najhujše možne izmišljotine ter jih nato lansirajo preko svojih glasil in trobil, ki se skriti za internetnimi komentarji in depersonalizirani preko twitterjev spustijo na najnižji možni nivo komunikacije, ki živijo v sovraštvu in izključevanju in zaničujejo vsakogar že zato, ker razmišlja nekoliko drugače kot oni in ki v takšno sovraštvo vnašajo v vse pore naše družbe.

Pred dnevi smo z današnjo kandidatko za mandatarko, kolegico Alenko Bratušek, hodile po cesti in od daleč je neznan moški za nama zakričal: "Golazen!" Ne morem reči, da sem bila prizadeta, kajti v tem letu sem se tozadevno že precej utrdila, sem se pa ponovno vprašala, kam smo prišli kot družba. Kaj drugega sva z Alenko Bratušek storili narobe, kot da sva se pred dobrim letom odločili, da zaradi situacije v družbi zbereva pogum in poskusiva kaj spremeniti na bolje? Mimogrede, če Pozitivne Slovenije ne bi bilo, bi bila morda situacija v tej državi še veliko slabša. Ena politična struja bi

zmagala z rezultatom kot so napovedovali, 50 plus in številne, tudi ustavne spremembe bi bile verjetno že zdavnaj izvršene.

Danes je lahko nov začetek tudi za številne medije v Sloveniji, kajti tudi oni, kot vsak med nami, nosijo svoj del krivde. Želim si več objektivnega medijskega poročanja, ki bo ljudem omogočilo, da si sami ustvarijo sliko o zadevah in o tem, kar se dogaja, in manj senzacionalističnega opredeljevanja, ko nam hoče novinar s svojimi vrednostnimi sodbami vsiliti to, kaj in kako naj razmišljamo. Želim si več spoštovanja na vseh nivojih, tako spoštovanja novinarskega dela, njihovega poslanstva in njihovega trdnega dela in tudi več spoštovanja medijev do vseh tistih, ki se pojavljamo v javnem življenju. Bojim se, da če se to ne bo spremenilo, da se v tej državi res ne bo več nihče, noben sposoben posameznik odločil za javne funkcije in bo deloval samo še v osebno, ne pa v skupno dobro. Tega se moramo bati. Najbolj si želim, da bi to bil nov dan in nov začetek za naše državljane in državljanke in da bi se jim povrnilo veselje, upanje in optimizem.

Kot sem rekla že v razpravi o interpelaciji, res je, da politika metanja blata v ventilator, kot jo imenuje kolega Jakič, daje smrtonosne posledice in da živimo v družbi, kjer se misli, da smo vsi pokvarjeni in goljufivi, vendar resnično ni tako. To že statistično ni mogoče. Imamo dobre politike, gospodarstvenike, bančnike, sodnike in tudi vse ostale. V resnici je ta naša mala, lepa dežela polna veselih, poštenih in delovnih ljudi in če bomo strnili roke in se obrnili v isto smer, lahko vsi skupaj spremenimo stvari na boljše že s tem, da se vzdržimo sovražnosti, si prizadevamo za več strpnosti, za spoštovanje inštitucij, sodržavljanov in vseh ostalih in da, recimo, plačujemo davke. Že, če bi samo prepolovili sivo ekonomijo, bi lahko znatno pripomogli k prizadevanjem Vlade za to, da se zmanjša javnofinančni primanjkljaj, in to je prispevek, ki ga lahko da vsakdo med nami.

Zaključujem tam, kjer sem začela. Danes je lahko nov dan in Alenka Bratušek, prva ženska predsednica vlade v zgodovini Slovenije, neobremenjen in nov obraz, lahko predstavlja nov začetek. Sama sem na spremembe več kot pripravljena in mislim, da so pripravljene tudi naši ljudje. Želim si, da bi takšnih sprememb bili sposobni tudi sami. Preden zaključim moram odgovoriti gospodu Prevcu na bianko izjavo gospoda Zorana Jankoviča. To ni nikakršna bianko izjava, če lahko pravno pojasnim, zato, ker bianko izjava je izjava, kjer ni nič zapisano, ampak je samo podpis. To je navadna odstopna izjava z, kot se reče po pravno, odložnim rokom. Ko se ta odložni rok izpolni, izjava sama po sebi, brez posebne dodatne aktivnosti, stopi v veljavo. Toliko v pojasnilo tistim, ki tega ne vedo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Dejan Židan, pripravi se gospod Rihard Braniselj.

MAG. DEJAN ŽIDAN (PS SD): Hvala, predsedujoča. Spoštovani poslanke in poslanci, predstavniki Vlade, lep pozdrav!

Ne bom govoril o preteklosti, ker govoriti o preteklosti je tratenje našega, vašega časa in še marsikaterega drugega časa, pa še slabo voljo povzroča. Rad pa bi povedal dve ali tri stvari za prihodnje. Danes ne nastaja koalicija obupa, kakor piše v enem od elektronskih medijev. Danes je nastala koalicija upanja. Verjamem, da bomo čez leto dni, ko bo ta koalicija verjetno šla po zaupnico v Državni zbor, ugotovili, da danes ni nastala koalicija upanja, ampak da je danes nastala koalicija rešitve. Zelo napačno je črno-belo ocenjevati Vlado, ki bo verjetno odšla v naslednjih dneh. Tudi ta vlada je kar nekaj koristih stvari naredila.

Če malo opišem področje proizvodnje hrane in okolja, je treba tej vladi, zlasti pa pristojnemu ministru, priznati, da je nadaljevala strategijo tega državnega zbora, ki govori o tem – Zagotovimo.si hrano za jutri. Mogoče pri kakšnem operativnem koraku nismo bili povsem usklajeni, ampak smer je bila edina možna in pravilna. Tej vladi je treba priznati tudi to, da je začela reševati odprta vprašanja na področju okolja, kjer so se težave zadnjih 20 let samo kopičile in izgledajo skoraj nerešljive. S tega stališča mi je zelo žal, da minister odhaja. Nemogoče je reševati težke probleme na način, da se tisti, ki so odgovorni za to, menjajo vsako leto. To ni koristno za to državo. Po čem se bo nova koalicija, če bo danes in potem kasneje izglasovana, ločila od stare koalicije? Stara koalicija je razumela, da je v času krize potrebno varčevanje. Tudi v bodoče bo potrebno varčevanje, tudi v bodoče bomo iskali rezerve, verjetno ne na istih mestih, ampak iskali jih bomo zato, ker to moramo storiti. Vendar storili bomo še dve stvari. Borili se bomo za vsako posamezno delovno mesto zato, ker izgubljeno delovno mesto v tej državi nima rezerve in ves čas bomo opazovali tako zasebno kot javno potrošnjo. Za to ne bomo dobili Nobelove nagrade. To ni naše znanje. To ne bo naš poizkus, kako reševati državo, ampak bomo samo uspešno kopirali tiste, ki so to naredili in uspeli.

Še nekaj o mandatarki. Niti približno ni idealna. Generalno je tako, da idealnih ljudi verjetno skoraj ne moremo najti in poiskati. Ima pa eno lastnost, zaradi katere sem ji že čestital. Zbrali ste vsaj pogum, spoštovana poslanka, da ste skočili v ta politični bazen, ki je poln krvoločnih morskih psov. Večina ljudi v tej državi tega poguma ne bi zbrala. Upam, da se bo v naslednjih letih ta bazen spremenil, saj stanje, ko v politiki krožijo tile krvoločni morski psi, ni običajno stanje za politiko. To moramo priznati in to moramo spremeniti.

Še nekaj bi na koncu rad povedal. Socialni demokrati smo ves čas vztrajali, da

mora priti do očiščenja te politike. Na tem vztrajamo tudi v bodoče. Vendar nismo znali izsiliti takojšnjih izrednih volitev. Naš ustavni sistem tega ne omogoča. Bili smo zadovoljni z odstopno izjavo predsednika vaše stranke. Tisto, kar morate vedeti: Socialni demokrati smo vedno bili vir stabilnosti v tej državi in takšni bomo tudi v novi koaliciji. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Rihard Braniselj, pripravi se gospa Marija Plevčak.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala, podpredsednica. Pozdrav ministrskemu zboru!

Jaz bi šel malo v preteklost. Korektno je, da vladi, ki nam je vladala v letu 2012, pripišem določene zasluge. Kompleksno je ta vlada, lahko rečem, bila uspešna na marsikaterem področju. Imeli smo dobre ministre, imeli smo tudi slabe ministre, ki bi jih v toku časa verjetno bilo treba zamenjati, vlado rekonstruirati, ampak za to je zdaj prepozno. Ta vlada v letu 2012 ni imela dobrega umetniškega vtisa. Z državljanji in državljanjkami ni znala dobro komunicirati. Mislim, da so bili tukaj neki kiksi, kar pa bi se dalo popraviti z boljšo komunikacijo, z boljšim odnosom do naših državljanov in državljanek. Vendar pa problem ta trenutek ni ta vlada, ki je ni, ki odhaja. Problem ta trenutek je predsednik Vlade. Ta vlada je žrtev predsednika Vlade.

Ugotovitve Komisije za preprečevanje korupcije so krute. Korupcijsko tveganje je neznosno, neznosno za nekoga, ki je predsednik vlade. Oseba, ki ji komisija pripisuje take očitke, ne more biti več predsednik Vlade Republike Slovenije. Če nimamo odgovora na vprašanje oziroma jaz osebo tega odgovora na vprašanje niti ne potrebujem. Inštitucija, ki je za to pristojna, mora dobiti zadovoljiv odgovor na vprašanja, kdo je predsedniku Vlade kupil osebni avtomobil, kdo mu je plačal sodne takse, kdo mu je plačal položnice, od kod razlika v ceni nepremičnin itd. Ni treba, da predsednik Vlade to nam razlaga. Mi nismo kompetentne osebe za te stvari. Pojasniti je bilo treba takrat, ko je bilo to potrebno, komisiji, ki je ustanovljena za to, da to preverja, da to nadzoruje. Ali ni zmožni ali ni hotel ali ni znal? To lahko samo ugibam. Dejstvo je, da smo tukaj, kjer smo.

Korupcijska tveganja so ta trenutek prevelika in moja dolžnost je, da tej vladi ne dam niti minute možnosti več. Ta vlada bi morala iti pred enim mesecem, nemudoma, že zdaj je prepozno. Ne pristajam na teorije zarote. Ne pristajam na to, da ne smem verjeti komisijam, ki jih je ta država ustanovila, da ne smem verjeti sodiščem, da ne smem verjeti tožilstvu, policiji. Komu pa bom verjel ta trenutek? Če ne bomo verjeli v institucije pravne države, potem ne moremo verjeti nikomur in potem je kaos. Potem je boljše, da se izselimo iz te države. V taki državi ne želim živeti. Ne pristajam na to, da je

to politični konstrukt in tudi ne pristajam na to, da ima ustroj komisije določene pomanjkljivosti. Mogoče, naj se to tekom časa ugotovi. Če so te bojazni in ta namigovanja, da gre za teorijo zarote, da gre za politični konstrukt, resnične, potem pričakujem, da se to ugotovi in brezobzirno kaznuje tako početje. Ta trenutek pa verjamem v institucije pravne države in to je tisto, kar pričakujem tudi od vseh nas.

V tem trenutku smo v neki težki situaciji. Izhod iz te težke situacije je zgolj eden – konstruktivna nezaupnica. Čeprav bi izhod lahko bil tudi bolj eleganten, ni bil ponujen. Tisti, ki so imeli to možnost, niso zmogli te poteze narediti. Predlagam, da kandidatki za mandatarko damo svojo priložnost. Osebo je ne poznam, razen v tem letu dni. Ne morem vedeti, koliko je sposobna. Določene kompetence vsekakor ima. Ali so te kompetence dovolj za vodenje države? Mislim, da ja. Vendar je pa nekaj, kar ta trenutek vem. To je, da ima kandidatka za predsednico vlade pogum in to ji priznavam. Ali bo kandidatka, če bo danes dobila naše zaupanje, uspela sestaviti vlado ali ne, je ta trenutek drugotnega pomena. S tem dejanjem se odpira možnost rešitve za to državo. Ali dobra, trdna, močna, stabilna vlada z jasnim programom, ki bo tej državi pomagala in vrnila upanje, ali pa predčasne volitve. Oba cilja sta ta trenutek legitimna in oba cilja sta tista, ki ju ta država ta trenutek nujno čaka. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marija Plevčak, pripravi naj se gospod Roman Žvegljč.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo. Prisrčen pozdrav vsem prisotnim!

Žal mi je, da ni prisoten tudi predsednik Vlade. Moti me, da je vedno odsoten oziroma da je, kadar imamo sejo Državnega zbora, prisoten samo takrat, kadar so vprašanja namenjena njemu. Mislim, da bi kot predsednik Vlade moral sodelovati tudi sicer.

O delu Vlade je bilo že veliko povedanega. Veliko stvari je bilo dobrih, nekaj tudi slabih, ki so predvsem vznemirile nas in našo javnost. Zdaj pa k vprašanju, kdo je zrušil Janeza Janšo? Mislim, da se je zrušil sam s svojim arogantnim odnosom in neupoštevanjem glasu slovenske javnosti in ljudstva z ulice, nepriznavanjem napak, ki jih je v svojem predsedovanju storil. Ugotovimo, da so to bile njegove napake, da to niso bile napake Državnega zbora oziroma nas poslancev ali kogarkoli drugega. Še posebej ga je zrušila zadeva in ugotovitve Komisije za preprečevanje korupcije. Kot predsednik Vlade se ne more zagovarjati, da določenih stvari ne pozna ali da ni vedel. Mislim, da je tu odgovornost na njem samem. Ni reagiral takoj in odstopil, kar bi bilo dostojanstveno zanj in bi olajšalo delo parlamentu.

Sistemske se spreneveda in zavaja, skoraj sigurno pa ni to naključno. Ne zna priznati svojih napak. Delamo jih vsi, ampak treba jih je čim prej popraviti in mislim, da on tega ni sposoben storiti. Ni sposoben storiti koraka nazaj in ni sposoben sprejeti nobene kritike. Njegova retorika, še posebej na proslavi ob slovenskem kulturnem prazniku, je žaljiva do vseh drugače mislečih od gospoda Janše in njegovih somišljenikov. S tem je pokazal tudi nespoštovanje do velikega števila prebivalcev Slovenije. Vse te poteze, ki jih je napravil, mislim, da so vredne obsojanja in ne pritečejo politiku kot je predsednik vlade.

Vsekakor bom glasovala za nezaupnico obstoječi vladi. Tukaj ne mislim toliko na ministre, kolikor na njihovega vodjo. Podprla bom novo mandatarko, kajti upam, da se bo s tem v parlamentu ozračje vsaj nekoliko sprostito in razelektrilo, da bo možno drugače delati in da bo retorika našla pravo pot, spoštljivo pot tudi drugače mislečih v tem hramu demokracije. Želim pa, da bi vse nas gospa Bratušek s svojo novo ekipo, ki jo bo postavila, popeljala v boljše in za vse pravičnejšo bodočnost. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Roman Žveglič ima besedo, pripravi se gospod Jožef Horvat.

ROMAN ŽVEGLIČ (PS SLS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Cenjene kolegice, spoštovani kolegi!

Ne bi rad bil v enem mojih zadnjih nastopov v Državnem zboru kakorkoli žaljiv in kako drugače nevljuden do vas, ampak vseeno. Ta vlada ni razpadla zaradi vsebinskih razhajanj, vsaj kar se tiče Slovenske ljudske stranke, ampak je z naše strani bil problem v tem, da predsednik Vlade ali ni hotel ali ni bil zmožen razumeti poročila Komisije za preprečevanje korupcije. Posledično je potem do politične krize prišlo tudi zaradi tega, ker tudi predsednik največje opozicijske stranke ni razumel in noče razumeti poročila Komisije za preprečevanje korupcije. Ne enega ne drugega ni v dvorani. Tudi ni kandidatke za novo mandatarko, kajti razumljivo je, da ne more ves čas sedeti v dvorani in da mora včasih tudi ven.

Bil sem v veliki dilemi, kako glasovati. Za nezaupnico glasuješ tako, da podpreš kandidata ali kandidatko za novega mandatarja. To ne bi bil problem, če bi bil program in cilj novega predsednika vlade in tudi vlade izključno ta, da se gre na čim prejšnje predčasne volitve, kajti mislim, da slovenski politični prostor po vseh teh dogodkih, ki so se nam zgodili, nujno potrebuje prečiščenje. S tem sem se do pred nekaj dnevi nazaj popolnoma strinjal, in to je bila edina stvar, s predsednikom Socialnih demokratov dr. Igorjem Lukšičem. Ampak on je to mnenje spremenil. Tudi prav, vsak ima to pravico.

Če bi imel možnost dveh glasov, enega za nezaupnico – bi ga dal – in drugega za kandidata za novega mandatarja, če bi bila v tem primeru to gospa Alenka Bratušek, potem bi ta dva glasova razdelil in ji ga ne bi dal, zato ker me s svojim uvodnim nastopom ni prepričala. Sicer je povedala veliko stvari, tudi dobrih. Ampak, kaj je bil glavno – optimizem, upanje in pogum. To so sicer krasne stvari, vendar za rešitev te politične krize in države po vsej verjetnosti ne bodo dovolj. Omenila je še precej drugih stvari kot so normalizacija, dialog, in da bo konec strahu. Ja, mogoče, ampak iz delčka programa, ki smo ga lahko v njenem nastopu zasledili, je mene tudi strah. Strah me je predvsem zaradi obratnega od tistega, kar ste očitali tej vladi, to je varčevanje, varčevanje, varčevanje. Nasprotje tega je pa verjetno zadolževanje, zadolževanje in zadolževanje, in tega me je strah kot državljana. Ne vem, kako bomo to poplačali.

Sem se pa skoraj nasmejal, ko je bilo napisano "aktivni boj proti korupciji". Veste, bi bilo treba kakšno načelno stvar reči in razrešiti tudi znotraj same stranke. Bom ponovil – 5 poslancev Pozitivne Slovenije je tudi mestnih svetnikov največje mestne občine, našega glavnega mesta Ljubljane, in nisem nikoli od njih slišal niti kančka dvoma o početju župana, predsednika njihove stranke, še veljavnega, o stvareh iz poročila Komisije za preprečevanje korupcije. Celó berem, da bodo določeni ljudje iz te kvote 5 svetnikov tudi bodoči ministri. V takšnih zadevah, pa tudi v pogovorih o oblikovanju nove vlade, Slovenska ljudska stranka ni sodelovala in tudi ne namerava sodelovati, kljub temu, da smo odprti. Kandidatki za predsednico vlade želim veliko sreče. Želim ji modrosti, kar se bo videlo že v nekaj dneh, ko bo v Državni zbor predlagala listo kandidatov za ministre. Že iz tega se bo videlo, kako uspešna je, kar je danes težko ocenjevati. Moja želja glede sreče in modrosti v bistvu ni toliko namenjena njej kot je namenjena posledično državi Sloveniji in njenim državljanom in državljanom.

Glasoval bom za nezaupnico, ampak izključno s ciljem, da prekinemo to mrcvarjenje, kajti čudno bi bilo, da bi v končni fazi vlada imela kmalu toliko ministrov, kolikor je poslancev v Državnem zboru, ki jo podpirajo, kar je neznosno – samo in zgolj zato, da s tem stanjem prekinemo in da se začne nov dan, kot je rekla prej kolegica, v katerega pa ne zrem tako optimistično. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat, namesto gospoda Branka Ficka se pripravi gospod Jožef Kavtičnik.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovani kolegice in kolegi, gospa ministrica, minister,

državna sekretarka, državni sekretar, vsi prav lepo pozdravljeni!

Če ne bi bilo obremenjujočega poročila Komisije za preprečevanje korupcije, danes ne bi imeli te seje in te točke na dnevnem redu. Ne oporekam poročilu, spoštujem institucije. Danes se bo gospod Janez Janša najbrž moral posloviti s funkcije predsednika Vlade. Pričakujem pa od vseh nas, dragi kolegice in kolegi, nekoliko bolj pošteno razpravo. Čisto smo pozabili, da to poročilo še kako obremenjuje tudi ljubljanskega župana, župana vaše in moje prestolnice. Kako smo Slovenci hitro zaslepljeni! Dovolj nam je zamrznitev, dovolj je bianko in kmalu bomo vsi bianko in kmalu bo celotna ta država bianko! Gospe in gospodje, kje je naša vest, naša pamet in naše srce? Moje razmišljanje bo usmerjeno v prihodnost. Želim čestitati kandidatki, ki je začela zelo dobro. Prelomen dan, ne bo več delitev. Čestitam.

Prva prioriteta – nekakšna varna pot do predčasnih volitev, nekako takole. To je nekako čuden projekt izvršilne veje oblasti. Na nek način med vrsticami lahko berem: "Ne kličite nas po odgovornosti, saj bodo tako ali tako kmalu, leta 2014 recimo, volitve." Nova vlada bo gradila na slovenskih prednostih. Čestitam drugič. Dodajam še – na slovenskih tradicionalnih vrednotah. To smo pozabili, to smo zradirali iz vseh naših delovanj, tudi političnih. O opoziciji in sodelovanju in povezovanju z opozicijo – nič. Partnerstvo za razvoj – nič. Verjamem, da programa še ni, program še nastaja. Morda bo v programu pisalo tudi kaj o sodelovanju in povezovanju z opozicijo. Zato tudi razumem, da je glede zunanje politike na primer, kot samo enega od ministrskih resorjev, naveden samo en projekt – ratifikacija pristopne pogodbe Republike Hrvaške k Evropski uniji. Ja, spoštovana kolegica Alenka, ampak po izpolnjenih pogojih, ki smo jih tudi z vašimi, zelo spoštovanimi kolegi, člani Odbora za zunanjo politiko, sprejeli. Na seji Odbora za zunanjo politiko 20. septembra lani so bili sprejeti sklepi, ki so predpogoj za ratifikacijo, zato danes kandidatki za mandatarko izročam kot opomin tudi te sklepe.

Kolegico Alenko poznam iz časov, ko je bila dobra sodelavka pokojnega ministra dr. Andreja Bajuka, in se sprašujem, kaj bi danes rekel minister Bajuk, ko bi slišal, da ima kandidatka za mandatarko gospa Bratušek namen ukiniti Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, ukiniti ministra oziroma ministrico, ki je pristojna za Slovence v zamejstvu in po svetu. Predlagam, da le prisluhnete, kolegice in kolegi iz bodoče koalicije, kriku gospoda Borisa Pahorja, ki pravi, da bi takšno dejanje bilo protizgodovinsko. Verjamem, da kolegica Alenka ni med tistimi, ki jim lastna država ni bila v miselnem horizontu in jo danes s težavo postavljajo na oltar slovenskega naroda, kot to pravi zelo znana slovenska doktorica zgodovinskih znanosti.

Ministrica oziroma minister za Slovence po svetu mora biti po zakonu, ki smo ga sprejeli v mandatu 2004–2008, na svoji funkciji predvsem s srcem. Našo ministrico gospo Ljudmilo Novak so Slovenci v zamejstvu in po svetu sprejemali z odprtimi rokami, s solzami radosti v očeh. Danes se temu režite, danes se temu smejite in hočete amputirati eno petino slovenskega narodovega telesa! Okoli pol milijona ljudi živi izven meja Republike Slovenije, namreč okrog pol milijona ljudi živi izven meja Republike Slovenije; v Italiji 85 tisoč, v Avstriji 25 tisoč, na Hrvaškem 13 tisoč in na Madžarskem približno 3 tisoč 400.

Kolegici Alenki bi želel, ker nimam več veliko časa, da bo mandatarka, ne bianko mandatarka, da bo mandatarka s slovensko vestjo, z dušo in s srcem, in želim povedati tudi to, da državljani nismo enaki med seboj, nismo enakopravni, smo pa enakovredni in želim, da kolegica Alenka to pomni. Želim ji srečno, ker srečo bomo vsi skupaj potrebovali. Čaka nas in predvsem pa vas, kolegice in kolegi, fantastičen likvidnostni problem proračuna Republike Slovenije v bližnji prihodnosti. Pri delovanju bodoče vlade želim več in predvsem veliko medijske podpore. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Jožef Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Osebnostno nisem pristaš obračunavanja in besednih pranj umazanega perila, vendar je kljub temu danes treba spregovoriti, zakaj nezaupnica Vladi oziroma predsedniku Vlade. Današnje dejanje je samo logična posledica enoletnega delovanja te vlade, predvsem pa delovanje predsednika Vlade. Ko smo pred enim letom ustoličili predsednika sem dejal, da kar se Janez nauči, to Janez zna, in predsednik Ivan Janez Janša je deloval tako, kot zna, kot se je naučil in kot smo od njega vajeni. Že danes smo slišali, da je sebe postavil pred državo – država sem jaz – in to je bilo njegovo delovanje in to je bil način delovanja te vlade. Kot mandatarko je izključeval dialog in kot absolutist obvladoval in želel obvladovati vse resorje. Spremembe zakonov so v Državni zbor prihajale po nujnem, hitrem postopku, brez strokovnih analiz, brez možnosti sodelovanja javnosti in strokovnih institucij. Sprejeti ZUJF bo šel sigurno v anale slovenskega parlamenta, ampak z negativnim predznakom. Danes želim posebno skrb posvetiti varčevalnim ukrepom na področju izobraževanja, saj je megaminister moral slediti navodilom predsednika Vlade, tudi v škodo otrok in mladine. Tem varčevalnim ukrepom na področju izobraževanja, znanosti, kulture, športa in mladine so sledili tudi poskusi sistemskih in organizacijskih sprememb, ki bi razgradili sistem javnega šolstva in rušili obstoječi dober sistem. Strokovne delavce v izobraževanju je tak odnos Vlade demotiviral. Namesto dialoga ter moralne

in strokovne podpore pa so jih Vlada, minister in seveda tudi predsednik Vlade strašili še z izgubo delovnega mesta ter jih označevali kot slabe oziroma nebodigatreba delavce. Združevanja javnih zavodov so se na megaministrstvu lotevali kar tako brez pravega cilja, brez analiz in odgovorov, zakaj in kaj bi s tem dosegli. Fundacijo za šport so pripojili kar ministrstvu kljub pripombam protikorupcijske komisije, strokovne javnosti ter nas, nekaterih poslancev. Vlada je ukinila funkcijo direktorja, vodenje pa prepustila volonterskemu predsedniku oziroma predsednici s strokovno pomočjo zaposlenih na ministrstvu. Je to še politika neodvisne fundacije, ki deluje v javnem interesu, se sprašujem. In minister nič od tega, kar je obljubil, da bo debirokratiziral šolstvo.

Alenka Bratušek se je danes predstavila kot kandidatka. V svojem nagovoru ni niti z besedo omenila, da bo ukinjala Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu. Niti z besedo se ni omenilo – se je pa omenilo, da se bo samostojno ministrstvo priključilo novemu ministrstvu za kulturo. Od nove mandatarke pričakujem in verjamem, da bo z vsemi udeleženci na vseh področjih vzpostavila dober in konstruktiven dialog, primerno delovno vzdušje, korekten odnos ter sodelovanje. S tem bo povrnila zaupanje ljudi v vlado, v politiko in tudi v državo. Pričakujem, da bo v izobraževanju pustila nekaj miru, da bodo lahko strokovni delavci in učenci ustvarjali in ne bodo deležni nenehnih poskusov sprememb; da bo sledila javno in strokovno postavljenim ciljem, nacionalnih programov in s tem dala možnost gospodarski rasti; da si bo z ministrsko ekipo prizadevala ustvariti čim boljše pogoje za javno šolstvo, saj mora izobraževanje ostati javno dostopna dobrina vsem otrokom in mladini, kjer naj imajo vsi udeleženci enake možnosti in priložnosti za pridobivanje kvalitetne izobrazbe. Izzivov bo veliko, prepričan sem, da jih bo nova mandatarica z ekipo zmogla, znala in da bo sledila izzivom. Pri njenem zahtevnem delu ji bom v okviru svojih možnosti z veseljem pomagal in ji želim veliko uspeha.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospa Eva Irgl in potem gospod Samo Bevk.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, predsednik Vlade, kandidatka za predsednico Vlade!

Govorila bom tako, kot da je kandidatka za predsednico Vlade med nami, kajti prepričana sem, da nekje nas pa vendarle poslušajo in spremlja to razpravo. V svojem uvodnem nagovoru ste izpostavili tri stvari, ki jih nameravate vpeljati. Gre za normalizacijo razmer za dialog ter stroko. Seveda se tukaj popolnoma strinjam z vami, vendar pa me zanima, česa od tega ni delala že sedanja, sicer

samo enoletna vlada, kot kaže. Kar se dotika normalizacije razmer, ta vlada je to delala in tudi storila. S paketom, ki smo jih sprejemali tako na področju fiskalne politike kot na nekaterih drugih področjih smo vendarle normalizirali razmere v tej državi, vendar pa so nekateri v nadaljevanju potem te razmere, ki smo jih končno vsaj malo vzpostavili, začeli načrtno slabšati in rušiti. Začelo se je z načrtnim hujskaštvom ljudi proti tej vladi, tudi mediji so bili temu v izjemno veliko podporo. Potem smo imeli velike težave s strici iz ozadja, ki so pletli in pleteničili, verjetno bodo tudi v nadaljevanju, in to bi bilo prvo, kar bi morali presekati v tej državi, da se strici iz ozadja pač ne bi tako vmešavali v dnevno politično dogajanje. Potem bi bilo morda lažje in bolje. In ti strici iz ozadja so danes dosegli to, kar so delali že ves čas, in to je zrušenje Janeza Janše. To je bil edini in osnovni cilj.

Potem ste omenili dialog. Če kdo, potem ta vlada spoštuje dialog. In če kdo, potem je minister Vizjak tisti, ki je nedvomno vpeljal višje standarde, kar se dotika dialoga in pa tega, da je spoštoval posameznike in vključil v svoje razprave, in o tem, ko so se pogajali, vse deležnike, ki so bili za to potrebni. To mu priznavajo konec koncev tudi sindikati. In potem govoriti, da boste vi vpeljali dialog, ker ga ta vlada ni znala vzpostaviti, je vendarle malce neresno.

Tretja zadeva je stroka. Tudi tukaj se z vami strinjam, spoštovana kandidatka za predsednico Vlade, vendar pa je nekdanji minister Šušteršič tudi strokovnjak. Prepričana sem tudi, da je v celoti sam napisal svojo doktorsko nalogo, pa ga zaradi političnih ambicij in zaradi rušenja njegovih paketov, predvsem ko govorimo o Slovenskem državnem holdingu in pa slabi banki, seveda ne želite v svoji Vladi, niti da bi vam pomagal pri kakšnih projektih s svojim znanjem, ker je vendarle strokovnjak. Potem ste v nadaljevanju dejali, da boste aktivno delali na tem, da boste šli v boj proti korupciji. Že leta opozarjam, da smo v tej državi v boju s korupcijo popolnoma odpovedali in zato vas tudi pri tem podpiram, vendar pa vam predlagam, da če želite ohraniti lastno kredibilnost in integriteto, potem morate boj s korupcijo začeti najprej na Mestni občini Ljubljana. Ko boste tam počistili stvari, potem vam bodo ljudje lahko verjeli, da s tem mislite resno. Če tega ne boste storili, potem boste imeli velikanske težave, predvsem pa bodo vsi vedeli, da gre le za metanje peska v oči oziroma za lajanje v luno.

Dejstvo je, da se nahajamo v izjemno težkih in zahtevnih časih, ki od nas zahtevajo skrbno pretehtane odločitve in tudi zato je bilo treba sprejeti nujne in prepotrebne ukrepe. To je storila vlada Janeza Janše, ki je mimogrede, čeprav ste jo rušili na vseh nivojih, kjer se je le dala, v enem letu naredila več, kot je prejšnja vlada v treh letih. Sprejeli smo Zakon o uravnoteženju javnih financ – to je bilo bistvenega pomena za stabilizacijo razmer. Sprejeli smo pokojninsko reformo, jutri bomo

razpravljali o delovnopравни zakonodaji in jo verjetno v nadaljevanju tudi sprejeli. Vendar je bilo očitno za nekatere preveč in sledil je manevar, ki je bil – to moram priznati – izjemno dobro zrežiran: preko Jankoviča zrušiti Janeza Janšo in tukaj je ključno vlogo odigral dr. Gregor Virant. To je tisti dr. Gregor Virant, ki je del svoje politične kariere zgradil prav na trdem delu in garanju stranke SDS in pa tudi njenega predsednika Janeza Janše.

Positivna Slovenija je torej vložila konstruktivno nezaupnico in za mandatarko predlagala gospo Alenko Bratušek. Gre za povsem legitimno potezo, vprašanje pa je, če gre za najbolj pametno potezo, sploh v tem trenutku, v kakršnem smo se znašli. Kot kažejo, bodo podprli tako v Positivni Sloveniji, kar je normalno, v SD, DeSUS, tudi del Slovenske ljudske stranke, ali pa v celoti – to še ne vem –, in Državljska lista. Predvsem od zadnje stranke sama pričakujem, da bo delovala v skladu s svojo načelnostjo in z merili, ki jih je postavila. Tukaj imam v mislih predvsem doslednost glede Zorana Jankoviča. Danes kot kaže, je gospodu Virantu popolnoma vseeno, ali le-ta ostaja na svojem položaju kot župan ljubljanske občine, čeprav mu je Komisija za preprečevanje korupcije v svojem mnenju podala razloge glede suma korupcije prav glede delovanja na tej ravni, se pravi v Mestni občini Ljubljana. Ampak to danes ni več pomembno, bistvo je da se zruši Janeza Janšo. To nam je spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, danes verjetno uspelo, zdaj si lahko oddahnemo. Od jutri naprej se nam bosta verjetno cedila mleko in med, sploh glede na visoko leteče besede, ki so bile predstavljene v uvodnem nagovoru. Verjetno protestov tudi ne bo več, vsaj ne tako močnih, kot so bili do sedaj oziroma ne bodo imeli takšne intenzitete, ker za to pač ni več nikakršne potrebe.

Za konec naj vam samo zaželim vse dobro pri delovanju kot predsednica Vlade, če boste izvoljeni. Upam, da boste delovali predvsem v dobro državljanov in državljanek in da ne boste delovali samo in zgolj za koristi ozkega kroga ljudi. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Samo Bevk, potem mag. Katarina Hočevar.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor!

Kriza se je pri nas začela leta 2008, čeprav to sprva še nismo hoteli priznati. Je pa ta kriza toliko bolj globlja, ker so se že prej zgodile nekatere druge naše strateške napake. Danes smo v peti fazi krize, ki jo je skupaj s protesti do temelja pretreslo poročilo Komisije za preprečevanje korupcije in povzročilo odhod predsednikov dveh največjih parlamentarnih strank. Eden se je umaknil v mestno hišo, drugi pa bo z mesta predsednika Vlade sedel v

opozicijske klopi. V drugi polovici lanskega leta smo bili po mnenju nekaterih strokovnjakov v četrti fazi finančne gospodarske in socialne krize, ki se je kazala v težavah, ko je bilo treba zagotavljati finančno likvidnost podjetij in predvsem finančno likvidnost države. Pred tem smo imeli tretjo fazo krize, ki se je začela s padcem pokojninske reforme junija 2011 in se stopnjevala z nekaterimi izjavami predstavnikov sedanje odhajajoče vladajoče ekipe, da je Slovenija na robu bankrota. Posledice so bile direktne, cena denarja se je za državo, za banke in posledično za podjetje in državljane povišala. Dejstvo je, da je prejšnja vlada opozarjala že davno pred superreferendumsko nedeljo, junija 2011, da če bodo padli reformni projekti Pahorjeve vlade, bo za našo državo denar na bančnih trgih postajal iz meseca v mesec dražji in s tem tudi nedosegljiv. Na koncu smo se morali zadolžiti po obrestnih merah, ki so višje od obrestnih mer, po katerih se danes zadolžujejo nekatere afriške države, ki sodijo med najmanj razvite države sveta. Seveda ta opozorila niso nič pomagala. Ob asistenci večjega dela takratne opozicije in sindikatov so zakoni na referendumih vsi po vrsti padali. Poleg tega so koalicijo takrat zapustile še nekatere stranke, prišlo je do politične krize in do prvih predčasnih volitev v samostojni Sloveniji. Za strankarski politični dribling smo porabili skoraj leto dni, vlada v odhajanju ni mogla ukrepati, novo pa smo dobili šele februarja 2012. Danes bi od predsednika Vlade pričakoval, da bi imel toliko državniškega poguma, da bi kot nekdanji vodja opozicije priznal, da je z rušenjem vseh reform, ravnal napačno.

Ob tem bi rad citiral enega izmed bančnih strokovnjakov, ki je slovenski javnosti povedal, da so imele naše banke še leta 2004 za 2 milijardi neto premoženja v tujini, do konca leta 2008 pa smo prišli do 13 milijard minusa oziroma neto dolga do tujine. Od tega je dve tretjini oziroma 10 milijard odpadlo na leti 2007 in 2008. Pospešeno zadolževanje in pregrevanje gospodarstva se je radikalno zgodilo prav v drugem delu prve Janševe vlade, čeprav se je svetovna finančna kriza v ZDA začela že sredi leta 2007. Presenetljivo je, da so v tistem času najbolj radodarno in neodgovorno podeljevale posojila prav banke, ki so bile v tuji lasti. Takrat so se zgodili tudi tajkunski krediti v višini 2 milijard evrov, skoraj polovico na račun mariborskega Zvona.

Spoštovani, v Evropi je danes od 24 do 25 milijonov brezposelnih ljudi. Zelo zaskrbljujoč proces rasti brezposelnosti v zadnjih nekaj letih imajo tudi drugod, recimo v Združenih državah Amerike, in vse to na račun tega, da se je industrijska proizvodnja iz Evropske unije in Združenih držav Amerike selila v Azijo in druge regije, kjer je bila poceni delovna sila. Tako so posamezne države ali regije v nekaterih evropskih državah že popolnoma brez industrije. Dejstvo namreč je, da sta Združene države Amerike in Evropa selili proizvodnjo v cenejša

območja, vendar je bila zato izguba delovnih mest velika. Ponovno je treba proizvajati doma, v Združenih državah in Evropski uniji. V ZDA so že sprejeli novo paradigmo, proizvodnjo nazaj v Ameriko, ki že kaže rezultate, medtem ko v Evropi še stopicamo na mestu. Zato morajo razvojne banke v Evropski uniji, Sloveniji, tudi evropski in slovenski proračun, stimulirati znanost, razvoj in proizvodnjo novih izdelkov ter povrniti in ohraniti Evropo kot enega vodilnih globalnih proizvajalcev. Zagon gospodarskega razvoja in nova delovna mesta so prva prioriteta, sicer se bomo kmalu približali letu 1993, ko je bilo v naši državi 133 tisoč brezposelnih ljudi. S tem se bo morala intenzivno soočiti tudi nova vlada, ki jo bo predlagala mag. Alenka Bratušek. To je prva prioriteta nastajajoče vlade.

Verjamem, da bo danes mag. Alenka Bratušek izvoljena za prvo predsednico Vlade v samostojni Sloveniji. Če pa se slučajno zgodi, da v naslednjem koraku ne bi zmogli sestaviti nove vlade, bi to pomenilo eklatantno kršenje slovenske ustave in nevaren precedens za podobne situacije v bodoče. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Katarine Hočevnar ni, pa tudi zmanjkuje jim časa za razpravo. Na vrsti je gospa Janja Klasinc, za njo mag. Stepišnik.

JANJA KLASINC (PS PS): Hvala, gospa podpredsednica.

Spoštovane kolegice in kolegi, danes poslušamo o velikem začudenju, zakaj takšna nestrpnost do sedanjega predsednika Vlade. Poglejte, vse demonstracije in zbori ljudi po celotni Sloveniji se v naši državi razlikujejo od drugih držav, kjer tudi potekajo demonstracije – predvsem zaradi materialnega težkega gospodarskega položaja in finančne krize –, v tem, da pri nas ljudje protestirajo tudi zaradi korupcije posameznih funkcionarjev, zaradi nepravilnosti nekaterih naših kolegic in kolegov v Državnem zboru, ki so se posluževali neprimernih metod, zaradi nepoštenosti nasploh in pa zaradi politične kulture, ki je po mojem mnenju padla pod vsako primerno raven. Najprej so se oglasili slovenski intelektualci, na ceste je šlo delavstvo, uprli so se, sicer tradicionalno bolj tihi, gospodarstveniki, dvignili so se šolniki in znanstveniki in na koncu je prišlo do ljudske vstaje. In kaj je bila posledica te ljudske vstaje? Predsednik Vlade se je oglasil in je rekel, da so ti demonstranti zombiji, politične nasprotnike je označil kot leve fašiste, v zadnjem letu se jih je loteval z lepjenjem raznih dokumentov ali pa z izgubami raznih podpisov ali dokumentov, svoje ministre je označeval kot najslabše možne ministre, koalicijske partnerje kot pustne šeme in vse skupaj je spremljala teorija zarot. V Sloveniji je zavladal strah, v Sloveniji je zavladala tesnoba in zato je prišlo do tega, o čemer bo današnja razprava in vse, kar se danes dogaja v Državnem zboru, se bo rezultiralo do padca te

vlade, ker je to logično. Poglejte, z enakimi vatli se je obravnavala tudi javna tožilka, ki je gospoda premierja obtožila raznih sumljivih zadev v aferi Patria. Še hujši so bili z njegove strani napadi na protikorupcijsko komisijo – ta cinizem smo poslušali tudi danes. Potem smo danes poslušali široko razlago o tem, kaj je predsednik Vlade storil in kaj ni storil. Osebnost me mogoče res zanima, kam je dal 200, kako je lahko predsednik Vlade 255 tisoč evrov na neznanem kraju neznanega dne na neznan način potegnil iz žepa in kupil stanovanje na Mesarski. Ampak to mene zanima zasebno, ker v tisti pogodbi namreč ni bilo transakcijskega računa. To se pravi, da se je plačevalo z gotovino. To je zanimalo tudi protikorupcijsko komisijo. Ampak danes ne govorimo o tem, ni stvar Državnega zbora in mene kot poslanke opozicije, da sprašujem predsednika Vlade, kaj je s tem naredil. Za to so drugi organi. Nas pa zanima to, kako se neko državo upravlja in vodi, in to se je opravljal na način, da se je v zadnjem letu javnofinančni položaj Slovenije še poslabšal, gospodarstvo še bolj tone, pri sprejemanju vseh zakonov – to sem v tem Državnem zboru že ne vem kolikokrat poudarila – se niso upoštevala stališča stroke in nasveti civilne družbe. Izjema je bil minister Vizjak in vso priznanje ministru Vizjaku. Potem smo bili priča tudi sprejemanju zakonov, ki so bili bolj posledica nekaterih ideoloških usmeritev kot pa realne potrebe. ZUJF je recimo že eden takih. In zdaj, če pridem tudi na zunanjepolitično področje, ki je bolj moje matično področje. Predsednik Vlade se je tudi tukaj odrezal na prav poseben način. Če pogledamo tiste njegove grožnje, danes so to nekateri kolegi že omenili, o grškem scenariju, ki čaka Slovenijo. Predsednik Vlade neke države začne voditi vlado in pol leta po tistem, ko jo vodi, že celotni svetovni in domači javnosti pove, da mi pa tonemo in da bo z nami konec. Ja seveda, da so se začele čez mesec, ko so prišle prve bonitetne ocene, te bonitetne ocene zniževati. To se je zgodilo tudi v prejšnjem mandatu, ko je bila Pahorjeva vlada in ko so začele padati z veliko podporo sedaj vladajoče in tedaj opozicijske SDS vse reforme, ki jih je poskušala narediti prejšnja vlada. Zdaj – hvala bogu –, v opoziciji te reforme, za katere mislimo, da so nujne, podpiramo. Tukaj gre po mojem mnenju za neko nezaupanje do samega sebe. Če ne zaupaš sebi, kako boš vodil državo in že govoriš o raznih katastrofalnih scenarijih, potem ti tudi drugi ne morejo zaupati. In tako predsednik Vlade ni zaupal vrhunskim mednarodnim pravnikom, ki so pripravljali naš memorandum za arbitražni sporazum, ker je že spet videl neko teorijo zarote. Kaj je bil naslednji korak? Že spet s Hrvaško, ker Hrvaška je sicer znani instrument, ki se ga rad predsednik Vlade poslužuje v vseh domačih krizah. Zdaj imamo odprto vprašanje z Ljubljansko banko. Minister Erjavec ga je pripeljal tako daleč, da bi zdaj imeli že parafirano to zadevo. Ampak ne, to je treba

zaustaviti in po mojih informacijah Hrvati že malce spreminjajo svoja stališča in zaostrujejo – kako dobro, pa bomo imeli še eno odprto vprašanje!

Mislim, da je dovolj razlogov, da danes Vlada pade. Na koncu pa bi rada rekla še o kandidatki za mandatarko. Gospa kandidatka v svojem uvodnem referatu ni omenjala niti razno raznih kadrovskih rešitev, ki naj bi jih imela, niti organizacijskih rešitev v vladi, razen tistega, kar zadeva tožilstvo in Ministrstvo za kulturo. Vseeno pa smo danes poslušali, kaj bo to, pa kako bo ono, pa kako bo tretje. To je predmet za razpravo enkrat drugič. Je pa gospa Alenka Bratušek povedala danes v svojem uvodu nekaj; da je njena priljubljena beseda so – soustvarjanje, sodelovanje, soupravljanje in solidarnost. Skratka, vse tiste vrednote, ki jo usposablajo za uspešno mandatarko in za povsem drugačno politiko, kot jo je vodil Janez Janša.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Stepišnik, potem Gašpar Gašpar Mišič.

MAG. STANKO STEPIŠNIK (PS PS): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem z moje strani!

Za leto 2012 dejansko ne moremo reči, da se je zgodilo kaj dobrega, ker vsi kazalci tako ekonomski, gospodarski, zaposlitveni kažejo zelo slabo stanje. In kar je še bolj zaskrbljujoče, da se tudi trendi poslabšanja nadaljujejo. To se pravi, da bo treba v letošnjem letu najprej te trende poslabšanja ustaviti in šele potem graditi gospodarsko rast. Če vzamemo za leto 2012 glavne deležnike družbenega bruto produkta, vidimo, da so vsi negativni. Zasebna poraba, ki v strukturi družbenega bruto produkta pomeni 60 % minus 3 %, državna poraba v strukturi družbenega bruto produkta 19,4 % minus 3,1 %, neto izvoz, uvoz negativen, pomeni v strukturi 4,3 % in pa investicije, ki v strukturi družbenega bruto produkta pomenijo 16,4 %, so negativne za 20,4 %, to se pravi v primerjavi tretji kvartal enajst, dvanajst pomeni 3,3 % nižji bruto domači proizvod oziroma negativna gospodarska rast. Bančni sistem je na tleh, imamo za tri milijarde manjšo aktivo bank, izgubo bank 664 milijonov, slabih terjatev v bančnem sistemu že za 7 milijard in še rastejo. Danih kreditov je bilo lansko leto za 0,5 % gospodinjstev manj in pa manj kreditov za gospodarstvo za debeli 2 milijardi. Bančni sistem se je razdolžil skoraj za 3 milijarde do tujine in 2,5 milijardi pobral iz gospodarstva. Na drugi strani je jasno, da se tudi pasiva zmanjšala, se pravi tako, kot sem rekel, 2,3 milijarde iz biltena Banke Slovenije za cel bančni sistem. Na gospodarskem področju beležimo preveliko zadolženost podjetij, mehko odpuščanje, slabo gospodarsko klimo in preko 600 stečajev v letu 2012. Stečaji se z istim tempom nadaljujejo tudi v letu 2013; januarja je

40 stečajev podjetij. Slaba zakonodaja ne oživi trga dela. Premalo raziskav in razvoja, premalo spodbud, premalo stimulativnega naboja za noveliranje produktov, predvsem izdelkov in storitev, slabšajo konkurenčnost sposobnost gospodarstva. Kar dve tretjini proizvodov v Sloveniji se ne novelira. Se pravi, da se ne izboljšuje in se s tem poslabšuje konkurenčna sposobnost podjetij. Na zaposlitvenem področju smo imeli na začetku leta 2012 112 tisoč nezaposlenih, na današnji dan je 124 tisoč 770 nezaposlenih. Če sem prištejemo še tiste, ki so izbrisani iz evidenc kot iskalci zaposlitve, ko jim potečejo pravice na Zavodu za zaposlovanje – teh je okoli 18 tisoč –, imamo trenutno nezaposlenih 140 tisoč. Prevelika neuskkljenost med iskalci zaposlitev predvsem iz poklicne dejavnosti in potrebami gospodarstva, se kaže v veliki nezaposlenosti mladih. Do 30 tisoč mladih je trenutno na Zavodu za zaposlovanje. Slovenija ima 350 reguliranih poklicev, v povprečju Evrope je 100 reguliranih poklicev – se pravi, da imamo zelo širok pas poklicev. Ukrepi, ki so potrebni za izboljšanje, so v večji zaposlenosti in zaposljivosti, večji dodani vrednosti oziroma gospodarski rasti. Podjetniške in državne infrastrukturne investicije, ki imajo finančni vir v EU sredstvih in lastniškem kapitalu, morajo biti prioriteta, če ohranjajo delovna mesta, ustvarjajo nova delovna mesta in večajo dodano vrednost. Te investicije morajo imeti izključno prioriteto. Tisto, kar je namenjeno za leto 2013, okrog 460 milijonov na gospodarskem ministrstvu in pa investicije iz energetike in tako naprej – lansko leto je bilo vseh investicij okoli 4 milijarde v Sloveniji. Izključno morajo imeti prioriteto tiste investicije, ki ustvarjajo ali ohranjajo delovna mesta in večajo dodano vrednost. Z 1,1 milijarde EU sredstev v letošnjem letu bi morali ustvariti, če vzamemo standard od ministra Žerjava, ko je s 327 milijoni evrov ustvaril 3 tisoč delovnih mest, 10 tisoč novih delovnih mest. Iz Evrope dobimo 1,4 milijarde, vendar je 300 milijonov za kmetijstvo. S prenovljeno zakonodajo o insolventnosti in stečajih bomo dali večjo moč upnikom in s tem ohranili marsikatero delovno mesto. Da bi mlade čim hitreje po končanem študiju vključili v delovne procese, je treba pripraviti poseben program ali pa uvesti obvezno pripravništvo. Z EU sredstvi na osnovi javnih razpisov je nujno spodbuditi podjetja k investiranju, zaposlovanju in krepitvi razvojno-raziskovalnega potenciala. Za prezadolžena podjetja, ki imajo izvozno usmerjenost, razvojno-raziskovalni potencial, kadrovske moč v znanju, konkurenčno sposobnost, lahko pripravimo takšno okolje, da se bodo rešila prezadolženosti. Na primer, konvertiranje lastniškega deleža za kredit preko agencije, ki dobi poroštvo od države – pač, na kratko.

Če ponovim, prednost bodo imele investicije, ki bodo ohranile ali pa ustvarjale nova delovna mesta, večale dodano vrednost, večale konkurenčno sposobnost oziroma

ustvarjale konkurenčno prednost. Zaposlovanje, predvsem mladih, bomo spodbujali na osnovi javnih razpisov z evropskimi sredstvi. Uvajanje novih tehnologij, učinkovitih energij, sodobnega znanja in okolju prijaznih produktov, bo prioriteta naloga, da se podpre z EU sredstvi in lastniškim kapitalom. Trajnostni razvoj na vseh področjih je strateška smernica razvojnih načrtov, predvsem je treba doreči izvedbene dokumente. Kreditni krč in prezadolženost podjetij se morata reševati istočasno. Zakonodajca, ukrepi, izvedbeni dokumenti morajo spodbujati k novim zaposlitvam. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Gašpar Gašpar Mišič, potem gospod Han.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Predsednica, hvala lepa. Spoštovane kolegice in kolegi, vsi prisotni v dvorani!

Torej, čas nezaupnice je očitno čas, ko si moramo poslanke in poslanci izmenjati mnenja, stališča in celo kakšne kritike, pa tudi pohvale. Za nami je obdobje številnih zapravljenih priložnosti, obdobje neznanja, obdobje pohlepa, če hočete. Vse to skupaj nas je pripeljalo v stanje in do točke razočaranja, celo do točke sramovanja. In ni bistvo, kot je nekdo danes v svoji izjavi trdil, zgolj in le zrušiti Janeza Janšo – ne. Bistvo je, da se reši državo, da se povrne zaupanje v slovensko politiko, ki je očitno v zadnjem času, v zadnjem obdobju in v zadnjem letu, letih, izgubila kompas. Čas je, da zajamemo sapo; čas je, da zadihamo; čas je, da izstopimo iz zaplankanosti, da zberemo pogum in izstopimo iz depresije, kajti država in državljani smo v depresiji zaradi stanja, v kakršnem smo se znašli; da prenehamo jamrati, kajti jamranje nas ne bo pripeljalo nikamor – tudi sreča ne mara tistega, ki jamra. Čas je, da se zazremo v prihodnost in čas je, da zamenjamo čip samoponiževanja in brezizhodnosti s čipom in miselnostjo zmagovalca, da iz defenzive prestopimo v ofenzivo, da delamo za državo, za vse državljane in državljane in ne za ozke strankarske interese, kot se je to pogosto dogajalo v preteklosti in se dogaja žal še danes. Čas je, da vsem državljanke in državljanom omogočimo dostojno življenje, delo in pravično plačilo za opravljeno delo, predvsem pa da mladim damo upanje v prihodnost. Vsem tistim, ki jim je v preteklosti in do danes uspelo razdeliti Slovenijo tako močno, kot je zdaj razdeljena sporočam, da bi se morali sramovati, ker so s tem najbolj škodovali Sloveniji in sami sebi.

Torej, čas je da se zavemo primerjalnih prednosti v odnosu do partnerskih držav Evropske unije in širšega prostora – to, kar bi morali početi že polnih 22 let, pa žal nismo. Da svoj bodoči razvoj utemeljimo na tradicionalnem znanju in tradicionalni kulturi, je naša eksistenčna nujnost. Ponavljam, to je naša eksistenčna nujnost; tradicionalno znanje in

tradicionalna kultura – to je naš temelj, ki nas bo popeljal k uspehu v globalnem svetu, kajti samo država, ki je stabilna in pripravljena in močna in se zaveda svojih primerjalnih prednosti, tako po legi kot naravnih danostih, bogastvih, se lahko kosa in je lahko dejansko uspešna v globalnem svetu, kajti globalizacija ni nevarnost, kot nas hočejo nekateri ustrahovati – globalizacija je priložnost. Je priložnost za pogumne in tiste, ki so ponosni nase in na vse, kar imajo, vendar ste nas v Sloveniji nekateri politiki, ki ste večni politiki, uspeli prepričati, da smo se začeli že med seboj pogovarjati, v kakšni brezizhodni situaciji smo. Ne, nismo. Čas je, da se na tej točki vendarle nekaj spremeni.

Da bi to zmogli, da bi zmogli izstopiti iz svoje zaplankanosti in te ujetosti moramo imeti človeka in osebo in vsak izmed nas je ta človek; dober gospodar mora biti. Torej, v Sloveniji potrebujemo gospodarja, potrebujemo dobrega gospodarja in napoveduje se, da bomo dobili dobro gospodarico, ki je sposobna sprejemati odločitve in posledično tudi odgovornost za sprejete odločitve, za sodelovanje, soustvarjanje, za solidarnost, za zadovoljstvo vseh, za pozitivno gospodarsko rast, ki je nujna za socialno stabilnost in vzdržnost javnih financ. Naj vam preberem dva stavka zelo uspešne gospodarstvenice v Sloveniji, ki jih je sinoči po najinem razgovoru poslala kandidatki za novo mandatarko: "Čas je zrel, da za dobro vseh ukrepajo ženske in v to vključijo moške drugače in bolje, kot je to sicer samo po sebi umevno. Ne gre za feminizem," je napisala "ampak za dejstvo iz zgodovine in prakse. V nobeni dobri službi, kaj šele slabi, ni na vrhu ženska, dokler ne zagusti." Kako dobro je zapisala! "In želim vam, da se jutrišnji in naslednji dnevi izidejo dobro, ker je treba te bolesteri agoniji narediti konec in da napor, ki jih tudi mi vlagamo v preseganje tega, ne bodo ostajali jalovi in brez odgovorov." Kako lepo je zapisala! Ne bom je imenoval iz enega preprostega razloga, ker sva se tako dogovorila. Vse ostalo, kar se v tej državi dogaja, je treba preseči, se povezovati in tako, kot je naša kandidatka lepo rekla in zapisala ob svojem zaključnem nagovoru, ko je citirala pokojnega Janeza Drnovška, da je stvari treba vzeti v roke in jih začeti spreminjati. Najtežje je začeti, nato bo šlo lažje in hitreje. Mogoče celo še pravočasno. Nikoli ni prepozno za nov začetek. Nikoli! Tisti, ki ste zapravljali in kradli to državo, niste dovolj vzeli in pokradli. Mi lahko začnemo tudi iz ničle, ampak Slovenija nikoli ni bila na ničli. Slovenija je tako bogata država in po geografski legi tako močna in stabilna, samo zavedati se je treba tega stanja in v vsakem trenutku je treba vedeti, kdo si, kje si kot poveljnik na ladji – če ne poznaš svojega položaja, si izgubljen – in moraš vedeti, kam želiš priti. In to mi vemo. Znamo, hočemo in zmoremo. Zmoremo zaradi vseh nas. In meni kot poslancu, ki sem ujet tukaj leto dni in sem večkrat izjavil, da se počutim nekoristnega, se končno ponuja priložnost, da pokažemo, da

popravimo vse tiste napake, ker Slovenija ni padla na deklarativni ravni, padli smo na operativni. Lahko je zapisati na tri tisoče strani, ampak treba je v praksi to znati realizirati. In kje se skriva hudič? Ko naši vrli profesorji, ekonomisti, ki ustvarjajo javno mnenje in sliko, ugotovijo, ko se spustijo v prakso, da njihova teorija ni kompatibilna s prakso, potem pa potegnejo črto z izgovorom, da nekaj drugega ne štima. Ne, prijatelji moji in vrli strokovnjaki, v praksi je stvar nekoliko drugačna. V praksi se marsikaj drugače dogaja, kot se ustvarja v teoriji. V praksi je treba imeti občutek za sočloveka, občutek za okolje, v katerem si, občutek za vse ljudi, za drugačnost, za vse tiste pridne ljudi, ki želijo in hočejo živeti v boljši, vsem nam skupni, in edini Sloveniji.

Naj zaključim in naj zaželim Alenki Bratušek, veliko uspehov pri vodenju Vlade in pri tem ti bomo, Alenka, vsi pomagali.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Han, potem Janez Ribič.

MATJAŽ HAN (PS SD): Lepa hvala.

No, po Stanku in Gašparju sem mislil iti kar domov, ker mislim da smo vse rešili. Malo za šalo, malo za res. Spoštovana podpredsednica, spoštovani kolegi in kolegice!

Da ne bom pozabil, da me ne bo zaneslo tako kot Gašparja – konstruktivno nezaupnico bom podprl. Podprl jo bom, čeprav si tega kot državljan in kot poslanec v Državnemu zboru niti najbolj ne želim, zato ker vem, v kakšnem stanju je ta država, pa ne zato, ker bi se bal odgovornosti, ampak zato, ker si ta država ni zaslužila kaj takšnega. Danes moramo vsi skupaj zbrati kar nekaj pozitivne energije in dostojanstva, da damo s temi debatami v Državnemu zboru ljudem vendarle signal, da se danes pogovarjamo o neki normalni zadevi, ki se tiče demokratičnih državah. Gre za neki demokratični proces menjave Vlade; ena vlada je bila neuspešna, izgubila je večino v parlamentu in sestavlja se nova vlada. To je v Evropi in v krizi čisto demokratično. Iz tega ne bi delal velikih zgodb, ampak bi predvsem gledal naprej.

Zakaj je do tega prišlo, smo bili priča v zadnjih dneh in v zadnjem letu. Konstruktivna nezaupnica, o kateri se danes pogovarjamo, ni zaradi Pozitivne Slovenije in ni zaradi Socialnih demokratov. Mislim, da smo bili v tem letu relativno dobra in konstruktivna opozicija, kljub nekateri izjavam, ki vam seveda ne pašejo. Ampak da smo sprejeli pokojninsko reformo, da smo pomagali sprejemati in upam, da bomo naslednji teden sprejeli delovnopravno zakonodajo. O proračunu ne bi govoril, proračun se sprejema vsako leto in da na nekaterih projektih nismo zapenjali – seveda pa imamo kot stranka Socialnih demokratov vsebinske razlike s Slovensko demokratično stranko in to ni nič

narobe. Ljudje se bodo lahko odločali, katero razmerje oziroma katero vodenje je boljše.

Slovenija je, dragi moji, v enem takšnem vsestranskem krču. Krču predvsem v gospodarskem smislu, socialnem, izognil se bom pa ideološkemu in kulturnemu, da o psihološkem tudi ne govorim. Zato je treba dati narodu neko pozitivno sporočilo. In če smo danes kaj dosegli, smo dosegli dva koraka in upam, da bomo ta drugi korak naredili čez okoli pet ur. Prvi korak je, da imamo predsednika Državnega zbora in drugi korak, da bomo izvolili prvo mandatarko v naši državi, gospo Bratušek, ki je imela za moje pojme pozitiven govor, ki je verjetno navdihnil tudi nekatere Slovenke in Slovence, ljudi in jim je dal neko pozitivno energijo, in to je v prvi fazi dovolj. Kaj bo gospa kandidatka oziroma mandatarka povedala o programu, boste slišali v roku 14 dni, če se bo sestavila koalicija. Zdaj vendarle čakamo na nekatere stranke, da bodo odgovorne in da bodo pomagale sestavljati Vlado in pomagale Slovenijo peljati iz gospodarskega krča.

Socialni demokrati bomo odgovorno sodelovali in računamo, da bodo ob letu osorej rezultati vidni. V tem času pa je, gospe in gospodje, en drug problem. Ko se vlada menja, ko se ministri poslavljajo, ko kažemo s prstom, kdo je bolj kriv, moram reči, da firme propadajo. Že cel dan se ukvarjam s tem, kako pomagati Rimskim termam, da ne bodo šle jutri v stečaj. Verjamem, da bo Vlada v odhodu vendarle zmogla dovolj moči – ni vse od nje odvisno, je odvisno tudi od drugih –, da bo v jutrišnjem dnevu rešila Rimske terme. Imamo problem Peka, imamo problem firme Borzen, teh firm se je kar naenkrat našlo veliko. Zakaj? Zato ker Vlada žal že nekaj časa ni več operativna. In ni korektno, da kažete ali da kažejo s prstom na opozicijo, ker opozicija pri tem ne sodeluje. Če reče predsednik vlade Janez Janša, ki nas ni združil zato, da ga rušimo, ampak so nas združile vsebine, da je imel v ekipi najslabšega ministra za gospodarstvo v celi zgodovini Slovenije, potem morate verjeti, da potem vendarle nismo mi krivi. Se pravi, da je bilo gospodarsko ministrstvo slabo voden, ampak to nismo rekli v opoziciji, to je rekel predsednik Vlade.

Upam, da bomo v 14 dneh dobili Vlado, ki bo imela neko programsko izhodišče in ki bo povrnila Sloveniji vsaj malo upanja. Alenka, tebi želim veliko sreče in čim manj fig nekaterih v žepu, ker zdaj gre pa res, gre za Slovenijo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Na vrsti je gospod Janez Ribič, potem Jože Velikonja. Imam pa še eno obvestilo za naše obiskovalce na balkonu. Prosila bi, da pospravite vaše pripomočke, ker vas bomo morali sicer pospremiti ven iz dvorane.

Izvolite, gospod Ribič.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Tokrat zelo težko, še posebej težko začnem s svojim nagovorom. Slovenska desnica, slovenska pomlad ni samo ena stranka, je tudi Slovenska ljudska stranka. Zdi se mi, kot da bom danes prebral nagovor ob slovesu, še bolj pa ob slovesu z nekaterimi na levici, ki je moja nočna mora. "Smrt je legla na moje srce, ogenj pod skalo pa ni zamrl. Ubijaj, kriči, zatiraj me, jaz se bom uprl."

Pozdravljam spoštovano gospo podpredsednico Državnega zbora. Kolegice in kolegi poslanci!

Ne morem mimo osebnega doživetja slovenske resničnosti, zato sem začel z verzom iz Kosovelove pesmi, Razočaranje. Prvič se mi v tem poslopju upira beseda "spoštovani", tokrat sem vas pozdravil drugače in šele danes priznam lastno nepopolnost, saj se povsem prežemam s Kosovelom, Vodnikom: "Slovenec, tvoja zemlja je zdrava in pridnim nje lega najprava"; Slomškom: "Kar nočeš, da bi drugi tebi storili, tudi ti drugim ne stori"; Prešernom: "Stanu se svojega spomni, trpi brez miru"; Gregorčičem: "Dolžan ni samo, kar veleva mu stan, kar mora, to mož je storiti dolžan". In spet Kosovel: "Zlati oltar med sivim kamenjem, vem, kdo ga je razdril; jaz pa ga obnovim z vstajenjem, jaz se bom uprl."

Ker sem ohranil vezi z jedrom življenja, ker razumem sporočilo Vodnika, Slomška, Prešerna, Gregorčiča, Kosovela in drugih nebeščanov slovenskega rodu, ker vem, kdo je razdril zlati oltar slovenskega naroda, se danes upiram. Upiram se aktualnemu predsedniku Vlade Janezu Janši. Preprosto, tudi če odmislimo ugotovitve Komisije za preprečevanje korupcije – sicer jih zdrava pamet ne more odmisлити –, ostaja neko dejstvo; iz pozicije in opozicije sooblikuje Janez Janša že dobrih dve desetletji slovensko stvarnost. Aktualni trenutek pa je: zlati oltar je razdril. Upiram se Zoranu Jankoviču, Milanu Kučanu in skupini tako imenovanih moralnih in intelektualnih avtoritet, ki nam v zadnjih dneh skozi usta poslanke Alenke Bratušek in vseh vas, ki podpirate njeno kandidaturu za predsednico Vlade, vsiljujete življenjski nazor, ki je skupaj z Janezom Janšo razdril zlati oltar slovenstva. Upiram se negaciji elementarne človeške logike. Trditev, da se je Zoran Jankovič umaknil iz državne politike in da je kandidatka za predsednico Vlade samosvoja osebnost, je zastrašujoča. Naravnost orwellovska negacija človeške miselnosti! Upiram se dokončnem izničenju poslanstva misleca. Predstavljamo si, kaj bi svet brez Sokrata, Danteja, Svetega Avgušтина, Voltaira, kakšna bi bila slovenska resničnost brez Trubarja, Bohoriča, Slomška, Trstenjaka? Danes pa nam Igor Lukšič, univerzitetni profesor, človek iz prvega slovenskega intelektualnega kroga dopoveduje, da je Alenka Bratušek rešitev za Slovenijo. To je ta Kosovelov obup zaradi razdrtja zlatega oltarja. Upiram se bedni prilagodljivosti, ki si zagotavlja dnevne privilegije, je pa negacija pratemelja življenja. Tudi zaradi

načinov zaposlitve otrok sta na sramotilnem stebru Janez Janša in Jože Tanko – povsem upravičeno. Toda to pot je pred dvema desetletjema tlakoval Zoran Jankovič, s tem ko je sinu zagotovil maturo, čeprav je ta ni opravil. Danes pa nas Zoran Jankovič v podobi Alenke Bratušek rešuje Janeza Janše in Jožeta Tanka. Dno življenja! Upiram se. Da, kolegice in kolegi, lahko bi se upiral še in še. Temeljno je, resnično smo na meji brez izhoda, zato ozavestimo – življenje ne pozna leveice in desnice, življenje pozna večne vrednote, resnične potrebe človeka, idejo pravičnosti. Zaradi tega podpiram nezaupnico tej neživljenjski vladi in zaradi življenjskega smisla odklanjam podporo Vladi, ki se kot alternativa ponuja. Vlada, ki se ponuja, bi dokončno ubila poslednji up. Ozavestimo. Ta trenutek je čas vseobsegajoče zmede, zato nič od ponujenega sprejeti. Odločimo se za predčasne volitve. Nekaj časa več bo za streznitev. Prepričan sem, da je Slovenska ljudska stranka najbližje jedru življenja. Tudi če se motim, je še možnost za pravilno odločitev.

Torej, nezaupnico Vladi podpiram, predlagano rešitev pa z veliko več strasti odklanjam. Hvala lepa za pozornost.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Jože Velikonja, potem Branko Grims.

JOŽE VELIKONJA (PS PS): Spoštovana predsedujoča, spoštovane poslanke in poslanci, spoštovana kandidatka za mandatarko!

Eno ključnih področij zdrave razvojne gospodarske politike je tudi energetska politika. Cilji te politike so jasni in enostavni: državi zagotoviti zadostno energetske neodvisnosti in primerno stopnjo samooskrbe in oskrbe. Kot rezultat te politike, si državljani želijo stabilno in trajno dobavo ter distribucijo energije in energentov po konkurenčnih cenah, pridobivanje energentov in proizvodnjo energije po mednarodno primerljivih okoljskih standardih in predpisih. Tudi pri ciljih porabe energije ni veliko dilem. Najčistejša porabljena energije ja tista, ki jo ne porabimo po nepotrebem. Torej, potrebno je izvajanje ukrepov za racionalno in čisto rabo energije. Vsekakor to niti slučajno ni pridobivanje, proizvodnja in distribucija. Proizvodne kapacitete je treba oskrbovati in vzdrževati, hkrati pa so nujno potrebne naložbe v nove proizvodnje kapacitete z novimi tehnologijami, ki imajo boljše izkoristke in boljše okoljevarstvene ocene. Treba je vlagati v razvoj pametnih in distribucijskih omrežij. Potrebna je podpora ukrepom in projektom, ki vodijo v smeri nizko ogljične družbe in pametnih tehnologij. Treba je zagotavljati varnost in trajnost. Kaj pa smo delali v preteklem letu? Vladi ni uspelo zapreti finančne konstrukcije niti največjemu energetskemu projektu v Republiki Slovenije. Vlada ni omogočila izvajanja zapiranja Rudnika Trbovlje–Hrastnik po sprejetem zakonu in

programu, novega pa ni sprejela. Vlada ni zagotovila načrtov prestrukturiranja energetike v Zasavju in s tem postavila vse zaposlene in odvisne od eksistence. Zakaj navajam te primere? Ta podjetja so v državni lasti, zato je bil tak odnos Vlade do njih skrajno neodgovoren, do njihovih uprav in nadzornikov pa podcenjevalen. Vlada se je mačehovsko obnašala tudi do izvrševanja lastnih predpisov, ki urejajo podeljevanje spodbud za uvajanje zelenih tehnologij. Podjetjem v državni lasti je pobrala dobičke, ki se bi morali usmerjati v razvoj, zaključek investicije v izgradnjo daljnovoda pa je izkoristila za kadrovanje, in še in še. Vlada na področju energetike ni sledila niti trenutni situaciji, prihodnost pa vidi v prodaji njenega premoženja, tudi najbolj dobičkonosnega. Kje so rešitve, dialog in stroka? V prihodnost ne bomo prišli iz preteklosti, ampak iz sedanjosti. Sedanost pa je katastrofa in v to nas je privedla vlada Janeza Janše. Takšne vlade si Slovenke in Slovenci ne zaslužimo. Sedanost je Alenka Bratušek in nova vlada.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Velikonja. Na vrsti je Branko Grims, za njim mag. Vogrin.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo. Vsem prav lep pozdrav!

Obstaja en Murphyejev zakon, ki danes zelo lepo zveni v parlamentu, da se za visoko donečimi besedami ponavadi skrivajo najbolj pritlehni interesi. Ampak še več, danes mislim, da je dan, ko se Orwell smehlja. Namreč tisti, ki ste brali Orwella ali pa se spominjate njegovih del, veste, da je bilo tam ministrstvo resnice v resnici ministrstvo laži. Če so govorili o svobodi, je to pomenilo suženjstvo, če so govorili o poštenju, je to pomenilo krajo in tako dalje in tako naprej. Kako to govorico spremenimo v to, kar smo poslušali danes? Najboljše za Slovenijo je zmeraj – ker se v Sloveniji itak nikomur ne verjame –, če se postavi kakšno ogledalo iz tujine. In eno od najboljših ogledal na svetu je zagotovo Frankfurter Allgemeine Zeitung, eden od najbolj uglednih, najbolj verodostojnih in zato tudi najbolj vplivnih časopisov na svetu sploh. Malo prej smo slišali eno od poslank Pozitivne Slovenije, ki je dejala naslednje, citiram: "Javnofinančni položaj Slovenije se je v letu dni še poslabšal." Konec citata. Frankfurter Allgemeine Zeitung pa je pred nekaj dnevi objavil obširen članek, ki govori o odgovornosti za strmoglavljanje Vlade – zdaj pa citiram: "... ki je Slovenijo z osupljivim uspehom privedla na pot sanacije državnih financ. V samo letu dni ji je uspelo, da se je proračunski primanjkljaj prepolovil. Oktobra je že prodajala 10-letne obveznice samo še po 4,5 % obrestni meri in tako preprečila finančni kolaps. Skozi parlament je spravila pokojninsko reformo in proračuna za naslednji dve leti. Naslednja je na programu sanacija bank. Strmoglavljenje te vlade bi

destabiliziralo Slovenijo in jo znova približalo bankrotu." Konec citata Frankfurter Allgemeine Zeitung. Tako vidijo situacijo v Sloveniji v Evropski uniji in vsi vplivni krogi v svetu prikazano s strani časopisa, ki je pojem verodostojnosti žurnalizma, ne samo v Evropski uniji, ampak lahko mirno rečemo v vseh demokratičnih državah. Seveda, tega v večini osrednjih medijev v Sloveniji niste mogli videti. Lahko uganete zakaj. Prej je gospod Horvat rekel, da želi bodoči vladi bistveno več medijske podpore, kot jo je imela sedanja. Jaz mu lahko odgovorim s citatom pesnika gospoda Franceta Prešerna: "Ena se je tebi želja že izpolnila." Tako da nič bati. Mimogrede, v učbeniku prof. dr. Bogomila Ferfile, ki je bil moj mentor – to je iz zbirke Svet na dlani, knjiga pa se imenuje ZDA –, je en zanimiv citat, ki je perfekten za pospremiti te besede: "Največ o uredniški politiki medijev ne pove tisto, o čem poročajo in kako poročajo, ampak tisto, kar sistematično zamolčijo." Pa smo povedali najbrž vse. In če tukaj govorimo, da se je javnofinančni položaj Slovenije v letu dni še poslabšal, nam pa najuglednejše medijske hiše priznavajo osupljiv uspeh sanacije državnih financ in tako naprej, potem je jasno, da se lahko Orwell upravičeno smehlja, ko vas danes posluša. Zakaj pravzaprav pri tem gre in ali je ta strah upravičen, pa si lahko pomagamo kar z besedami gospe mandatarke – saj ni treba bežati skozi vrata. Namreč, če jo citiram, iz njenih besed v uvodnem govoru je vela silna kritika varčevanja, češ da je to varčevanje nekaj, kar bremeni gospodarski razvoj in da se je zato treba hitro zadolževati in čim več porabljati. Veste, če bi bilo to res, potem bi bilo najbrž vse drugače. Ampak, poglejmo samo tri leta nazaj. Pahorjeva vlada se je v času, ko je Evropska unija beležila velik cikel rasti – na primer Nemčija je imela takrat tudi 5,5 % neto gospodarsko rast v določenem obdobju –, zadolževala kot nora, Slovenija pa je gospodarsko drsela navzdol. To se pravi, ni rečeno, da večanje javne porabe nujno prinese tudi večanje družbenega bruto proizvoda. Vprašanje je tudi, kaj delamo s tem denarjem, kako ga porabljamo, ali ga investiramo v neke razvojne projekte, ali pa z njim samo premoščamo neko sedanost in ustvarjamo videz neke blaginje, ki pa ga potem strahovito drago plačujejo naslednji rodovi. In za to v resnici gre. To se da krasno videti z nečem – ne boste verjeli, o tej zadevi sem se celo z nekaterimi, ki imajo MBA, se pravi podiplomca s področja ekonomije in še kaj, pogovarjal in niso vedeli in mi niso verjeli, dokler jim nisem prinesel podatkov Eurostata. Tole je podatek o zahtevani donosnosti slovenskih 10-letnih obveznic. Gibanje je samo za par mesecev. Veste, da je bilo v najslabših časih tam že skoraj na 8 %, kar je za državo katastrofa. Kaj je uspelo Vladi pod vodstvom Janeza Janše in koalicije pod vodstvom SDS v tem parlamentu? Poglejmo to gibanje. Padlo je, zahtevana donosnost se je znižala iz tam nekje 7 – še nad 7 je bila –, na

okrog 4,5 %, ampak to je šlo do trenutka, ko se je umetno povzročilo vladno krizo. V tistem trenutku se je trend, tukaj gre seveda za povprečja, obrnil in zdaj je že procent in pol višje. Pa veste, kaj pomeni ta procent rasti? Vsak procent večje zahtevane donosnosti plačajo davkoplačevalci približno 190 milijonov evrov, tako po prostem izračunu. Kar pomeni, da ste v tem trenutku z umetno povzročeno vladno krizo že posegli v žep vsakega otroka, vsakega davkoplačevalca in mu ukradli 100 evrov s svojo politično računico. Kajti tukaj se je zelo jasno izkristaliziralo danes, zakaj pri tem gre – saj ne gre za to, da bi verjeli, da bo bodoča vlada bolj uspešna. Saj že cel parlament govori o tem, da so bili že danes zjutraj neki sestanki, ker se že neka bodoča koalicija ne more zmeniti, in da je vprašanje, če vlada sploh bo, kar ste nekateri tudi zelo direktno povedali, prej gospod Bevk. Zelo lepo je povedal, da bi bila navadna packarija, če bi se danes postavilo mandatarko, potem pa do vlade ne bi prišli, kar je res in se z njim v celoti strinjam. To je več kot prav, korektno povedano. Ampak kaj ste govorili, malo citiram: "Ni važno, če bo nova vlada, važno, da pade sedanja; glasoval bom za nezaupnico, važno, da se jutri začne nov dan" Ljudje božji, ali kdo sploh ve, da tukaj ne gre za vaše osebne zamere ali pa osebne travme, ampak gre za usodo države Slovenije, ki je v tem trenutku v nekaterih izjemno pomembnih projektih: od urejanja zadev s Hrvaško, do urejanja zadev z Evropsko unijo, sanacije gospodarskega sistema, urejanja nekaterih najbolj ključnih reform, ki jim celo vi priznavate zgodovinsko uspešnost, ki vam nikoli ni uspela, od penzijske reforme, do reforme trga dela in tako naprej, kjer se je doseglo visoko stopnjo soglasja s socialnimi partnerji. Mimogrede, sami priznavajo, da je bil čas obdobja Vlade tranzicijske levice Boruta Pahorja čas najslabšega socialnega dialoga v zgodovini in da je sedanji neprimerljivo boljši, pa kljub temu to vlado rušite. To je izrazito nedržavotvorno početje, to je treba zelo jasno povedati in zelo jasno je treba povedati, da to, kar danes govorite, potrjuje tisto, kar je napisal Frankfurter Allgemeine Zeitung – strmoglavljenje te vlade bo destabiliziralo Slovenijo in jo znova približalo bankrotu. To je še toliko bolj očitno, če pogledamo, kaj se v nagovoru mandatarko ponuja za program. Ne gledati teh stvari osebno, gre za Slovenijo. "Varovati in razvijati moramo javni sektor." to je dobeseden citat. O podjetništvu, razen tega, da jih hromi strah, ni bilo niti besede. Ljudje božji, a vi veste, na čem danes v modernem svetu sploh lahko katerakoli država gradi svojo blaginjo? Na dobrem, uspešnem podjetništvu, ki mu je treba ustvariti pogoje. To pa so, če želite, za slovenski primer, večanje plačilne discipline, razkleniti je treba finančni krč, ki bremeni slovenske banke, treba je počiti balonček nepremičnin, treba je dati olajšave, davčne olajšave, jih razbremeniti, treba je dati olajšave za nova podjetja, da zaživijo, da preživijo nekaj prvih kritičnih let, treba je

Slovenijo narediti vsaj toliko naklonjeno podjetništvu, kot je sosednja Avstrija. Potem smo nekaj naredili za naslednje rodove, ne pa z varovanjem in krepitvijo javnega sektorja. Pa lepo vas prosim, ali je že kdo slučajno slišal za kakšno državo na svetu, ki je z varovanjem in krepitvijo javnega sektorja izšla iz katerekoli krize. Ta primer bi zelo rad vedel, poznam pa nekaj zelo hudih nasprotnih primerov, tako mimogrede jih katerikoli učbenik makroekonomije našteje kar nekaj – nasprotnih primerov seveda. In če ob tem postavimo dejstvo, da o krepitvi podjetništvu naklonjenega okolja, o tem, da mora biti podjetništvo vrednota, temeljna vrednota naše družbe, ni bilo niti besede, ponuja se pa varovanje in krepitev javnega sektorja, potem, oprostite, glede na težek gospodarski položaj, glede na zahtevne reforme, ki so pred nami, zveni cela tale razprava kot tista stara slovenska zgodba, da so se spopadli Butalci in pamet, ampak ni zmagala pamet, zmagali so Butalci. Kaj se še za konec ponuja? Napoveduje se čistke, neko rdeče-oranžno ilustracijo in v isti sapi se to osebo imenuje topla oseba. Meni se ne zdi, da grožnje niso ravno odraz tople osebe, ampak če je bilo koga strah, ker ste govorili o strahu, da bi popadali okostnjaki iz omar in zato sedaj v resnici rušite Vlado, potem bo sedaj očitno strah Evropsko unijo, ki bo očitno, glede na to, kar sem prebral iz Frankfurter Allgemeine Zeitung temeljila na ocenah, da je že nek bolnik, ki je bil na poti finančnega ozdravljenja, zdaj znova zabredel v bolezen na celi črti.

In še čisto za konec, ker sem pač Gorenjec, dovolite samo še eno opombo. Lepo se bom zahvalil gospe Alenki Bratušek, da je podpisala pobudo za gorenjsko univerzo in jo prosil, da ta projekt, skupaj s projektom Gorki, vključno s Krvavškim vodovodom in cesto Hotemaže–Britof in tistim krožiščem na cesti na letališče v Šenčurju izpelje do konca. Bil bi pa res totalen absurd, da bi v času, ko bi prevzela vodenje Vlade neka oseba iz Gorenjske, kateri od teh projektov bodisi bil zaustavljen ali pa celo žalostno zamrl. Želim pa, da bi se vsi zavedali, da je pred Slovenijo težko obdobje, usodno obdobje in da gre za točno tisto, kar je povedal Frankfurter Allgemeine Zeitung, strmoglavljanje Vlade pomeni samo destabilizacijo Slovenije in bližanje njenemu bankrotu.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Bevk, replika.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala lepa, gospa podpredsednica, za besedo. Spoštovani zbor!

Ker je kolega magister Grims povzemal moje besede, bi bil rad precizen. Navajam, kar sem dejansko po magnetogramu povedal: "Verjamem, da bo danes magistrica Alenka Bratušek izvoljena za prvo predsednico Vlade v samostojni Sloveniji, če pa se slučajno zgodi, da v naslednjem koraku ne bi zmogli sestaviti nove

vlade, bi to pomenilo eklatantno kršenje slovenske ustave in nevaren precedens za podobne situacije v bodoče." Me pa seveda bolj skrbi nekaj drugega, kar sem prebral na enem izmed medijskih spletnih strani. Pod sliko odhajajočega predsednika piše: "Najboljši predsednik Vlade v mandatu 2004–2008 in v obdobju 2012–2013, Janez Janša, se bo zaradi pravnega konstrukta zoper njega tokrat v obliki KPK moral posloviti ... Pa verjetno ne za dolgo." To me pa res skrbi. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Magister Vogrin, za njim Renata Brunskole.

MAG. IVAN VOGRIN (PS NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovane kolegice in kolegi, poslanke in poslanci! Spoštovane državljanke in državljani!

Za začetek naj spet začnem z eno modro mislijo Alberta Einsteina: "Zelo malo ljudi je sposobno neprizadeto izraziti svoja stališča, ki se razlikujejo od predsodkov njihovega družbenega okolja. Večina ljudi takih stališč sploh ne zmore oblikovati." No, jaz sodim med tiste, ki so sposobni in sem ponosen na to, zato bo moja razprava malce odstopala iz konteksta. Zanimivo je, da imamo danes v parlamentu "Ta veseli dan ali Matiček se ženi" veseloigro. Ker nekoga odstavljamo, nekoga bomo pristavljali, ljudje so pa lačni. Veste, zakaj to vem? Ker sem jaz – pa ne govorim zato, da bi se vam smilil – med tistimi, ki smo pač naredili usodno napako in bankrotirali. Pa to ni najhujše. Najhujše je če propadeš. Če si politični prostitutiranec in greš zdaj na eno stran, zdaj pa na drugo stran. Iz bankrota se je možno izvleči, iz politične prostitucije – nikoli.

Zanimivo je, da je Janez Janša kriv za vse težave Slovenije. Od okoli 21 let samostojne Slovenije je bil na Vladi do danes 5 let, 16 let so bili drugi. Odgovornost je veliko širša. Ameriški inštitut je ugotavljal vzroke za bankrot Slovenije. Hitro jih bom navedel: delitev pred ustvarjanjem, delo ni vrednota, neodgovorni parlamentarci, naslajanje nad neuspehi, lažni mit o skromnosti Slovencev, nenehno obtoževanje, nismo finančno pismeni, nimamo lastnih stališč, nimamo ciljev, zbirokratiziran trg dela, davčni pekel, birokratski morilci in, za konec, ne maramo podjetnikov. Nikakor ne moremo iz krize, ker enostavno ne razmišljamo drugega, kot kako bomo kaj delili. Včeraj sem bil do polnoči v parlamentu in sem pregledoval, kaj smo govorili, ko smo postavljali sedanjo vlado in takratnega mandatarja Janeza Janšo. Zanimivo! "Menim, da ga z njegovo izvolitvijo kaznujemo, kajti makroekonomske napovedi so slabe." Kaj mislite, kdo je to rekel? Zanimivo – jaz. Janez Janša je takrat prevzel veliko breme in sam sem ocenil, to je v magnetogramih, da je to huda kazen. Kazen je toliko večja, če moraš imeti v Vladi izdajalce, ki so se skozi vso svojo

zgodovino izkazali za izdajalce. In sedanja vlada ne more biti uspešna iz preprostega razloga – ker ima v svoji sestavi stranko oziroma predsednika stranke dr. Gregorja Viranta, ki je še vse doslej izdal, tudi svoje politične zaveznike v svoji stranki.

Alenki Bratušek bom prebral misel iz svoje knjige, bo pa kmalu izšla knjiga o bankrotu Slovenije: "Tiste resnice, ki jih najmanj želimo slišati, bi nam najbolj koristile." Gospa Alenka Bratušek, resnica, da ta vlada ne more biti uspešna, je boleča – ne more biti, ker nima izpolnjenih elementarnih pogojev. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Vogrin, za boljše načrtovanje nadaljnega dela vam sporočam, da so se se vsi kolegi iz Poslanske skupine Pozitivne Slovenije odpovedali nadaljnjim razpravam. Zato je zdaj na vrsti dr. Ljubica Jelušič, za njo bi bila Kristina Valenčič, pa imajo tudi zelo malo časa, in potem gospa Patricija Šulin.

DR. LJUBICA JELUŠIČ (PS SD): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Kogelec in kolegi!

Kandidatka za predsednico Vlade je danes v svojem nastopu omenila tri cilje. Omenila je normalizacijo, dialog in stroko, in zanimivo je, da ste nekateri v obrambo sedanji Vladi trdili, da je te tri cilje zasledovala tudi sedanja vlada. Rada bi rekla, da vsaj, kar se stroke tiče, skorajda zagotovo sedanja vlada ni imela prav dobrega odnosa do nje, zlasti ne do tiste stroke, ki je vsebovana v znanosti, raziskovalnem sektorju, šolskem sistemu in podobno. Ta sistem je danes v veliki stiski. Mladi ljudje, mladi raziskovalci iščejo izhod iz države, asistenti ostajajo brez vaj, učitelji ostajajo brez študentov in predavanj, raziskav in projektov na našem domačem trgu ni več, razen mogoče za gospoda Rončeviča. Prijavljajo se za evropske projekte, kjer je treba imeti zelo veliko lastne udeležbe, lastnega denarja, tega sedaj v obubožani raziskovalni in visokošolski znanstveni srenji ni. Tu bi se dalo torej videti ta pravi odnos do stroke sedanje vlade. No, ta cinizem, ki ga je bilo danes slišati glede stroke s strani predsednika sedanje Vlade, je bil povezan tudi s spominom na Pahorjevo vlado, ko je dejal, da je Pahor tudi govoril o strokovnosti, ko je sestavljal svojo vlado, in potem, da so se znašli v njegovi vladi ne strokovnjaki, ampak univerzitetni profesorji. No, in ker sem bila ena od teh univerzitetnih profesorjev v Pahorjevi vladi, tudi jaz lahko povem, da ko sem prišla na Ministrstvo za obrambo, ljudi nisem spraševala po tem, ali in kje imajo svoje partijske knjižice, ampak kaj znajo. Mogoče je bila to tista profesorska deformacija, ko sprašuješ ljudi, kaj znajo in kaj hočejo narediti. Ni me zanimalo, čeprav sem vedela, da so nekateri očitni simpatizerji tudi SDS ali celo člani različnih strank, med drugimi tudi prej omenjene. Ni me

zanimalo to njihovo članstvo, ampak kaj so pripravljene narediti za Ministrstvo za obrambo. Univerzitetnega profesorja, ki spoštuje stroko, strokovnost in znanje, zanima, ali so njegovi sodelavci pripravljene vložiti v napredek svoje države in Vlade predvsem svoje znanje, ne pa vprašanje politične lojalnosti. Prepričana sem in upam, da bo naša kandidatka za predsednico Vlade v svojem razmišljanju in svojem delovanju tozadevno stroko bistveno bolj spoštovala. Danes je vprašanje nacionalne varnosti ostajalo bolj ob strani. To pa je tisto področje, kjer so stroka, strokovnost in profesionalna avtonomija izjemno pomembni. Ne bi si upala trditi, da je bilo v sedanji vladi, kar se tiče tega področja, veliko profesionalne avtonomije. Lahko pa rečem in izrečem pohvalo ministru Hojsu, da je, kar se tiče obrambe, poskrbel za to, da je realiziral nekatere pomembne projekte od tega, da mu je uspelo sprejeti na Vladi obrambno strategijo, srednjeročni obrambni načrt, in da je nekako držal celoten obrambni sistem, predvsem pa vojsko izven incidentov, ki sicer po navadi spremljajo ta resor. Torej, njemu gre vsa pohvala za to, kar je uspel narediti v razmerah, ki tudi njegovemu sektorju v tej vladi niso bile naklonjene. Namreč v splošni varčevalni shemi je bil prizadet tudi obrambni sektor. Če je naša, Pahorjeva vlada obrambnemu sektorju že vzela večino sredstev za modernizacijo, potem se je ta vrsta delovanja oziroma ta vrsta odnosa do obrambnega sektorja nadaljevala tudi v sedanji vladi. Ne samo to, minister Hojs je poleg tega, da je izgubil sredstva za modernizacijo, začel izgubljati tudi svoje ljudi, in sicer ljudi v operativnem delu obrambnega sistema, to pa so pripadniki Slovenske vojske in ljudje v sistemu zaščite in reševanja, zlasti tisti od katerih ključno odvisi varnost vsakega državljana na različnih koncih Slovenije, to so tisti, ki delajo v centrih za obveščanje in skrbijo za sistem klicev v sili, torej 112. Naj povem samo en zanimiv podatek, kar se tiče tega odnosa do kadrovskega dejavnika, zlasti v Slovenski vojski. Prva Janševa vlada je imela tam nekje leta 2007 v sestavi Slovenske vojske 7 tisoč 100 ljudi in zelo slabo razmerje med častniki, podčastniki in vojaki. Razmerje je bilo pretežno v prid častnikov. Od leta 2007 dalje sta se dve vladi zelo trudili, da bi dvignili število pripadnikov Slovenske vojske na tisto, kar je bilo v načrtih predvideno, to je 8 tisoč 500. Do tiste številke nikoli nismo prišli, smo se pa zaustavili pri številki 7 tisoč 600. Sedanje stanje v Slovenski vojski po enem letu te vlade je spet 7 tisoč 100. Odpadli so tisti, ki so bili predvsem poklicni vojaki, tisti, ki so imeli pogodbe za določen čas in ki jim je bilo treba podaljšati pogodbe za določen čas. Se pravi, tisti ljudje, s pomočjo katerih se dejansko izvaja operativno varovanje te države. Skratka, stvari in skrb za kadre, ki se je izvajala skorajda pet let, je izgubljena po enem letu delovanja te vlade. Upam, da bo novi vladi in novi predsednici Vlade uspelo ohraniti, kar se tiče strokovnosti in kar se tiče pozicije Slovenske vojske v našem

nacionalno-varnostnem sistemu, pozitiven odnos in pa tudi pozitiven odnos do profesionalne avtonomije Slovenske policije.

Čisto za konec bi rada povedala tudi, kako jaz poznam bodočo predsednico Vlade. Namreč kot direktorica Direktorata za proračun na Ministrstvu za finance je veljala za eno najtrših pogajalk pri razdelitvi proračunskih sredstev. Bila je zelo skrbna, zelo varčna in ni se pustila prepričevati različnim političnim, čustvenim in bombastičnim razlagam, zakaj nekdo potrebuje več denarja. Vem, da ko bo spet pogledala, bomo rekli, svoj proračun sedaj po dveh letih, bo najbrž zelo presenečena in zelo zaskrbljena nad stanjem, ki ga bo dobila. Sem pa prepričana, da bo s tistim, kar bo upravljala, ravnala zelo skrbno in varčno. Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Patricija Šulin, potem Franc Pukšič.

PATRICIJA ŠULIN (PS SDS): Predsedujoča, hvala za besedo. Pozdrav tudi v mojem imenu.

Če se ozrem na to zadnje leto in na prehojeno pot Vlade, moram reči, da je bila vse prej kot lahka. Podedovala je katastrofalno finančno situacijo in tudi gospodarsko neučinkovitost. Do nje, do njenega dela, do predsednika Vlade pa so se kar vrstile manipulacije, laži in diskreditacije, kar poslušamo tudi danes v tej dvorani – nepošteno, moram reči. Ko je Vlada pred dobrim letom pričela z delom, se je morala soočiti s šibkimi točkami našega gospodarstva, slovenskega razvoja, kot so nefleksibilen trg dela, kar je pri nas še zmeraj velika cokla, težave finančnega sistema in tudi ne dovolj konkurenčno poslovno okolje. Trošenje državnega proračuna je bilo v prejšnjem mandatu 2009–2011 za vsako leto preveliko za 2 milijardi evrov, kar se pa žal ni odražalo v razvoju gospodarstva, ampak je prejšnja vlada kupovala le socialni mir. Nova vlada se je najprej morala postaviti na stališče, da je treba trošenje zmanjšati in ga v proračun umestiti tako, da bo realno, kar je tudi storila. V enoletnem obdobju je Vlada pripravila tudi tri pakete ukrepov, ki imajo neposredni učinek na gospodarstvo. Paketi za dvig gospodarstva, ki jih je Vlada sprejela, se razumljivo odražajo žal počasi in so se oziroma se bodo odrazili v letošnjem letu in tudi kasneje. Če nismo želeli zdrsneti čez rob bruto domačega primanjkljaja, je bilo treba zmanjšati izdatke proračuna, na kar so nas opozarjale tudi evropske finančne institucije. Z velikim konsenzom s socialnimi partnerji je bila v Državnem zboru skoraj soglasno sprejeta pokojninska reforma, ki bo letos v proračun prinesla skoraj 300 milijonov evrov. V tej vladi je bila vzpostavljena kakovost nad projekti, za katere se črpa sredstva evropske kohezijske politike, tako da se bo lahko do leta 2015 počrpalo vsa sredstva iz Evrope, ki so nam na voljo. Prav gotovo je treba priznati, da ta vlada ni

imela čarobne paličice, kot je ni imela nobena do sedaj in je ne bo imela nobena naprej. Sem pa osebno zaskrbljena zaradi programske predstavitve bodoče mandatarke kot tudi zaradi stališč ostalih strank, ki naj bi stopile v novo vlado. Ne le, da so med njimi tisti, ki so Slovenijo v obdobju 2009–2011 pripeljali na rob finančne vzdržnosti, med njimi so tudi tisti, ki se ograjujejo do zamrzovanja funkcij in bianko odstopov kot tudi do plagiatorstva magistrskih nalog – ne moti jih niti to, da so med seboj programsko neuskklajeni. Skratka, nenačelno. Pri predstavitvi programske zasnove morebitne nove mandatarke je bil glavni poudarek na rebalansu proračuna, dvigovanju davkov, s čimer naj bi se konsolidirane javne finance, in tudi zelo mlačno stališče do državnega premoženja in zavračanje slabe banke – zaskrbljujoče. OECD nas opozarja na nujnost umika države iz gospodarstva oziroma privatizacijo državnega premoženja ter na pospešitev strukturnih reform, s katerimi bi povečali konkurenčnost našega gospodarstva. Danes je o tem bolj malo besed.

Vsekakor pa osebno želim vse dobro novi vladi. Kako bo s kovčki in stolčki in brez političnih kalkulacij, pa si bomo prav kmalu povedali. V primeru današnje potrditve nove mandatarke se bo ta zgodba začela zelo hitro odvijati. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Pukšič, potem gospod Srečko Meh.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa. Koglice in kolegi!

Za začetek ugotovitve nadzora nad premoženjskim stanjem Zorana Jankoviča piše, česa ni prijavil: ni prijavil vrednostnih papirjev Krke, ni prijavil 29 tisoč 500 evrov – ampak to je drobiž. Gospod Zoran Janković leta 2000 ni prijavil 767 tisoč evrov in še nekaj, leta 2008 631 evrov, naslednje leto 304, 361 tisoč in tako dalje in tako dalje. Gospod Zoran Janković tudi ni prijavil 2,4 milijone evrov. Za 2,4 milijone evrov se ne ve, od kod in kaj. To je bilo v času od 2006–2012. Njegov sin Jure Janković je 2006–2010 prijavil 50 tisoč evrov, porabil pa en milijon evrov. Torej, zakaj potrebujemo novo vlado? Ja, ker tu v poročilu ni 2012 in 2013. Zoranu Jankoviču je zmanjkalo denarja. Rabimo novo vlado – Jurčku verjetno tudi, ker potem mu spet ne bo treba prijaviti. Ko so ga vprašali, kako to, da tega ni naredil: v soočenju z omenjenimi dejstvi je zavezanec na razgovoru na komisiji pojasnil, da ga ne zanima in da ne ve, od kje in na kakšen način podjetje povezano s sinovi dobiva denar. Ko on pokliče – torej, oče pokliče – in sin reče: oče, seveda dobiš. Kako pa dobi? Ja, preko nekih podjetij gre; Baza Dante, KLM naložbe. In kako se zaključí? Ja, spet Zoran Janković. Pol milijona evrov sem, pol milijona sem in 100 tisoč tja, ampak vedno – to pazite – v enem dnevu. V enem dnevu! Tu se strinjam s

poslancem kolegom Virantom, ko sem ga prej poslušal in je rekel, da ne bo podprl nove vlade, če Zoran Janković ne odstopi kot predsednik stranke in kot župan. Ampak upam, da to fizično, ne s kakšnim bianko papirjem, namenom in tako dalje. Edino, kar bi razumel, je to, da po tej današnji nezaupnici, ki jo bo novo nastajajoča koalicija izglasovala – sam bom glasoval proti, ker če bi glasoval za, bi glasoval za Bratušek in potem bi glasoval za to, ko je rekla, da je to drugačna vlada za 21. stoletje; najtežje je začeti, potem pa bo šlo lažje in hitreje. Zoranu Jankoviču je bilo tudi težko začeti, verjemite mi, z direktorsko plačo priti do toliko milijonov evrov, ampak poglejte, potem pa gre, lahko gre, enostavno gre. Vsako leto po 300 tisoč evrov vzameš, daš v žep, sinovi svojim ženam nakažejo na mesec po kakšnih 70 tisoč in tako dalje.

Torej, če bi dobili novo vlado, potem bi preko Alenke Bratušek, ki pa je kot strokovnjakinja odgovorna tudi za tisti dve milijardi vsako letnega primanjkljaja, dobili možnost – prav ti fantje –, da s svojimi transakcijami nadaljujejo. Veste, v čem je problem? Osnovni problem je, da je ta vladna koalicija sprejela zakon o slabi banki in v tem zakonu, in tega se bojite – bojite se, da pridejo, ko se kreditne mape odprejo, imena in priimki in da bo pisalo in se videlo, da so nekateri med njimi, tudi kakšni posvečeni v parlamentu, dobili za en kuli kakšnih 100 tisoč evrov. Torej garancija je kulica, dobili pa so kakšnih 100 tisoč evrov kredita. Tega drugi niso mogli dobiti. Danes je bilo rečeno: več enakopravnosti. Več enakopravnosti in nekateri so danes govorili, da z novo vlado prihaja dostojno življenje, da bo pravično plačilo za opravljeno delo. Dragi moji, pravično plačilo za opravljeno delo – preko 60, 70 tisoč ljudi smo v času Pahorjeve vlade poslali na borzo. To je bilo pravično plačilo za opravljeno delo. Govorite o večji enakopravnosti. Seveda, večja enakopravnost. Moja mama bo imela še vedno 180 evrov penzije, Janković bo pa imel vsako leto nekaj 300, 400 ali pa 600 tisoč evrov, ki jih bo sicer pozabil in njega ne bo bolela glava. Veste, kaj je celo ugotovil. Ugotovil je, da sploh ni vedel, da se mu premoženje spreminja. Torej, koliko šele pravzaprav ima! In sedaj, če bo Bratušek že karkoli sestavljala – rekla je, da bo šla najprej z rebalansom. Mislim, da bi bilo treba Štruklja imenovati za ministra za šolstvo, znanost, kulturo, Semoliča za gospodarstvo in kmetijstvo, za Jureta Jankoviča pa nisem prepričan, mogoče za finance, in pa mogoče Janezu Janši povedati, da nima prav in da je treba vsaj enega mednarodnega strokovnjaka na slabi banki zamenjati z Juretom Jankovićem, ker Jure Janković ne bo reševal slabe banke, ampak bo prinesel denar iz Cipra. Tam je, razumete? Odnesli so ga, vedo, kje je, in ga bodo prinesli nazaj.

Se zavedate, da ste v glavnem tisti, ki ste tudi v Pozitivni Sloveniji, vsaj nekateri, sodelovali v LDS s 34 poslanci in ste nam že

takrat solili pamet, kako in kaj boste naredili za narod. Veste, kaj ste naredili, 130 tisoč jih imamo brez služb, podjetja imamo na kanti. Prej je kolegica pred menoj, bivša ministrica za obrambo, rekla, kako je bila Bratušek natančna. Ja, začudila se bo, da je v tem proračunu za eno milijardo manj primanjkljaja, kot pa v tistih, ki jih je ona sestavljala. Seveda, in kaj boste naredili? Dvignili boste DDV, zadolžili državo in to je vse. Kaj to posledično pomeni? To posledično pomeni, da bomo čez leto ali nekaj postali še bolj revni. Že sedaj smo na popolnem robu, ampak z vami se bo država pogreznila v propad. Zato te moje podpore ne boste imeli in upam, da gremo čim ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Srečko Meh, potem mag. Borut Ambrožič.

SREČKO MEH (PS SD): Spoštovane gospe in gospodje!

Najprej čestitam gospe Bratušek za predstavitev. Poslušal sem obe predstavitvi, zelo podrobno, zelo pazljivo in nisem pričakoval, da bo imel Janez Janša takšno predstavitev. Podpiram tiste, ki pravijo, da pred nami ni treba opravičevati, kaj je prijavil in kam je šel. Za to imamo protikorupcijsko komisijo in tiste, ki se s tem ukvarjajo. To isto naj naredijo tudi z Jankovičem. InSTITUTE nadzora te države moramo spoštovati – sodišča, protikorupcijsko komisijo, preiskovalce, kriminaliste – in če tega najvidnejši predstavniki države ne bodo spoštovali, kdo bo potem spoštoval pravo pravico in kakšen signal dajemo. Zato ni nobenega dvoma, kaj bi bilo treba narediti in kdo mora narediti. S tega vidika je danes prelomen trenutek. Janez Janša bi lahko kadarkoli prišel v ta Državni zbor po zaupnico, pa tega ni naredil. Danes smo v situaciji, ko je po zaupnico prišla kandidatka za novo mandatarko, kandidatka in je, kar zadeva mene, povedala tisto, kar sem pravzaprav na nek način pričakoval. Danes slišimo analizo slabosti. Poglejte, če se bomo ukvarjali s slabostmi v naslednjih mesecih, tednih, potem bomo samo o tem govorili, kaj je vlada Janeza Janše naredila. Mi pa moramo nadaljevati delo, dobro delo in odpraviti tisto, kar je bilo slabo. To od nas pričakujejo ljudje. Se pravi, vzrok konstruktivne nezaupnice ni nihče drug kot Janez Janša sam in Jankovič posredno, direktno tudi on. To je pravi vzrok. Kaj pa je pomembno? Pomembno je, gospe in gospodje, da imamo mir, mirno vzdušje, zaupanje, da ni strahu, ne ustrahovanj, da ni izrednih stanj, izrednih sej, nočnih sej, ne sovražnega govora. Pomembna je poprava krivic, slišati je treba ljudi, razumeti stiske ljudi, ki nam vpijejo, da moramo nekaj narediti. Treba je narediti nekaj za nova delovna mesta, treba je pospešiti investicije, treba je odpraviti kreditni krč, ne samo sanacija bank. Tudi podjetja ne morejo živeti, ker lahko odpravimo kreditni krč pa podjetja vseeno ne

bodo mogla delati, ker ne dobivajo kreditov. Treba je sanirati podjetja, ki so prezadolžena. Samo podjetja lahko ustvarjajo nova delovna mesta in pomagati je treba podjetjem, ki imajo produkt, ki imajo proizvodnjo, pa ne morejo dobiti sredstev, da bi lahko proizvajali. To je treba narediti. Spoštovati je treba ljudi.

Govorimo o Slovenskem državnem holdingu – nismo proti Slovenskemu državnemu holdingu. Smo proti načinu, kako bomo Slovenski državni holding odpravili, ne da ima Državni zbor kontrolo, ne da imamo državno premoženje in ne da bi vedeli, kaj bomo prodajali. Moramo, gospe in gospodje, odločiti o tem, ali bomo prodali Gorenje, ali bomo prodali Helios, Telekom, ali bomo prodali Krko, ali bomo prodali še druge firme. To je za nas izjemno pomembno. Gre za delovna mesta, gre za delo. Ljudje želijo živeti in želijo biti odvisni samo od svojega dela, zato je treba, gospe in gospodje, reči "ne" izrednim postopkom. Treba je reči "da" dobrim medsebojnim odnosom, spoštovanju ljudi.

Poslušati se moramo. Gospa Bratušek je dobra kandidatka. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Ambrožič, za njim gospod Jerovšek.

MAG. BORUT AMBROŽIČ (NeP): Hvala za besedo, predsedujoča.

Danes ni čas za govore o dvojnih merilih ali dvojni morali, ampak je čas za pogled naprej in določitev nove vodje, ki bo s svojo bodočo, upam, da predvsem strokovno podkovano, vladno ekipo, ki bo vsem državljanom in državljanom omogočila lepši oziroma boljši način življenja in jim ne bo jemala že pridobljene pravice. Strokovni ugled kandidatke sta pa gradila v preteklosti tako leva kot desna koalicija, če se teh predznakov sploh želimo posluževati, ko sta jo potrdili za direktorico Direktorata za državni proračun Republike Slovenije. V šali bi lahko celo rekli, da je bila v tistih časih oziroma teh dveh mandatih finančna direktorica največjega podjetja v Sloveniji oziroma državnega proračuna. Prav vedenje o finančni cirkulaciji naše države, še bolj pa njena odprtost do vseh, ki so željni dialoga v prid naše države in posledično vsakega posameznika je dobra popotnica za naprej. Mag. Alenka Bratušek, rojena Štajerka, naturalizirana Kranjčanka, predvsem pa verjetna predsednica Vlade vseh Slovencev in Slovenk, uživa mojo podporo pri verjetni kandidaturi oziroma pri kandidaturi za izvolitev nove predsednice Vlade Republike Slovenije. Eno od najvišjih funkcij v državi bi lahko zasedla ženska. Tudi to je lahko pozitiven impulz, ki ga lahko pošljemo v Evropo in v svet. Edino prav je, da zato danes izvoljen Janko dobi ob svoj bok tudi pravljico Metko oziroma Alenko.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Jerovšek, pripravi se gospod Mirko Brulc.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovane kolegice in kolegi, vsi prisotni v tej dvorani!

Danes smo poslušali predstavitev kandidatke za bodočo premierko. Moram reči, da sem v tej dvorani ali pa predhodnici te dvorane poslušal praktično, razen enega dosedanjega premierja, vse predstavitve, tudi nekatere neuspele vlade. Vendar moram žal ugotoviti, da tako brez programa še ni nastopil noben kandidat. Brez sleherne novosti, vizije, pogleda naprej. Floskule so premalo za predsednika ali predsednico Vlade. Glejte, potem ko je vlada Janeza Janše dosegla to, kar je bilo citirano, kar je zapisal Frankfurter Allgemeine Zeitung na podlagi nemških centrov finančnih analitikov, da je Vlada rešila to državo pred bankrotom, dosegla reforme in številne druge uspehe, so močni ljudje iz centrov moči, ki so na tisti procesiji ustanovili Pozitivno Slovenijo, dodatno okrepljeni s finančno oligarhijo, katere kandidat je gospa Alenka Bratušek, ugotovili, da bi to lahko pomenilo preobrat, tudi političen. Kljub medijski mašineriji so zahtevali hitro ukrepanje in ne izbirati sredstev za rušenje Janševe vlade. Če deluje matrica, so vsa sredstva in vse metode v tej državi vedno dovoljene.

Kolegice in kolegi, gospa kandidatka je na začetku povedala, da se ji je zgodil čudežni trenutek, da se je nekaj tako spremenilo, da je dobila priložnost, o kateri niti sanjala ni. Hvaležen sem ji za to odkritosrčnost, uživa v vladanju, da je to čudežni trenutek zanjo, vendar se sprašujem, kako bo vladala v takšnih pogojih, ko ji za vratom stojijo te centri moči in finančna oligarhija, ki jo je postavila. Poglejte, pred letom dni, 9. januarja, je gospod kolega Gregor Virant dejal, da je Pozitivna Slovenija stranka brez koncepta, in reprezentiralo se je v nastopu gospe Bratušek, da ta stranka dejansko nima koncepta in ni primerna za vodenje te države. Na te besede gospoda Viranta je takrat pomemben član, močen človek te stranke, gospod Jakič odgovoril, da je Virant blefer in lažnivec. In glejte, kaj se je spremenilo od takrat. Dejansko vidim, da je blef postal vrednota te stranke – prej ste obsojali na drugo stran, zdaj so pa blef in laži, ki so se pojavile, postale vrednota. Gospod Jakič je še dejal, da je gospoda Viranta premilo označil za trojanskega konja. To so sami citati. Zdaj pa sprašujem – škoda da gospoda Jakiča in kandidatke ni tudi. Moram povedati, da takšne arogance in ignoranco do poslancev še noben kandidat ni pokazal, celo popoldne kandidatke ni tukaj. Še ga ni bilo kandidata s takšno ignoranco do parlamenta! Ta ignoranca je podobna Jankovičevi ignoranci, ko je zapustil ta parlament – biti izvoljen in iti, to je sramota v

Evropi! Zdaj sprašujem, kdo so pa bili potem trojanski konji Janševe koalicije. Žal Romana ni tukaj, da bi to odgovoril. Tega ne vemo, vemo pa, da se je že nekaj gazd pa pojavilo, ki bodo kontrolirale kandidatko. Eden je – ravno zapušča – ki je dejal, da bo gazda, da bo v prvi vrsti in da bo vlečni konj, zopet smo pri drugačnih konjih. Ampak to ni edini pokrovitelj, edini nadrejeni, tu bo še veliko močnejših, ampak s to vprego garantiram, da ne boste zvekleli nosu iz blata – s to vprego, ki se predstavlja za vlečne konje. Moram še reči, da je marsikaj o ostalih povedala sama kandidatka, kdo bodo gazde, kdo bodo nadzorniki. Povedala je, da sistem parlamentarne demokracije dobro deluje le, če ga hkrati odpremo za vse tiste, ki so iz parlamenta odšli ali pa vanj sploh še nikoli niso vstopili – tisti, ki so odšli, gospod Golobič z Zares, gospa Kresalova z LDS, v drugih oblikah seveda. To tehnologijo ustvarjanja novih strank ste razdelali in govorila je tudi o aktivnih državljanih – prav, ampak vemo, da se je nekdo posebej predstavil, da bo aktiven državljan, in točno to je tudi navedla. Torej, teh pokroviteljev, teh tutorjev gospe Alenke Bratušek, ki bodo prišli – kot gospod Golobič, gospa Kresalova, bivši predsednik, kar je sama priznala in napisala, ker jih ni tu. Z ustanovitvijo parazitskih strank bodo šele parlamentarne stranke in bodo imeli moč. To je velika nevarnost za Slovenijo, gospe in gospodje, in zaradi tega več kot dve besedi ni rekla o boju zoper korupcijo – da bo to prioriteta, kako bo pa to izvajala, pa ni navedla. In o njenih izhodiščih bi bilo treba ali pa bi se dalo govoriti še pol ure.

Žal moram končati, da bodo lahko še drugi spregovorili. Jo pa opozarjam in pozivam, naj opusti čudežni trenutek, slast po oblasti, ker se ta slast po oblasti ne bo dobro končala za Slovence in tudi za njo ne. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednji je na vrsti gospod Mirko Brulc. Pripravi naj se gospod Bojan Starman in za njim mag. Damjana Petavar Dobovšek.

MIRKO BRULC (PS SD): Hvala lepa za besedo.

Ne vem, kako to, da sem vedno na vrsti za Jerovškom. Kolega Jerovšek, v politiki je tako, midva lahko različno misliva, a sva vseeno prijatelja, kajne. In trojanski konj in te reči – na to ne pristajam. Mislim, da je prav, da si to povemo. Danes sem zadovoljen, ker je relativno strpna razprava in sem se bal, da bo veliko huje. Veste, na današnji dan je umrl Fran Milčinski Ježek. Ali si mislite, kakšen šanson bi on napisal, z naslovom – nekdo je danes to že omenil – "Klavrni zaključek vlade Janeza Janše". In kdo bi jokal? Kdo bo danes jokal, ne vem.

Glejte, sam si ne delam iluzij. Pahorjeva vlada je padla po treh letih. Kar smo mi tu poslušali v tistem trenutku, ni primerljivo z današnjim dnem, ker je opozicija danes popolnoma drugačna, kot je bila opozicija pred

tremi leti na oni strani, kako je bilo hudo. Pričakujem, da bo v nadaljevanju, ko se bo imenovalo ministre in tako dalje, z one strani gorenj in teklo žveplo. Ampak Socialni demokrati smo tega vajeni, tri leta smo to preživljali in mislim, da bomo še. Seveda smo zelo različni v tej koaliciji, ampak z nekim človeškim odnosom, razumevanjem, popuščanjem, dogovarjanjem lahko vsi preživimo v dobro Slovenije. Ne delam si nobenih iluzij, da bo lahko, niti približno. Zelo težko bo obdavčiti bogataše. Zelo težko bo zapleniti premoženje, ki je bilo pridobljeno na netransparenten način. Zelo težko bo preprečiti sivo ekonomijo, mogoče uvesti zopet blagajne, karkoli, kar smo vse poskušali v prejšnjem mandatu. Vse je bilo slabo, za vse je bilo treba iti skozi referendum in vse porušiti. Ampak brez tega ne gre. 10 milijard, pravijo, je sredstev v sivi ekonomiji in če samo 300 milijonov poberemo, rešimo zdravstvo. Tako bo potrebne veliko, veliko strpnosti in vsega. Glejte, v tej vladi so bili tudi dobri ministri, ampak čas jih je zdaj povozil, v enem letu se ni dalo kaj veliko narediti. Bogovič – klobuk dol! Gospod Vizjak – dogovarjanje, sprejetje zakonodaje in tako naprej. Ampak vsega tega ne bi bilo možnega, če tudi opozicija ne bi bila pametna. Sprejeli smo pokojninski zakon, ki ni dober, ki lustrira nekatere prejemnike pokojnin in tako dalje. Ampak smo ga sprejeli, ker je to nujno in ga lahko popravljamo čez dve leti. In nismo rinili na referendum za to, za ono, za tisto. Nismo imeli Šobe, da bi metala kamenje v parlament in podobno. Presenetil me je Karl Erjavec kot zunanji minister. Ko se ga je imenovalo, sem rekel, to ne bo štilalo. Ampak pogledajte, kaj je naredil, kako je umiril zadeve s Hrvaško, ker je to dobro dejstvo podedoval že od predsednika vlade Boruta Pahorja in tako dalje.

Meni danes tu predsednik Vlade razlaga, kako poteka njegova družinska blagajna, kako ima to organizirano, ampak to me ne zanima, pa kdo mu je plačal karto, pa kdo mu je plačal polovico avta in tako dalje – to ne spada sem v parlament. Imamo pomembnejše zadeve in o tem se je treba pogovarjati. Govorimo: tuji vlagatelji čakajo na meji, prodali bomo premoženje in tako dalje. Samo en primer, ljudje dragi. Fructal je kupil tujec, Srbi, Vipavska dolina bo prva puščava v Sloveniji, kajti breskev ne bodo odkupovali in ljudje že jemljejo motorne žage in drugega pa nimajo kaj saditi. To je tuji vlagatelj, ki išče samo zato, da izjemno znamko in tehnologijo spravi nekam v svoje kraje. Niso vsi enaki, ampak zato je potrebna toliko večja previdnost pri holdingu in pri prodaji državnega premoženja. Ne gre to čisto skupaj, ampak se razumemo.

Prepričan sem, da bo imela nova mandatarka zelo težko nalogo in če ji ne bomo pomagali potem boljše, da danes odstopi. Ampak naš skupen interes je bil tudi, ko je prišel Janša na Vlado, da bi ta vlada funkcionirala, da bi moji otroci, moji vnuki, jaz in vsi imeli

spodobno življenje, pa ni šlo. Zdaj se ukvarjamo s to korupcijo. Enaka sta Janša, Jankovič in še kdo. Ne pride v poštev, da komurkoli nastavim svoj hrbet. Imamo organe zato, da te stvari uredijo in da spravijo zadeve v red. Če je kriv, nasvidenje in naj vzame torbo in naj gre ven iz politike, naj si ustanovi firmo, nek šlosaraj in naj dela in naj išče povezave, finančne, kakršnekoli hoče, ne pa na račun davkoplačevalcev ali netransparentnih zadev, ki so tukaj prisotne.

Tej novi vladi želim, da bi bila uspešna – ne vemo še, kako bo sestavljena – in da bi zdržala do konca mandata. Potem se poslavljam, ampak vsaj en mandat bi končal, kot se spodobi. Ja, Jerovšek, boš pomagal. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Bojan Starman bi imel besedo, 30 sekund, vendar vidim, da ga sedaj ni v dvorani. Naslednja ima besedo mag. Damjana Petavar Dobovšek, pripravi se gospod Ivan Hršak.

MAG. DAMJANA PETAVAR DOBOVŠEK (PS SDS): Hvala lepa, gospa podpredsednica, za besedo. Lepo pozdravljeni vsi prisotni.

Dejstvo je, da slovenska družba enostavno ni pripravljena priznati, da smo živeli nad našimi zmoglostmi v preteklih letih. Nismo pripravljene spremeniti načina življenja, nismo bili pripravljene reformirati pokojninskega sistema kljub dejstvu, da demografske okoliščine silijo k nujnosti sprememb na tem področju. Nismo bili pripravljene reformirati trga dela, nismo pripravljene plačevati davkov, prispevkov. Nacionalni šport je v Sloveniji postal izogibanje plačevanja vsakršnim obveznostim, tako davkov, prispevkov, računov in kreditov. Ne moremo se poenotiti niti glede sanacije bank zaradi bojzani pred razkritjem sodelujočih v podeljevanju tajkunskih kreditov brez kritja. Ne moremo se sprijazniti z življenjem brez molznih krav. To je stanje in ogledalo naše Slovenije, zato se je ta vlada lotila tega problema in nevhvaležne naloge, lotila se je reform, ker s takšnim načinom življenja potiskamo Slovenijo na rob preživetja, in v enem letu moramo priznati, je dosegla zelo veliko rezultatov. Imela je strateški plan, reformo trga dela, pokojninsko reformo, reformo zdravstva, davčno reformo, sprejeti proračun za leti 2013, 2014, sprejeti zakon o izvrševanju proračuna, tudi plan pospešiti gospodarsko rast in veliko od teh korakov je tudi realizirala. Ena od ključnih prioritet te vlade v strategiji razvoja Slovenije do leta 2020 je tudi ustvarjanje poslovnega okolja in spodbud za podjetništvo. Tega danes v programu, ki ga je predstavljala mandatarka, sploh nisem zasledila. S postopnimi spremembami davčnega sistema so bili vzpostavljeni pogoji poslovanja, ki bodo stimulatивно vplivali na čim hitrejšo gospodarsko okrevanje in tudi podprli prizadevanja ekonomske politike Vlade za ponovni

gospodarski razvoj, predvsem mikro, malim, srednjim podjetjem, kmetom in kmetom z dopolnilno dejavnostjo na kmetiji. To je tudi prioriteta te vlade za razvoj teh malih podjetij v Sloveniji. Upam, da bo prioriteta tudi vnaprej.

Naj poudarim, kaj vse je Vlada naredila na področju dvigovanja poslovnega okolja in ugodnega davčnega okolja. Znižala je davčno stopnjo od davka od dohodkov pravnih oseb iz 20 postopoma v petih letih na 15 %. Zvišala se je olajšava za investiranja iz 30 na 40 %, in sicer brez omejitve v opredmetena osnovna sredstva, višja je tudi splošna olajšava iz 40 na 100 % za vlaganje v raziskave in razvoj. Uvedel se je tudi sistem pavšalne obdavčitve preko določitve višine normiranih odhodkov v višini 70 %, in sicer za najmanjše poslovne subjekte, in bo pomenil oblikovanje spodbudnega poslovnega okolja za razvoj novih podjetniških idej, obenem pa bo lahko to obdavčevanje stimulatивно vplivalo na obseg obstoječih dejavnosti in evidentiranja novih poslovnih subjektov, kar bi morala biti prioriteta v Sloveniji. Povišali smo tudi prag letnega prometa za vstop v sistem DDV s 25 tisoč evrov na 50 tisoč evrov obdavčljivega prometa, uvedli smo obveznost plačevanja davka na finančne storitve, ki so po zakonu, ki ureja sistem davka na dodano vrednost, oproščene plačila DDV. Razširil se je obseg obdavčitve z davkom na nepremičninsko premoženje večje vrednosti za leti 2013 in 2014 iz milijona na 500 tisoč evrov. Torej, obdavčitev luksuza. Zelo pomemben paket ukrepov za konsolidacijo javnih financ so aktivnosti za zmanjšanje davčnih utaj. Vsi vemo, da je to zelo velik pereč problem v Sloveniji. Po podatkih Evropske komisije se Slovenija uvršča med države z relativno visokim deležem sive ekonomije. Dodatne učinke v smeri učinkovitosti davčnega nadzora Vlada pričakuje od projekta združevanja davčne in carinske uprave v enotno službo za pobiranje javnofinančnih prihodkov, ki se načrtuje s 1. julijem letošnjega leta. V zvezi z vsemi temi olajšavami je treba povedati, da kljub temu je efekt kreditnega krča v tem letu večji, vendar je za to potrebna sanacija bančnega sistema, kot enega ključnih ukrepov. Ta bo pripomogel k odpravi kreditnega krča in prispeval k zagonu gospodarske rasti in k boljšim pogojem za razvoj Slovenije in to je zagotovo sprejeti Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. V času finančne krize se je izkazalo, da ima slovenski bančni sistem precejšnje strukturne probleme, zato je Ministrstvo za finance kot skrbnik stabilnosti slovenskega bančnega sistema in kot odgovorni za pripravo sistemskih rešitev oblikovalo ukrepe, ki bi pripomogli k dolgoročni krepitvi bančnega sektorja. Cilj zakona je širši od samega reševanja bank, saj se bo preko pomoči bankam saniralo tudi gospodarstvo, ki je kritično prezadolženo in je ključ problemata, tako kreditnega in kapitalskega krča kot tudi nizke gospodarske rasti. Kreditni krč bo ob delovanju DUTB oziroma Družbe za upravljanje terjatev

bank popustil, saj bodo banke po prenosu terjatev sprostile kapital vezan na slabe naložbe v njihovih bilancah, ta kapital pa bo lahko uporabljen za nova posojila.

Ta situacija in sprožilci te situacije definitivno pomenijo po mojem mnenju politično nezrelost in zaradi tega si bomo ceno slovenske suverenosti plačali sami. Če ne bo enotne podpore na ključnih točkah, te pa so: zagon gospodarske rasti, ki pa ne bo mogoč brez predhodne sanacije bančnega sistema in reforme trga dela, za katero upam, da jo bomo jutri tudi sprejeli, brez transparentnega upravljanja z državnim premoženjem, brez ratifikacije pristopa Hrvaške v Evropsko unijo, brez referendumске zakonodaje, brez reforme pravosodnega sistema in spremembe političnega sistema in ne nazadnje brez zapisa zlatega fiskalnega pravila v Ustavo Republike Slovenije, ki definitivno pomeni samoomejevanje vsakokratne oblasti v zvezi s proračunsko politiko in zagotavlja večjo transparentnost poslovanja z državnim denarjem, kar je nedvomno prispevek k demokraciji. Iz tega, kar smo slišali v programu bodoče mandatarko, predvidevam, da bo država funkcionirala z rebalansom proračuna še naprej na račun zadolževanja.

Torej, spoštovana kandidatka za mandatarko, sicer cenim vašo korajžbo, da ste se po vseh odbitih košaricah za to mesto sama odločila, vendar pa menim, da Vlada, ki nastaja kot alternativa, nima dovolj enotne podpore za ključne projekte, to pa sta Slovenski državni holding in projekt slabe banke, glede na vsa stališča, ki smo jih poslanci slišali in ste jih izražali v tem parlamentu v preteklem letu. Samo cilj odstraniti gospoda Janeza Janšo brez pomisleka kako naprej, je po mojem mnenju nepremišljeno in škodljivo dejanje za Slovenijo in kaže na nezrelost politike, ki se po neki sistemizaciji ponuja kot alternativa. Menim, da s samo reorganizacijo in s spremembo sistemizacije znotraj Državnega zbora podcenjujemo državljane in državljanke in s tem ne bomo upravičili njihovih pričakovanj. Naj mi kdo odgovori, spoštovani poslanci in poslanke cenjenega Državnega zbora, ali bomo po morebitni potrditvi plagiatorstva zahtevali odstop od bodoče predsednice Vlade oziroma sprašujem njo, ali bo po morebitni potrditvi kot predsednica Vlade sama ponudila odstop, če se bo ugotovilo, da je šlo za plagiatorstvo magistrske naloge. Sama osebno menim, da je situacija, v kateri smo, in alternativa, ki se ponuja, nista dobri. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Ivan Hršak ima besedo, pripravi se gospod Matevž Frangež.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana mag.

Alenka Bratušek, kandidatka za predsednico Vlade, spoštovane kolegice in kolegi!

Ne bom dolg, ker so že veliko povedali moji predhodniki. Kot prvo naj povem, da bom podprl mag. Alenka Bratušek za prvo predsednico Vlade Republike Slovenije. Zakaj? Zato ker verjamem, da je sposobna uspešno voditi novo vlado po poti uspešnega okrevanja našega gospodarstva in celotne države, v smeri izboljšanja življenjskega standarda naših državljanov in državljanov. Takšne želje s strani državljanov dobivam dnevno po elektronski pošti ali po socialnem omrežju – želijo si predvsem zaposlitev in standard človeka dostojnega življenja. In zakaj ne podpiram predčasnih volitev? Zato ker si država tega preprosto ne more privoščiti. Ne more si privoščiti 4 do 6 mesečnega mrtvega teka pa tudi rezultati novih predčasnih volitev ne bi bili bistveno drugačni, kot so bili na zadnjih volitvah. Torej, če se ne moremo zmeniti sedaj za uspešno pot iz krize, se ne bomo mogli dogovoriti tudi po ponovnih volitvah. Za uspešno pot iz krize bo zato potrebno nujno sodelovanje tako pozicije kot tudi opozicije. Delitev na naše in vaše imajo naše državljanke in državljani že tako rekoč poln kufer in tega mnenja sem tudi sam. Verjamem oziroma sem prepričan, da bo nova vlada uspešna, za dobro naših državljanov in državljanov. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matevž Frangež, pripravi naj se gospod Robert Horvat in za njim gospa Polonca Komar.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovani in spoštovani!

Predlagam, da situacijo pogledamo trezno in realno, brez olepševanja in ugotovimo, da smo v težkem položaju. Da pa na drugi strani pogledamo na to državo, na to našo domovino kot na deželo priložnosti. Verjamem, da ima vrsto potencialov, ki jih je mogoče uresničiti. Predpogoj za to pa je pametna politika. Usmeritev v to, da začnemo reševati na realen način nakopičene probleme in da si pri tem drug drugemu pomagamo – tako tistim, ki te čase težko preživljajo kot tistim, ki imajo ideje in želijo s temi idejami v dobro skupnosti uspeti. V teh dneh sem veliko na ulici iz vsem znanih razlogov in priznati moram, da ugotavljam, da je med ljudmi veliko strpnosti, da ljudje gojijo zmerna pričakovanja, da vedo, da smo v težki situaciji, ampak hkrati, da jih ta težek čas ni oropal upanja na to, da je lahko jutri bolje. Predpogoj za to, da bo jutri bolje, pa je prav to, da v to družbo in v to skupnost vrnemo ponovno optimizem in upanje. Alenka Bratušek je danes v svojem nastopnem govoru – moram reči, da je bil čudovit – pokazala, da želi sodelovati, da želi postaviti na vrednote, na katerih smo kot narod utemeljeni, in tista besedica "so", Alenka, je bila lepa popestritev. Mislim, da je v tem pogledu

čas, da se osredotočimo na ključne probleme, da nanje pogledamo trezno in da v ključnih stvareh spremenimo ekonomsko politiko, ki je poslabšala možnosti Slovenije za okrevanje. Ne pozabiti – bili smo že na poti okrevanja, ki smo jo žal presekali z vzorci skopiranimi od drugod, ki do danes niso dali rezultatov. Tako javnofinančna slika, predvsem pa slika našega gospodarstva sta se v tem obdobju radikalno poslabšali in danes so vsi problemi večji, kot so bili pred letom dni. Ne zaradi uspešnosti ali neuspešnosti Vlade, ampak zato, ker jih v pravem času v pravem trenutku nismo znali uspešno presekat.

Spoštovana gospa Bratušek, draga Alenka! Danes te zadnjič nagovarjam kot sodelavko v poslanskih klopeh, zahvaljujem se ti za leto dni plodnega sodelovanja v Odboru za finance. Mislim, da smo kljub manjšim razlikam pri stvareh dobro sodelovali in znali presegati medsebojne razlike in verjamem, da boš to sposobna narediti tudi jutri, ko boš predsednica Vlade Republike Slovenije. Želim veliko modrosti, veliko strpnosti, vsem nam pa več potrpežljivosti v medosebnih odnosih. Upam, da je današnji dan pomemben prelom k temu, da vnesemo v državo novo energijo in nov duh sodelovanja, ki nam je ključno potreben, in da spremenjene vloge med opozicijo in koalicijo ne bodo zameglile razuma in, prepričan sem, tudi hotenja, da vsi skupaj želimo tej državi dobro in da moramo pri tem sodelovati. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Robert Hrovat, potem je na vrsti gospa Polonca Komar, dr. Andreja Črnak Meglič pa potem naslednja.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana kandidatka!

V svojem uvodnem nagovoru ste izrekli stavek, ki me je nekoliko presenetil. Rekli ste: "Ne obljubljam rezultatov, obljubljam pa veliko dela." Pa se bom k temu stavku vrnil kasneje. Ko sem poslušal vašo uvodno predstaviteljo, pa tudi ko poslušam razprave zdaj že nekih obrisov nove koalicije, se mi zdi, kot da bo od jutri naprej vse drugače. Kot kaže, ne bo več zadolževanja, ne bo več varčevanja, vrnil se bo optimizem, zaživela bo pravična in socialna država. Potrebujemo sicer kakšno milijardo več, morda bomo dvignili DDV za kakšne dva odstotka, banke bomo dokapitalizirali, da bodo obrtniki in podjetniki lahko spet dobili kredite. Zaživelo bo gospodarstvo in vsem bo lepo. Pa se sprašujem, ali bo res tako in mislim, da samo naivneži verjamejo.

Cilj današnje razprave, cilj vsega dogajanja v zvezi s konstruktivno nezaupnico in z vsemi zadevami, ki so bile pred tem, je le eden: za vsako ceno zrušiti Janeza Janšo. To je edini cilj. Ker s konkurenčnejšo politiko to ni bilo mogoče, se je zgodilo na drugačen način, bolj

prefinjen način – s poročilom protikorupcijske komisije. Moram pa reči, da sem danes zelo pozorno poslušal zagovor Janeza Janše in po mojem mnenju je danes izpodbil vsako točko sodbe protikorupcijske komisije. Škoda, da je imel možnost to povedati tukaj za to govornico, nima pa možnosti povedati kje drugje. Škoda, ker ga niso poslušali oziroma vprašali za mnenje ali pa za pojasnila tisti, ki so bili z njim do zdaj v koaliciji, najbližji partnerji. Ampak nekateri so izleteli in so se šli neko politikantstvo, ki je pripeljalo do te krize.

Poglejte, v obdobju 2004–2008 je SDS z Janezom Janšo na čelu, dokazala, kaj pomeni uspešno voditi državo, pa ne le državo, tudi Svet Evropske unije. In v letu 2012 – spomnite se, v kakšni situaciji smo prevzeli oblast. Že drugič smo to naredili. Država je bila v hudi krizi in zaveza koalicijskih partnerjev v Vladi je bila: sami se bomo izvlekli iz krize. Sami se bomo izvlekli iz krize, brez tuje pomoči. In kaj se je zgodilo? Primanjkljaj smo spravili na razumno raven, zmanjšali smo nepotrebne odhodke in ustavilo se je razmetavanje denarja tam, kjer ni potrebno. Rezultat dobrega dela sta proračuna 2013 in 2014, ki omogočata, da je država po eni strani socialno pravična, po drugi strani pa so izoblikovani nastavki za gospodarsko rast. V enem letu je bilo strojeno tisto, kar prejšnji vladi ni uspelo v treh letih. To je dejstvo, rezultati govorijo temu v prid. Z ZUJF, ki je bil usklajen s socialnimi partnerji, smo postavili okvir, ki omogoča trajno stabilizacijo javnih financ. Sprejeli smo še vrsto zakonov, pa če omenim samo pokojninsko reformo. Usklajeno smo jo sprejeli, vsi skupaj. Jutri bomo najbrž sprejeli delovno-pravno zakonodajo, tudi usklajeno. Torej, delalo se je dobro. Postavili smo pogoje za vnovični gospodarski preboj in očitno bi Janševa vlada pripeljala državo iz krize. To pa je postal problem. To pa ne smemo dovoliti za nobeno ceno in začeli so se napadi. Začeli so se napadi, ki so po mojem svoj začetek dobili pri ustanovitvi slabe banke. Tudi sam se strinjam z nekaterimi, ki so že govorili o tem, da ko se bodo odprle kreditne mape, takrat bo frčalo perje. Takrat se bo marsikdo vprašal, kaj je počel v tistih časih, ko je imel moč in vpliv.

Zdaj bi se pa dotaknil še kandidatke, nekaj besed o njej. Sprašujem se, ko sem poslušal njeno uvodno predstavitev, kje je pravzaprav program za rešitev Slovenije in Slovencev iz krize. Nič ni bilo govora o novih delovnih mestih, povišanih plačah v gospodarstvu, o novi socialni zakonodaji – o tem so vas bila v zadnjem letu, spoštovane kolegice in kolegi v Pozitivni Sloveniji, polna usta. Ali si upate to napovedati za naslednje leto, ko boste prišli ponovno po zaupnico? Ali si upate napovedati, da se bo vse to zgodilo, kar sem zdaj naštel in o čemer ste govorili celo leto? Ne verjamem, da si upate. Če bi si upali, potem bi to že povedali na glas. Rekli ste, da boste zagnali gospodarski razvoj. Sprašujem se, kako. Uravnovežili javne finance. Kako? Varovali boste

javni sektor. Kako že? Povečali boste zaupanje v pravno državo. Res? In zdaj se bom vrnil na tisti stavek, ki sem ga povedal na začetku. Sami ste to izjavili, zelo pozorno sem vas poslušal: "Ne obljubljam rezultatov, obljubljam pa veliko dela." Po mojem je to narobe. Moralo bi biti obratno. Zagotavljam rezultate in me sploh ne zanima, ali boste veliko delali ali pa malo. Rezultati so pomembni, ker če ne bo rezultatov, bo vse to samo megla in tega se bojim. Zdaj bi se samo še dotaknil izjave dr. Viranta, ki je danes rekel tako: "Dajmo priložnost Alenki Bratušek. Če bo šlo vse normalno, bodo volitve naslednjo pomlad, če pa ne bo šlo, bodo pa volitve pač prej." To je prej rekel dr. Virant. Bojim se, da ste, če mislite na tak način delati, vzeli Slovenijo za poskusnega zajčka in meni se smili kolegica Bratušek, ker ste jo nahecali, da je prevzela to vlogo.

Vseh drugih predsednikov strank so bila polna usta govorjenja kako, kaj je treba, kako je treba, nihče pa ni imel poguma, da bi to funkcijo prevzel. Porinili ste ta vroč kostanj kolegici Bratušek. Na nek način se mi smili. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima – gospe Polonce Komar ni – dr. Andreja Črnak Meglič, pripravi se gospa Romana Tomc.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):
Spoštovana gospa podpredsednica, kolegice, kolegi prav lepo pozdravljeni.

Torej, ko danes obravnavamo konstruktivno nezaupnico, se moramo vprašati, zakaj se o tem pogovarjamo. V prvi vrsti se o tem pogovarjamo ne zato, ker bi nas ne skrbelo usoda države Slovenije, ne zato, ker se obnašamo nedržavotvorno, ampak ker se pogovarjamo predvsem o izvirnemu grehu, zaradi česar sedimo danes tukaj. Ta izvirni greh pa je v napakah, ki jih je zagrešil premier Janez Janša in ki mu jih je očitala protikorupcijska komisija. Da se sam objektivno zaveda del odgovornosti, je dokazal, ker je pretežni del svojega časa porabil zato, da je pojasnjeval tisto, kar bi moral pravočasno pojasniti na pravem mestu, to je pri protikorupcijski komisiji. Ne, ne jemljite nas za talce – vi ste talci vašega premiera in ni imel ne on in ne vi poguma, da se mu odrečete in vodite Vlado naprej, kot ste si zastavili. Na drugi strani, priznam, ne bom jokala, ker odhajate, zato ker se ne strinjam s konceptom, ki ste nam ga ponudili. Navkljub nekaterim projektom, ki sem jih podpirala in jih bom še podpirala – pokojninska zakonodaja jutri, reforma trga dela in še kaj drugega bi lahko omenila –, vendarle lahko rečem, da se ne strinjam s konceptom vladanja, kakršnega imate. In to se je jasno izkazalo v padanju BDP, v naraščajoči brezposelnosti, toliko ste imeli povedati o naraščajoči brezposelnosti in krivdi naše vlade za to, pa vendarle. Po letu 1993 je to

največja brezposelnost, kar smo jo beležili v Sloveniji, 124 tisoč brezposelnih in ta brezposelnost še narašča. Ni znakov okrevanja.

Moram reči, da sem vesela, da mandatarstvo prevzema ženska. Mislim, da je treba čas velikih egov malih fantkov vendarle prerasti in ponuditi priložnost tudi ženski – kako lahko vladamo na drugačen način; bolj konsenzualno, dogovorno, na podlagi večje strokovnosti in na podlagi tega, da spoštujemo drug drugega, ne da sem medsebojno blatimo. Mislim, da je koncept, ki ga je predstavila, to se pravi ponovno oživljanje gospodarstva, vendar tudi konsolidacije javnih financ ne na račun tega, da eno duši drugo, tista prava smer, po kateri moramo hoditi. Ne nazadnje, so to spoznale tudi mnoge svetovne in evropske institucije, ki sedaj zagovarjajo spremenjeno smer razvoja – drugačno kot totalno neoliberalna politika, ki ste jo vodili vi. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Romana Tomc, pripravi se gospod Tomaž Lisec.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovana kolegica, ostale kolegice in kolegi!

Dr. Črnak Meglič mi je dala odlično iztočnico za začetek tega mojega razpravljanja, namreč pravi, da se ne strinja s konceptom vladanja, ki ga je imela aktualna Vlada in da je zato vesela, da odhaja. Moram reči, da se na drugi strani veselim, kako kompatibilen bo koncept socialne politike, ki si ga predstavlja stranka Socialnih demokratov in koncept socialne politike in vladanja, ki si ga predstavlja Pozitivna Slovenija. Prav zanimivo bo to spremljati. Enako zanimivo bo spremljati, kako se boste uskladili glede nekaterih ključnih zadev, ki v tej državi še ostajajo odprte; kako se boste lahko uskladili glede tega, kako bomo v bodoče upravljali z državnim premoženjem; kako se boste uskladili glede tega, kako bomo sanirali slovenske banke, bančni sistem. Če sem bila prisotna tukaj med vami v preteklem času, potem se mi zdi, da sem na tem področju slišala popolnoma nasprotujoča si stališča. Tako da bo zanimivo spremljati, potem ko bodo enkrat podeljeni stolčki, kako kompatibilni bodo tudi programi.

Bi pa ob današnji razpravi vendarle izpostavila nekaj dobrih in učinkovitih potez in ukrepov te vlade, strukturnih reform, kajti če smo poslušali tole razpravo v parlamentu, potem se zdi, kot da Vlada ni naredila ničesar. Menim pa nasprotno – če bi neka druga vlada pred 4 leti naredila toliko, kot je ta vlada naredila v preteklem letu, potem danes razprave ne bi bila potrebna. Bili bi popolnoma drugje, v nekih drugih razmerah, kjer bi dejansko lahko že govorili o oživljanju gospodarstva, kjer bi lahko govorili o novih delovnih mestih. Kot rečeno, izpostavila bom nekatere najpomembnejše in

najpomembnejše gotovo sodijo na področje financ in na področje, ki ga pokriva Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. Najbrž je bilo to pred začetkom mandata tisto področje, ki se ga je Vlada kar nekako bala. Izkušnje iz pretekle vlade so bile zelo boleče in največja pričakovanja in vse oči so bile uprte v to področje. In kaj se je zgodilo? Zgodilo se je neko popolno presenečenje, Vlada je bila na tem področju izrazito uspešna. Ne samo dobra, bila je odlična; sprejela je pokojninsko reformo oziroma smo jo sprejeli, po tem ko jo je Vlada absolutno uskladila z vsemi socialnimi partnerji. Vlada je pred nas prinesla usklajeno pokojninsko reformo in nismo imeli težkega dela. Pričakujem, da se bo enako zgodilo tudi z delovnopravno reformo. To sta dve ključni reformi, ki smo si jih tako želeli v preteklih letih. To sta tisti dve reformi, ki nam zagotavljata, da nasproti tujini ohranimo kredibilnost, da se lahko v tujini zadolžujemo ceneje, da lahko financiramo našo javno porabo. Kajti moramo si priznati in pogledati v oči, v Sloveniji namreč v tem trenutku nismo sposobni proizvesti toliko, kakršna je naša javna poraba. To se pravi, v primerjavi s tistim, kar ustvarimo, živimo relativno dobro.

Področje, ki ga pokriva Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, poleg tega, da je moralo po vsebinski plati sprejeti zelo težke zakone oziroma reforme, je to področje izrazito težko tudi zato, ker je potrebnih največ usklajevanj. Lahko je pripraviti neke ideje, neke rešitve, jih zapisati na papir, vendar je potem druga zgodba, kako te rešitve uresničiti. Treba se je usklajevati s številnimi strokovnimi skupinami, zainteresirano javnostjo, socialnimi partnerji, raznimi zbornicami, družinskimi pobudami, nevladnimi organizacijami – z vsemi, ki v Sloveniji izkažejo kakršenkoli interes, da bi imeli vpliv na politiko. In vse to je Ministrstvu za delo oziroma ministru osebno odlično uspelo. Zato me preseneča napoved kandidatke za mandatarko, da bodo zdaj pa začeli nekako spodbujati oziroma začeli s pravim socialnim dialogom. Ker je bila razprava o pokojninski reformi, o delovnopravni reformi, pretežni del naših razprav v parlamentu in pretežni del razprav v javnosti, je nekako kar v ozadju ostalo tudi nekaj drugih ukrepov, zelo pomembnih, ki so bili sprejeti na področju tega ministrstva. Naj omenim veliko ukrepov, ki so bili namenjeni spodbujanju zaposlovanja mladih. Zelo uspešen program aktivne politike zaposlovanja, ki se je imenoval oziroma se še vedno imenuje "Prvi izziv". Z njim je bilo zaposlenih 3 tisoč brezposelnih mladih. Država je za to namenila 20 milijonov evrov. V proceduri v Državnem zboru imamo nov Zakon o štipendiranju, vse to v sodelovanju s strokovno javnostjo, zainteresirano javnostjo, s študentskimi servisi in študentskimi organizacijami. Naj pa tu vseeno povem, da si predstavljam bodočo štipendijsko politiko še boljše, kot je danes. Verjamem, da je v državi denarja dovolj, če bi se ga le pravilno

razporedilo, da bi vsi študenti v Sloveniji lahko dobili štipendijo. Mogoče ne danes, mogoče ne jutri, ampak kmalu, seveda v tesnem sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo, ki mora nekaj narediti tudi na področju, ki pokriva izobraževanje.

Še nekaj besed o ZUJF, ki je postal nekako dežurni krivec v Sloveniji za to, da so se pravice do socialnih transferjev, otroških dodatkov, štipendij in podobne ljudem zmanjšale. So se, vendar izvirni greh ni ZUJF. Izvirni greh je socialna zakonodaja, ki jo je sprejela prejšnja vlada in ki je bila po spletu okoliščin uveljavljena šele v začetku leta 2012, se pravi, ko je mandat nastopila ta vlada. Spomnite se, od takrat naprej ni več državnih pokojnin, ni več varstvenih dodatkov, ni več državnih štipendij za mladoletne otroke. To ni produkt ZUJF, to je produkt socialne zakonodaje, ki jo je treba v bodoče, v prihodnje kaj hitro spremeniti. In naj spomnim, to je delo tiste Vlade, ki se zavzema za visoko socialno varnost slovenskih državljanek in državljanov. Ostaja še mnogo dela tudi na tem področju, čeprav menim, da je bila bodoči vladi, če bo imenovana, na tem področju storjena velika usluga s sprejetjem najpomembnejših reform, tako da tukaj ne bo prav težkega dela.

Naj za konec še komentiram današnji nastop potencialne mandatarke. Bil je prijeten, zelo optimističen, pozitiven, lepo povedan, pa vendar ocenjujem, da je bil predvsem spisek nekih želja. Vsi vemo, kaj moramo. Vsi vemo, da je treba narediti nova delovna mesta, da je treba več investirati, da je treba spodbuditi gospodarstvo na tak ali drugačen način, vendar nobenega odgovora na to, kako bomo to naredili. Ali pač, nekaj odgovorov, ki se jih je dalo razbrati med vrsticami, pa smo vendarle dobili. Povedala nam je, da bo takoj pristopila k rebalansu proračuna, da se bodo popravile krivice, ki naj bi bile storjene v mandatu te Vlade. Veste, kaj to pomeni? To pomeni dodaten pritisk na odhodke proračuna. Nismo pa izvedeli, od kje bo prišel denar, da bomo te odhodke financirali, možnosti pa ni veliko. Ali bomo dvignili DDV, kar je posredno napovedala, ali se bomo pa dodatno zadolžili. Ena od teh dveh slabih možnosti, verjetno pa kar obe prideta v poštev, če bomo delali rebalans proračuna. Naslednja zadeva, ki me je zelo presenetila – kadrovanje. Napovedala je totalen kadrovski cunami po vseh pomembnejših področjih v državni in javni upravi. Zelo slaba popotnica. Kar me je pa še najbolj presenetilo, ker govorimo o novih delovnih mestih, o razvoju gospodarstva – podjetništvo ni bilo omenjeno niti z eno besedo, niti z eno besedo ni bilo omenjeno malo gospodarstvo kot ključni dejavnik našega razvoja. Povsod to govorijo. Sami se zavedamo, da so mala podjetja v Sloveniji tista, na katerih bo slonel naš nadaljnji razvoj. In nič o njih in nič o tem, kako bomo spodbujali poslovno okolje, da bodo ta podjetja bolj cvetela, in tudi nič o tem, kaj bomo naredili z našim poslovnim okoljem, da

bomo morda dobili kakšnega tujega investitorja v Slovenijo. Je bilo pa na drugi strani jasno rečeno, da je treba krepiti ali nekaj podobnega, da je treba krepiti javni sektor. Seveda bolj detaljne ukrepe pričakujemo v nadaljevanju, vendar to, kar je bilo povedano danes – mislim, da nas lahko vse v tej državi upravičeno skrbi.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Za besedo je prosil predsednik Vlade, gospod Ivan Janez Janša.

JANEZ JANŠA: Hvala lepa za besedo.

Veliko je bila danes povedanega, na nekatere stvari je pač treba odgovoriti. Mislim, da je gospa Tomc, ki je diskutirala pred menoj, načela neko temo, ki si zasluži več pozornosti, kot pa je je bila deležna doslej. Gre namreč za nastop kandidatke za mandatarko, ker je rekla naslednje: "Kot predsednica Vlade bom pozvala vse državne uslužbenke in visoke državne uradnike, člane nadzornih svetov in uprav, ki so bili imenovani v času razpadanja sedanje koalicije, da sami odstopijo. Želim, da se vsem tem ljudem da možnost, da častno odidejo iz položajev, ki so jih zasedli nečastno." Poglejte, če bi februarja lani, ko sem tukaj kandidiral za to isto mesto, dejal nekaj takšnega, bi se vsul plaz obtožb o kadrovskih čistkah, po kadrovskem cunamiju, o revanšizmu in verjetno bi bila celotna tista seja namenjena tej temi. Zdaj pa nič. Mirno izrečena grožnja, ki nima nobene osnove v slovenskem pravnem redu. To, kakšna je koalicija, popolnoma nič ne vpliva na to, kakšne pristojnosti ima vlada ali kakšen drug državni organ. Koalicija je politična tvorba. O tem ustava in zakoni ne govorijo. Ta vlada ima polna pooblastila, takšna pooblastila bo glede na izkušnje iz leta 2011 in pravno mnenje iz tistega časa imela vse, dokler ne bo imenovana nova vlada in vsa ta imenovanja so legalna in legitimna. Da tukaj nekdo grozi ljudem, ki so morali za vsa ta mesta izpolnjevati zakonske pogoje in jih poziva, da naj kar sami odstopijo, drugače jih bodo lustrirali, to pa je višek vsega. In potem ti isti ljudje zdaj govorijo o neki hudi retoriki, ki naj bi jo uporabljale vladne stranke. Mimogrede, velikanska večina teh ljudi, ki so bili imenovani v našem mandatu, ne pripada največji vladni stranki oziroma Slovenski demokratični stranki. To je neka izmišljotina. So različnih političnih opredelitev in vsak, ki je bil kam imenovan, je moral izpolnjevati predpisane zakonske pogoje. Ne nazadnje je bila v našem prejšnjem mandatu gospa Bratušek imenovana za direktorico direktorata, čeprav je kandidirala na listi Liberalne demokracije, ki je bila takrat v opoziciji. Ona sama je primer tega, da uporabljate retoriko, ki ne drži. Tudi zaradi tega je še posebej dodatno nedostojno, da je bilo to rečeno, da je bila ta grožnja danes izrečena. V hvalospelih, ki se v slovenskih medijih pišejo kandidatki za mandatarko, je ravno to, da je bila imenovana za direktorico direktorata v času

naše vlade in ministra Bajuka, predstavljeno kot neka zelo pozitivna referenca. Ona je bila takrat svetnica Liberalne demokracije in jo je naša vlada imenovala za direktorico direktorata. Zdaj pa ona grozi vsem, ki jih je ta vlada imenovala, naj kar sami odstopijo, češ če ne boste, bomo sprejeli ustrezne oziroma napovedujem ukrepe, ki jih bo naša koalicija sprejela, da spakirate kovčke. Daleč smo prišli.

Naslednja stvar, ki zahteva odgovor, so stalna ponavljanja o spoštovanju državnih institucij. Tisti govorniki, ki pljuvajo čez Vlado in predsednika Vlade, pozivajo, da je treba spoštovati državne institucije. Spoštovani, to je Ustava Republike Slovenije. V tej Ustavi je kot državna institucija, o kateri Ustava največ govori, opredeljena vlada in potem Državni zbor in druge institucije. V tej Ustavi ne boste našli nobene protikorupcijske komisije. Ni omenjena niti z besedo, niti s polovico besede. V celotni Evropski uniji ne boste našli nobene takšne institucije, kot je protikorupcijska komisija, ki jo imenuje kar predsednik države na podlagi takšnih kriterijev, kot ste jih v prejšnjem mandatu opredelili v zakonu. Torej, spoštovanje katerih institucij – ali samo tistih, ki vam odgovarjajo ali vseh? Dolgo časa smo to retoriko poslušali v zvezi z Ustavnim sodiščem – do decembra lanskega leta. Ko pa je to Ustavno sodišče prepovedalo dva referendum, ki ste ju zahtevali, se je pa usulo. Spomnite se, kaj ste takrat nekateri med vami govorili o tej državni instituciji. Predsedniku Ustavnega sodišča so pomalali hišo in tudi pred poslopjem so bile demonstracije, nekateri med vami ste to huronsko pozdravili. Torej, ko govorimo o spoštovanju državnih institucij je najprej treba vedeti, katere so ustavne državne institucije v tej državi in potem je treba imeti enake kriterije do vseh.

V vseh teh nastopih predstavnikov novo nastale koalicije, žal tudi tistih, ki so bili sami v vladi, pravzaprav nismo slišali, razen dveh izjem, niti ene same dobre stvari o tej vladi. Ta vlada je v enem letu svojega mandata dosegla premike, ki jih prejšnja vlada v treh letih ne samo, da ni dosegla, ampak jim ni prišla niti blizu. Nekdo med poslanci je dejal, da seveda mi nismo imeli blokad. Res? Res? Kdo je pa blokiral ključne ukrepe poleti 2012? Kdo je pa zbral podpise za referendum, ki jih je Ustavno sodišče prepovedalo? Mogoče SDS? Nekaj poslanek in poslancev je očitalo največji vladni stranki SDS tako imenovano močno retoriko. Notri so bili neki citati, od katerih so nekateri pobrani iz časopisov in nimajo nobene zveze s stranko, drugi so pa zelo resnični, zato nekatere motijo. Nekdo je na to citiranje potem pripel oznako, da gre za ustrahovanje. Zdaj vam bom prebral nekaj, kar je dejal eden od vodilnih ljudi organizacije, v kateri vas veliko sedi, nekateri ste tudi funkcionarji v njej. Je pa te besede spregovoril na sveti večer oziroma dan pred božičem lanskega leta. Dejal je naslednje: "Aktualna oblast ob nepopolni legitimnosti

ustvarja razmere zastraševanja pritiskov državnega nasilja, laži, prevare in izključevanja. Kdor je s prevaro prišel na oblast, vlada z lažjo, prevaro in silo." Ta vlada je bila imenovana legalno, legitimno, z večino glasov v Državnemu zboru. Ne vem, zakaj bi prišel s prevaro na oblast. Ampak, to za tega funkcionarja ni dovolj, saj nadaljuje: "Predsednikom veteranskih združenj debilni Gorenak in nasilni Pličanič grozita s kaznimi in državno represijo. Dragi prijatelji, tovarišice in tovariši, zver, ki se je plazila po Evropi in naših krajih, je spet tukaj. Plazijo se po domačih krajih, po naši domovini in po Evropi. Naši predniki so nam z dejanji pokazali, kako je treba s takšno zverjo in poduk moramo upoštevati. Smrt fašizmu, svoboda narodu." Mitja Klavora, generalni sekretar Zveze borcev. Tukaj sedite mnogi, ki ste člani te organizacije, nekateri tudi funkcionarji, pa nisem slišal, da bi se kdo od te več kot močne retorike distanciral. Nekdo med vami, tudi član te organizacije je prej rekel, da je danes neka obletnica Frana Milčinskega Ježka. V teh dneh je tudi četrta obletnica odkritja Hude jame, kjer so ti predniki gospoda Klavore z dejanji pokazali, kako je treba obračunati s to tako imenovano zverjo. To je močna retorika. Glede na to, da ne reagirate, smatram, da se z njo strinjate in to je tisto, kar je poleg gospodarske krize ključni problem v tej državi; dvojna merila in retorika, kakršna se ni uporabljala niti v času, ko se je Slovenija borila za samostojnost in so nas napadli s tanki. Niti proti tem ljudem v Sloveniji pred dvajsetimi leti ni uporabljal takšnih besed, čeprav so streljali na nas. Tukaj se pa to uporablja za lastno vlado, za državljane te države, za ljudi, ki imajo legitimno in legalno odgovornost v tem času.

Zdaj, poslušali smo tudi dolgo moraliziranje predsednika Državlanske liste, nekdanjega predsednika parlamenta, ki je v tem traktatu dejal: "Politiki smo za to, da služimo ljudstvu." In potem še veliko podobnega iz tega nabora. Torej, sprašujem predsednika Državlanske liste, kdaj bo vrnil nezakonito nadomestilo, ki ga je prejel ob koncu mandata. Ob tako visokih moralnih kriterijih še vedno ni vrnil 340 tisoč evrov – še vedno preračunava. Na koncu mandata leta 2008 me je poklical predsednik makedonske Vlade in dejal, če imamo koga, ki bi pomagal pri reformi njihove državne uprave. Svetoval sem mu gospoda Viranta. Dejal sem, da je, kolikor vem, na nadomestilu po koncu mandata, da ima čas in je tudi plačan – vprašajte ga, če hoče pomagati. In so ga, ampak so ga tudi plačevali. Imel je dobro plačano zaposlitev in ne edino. Ob tem vlekkel nadomestilo iz Državnega zbora in zdaj ravno tak kaliber moralizira o tem, kaj je prav in kaj ni prav. Res smo daleč prišli!

Potem bi prebral še nekaj, kar je danes zelo aktualno. 17. julija 2012 je Mariborski večer objavil naslednjo vest: "Poslanec Borut Ambrožič je leta 2008 v svojem magisteriju prepisal velik del tuje diplome, nikjer pa ni

navedel vira. V magistrstvu se pojavljajo identični stavki in celo odstavki besedila diplome Klementine Jezeršek." Isti dan, ko je večer objavil to novico, se je takratni predsednik Državnega zbora gospod Virant postavil pred kamere in dejal: "Če je Ambrožič prepisoval, mora odstopiti." Po mnenju predsednika Državnega zbora, Gregorja Viranta, bi moral poslanec Pozitivne Slovenije, Borut Ambrožič, odstopiti, če res držijo navedbe, da je prepisal magistrsko nalogo brez navedbe vira. Takšno ravnanje po Virantovem prepričanju obsojanja vredno. Ampak pogledajte, danes je pa tiho. Včeraj so številne spletne strani in mediji objavili, da so tako kot pri gospodu Ambrožiču številni stavki in odstavki v magistrski nalogi kandidatke za predsednico Vlade, neposredno brez navajanja vira prepisani iz aktov Javnega gospodarskega zavoda Brdo. Celo skloni niso spremenjeni. Piše: "V lanskem letu smo za toliko povečali oziroma zmanjšali ceno hrane." Ampak gospod Virant je tiho. Nobenega ni pozval k odstopu. Tukaj smo poslušali enourno moraliziranje o vsem, pa ni bil to edini primer. Dovolj je bilo, da se je nek poslanec spotaknil na stopnicah in ga je gospod Virant že pozval k odstopu. Danes pa tiho. Ob tako visokih moralnih kriterijih in ob javnem pozivu pred nekaj urami naj mu kdorkoli, če ve, pove, kje je on ali Državljska lista ravnal drugače, kot je govoril ali uporabljal dvojna merila. No, to so dvojna merila. Potem smo od gospoda Viranta slišali, kako je največja vladna stranka brezdušno kadrovala. Spomnim se enega prvih sestankov oziroma zapisa z enega prvih sestankov koalicije, kjer je sodeloval glavni tajnik Državljske liste – mislim, da se piše gospod Jenko. Njegov nastop se je začel takole: "Mi želimo kontrolo in ljudi v Telekomu, ostalo nas toliko ne zanima." In je sam sebe predlagal za neko funkcijo v tem državnem podjetju. Pa ni bil to edini tak sestanek, lahko vam naštejem vse nenehne apetite stranke, ki ima nekaj poslancev v Državnem zboru in ki druge obtožuje političnega kadrovanja. Veliko tega političnega kadrovanja je preprečila ravno SDS in sam osebno. Da vam ne naštejem, koga vse je Državljska lista kam predlagala in zdaj ravno moraliziranje s te strani.

Potem je bil zelo zanimiv nastop ene od poslank Socialnih demokratov, ko je trikrat vehementno ponovila, da te vlade ne zanima blaginja ljudi. Ta vlada je, poleg vsega ostalega, kar je bilo naštet, v enem letu mandata, kjer se je morala ukvarjati s številnimi problemi, kljub temu obiskala 7 slovenskih regij; po vrstnem redu od najmanj razvite naprej. 7 slovenskih regij v enem letu. Vlada, ki so jo vodili Socialni demokrati, je v treh letih obiskala 2 regiji in pol. Toliko so uspeli oziroma ste uspeli. Ob teh obiskih regij smo rešili na stotine konkretnih problemov ljudi ali problemov, ki neposredno zadevajo blaginjo ljudi – ti ministri, ki so tukaj z mano oziroma ki so bili v Vladi, lahko to neposredno potrdijo – in skušali spremeniti razmerja, ko gre za ustavno pravico državljanek

in državljanov te države do enake blaginje, do enakih izhodiščih možnosti. V letu 2011, ko so Vlado vodili Socialni demokrati, tako imenovana socialna stranka, je šlo več kot 60 odstotkov vseh državnih pomoči v Ljubljano. Zato lahko danes predsednik Pozitivne Slovenije, gospod Jankovič, govori, da se Ljubljana razvija, država pa nazaduje. Ljubljana je na 130 odstotkih evropskega povprečja po standardu in kljub temu je socialna vlada Socialnih demokratov Ljubljani namenila oziroma osrednji ljubljanski regiji namenila več kot 60 odstotkov vseh državnih pomoči v letu 2011. Toliko o skrbi za blaginjo ljudi. Kar se blaginje tiče, je tudi zelo zanimivo analizirati to, kar je bilo doslej povedano danes. Kaj pa je o blaginji ljudi povedala nova koalicija? Kakšne bodo plače v tem vašem mandatu, ki ga želite danes začeti, pokojnine? Boste dvignili maso plač za javni sektor? Na nek način je bilo to napovedano. Boste v zvezi s tem izvedli še dodaten pritisk na gospodarstvo? Kaj bo s pokojninami? V povezavi s tem, da se dvigne masa plač v javnem sektorju, je bil napovedan rebalans – se kdo zaveda, kaj to pomeni, kakšen vpliv bo to imelo na višino pokojnin, še posebej tistih najnižjih, in plač ljudi v gospodarstvu? To je neposredno povezano. Blaginja ljudi ni nekaj, kar se izreže iz papirja. Financirati je treba, ta sredstva je treba ustvariti in če preveč daš za javno porabo, potem se ve, od kje to gre. Rečeno je bilo, da bo treba več narediti na prihodkovni strani, se pravi dvigniti davke. Katere? Nobenega odgovora v vseh teh urah. Mislim, da smo šestnajstkrat v dosedanjih nastopih poslank in poslancev te novonastale koalicije slišali, da se ne strinjate s konceptom te vlade, trije od teh ste rekli neoliberalnim konceptom te vlade. Ta vlada ni imela neoliberalnega koncepta, imela je protikrizni koncept, kjer smo kombinirali vse tiste ukrepe, za katere smo smatrali, da so potrebni in ni bilo nobenega nasprotja med rastjo in varčevanjem. Moto tega koncepta je bil, da je najboljša socialna politika politika ustvarjanja novih delovnih mest in vsi ukrepi, ki so šli v smer razbremenjevanja gospodarstva, izboljšanje okolja za nove investicije, so imeli ta cilj. Res pa je, da se te stvari čez noč, istočasno, ko se zaustavlja padec, ne morejo pokazati in tega nismo obljubljali.

Ampak dobro, popolnoma legitimno je, da nekdo reče, da se ne strinja z nekim konceptom, zato tudi imamo parlamentarno demokracijo, da lahko enakopravno tekmujejo različni koncepti, tako v parlamentu kot tudi na volitvah, ampak osnovni pogoj za to tekmovanje je, da jih poznamo. Torej, s tega mesta moje javno vprašanje tistim, ki ste sestavili novo koalicijo, kakšen koncept ima ta koalicija. Kateri so ključni poudarki tega koncepta? To, da boste ustanovili Ministrstvo za kulturo in civilno družbo in tožilstvo prenesli kot pravosodno ministrstvo – oprostite, ne mahati s tem. Torej, kakšen je koncept, ki je alternativa temu, ki ga ne

podpirate? Mislim, da so še štiri ure in štiri minute časa do konca te seje dovolj, da se ta koncept predstavi. Pred enim letom, ko sem kandidiral za predsednika Vlade, sem zelo konkretno predstavil koncept, pa tudi leta 2004 je bilo tako in tudi pri vseh ostalih predstavitev in nastopih kandidatov za predsednika Vlade doslej je bilo tako, da je bil ta alternativni koncept predstavljen. Danes se pa to ni zgodilo. Danes, se to ni zgodilo – še štiri ure imamo, od tega velika večina predstavnikov te nove koalicije. Predstavite ta koncept, mi pa se bomo pustili pozitivno presenetiti.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Branko Kurnjek, 30 sekund. Želite?

Izvolite.

BRANKO KURNJEK (PS DL): Hvala za besedo.

Res ni veliko časa ostalo, ampak vseeno. Najverjetneje novo izvoljeni, novi prvi mandatarki bi zaželel vse dobro in veliko modrih odločitev tudi sedaj v koalicijskih pogajanjih. Čas me je pa pregnal, da bi povedal še kaj več. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Naslednja je na vrsti gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Želela bi povedati par stavkov v zvezi s to točko dnevnega reda. Predvsem najprej to, da nismo rekli, da je ta vlada delala slabo, da so bili njeni ukrepi nesprejemljivi, čeprav je treba povedati, da nekatere stvari pa niso bile na mestu in bi bilo morda – predvsem bom zopet spomnila na ZUJF – lahko drugače, bolj prijazno za vse državljane. Tu mislim na borce in tako naprej, o tem smo že dosti. / oglašanje iz dvorane/ Ja, žal je to problem. Naj nadaljujem. Žal mi je danes, gospod predsednik Janez Janša, da se moramo ukvarjati s to zadevo in resnično mi je žal, da niste sprejeli odgovornosti za dejstva, ki jih je ugotovila Komisija za preprečevanje korupcije in da niste sprejeli ukrepov, ki bi jih v primeru, če bi priznali, da so to problemi morale in da je treba v takem primeru odgovornost sprejeti in odstopiti.

Danes smo slišali, eden od razpravljavcev je dejal, da gre za Slovenijo. Vsi vemo, da gre za Slovenijo – zato smo tukaj –, in vsi se trudimo in želimo naši državi najboljše, želimo imeti Vlado, ki bo zmogla napore za izhod iz krize, v kateri smo. Če je res, kar je razpravljavec povedal – da so razmere v državi Sloveniji takšne, da nam zaradi teh razmer padajo bonitetne ocene –, potem mislim, da bi bilo treba ukrepati. Sedaj seveda vprašam, ali ni prav predsednik vlade, gospod Janez Janša, ali

niste prav vi prvi, ki bi morali oceniti, da je treba ukrepati takoj. Kako bi morali v tem primeru ukrepati, sem že rekla. Treba bi bilo sprejeti odgovornost in odstopiti in s tem zagotoviti, da se zadeve rešijo in da se začne normalno delati. Po izstopu koalicijskih partnerjev je Vladi padel rating, pristal je na 15 %. Torej, le še 15 % državljanov Slovenije zaupa tej vladi. In to je problem. Moramo priznati, da je to problem.

In če se zdaj dotaknem konstruktivne nezaupnice, ki je seveda edina možna rešitev krize v tem trenutku. Moram povedati, da se tudi sama pridružujem vsem, ki so danes kolegici mag. Alenki Bratušek čestitali za pogum, da kandidira v teh težkih časih za predsednico Vlade. S svojim ravnanjem je dokazala, da si upa in da zmore. Današnja predstavitev programskih zasnov nove Vlade, ki bodo temeljile na ciljih, ki ste si jih zadala, spoštovana gospa Bratušek – normalizacija razmer, v katerih smo, dialog in stroka –, me je prepričala, da ste o svoji odločitvi temeljito razmislili in ugotovili, da skupaj zmoremo in da se da. Čestitam! Čestitam k pogumu, želim vam resnično srečno roko pri vodenju vlade. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Pr eden dobi besedo mag. Majda Potrata, je za besedo prosil predsednik Vlade, gospod Ivan Janez Janša.

JANEZ JANŠA: Hvala še enkrat za besedo.

Se opravičujem, ker bom neko stvar, ki je bila ponovljena velikokrat v zadnjih tednih, moral očitno še enkrat ponoviti. Ob teh različnih stališčih, ki prihajajo iz iste poslanske skupine, se pravi iz DeSUS, najbrž postaja vsem nazorno jasno, da je zelo težko voditi koalicijo, v kateri je pet strank, če še v eni poslanski skupini nimajo istih stališč. Zdaj, gospa poslanka je namreč govorila o tem, da bi moral odstopiti – to je bila tudi ideja nekaterih drugih strank – in da bi to privedlo do predčasnih volitev. Kolega poslanec iz iste poslanske skupine, ki je prej razpravljal, pa je govoril o tem, kako ni čas za predčasne volitve, kakšna katastrofa bi bila to za državo in tako naprej. Mogoče bi vsaj v manjših poslanskih skupinah, kjer vas je manj, stvari uskladili. Odstop predsednika vlade je odstop vlade, ne samo odstop predsednika vlade, ker pride nekdo drugi. To je odstop celotne vlade in je treba opraviti celotno proceduro. Če hočete s tem sprožiti predčasne volitve, potem gre za postopek, kot ste ga lahko spremljali leta 2011, ko je padla vlada Boruta Pahorja. Štiri mesece in pol je trajalo, preden je prisegla nova vlada. Tiste štiri mesece in pol praznega teka danes, in bomo to delali tudi v prihodnje, drago plačujemo. Ta vlada je, ne glede na težave, o katerih ste govorili, in nekatere so realne, ob takšnem stanju v koaliciji, opravila vse stvari, ki jih je bilo treba opraviti. Tudi v tem času, ko naj bi koalicija razpadala, kot ste rekli, je Vlada obiskala 2 regiji ob vseh ostalih zadevah in uspešno smo končali

pogajanja za evropska sredstva, kar naj bi bil sicer cilj te nove vlade, kot smo večkrat slišali. Nič ni zaostalo in tudi pribitki na naše obveznice se niso tako drastično povečali v tem času. Ob velikih naporih, kljub velikim težavam, smo uspeli ohraniti neko stabilno stanje, ki ni vznemirilo niti evro sistema, niti finančnih trgov do mere, ko bi bila škoda nepopravljiva. Če boste danes izglasovali novo mandatarko, lahko sestavite novo vlado v dveh tednih in bo nova vlada peljala stvari naprej in ne bo štirimesečnega premora v tej zgodbi. Kakšni bodo koraki in uspeh in poteze glede na to, kar je bilo napovedano, je to drugo vprašanje, ampak vsaj s formalnega vidika tukaj ne bo razlogov za kakšno veliko paniko. Ta bo nastopila, če bodo ukrepi napačni, ne pa zaradi tega, ker ne bo nikogar, ki bi jih lahko sprejemal. Prosim, da te stvari razumete.

Kar se tiče pa teh pričakovanj in podpore Vladi in tako dalje – podpora Vladi, lahko sami to preverite, danes ni ne večja ne manjša, kot je bila novembra ali pa decembra lani, ko je bil DeSUS še zelo trden člen te koalicije. Nič drugačna ni, nizka je že od sprejetja Zakona o uravnoveženju javnih financ in to ni osamljen primer v Evropi v državah, ki se borijo s krizo. To obdobje od januarja naprej, ko se je začela politična kriza, ni to bistveno nič spremenilo, in tudi vstop ali izstop DeSUS v kakšno koalicijo tega ne spremeni.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Majda Potrata ima besedo. Imate na voljo 8 sekund.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Če predsednik vlade v ustavi prebere, da ima vlada najvišjo funkcijo v državi, se ni čuditi, če potem pripisuje poslankam Socialnih demokratov, da je ena v razpravi trikrat govorila o blaginji ljudi. Nobena ni uporabila sintagme blaginja ljudi, še zlasti ne trikrat.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Sedaj ima besedo ob zaključku predsednik Vlade, gospod Ivan Janez Janša. Želite?

Izvolite.

JANEZ JANŠA: Po tem, kar je bilo danes slišano in po vsem tem, kar se je dogajalo – zdaj vidim, da se poslanka, ki je prej napačno citirala predsednika Vlade, zabava, zato bi ji vseeno odgovoril najprej. Nisem rekel, da je vlada najvišja institucija po ustavi. Rekel sem, da je največ prostora v ustavi namenjeno vladi kot državni instituciji, pa Državnemu zboru in tako naprej. Institucija, za katero pravite, da je nihče noče spoštovati, pa v tej ustavi sploh ni omenjena.

Glede na dogajanje v zadnjih tednih, vse te napovedi, današnjo razpravo brez

predstavljenega koncepta najbrž ni nobenega dvoma več, da bo predsedniku Pozitivne Slovenije, gospodu Zoranu Jankoviču, Gregorju Golobiču in Milanu Kučanu, ki je ob pomoči Karla Erjavca in Gregorja Viranta sestavljajl prihodnjo vlado, da bo uspelo gospodom v to vlado uvrstiti tudi strokovnjake, ki bodo uspešno preprečevali ugotavljanje odgovornosti za rop stoletja iz slovenskih bank. Celotna imena teh strokovnjakov bi se dalo z veliko verjetnostjo napovedati. Hkrati bodo ti strokovnjaki spet vzpostavili v zadnjem letu prekinjene kanale, preko katerih se bo iz državnega proračuna in iz državnih podjetij ponovno pretakal denar v kapitalska, politična in medijska omrežja paradržave. Ljudem, ki bodo to plačevali, delavci, upokojenci in vsi ostali, pa bodo vsak dan servirali virtualno realnost, nekakšen neobstoječi svet, kot smo ga lahko spremljali v letih 2009, 2010 in 2011, v katerem milijardna bančna luknja ne obstaja, ne obstaja seveda zaradi tega niti odgovornost zanjo. Je pa v tem virtualnem svetu polno notranjih sovražnikov, predvsem iz SDS in verjetno iz cerkve, če je treba, pa poslancev, ki zlorabljajo svoj položaj, prepisujejo diplome, magistrske naloge ali izpite, seveda z izjemo gospe Bratušek, Gregorja Viranta in Milana M. Cvikla, ki to lahko počnejo, in ki naj bi v tem virtualnem svetu ukradli državo. Ti naj bi ukradli državo, ne pa tisti, ki so ukradli milijarde evrov iz slovenskih bank. V zadnjih tednih smo velikokrat poslušali, kako ni mogoče priti do predčasnih volitev, zato ker ta vlada noče odstopiti. Če bi odstopila, bi pa prišlo do predčasnih volitev, kot da bi bila to avtomatska možnost. Vsi tisti, ki ste zadnja dva meseca to ponavljali, boste zdaj to lahko naredili. Tisto, na kar ste pozivali druge, boste to zdaj lahko naredili. Oblikovali boste vlado, sami sebe boste pozvali k odstopu, odstopili boste in bodo predčasne volitve. Vaša želja se lahko takoj izpolni, pa bomo videli, če se bo to zgodilo v realnem ali v virtualnem svetu. V vseh teh današnjih nastopih se nihče od novonastale koalicije ni pravzaprav niti z besedo dotaknil največjega gospodarskega problema, ki ga ima ta država. To je stanje v našem bančnem sistemu. Brez sanacije tega stanja slovensko gospodarstvo ne more normalno funkcionirati, brez tega ne more normalno funkcionirati niti javni sektor, ker ne bo denarja za financiranje, niti ni brez tega možno normalno vzdrževati vsaj približno enako blaginjo ljudi, kot jo še danes uživajo. Ampak o tem niti besede. O vsem mogočem smo slišali, o ključnem problemu, ki ga ima ta država in ki ga bo morala reševati tudi prihodnja vlada, pa niti besede. Ta problem ne obstaja. S tem, kar smo slišali danes, smo že prešli v ta virtualni svet in to je zelo zgovorno. Ne glede na to, da bomo mogoče zdaj celo slišali nekaj konceptov, ki naj bi bili alternativa temu, kar je lansko leto delala ta vlada, bi prosil še za odgovor na eno od ključnih vprašanj.

V začetnem nastopu kandidatke za mandatarko smo slišali, da Slovenija ne bo šla

po poti grškega scenarija. V zvezi s tem bi rad slišal, ali je mišljen scenarij, ki je Grčijo pripeljal v katastrofo, ali scenarij, ki se danes odvija v Grčiji, ko se skuša spraviti iz katastrofe. Po kateri poti Slovenija ne bo šla? In drugo, za kar bi bilo dobro slišati zelo konkreten odgovor, pa je vprašanje, ali lahko Vlada, ki se postavlja, da garancijo, da v svojem mandatu – slišali smo veliko raznih datumov, ta novonastala koalicija očitno ni usklajena. Slišali smo, da naj bi delali do konca mandata Državnega zbora, potem smo slišali predsednike nekaterih strank bodo predčasne volitve 16. junija letos. Potem smo slišali predsednika druge stranke, ki je dejal, da bi bile volitve to pomlad ali jeseni ali najkasneje naslednjo pomlad. Torej, glede na to, da z ozirom na te različne časovne opredelitve trajanja projekta in podjetja, ki ga postavljate, ni možno konkretno časovno opredeljeno postaviti vprašanje, sprašujem, ali kandidatka za mandatarko lahko da garancijo, da Vlada, ki jo bo oblikovala ne bo zaprosila za tujo finančno pomoč Evropsko unijo in Mednarodni denarni sklad. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima, če želi, kandidatka za novo predsednico Vlade mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Najlepša hvala.

Politične krize v Sloveniji ni sprožila Pozitivna Slovenija. Gospod Janez Janša, danes bomo glasovali o konstruktivni nezaupnici zaradi razpada vaše vlade. To je razlog, da danes že cel dan sedimo tukaj. Nezaupanje v vašo vladu je pod 15 %. Ne bom vas spominjala, kaj ste dejali, ko se je to dogajalo eni drugi vladi, ampak očitno za ene velja nekaj in za druge velja nekaj. Se bom zelo na kratko dotaknila očitkov, ki sem jih danes pričakovano poslušala s strani kolegov iz SDS. Vse, kar se govori o nas, je čisto zlato, vse, kar se govori in piše o vas, pa je čista laž. Takšen je vaš pogled.

Bom začela z državnim proračunom. Ja, šest let sem bila direktorica Direktorata za proračun, spoštovani gospod Janša, tudi v vaši prvi vladi pri ministru Bajuku, ki me je kot državno in javno uslužbenko ocenil z oceno odlično. In če sem po vaših besedah odgovorna za velik primanjkljaj, ki je nastajal v zadnjih treh letih, potem sem, domnevam, odgovorna tudi za velike uspehe, ki si jih polagate v usta za čas mandata prve vaše vlade. Ampak še enkrat, noben državni ali javni uslužbenec ni odgovoren za odločitve, ki jih sprejema vlada, potem pa jih, spoštovani kolegi in kolegice, sprejmete tukaj v Državnemu zboru in te odgovornosti ne morete prelagati na nikogar. Naj pa tukaj spomnim, da kljub temu, da ste po vaši oceni pripravili zelo dober proračun, je ta tako preluknjan, da bo treba takoj pripravljati drugega. Če v enem mesecu Vladi uspe narediti za 250 milijonov evrov primanjkljaja, to na letni ravni pomeni

lahko tudi dve milijardi in pol. Kje je torej ta vaša ena milijarda, o kateri sanjate v sprejetem proračunu? Samo na realno stanje bo treba pripraviti stvari.

Ja, bila sem članica nadzornega sveta Nove Kreditne banke Maribor od sredine leta 2009 dalje. Na mojo žalost banka od takrat ni več dobro servisirala gospodarstva. Sem pa že večkrat povedala, da ocenjujem, da je nadzorni svet deloval več kot odlično, ker je eden izmed članov tega nadzornega sveta, je pa tudi član vaše stranke, danes izvršni direktor te banke. V nadzornem svetu smo veliko večino odločitev sprejemali soglasno. Če velja za enega, potem naj velja tudi za drugega. Še enkrat, nič nimam proti temu, da je gospod, ki ga danes ne bom omenjala, izvršni direktor Nove Kreditne banke Maribor, ampak naj veljajo merila za vse.

Stanovanjski sklad in Javni gospodarski zavod Brdo – mislim, da je o tem škoda besed, ker sem že več povedala, ni pa nobene kazenske ovadbe, gospod Tanko, kot ste omenjali v svoji predstavitvi poslanskih stališč. To mora biti jasno.

Naj se na koncu dotaknem še, tudi vi ste omenili, moje magistrske naloge. Če je plagiatstvo to, da pišeš nekaj, pri čemer si aktivno sodeloval pri iskanju in oblikovanju rešitve in pripravi vladnih gradiv, potem ne vem, kje smo. Absolutno se strinjam – in sama sem želela pozvati fakulteto, da to preveri –, da temu naredimo konec. Kot sem slišala, že preverjajo in sama imam pri tem popolnoma čisto vest.

Iz tovarne anonimk prihaja vsak dan vrsta konstruktov – ne samo zame, ampak za vse, ki stopijo na pot SDS. Danes sem to jaz, včeraj KPK, jutri pa bo morda kdo izmed vas. Takšna politika ubija duha v Sloveniji, ampak to je vaš način. Moj in naš bo bistveno drugačen.

Naša prva naloga bo pripeljati Slovenijo varno na volitve. Še enkrat poudarjam, da kdor bo v tej zgodbi iskal osebne koristi ali kratkoročni prestiž, nima v tej zgodbi kaj iskati. Dokazali bomo, da se da, in to z dialogom, optimizmom in povezovanjem. Moj trden namen je, da v tem kratkem času dosežemo tri cilje, ki sem jih tudi že omenila: normalizacija, dialog in stroka. Kot sem povedala že v svojem uvodu, ker pa se mi zdi pomembno, bom še enkrat poudarila, bo moj moto besedica "so" – soodločanje, soudeležba, sobivanje, solidarnost, sodržavljan. Treba bo poslušati in slišati, iskati in najti kompromise. Zavedam se, da bo težko, sem pa prepričana, da skupaj zmoremo in da se da.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednji, ki ima besedo, je predlagatelj gospod Jani Möderndorfer.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Hvala lepa.

Danes sem si vzela čas in cel dan poslušal razpravo, tako z ene strani kot z druge. Moram reči, da sem pričakoval resno diskusijo o tistem, kar je govoril gospod Janša. O tem, kaj

bomo dobili kot izziv, na drugi strani, če bo ta program zadovoljiv oziroma 100 in eno vprašanje novi mandatarki, kako se da kakšno stvar še drugače narediti. Seveda so bila pričakovanja, da bomo prišli do neke resne diskusije, naivna, prišli pa smo do tega, da je na nek način postalo neko nenavadno stališče, ki sem ga že omenil včeraj na Kolegiju predsednika Državnega zbora, da je ta konstruktivna nezaupnica v Državnem zboru prvi preizkus, kako bo sploh tekla. Ja, res je – bila je že ena konstruktivna nezaupnica, ampak na drugačen način, z drugim Poslovnikom in z drugimi pravili. V Poslovniku zelo jasno piše, da ima predsednik Vlade v tej konstruktivni nezaupnici pravico, da pojasni stališča, tisto, kar se mu očita in zaradi česar je ta vlada na nek način poklicana na odpoklic. In prišlo je do točke, ko sem polovico diskusije poslušal bolj to, kakšne so težave predsednika Vlade s protikorupcijsko komisijo, namesto o tem, kakšen je zagovor Vlade, da je vseeno upravičena, da vodi in opravi delo naprej ter ga dokonča v svojem mandatu. To nima nič skupnega s tistim, kar je pravzaprav ugotovila samo znotraj vlade – koalicijski partnerji, ki so se odločili, da to vlado preprosto zapustijo.

Vseeno je predsednik Vlade danes omenil nekaj stvari in moram reči, da sem vas, gospod Janez Janša, dokler nisem prišel v Državni zbor, gledal zgolj od daleč kot predsednika Vlade v nekem drugem mandatu, ko smo sodelovali pri usklajevanju Mestne občine Ljubljana in države, kako bi lahko določne stvari skupaj uredili. Moram reči, da so pogajanja potekala naravnost odlično, le ena majhna podrobnost ni bila dokončana – enostavno ni bilo podpisanega dogovora na koncu. Pa nič ne de! S tem hočem povedati le to, da sem imel relativno v redu mnenje, predvsem z vidika pogajalca, vidika sposobnega politika, da obvlada svoj posel v smeri, katero si je načrtal in jo želi izpeljati, vse ostalo pa je bilo sekundarnega pomena.

Danes pa sem se naučil eno stvar in ko rečem danes, govorim o enem letu, odkar sem v Državnem zboru. Je mojster besed – kako jih obračati in jih prilepiti na nekoga drugega, v resnici pa jih je izrekel sam. To je ta spretnost, ki jo dobiš skozi vsa leta in povedal bom čisto konkreten primer, ki ste ga vsi skupaj doživeli danes, v Državnem zboru. Gospod predsednik Vlade Janez Janša reče: "Zdaj vam bom prebral nekaj, kar je dejal eden od vodilnih ljudi organizacije, v kateri vas veliko sedi, nekateri ste tudi funkcionarji v njej." Je pa besede spregovoril na sveti dan pred Božičem lanskega leta. Berem magnetogram, da ne bo nesporazuma. Dejal je naslednje: "Aktualna oblast ob nepopolni legitimnosti ustvarja razmere zastraševanja, pritiska, državnega nasilja, laži, prevare in izključevanja. Kdor je s prevaro prišel na oblast, vlada z lažjo, prevaro in silo." In potem doda: "Ta vlada je bila imenovana legalno, legitimno, z večino glasov v tem

Državnem zboru. Ne vem, zakaj bi prišel s prevaro na oblast." Ali je kaj posebnega v tem tekstu? Nič. Pravzaprav nič. Ampak če bomo pogledali tekst, ki ga je gospod Janez Janša povedal v soboto, 9. 5. 2009, "Janša je dobil še en mandat v kongresu v znamenju resolucij in napovedi nove paradigme", pa bomo videli, da so v resnici to, kar očita nekemu drugemu, njegove besede. Namreč takrat je rekel, nekemu drugemu je očital: "Kdor zmaga s pomočjo prevare, tudi vlada na enak način." To je bilo očitano Pahorju. Kaj hočem povedati? Kar naprej poslušam ene in iste stvari, gospod predsednik Vlade. Poslušam to, kako mojstrsko obračate besede.

Če grem po vrsti, danes je bilo zopet rečeno okoli zlatega fiskalnega pravila – stodesetkrat sem že slišal, kako v Pozitivni Sloveniji niso podprli zlatega fiskalnega pravila, čeprav so v Vili Podrožnik dali besedo in tako naprej in tako naprej, saj to vsi več ali manj poznamo. Bil sem zraven na enem od teh posvetov – ne na tem v Vili Podrožnik, enkrat drugič v Vili Podrožnik –, kjer je tekla ta beseda in takrat je bil res dogovor okoli tega, da bomo podprli, če bomo dobili projekcijo. Oprostite, namesto projekcije smo dobili en list papirja, kjer je bila ena tabela in na tej tabeli je bila projekcija A in projekcija B. Se pravi, kaj se bo zgodilo, če zlato fiskalno pravilo ne bo sprejeto in kaj če bo, na koncu pa so bile popolnoma enake številke. To ni bila nobena projekcija in to je bil eden glavnih vzrokov, zakaj zlato pravilo ni bilo podprto s strani Pozitivne Slovenije. Ampak venomer se ponavlja eno in isto, da ne držimo besede. Naslednja stran, ki je bila danes izrečena. Se opravičujem, gospod Janez Janša, vi ste omenili to, kar je povedala kandidatka za mandatarko glede kadrovskih potez in rešitev. Res je to povedala, vendar ona ni rekla, da vam očita kadrovanje za cel mandat –, sploh ne! Saj ni sporno, ko pravite, da je v resnici, ko ste vi prihajali na oblast in je Pahorjeva vlada končala – če bi vi kaj takšnega omenili, bi se zgodil pogrom. Pa saj oni niso niti uspeli tega narediti, v tem je problem. V zadnjih 100 dnevih niso nič zaposlovali in niste imeli kaj menjati. Menjali pa ste vse tisto, kar vam ni bilo po godu in za kar ste enostavno menili, da je treba zamenjati. Gospod Janez Janša, vi ste omenili, da se določene garniture, prva in druga, vedno menjajo – to so vaše besede. Tisto, kar je zame bolj pomembno, je, da je gospa Alenka Bratušek poudarila, da tisto, kar je bilo v času razpadanja te vlade, ko so ven odhajali koalicijski partnerji – da jih poziva, da se umaknejo.

Naslednja stvar, ki se mi zdi zelo pomembna, je, da nekdo vedno doživlja travmo ob besedi Kučan, Jankovič in Golobič. Se opravičujem, ampak znova in znova jih obujate in jih kličete v politično življenje. Vsakič znova jih poudarjate, jih poveljučujete, da so oni moderatorji in kreatorji vsega v tej državi. Se opravičujem, mene od teh treh nihče ne kreira. Tisto, kar je zame pomembno, je, da je to neke

vrste pritisk, konstanten pritisk na to, da se hoče skriti za drugimi ljudmi. Dajmo enkrat na glas povedati, kdo je za kakšno stvar odgovoren – samo to je pomembno, nič drugega. Če že ne, potem bodimo vsaj tiho.

Tisto, kar je zame še pomembno, pa je, gospod Janez Janša, in me je izredno presenetilo – to bi lahko naredili vsaj zaradi neke politične kulture in dostojnosti, za katero verjamem, da jo imate. Imate jo, zato ker ste to nekajkrat že dokazali. Če ste zadnji dan, ali dva dni nazaj – ne vem, kdaj je bilo –, v ponedeljek, izjavili, da je gospod Žerjav najslabši minister v dvajsetletni zgodovini, se meni postavlja eno vprašanje: kako za boga ste eno leto trpeli z najslabšim ministrom v dvajsetletni zgodovini Slovenije? Kako ste lahko z njim trpeli? Ali ste mu kdaj rekli in mu povedali, kaj naj popravi, kaj naj spremeni, ali je bilo to zgolj v navalu jeze in nekega slabega trenutka, ko ste to izrekli? Zato vas v bistvu pozivam, pokažite to svojo gentlemansko držo in se mu preprosto opravičite. / oglašanje iz dvorane/ Saj v konceptih je vedno problem, pa vendar.

Tisto, kar je zame bistveno, je, da danes teče konstruktivna nezaupnica s postavitvijo nove kandidatke, in to je zame najbolj pomembno vprašanje. Moram reči, da je ta trenutek, danes, v tej državi vlada Janeza Janše minorna zadeva, postranska zadeva, ker je v resnici ni več. Upam, da bomo z glasovanjem to enkrat tudi dosegli in z današnjim dnem tej vladi odvzeli polna pooblastila delovanja in da bo lahko opravljala samo še tekoče posle. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas določen za razpravo še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi 1. odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Imamo na voljo še 3 ure in 26 minut. Želi še kdo? Vidim željo. Torej, odpiram prijavo na razpravo, prijava poteka. Gospod predsednik Vlade, seveda, vas bomo tudi upoštevali.

Prijavljenih je 20 razpravljavcev, 5 minut ima vsak na voljo, prvi ima besedo gospod Jože Tanko.

Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

No, tu pred nami je nek obris koalicije prestrašenih pred predčasnimi volitvami in ta skupina, ta koalicija se oblikuje okoli nekega jedra, skupnega jedra, ki se mu reče javni zavod Brdo. Tako kandidatka za mandatarja kot nekateri njeni podporniki imajo s tem javnim zavodom Brdo relativno hude težave. Koristili so zelo ugodne usluge, gospa kandidatka za mandatarja pa je iz tega projekta naredila celo magistrsko delo, ki je, če verjamemo medijem, plagiat. Ampak ob tem izstopa eno dejstvo; v Pozitivni Sloveniji do istega problema znotraj

hiše niso konsistentni, ne ravnajo enako. Ko se je ta sum plagiata pojavil pri gospodu Ambrožiču jeseni lani, so na vsak način želeli gospoda Ambrožiča prisiliti, da bi odstopil, na koncu je gospod moral izstopiti iz stranke in postati samostojni poslanec. Ko se te dni ukvarjamo z istim sumom plagiata, pa ta ista poslanska skupina, ta ista stranka predlaga osebo z istim problemom, z identičnim problemom celo za mandatarja Vlade. Kar je problem, je to, da nekdanji predsednik Državnega zbora, ki je tudi v določenem delu vezan na ta javni zavod Brdo, o tem ne izreče nobene besede, nobene moralne, nobene etične sodbe. Kar je še hujše, ga sploh v dvorani ni, ker se hoče tej blamaži izogniti.

Druga stvar, za katero se mi zdi, da je problem, je ta, da gospa kandidatka ne pozna določenih stvari, o katerih govori. V začetku februarja so bili zaključeni postopki za evropsko perspektivo za naslednja finančna obdobja. In kandidatka govori o tem, kako bodo, ko bodo oblikovali Vlado, stekli postopki pogajanj za naslednjo perspektivo. Skratka, govori o stvari, ki je urejena, ki je rešena.

Najbrž je podoben projekt tudi reforma trga dela. Gospod Vizjak je projekt pripeljal praktično do zaključka in eden ključnih reformnih ukrepov, ki naj bi jih nova vlada pripeljala, je – vsaj tako sem zasledil na nekaterih javnih predstavitev kandidatke v medijih, na TV Slo 3, da je to eden ključnih ukrepov. Zanimivo! Stvari, ki so končane, so ključni razvojni ukrep te vlade. Pravzaprav me moti tudi to, da je bilo veliko govora v tem delu o izboljšanju dialoga. Ta vlada je tista, sedanja Janševa vlada, ki je dialogu znotraj političnega prostora z ekonomsko socialnimi partnerji dala ponovno mesto, ki mu gre. Mesto, kot je bilo v Vladi 2004–2008. Vmes se je zgodila neka zgodba, ki je s tem političnim in socialnim dialogom popolnoma opravila. Na nek način izključila vse iz dialoga in zato so tudi vsi reformni procesi, ki jih je peljala tedanja vlada, padli. Tukaj se lahko seznanimo s tem, da so najtežji orehi, ki jih je bilo treba streti v tem kratkem obdobju, v tej četrtini mandata, pod streho. Sprejeta je pokojninska reforma s soglasjem v Državnemu zboru, ne zaradi tega, ker bi se nekdo strinjal, ampak zato, ker je bil socialni dialog pripeljan na takšen način, da je bilo oblikovano ustrezno soglasje. Podobno se dogaja z reformo trga dela. Tudi dovolj sprejemljivi smo bili pri sprejemanju proračuna, da je bila zadostna podpora. Proračun ni bil podprt s strani opozicije zato, ker je tako želela opozicija, ampak zato, ker smo sprejeli določene pobude in tako naprej.

Skrbi pa me, da je bil boj proti korupciji prestavljen, vendar me skrbi to zato, ker ne vem, kako se bodo borili proti korupciji tisti, ki so bili v postopkih slabega poslovanja bank ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Majda Potrata ima besedo.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo.

No, v zadnjih nekaj minutah je bilo veliko govora o konceptu, pa se bom lotila tega vprašanja, kako sama vidim, kaj je bilo govora o konceptu vladanja, ko je nastopil mandat Ivan Janša. Tedaj je govoril, da pokojninska reforma ni potrebna, da lahko še čaka do leta 2015. Zdaj pa je sprejeta pokojninska reforma najvišji dosežek. Ampak pri tem se pozablja, da je bila pokojninska reforma ob znatni asistenci sindikatov in tedanje opozicije zavržena na referendumu, da je dozorelo tudi spoznanje o tem, da je pokojninska reforma potrebna, da je bila večina zakona pripravljena in sprejeta v prejšnji vladi. Je pa zanimivo, da je zlasti za ženske ta sprejeta pokojninska reforma slabša od tiste, ki je bila zavržena na referendumu.

Rečeno je bilo, da je izvorni greh ne velika pravna inovacija, ki se ji reče ZUJF – z enim zakonom spreminjati 39 zakonov –, ampak da je izvorni greh v Zakonu za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev. Vendar je treba povedati tudi to, da je bil ta zakon, ki je utemeljen na enotni vstopni točki ob hkratni reorganizaciji centrov za socialno delo, pripravljen že leta 2007. Hočem povedati, da je v tej državi treba vendarle računati, da zakone pripravljajo strokovnjaki, visoki državni uradniki in da ko ena garnitura politikov odide, ne odidejo z njo tudi vsi uradniki. Če delajo dobro, je koristno za državo, da se to zgodi. Hočem reči, da se te zadeve prepletajo, prenašajo in da so nekatere konceptualne rešitve lahko sprejete tudi že prej.

Zdaj pa k nečemu, kar je bilo tu razglašeno kot posebna ponudba, pa grda Poslanska skupina Socialnih demokratov oziroma stranka ni sprejela ponujene roke – to je sodelovanje. Govora je bilo o tem, da so prihajali na posvet oziroma v usklajevanje v tem mandatu zakoni. Spomnim se samo dveh zakonov; Zakon o Slovenskem državnem holdingu in zakon o slabi banki sta bila predmet usklajevanj lansko poletje. Da amandmaji niso bili sprejeti, smo si že velikokrat povedali, kako je s temi drugimi rečmi tudi, hočem samo povedati, da če nekdo misli, da je usklajevanje to, da prideš v poslansko skupino, podaš informacijo o zakonu, potem pa razglašajš okrog, da poslanska skupina ta zakon podpira – tako kot dela zdaj na seminarjih državna sekretarka z Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, ki razlaga, da ima Predlog zakona o gimnaziji podporo vseh poslanskih skupin, pa tudi še druga dva zakona in potem bodo še kar naslednje tri sprejemali. Torej, če kdo usklajevanje tako razume, potem se ne čudim, da je zelo zadovoljen sam s sabo. Je pa bila ta vlada zelo uspešna pri ustvarjanju izrednih razmer in v posebnem odnosu med Vlado in Državnim zborom. Nekajkrat smo Socialni demokrati opozorili na nesprejemljivo prakso

hitrega spreminjanja zakonodaje, na neupoštevanje resolucije o normativni dejavnosti, na neuskklajenost in nepravočasno objavlanje predlogov zakonov, odsotnost javnih razprav, pretežno obravnavo zakonov po nujnem postopku in po skrajšanem postopku, veliko število nujnih sej delovnih teles in izrednih sej Državnega zbora. To je tudi predmet pripomb varuhinje človekovih pravic, ki opozarja na zmanjšano pravno varnost v državi. To je eden od razlogov, zaradi katerih trdim, da je ta vlada delala slabo in zaradi katerih bom danes konstruktivno nezaupnico podprla, novi vladi pa naložila, da spremeni vzorce vedenja in vključuje civilno družbo. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Gospod Samo Bevk ima besedo.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica, Spoštovani zbor!

Zanimivo je, da je včeraj predsednik Ameriške centralne banke v senatu opozoril, da ameriško gospodarstvo še vedno potrebuje ukrepe centralne banke za spodbujanje rasti. Dejal je, da bi preveliko krčenje proračunske porabe lahko še dodatno upočasnilo gospodarsko okrevanje. Zanimivo je tudi, da je predsednik centralne banke Bernanke v svojem govoru kot ključno težavo ameriškega gospodarstva izpostavil visoko stopnjo brezposelnosti. Zelo blizu so nam te besede. Tudi pri nas v Evropi imamo sedaj že več kot 26 milijonov brezposelnih ljudi, v Republiki Sloveniji danes točno po statističnih podatkih 124 tisoč 258 brezposelnih ljudi. Še malo pa se bomo približali tisti največji številki brezposelnih leta 1993, po izgubi jugoslovanskih trgov, ko je bilo na zavodih za zaposlovanje več kot 133 tisoč ljudi. To je bila absolutna najvišja številka v novejši slovenski zgodovini. Zato mislim, da je prva prioriteta te vlade prav gotovo zagon gospodarskega razvoja in odpiranje novih delovnih mest. To mora biti prva prioriteta, sicer se bomo kmalu približali tisti katastrofalni številki izpred 20 let. Z državnimi ukrepi, pa tudi bančnimi, moramo narediti vse, da bomo zagotovili delovna mesta v Sloveniji, da bodo podjetja zainteresirana, da ohranjajo svojo proizvodnjo v Sloveniji, da je ne selijo na Bližnji vzhod, na daljni vzhod v Turčijo in tako dalje, kajti to bo sicer pokopalo naše gospodarstvo. Kajti ti procesi, ki so že kar nekaj let v zahodni Evropi, v Evropski uniji in tudi v Sloveniji, pripeljejo do tega, da cele regije, skoraj cele države ostanejo brez klasične industrije, kot recimo Velika Britanija in tako dalje. Zato mislim, da je ključnega pomena za naš nadaljnji razvoj, da odpremo nova delovna mesta in zagotovimo gospodarski razvoj, tukaj pa imajo država in banke zelo pomembno vlogo. Upam, da bo predsednici nove vlade mag. Alenki Bratušek to vsaj deloma uspelo.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Katarina Hočevar ima besedo.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo in prav lepo vas vse skupaj pozdravljam!

Ko sem pred letom dni dala glas za vas, gospod Janša, sem dejala, da naj bo glas poslanke iz liberalnega Zagorja za vas spodbuda, da boste resnično predsednik vseh, tudi tistih, ki imajo drugačna prepričanja ali nazore. Je pa res, da sem dejala še nekaj; da moj glas za vas ni bianko podpis vaši vladi. Danes bom podprla konstruktivno nezaupnico in ta bo gospe Alenki Bratušek dala možnost, da predlaga ekipo in program. Pri tem ponavljam iste besede kot pred letom dni: moj glas ni bianko podpis prihajajoči vladi.

Gospe Bratušek želim srečno roko pri izbiri svoje ekipe, predvsem pa preudarno roko pri izbiri finančnega ministra. Danes v predstavitvi res nismo veliko slišali o konkretnih predlogih in rešitvah na področju financ, zato bom tudi sama zelo splošna. Kot mama želim, da naši otroci od svojih plač ne bi plačevali visokih davkov in prispevkov za odplačevanje dolgov in tekočih pokojnin zato, ker se starši nismo znali odpovedati nebrzdanemu zadolževanju in kaj šele, da bi znali kaj privarčevati. Zato bom v prihodnje dala glas za tisto vladno ekipo, ki bo nadaljevala odgovorno fiskalno politiko in za vladno ekipo, za katero bo ne nazadnje tudi gospod Šušteršič ocenil, da bi v njej lahko nadaljeval svoje delo. Če je ne bo, pa pač glas za predčasne volitve. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Barbara Žgajner Tavš ima besedo.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS):
Hvala lepa.

No, ko gledam seznam prijavljenih, bi skorajda lahko rekla, da je komanda padla, da boste predvsem v zaenkrat še največji vladni stranki lahko izkoristili zadnjih par minut za postavljanje neke vrste diagnoz te vlade. Ampak ta diagnoza v tem trenutku spominja na neke vrste obdukcijski izvid – vlade praktično ni več. Prišli smo do skrajne točke, ko je konverzija skiperske ekipe več kot nujna, ker je Sloveniji treba vrniti dostojanstvo. Kot je dejal Albert Einstein: "Ne moreš pričakovati drugačnih rezultatov, če ne narediš nekaj drugače." Vsak lahko presodi sam, kar nekaj ur razprav je za nami. Slišali smo eno stran in drugo stran. Janez Janša je zmogel dolg govor – večkrat videno, večkrat slišano. Krivi so praktično čisto vsi, samo sam ne, čisto vsi. Verjamem, da ko preneha vzrok, preneha tudi posledica, zato je danes prelomen trenutek. Na drugi strani smo v uvodnem govoru kandidatke za mandatarko oziroma novo predsednico Vlade slišali izjemen

optimizem, pozitivni pristop in spoštovanje, če hočete, prevzemanje odgovornosti. Ker sem danes slišala v razpravi od nekoga z leve strani oziroma z desnice, da je neodgovorno od mandatarke, da bo šla čez leto dni po zaupnico – ni res. To je izjemno odgovorno početje, izjemno odgovorno, ker bo preverila, ali njena vlada še uživa zaupanje, ali je njena vlada dosegla tri temeljne cilje, o katerih je govorila; o normalizaciji, dialogu in stroki. To je odgovorno. Imamo priložnost, da v našo politiko, v državo, vpeljemo temeljni družbeni optimizem. To je tisto, kar vsaj v zadnjem letu dni pogrešamo na vsakem koraku. Nova vlada bo storila vse, da se ponovno vzpostavi konstruktiven dialog s socialnimi partnerji, s civilno družbo in stroko – to so bile besede nove kandidatke oziroma verjamem, da tudi nove predsednice Vlade. Verjamem, da bo zmogla politični esperanto, saj izgubljeni dialog, spoštovane kolegice in kolegi, pomeni izgubljeno zaupanje. Kjer ni zaupanja, tudi ni upanja, pa čeprav pravijo, da je upanje tisto, ki umira zadnje. Ne bom se več ozirala nazaj, verjamem, da je čas, da vsi skupaj pogledamo navzgor in naprej.

Za konec, nasprotja se zdravijo z njihovimi nasprotji, tudi zato bom absolutno podprla kandidatko za novo mandatarko za sestavo Vlade Republike Slovenije.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Roman Žvegljč ima besedo.

ROMAN ŽVEGLIČ (PS SLS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica! Cenjeni kolegi, spoštovani predsednik Vlade!

Na kratko. Slovenska ljudska stranka ni tista, ki je zrušila to vlado, res pa je, da je danes ne podpira. Slovenska ljudska stranka se je iz tega istega razloga, zakaj je zapustila to vlado, tudi ni hotela pogovarjati s Pozitivno Slovenijo o sestavi nove vlade in se tudi ni nič pogovarjala. Slovenska ljudska stranka smatra, da če bi se šla pogovarjati o sestavi nove vlade, da bi bila del te nove koalicije, ne bi šla samo iz dežja pod kap, ampak še na večjo ploho. V Državnem zboru se je sicer našla večina, ki meni, da zmore in da bo to lahko naredila, in to je njihova legitimna pravica. V Slovenski ljudski stranki si želimo predčasnih volitev in menimo, da bi bile v tej situaciji – čeprav je bil proces še malo daljši in dolgotrajnejši – najbolj smotrna rešitev. Toliko.

Kar se tiče koncepta, kar je bilo prej rečeno, ga tudi sam od nove predsednice Vlade nisem veliko zasledil. Se pravi, besedice "so", optimizem, upanje, pogum verjetno niso dovolj za konsolidacijo javnih financ, za dvig gospodarstva, za zmanjšanje brezposelnosti, ampak je potrebno še kaj več. Kot članu Odbora za finance v tem letu, ko sem bil poslanec, mi je bilo zelo jasno, kako težko je polniti državni proračun in kako lahko ga je prazniti. V tem času od dosedanje opozicije nisem slišal meni razumljivih in jasnih razlogov in ukrepov, ki bi bili

enostavni, za davkoplačevalce poceni in koristni za državo. Tako da moj glas danes za nezaupnico bo iz tega ukrepa, ker drugače ne morem glasovati, in mislim, da je to eden od korakov do predčasnih volitev, čeprav se večina v Državnem zboru lahko odloči tako ali drugače, pač po volji večine. To je tudi njihova legitimna pravica.

V Slovenski ljudski stranki bodoči predsednici Vlade, predvsem pa ji želim v svojem imenu, srečo pri iskanju kandidatov za ministrsko ekipo, predvsem pa veliko, veliko modrosti, kajti ni pomembna nova koalicija, pomembna je država Slovenija. Za državo Slovenijo gre, za naše prebivalce, za naše državljanke in dvig davkov ter vračilo višanja javnofinančnih izdatkov verjetno na dolgi rok ne bo koristilo. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Andrej Čuš ima besedo.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo. Spošтовani!

Več kot očitno je, da je vso zadnje politično dogajanje prisotno zaradi krize, ki so jo skuhale takoimenovane zamrznjene elite, ki se ne zavedajo, koliko dobrih ter prepotrebni reform je sprejela in naredila Vlada v temu letu, in pa tudi garmini, ki so lansko leto računali tako, letos pa drugače. Mladi in podeželje bomo največje žrtve prihajajoče krize, ki bo nastala v primeru izvolitve te programske neskladne koalicije. Zakaj? Zato, ker vlada iz centra ne ve, kako je na podeželju, ker ne ve, kakšni so problemi zunaj centra. Mladi pa žal s povzročanjem novih kriz vedno bolj dvomijo v demokracijo in žal tudi v prihodnost, vsaj v tej naši Sloveniji. Upam, da se prisotni zavedate, kaj počnete, ker ni prav, da je celotna država ujetnik ambicij in hrepenenja po preprečitvi forenzične preiskave slabih kreditov. Mladi hočemo vedeti, kdo nam je ukradel prihodnost.

Na koncu bi vse poslance v Državnemu zboru javno vprašal, kakšno sporočilo bomo poslali mladim, študentom, dijakom, osnovnošolcem, ko bomo za mandatarko izvolili osebo, ki bi naj bila po poročanju številnih medijev plagiatorka? Malo se je za zamisliti.

Spoštovana kandidatka za mandatarko, cenim in spoštujem vaš pogum. Ne pokvarite vsega dobrega dela, ki ga je naredila vlada v tem letu in poskrbite za enakomeren razvoj Slovenije, prosim. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Gospod Janez Vasle ima besedo.

JANEZ VASLE (PS NSi): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav, gospa predsednica, predsednik Vlade, ostali člani Vlade, kolegice, kolegi!

Mislim, da je to eden mojih zadnjih ali pa sigurno zadnji nastop, kot kaže današnja

situacija. Sem eden redkih, ki je prišel živ iz penzije na to mesto, pa bom tudi eden redkih, ki se bo vrnil nazaj živ v penzijo. Gospe Žgajner Tavš bi samo rekel, da je naredila napačno obdukcijo, ker tisti obdukcijski izvid ima napačno diagnozo, ker meni ni nihče ukazal, da se zdaj oglasim. Opažam pa, da smo danes v veliki meri oblečeni bolj svečano, v črno. Posebno je to opazno pri kolegicah, zdaj pa ne vem, ali gremo na kakšno slavnost ali gremo na pogreb ali pa eni na slavnost, eni pa na pogreb.

Gospe Bratušek ne bom podprl, čeprav mi je bil njen nastop zelo lep in govor tudi. Ne da bi imel kaj osebno proti njej, sem le proti usmeritvi, ki jo ona predstavlja. Vedno sem mislil, da so strici iz ozadja nek lari fari, v tem letu kar sem pa imel priložnost in čast biti poslanec, pa sem spoznal, da ta ozadja obstajajo. Da obstajajo v ozadju lutkarji, ki premikajo svoje marionete in stopnjujejo razno razne pritiske, da pravočasno prikrijejo svoje nečednosti, ki bi se nemara pokazale z uveljavitvijo najbolj motečih zakonov o holdingu, slabi banki in tako naprej. Ta čas, ko malo bolj blizu spremljam politično dogajanje pri nas, spoznavam, da je naš prehod v demokracijo le navidezen. Nekdanji in seveda tudi sedanjí oblastniki so hitro uganili, kdo si v resnici prizadeva za demokracijo, in so jih na različne načine odstranili. Če se spomnimo našega Schwarzbartha iz Domžal, gospoda Peterleta ... No, ostal je le še Janša, ki ga rušijo že vseh dvajset let, od Patrie pa do protikorupcijske komisije in tako naprej. Izgleda, da je ta še edini moteč.

Po mojem mnenju s sedanjim napadom na obstoječo vlado na celi fronti prihajajo na površje tako imenovani korki ali po naše plutovinasti zamaški, ki ob še tako hudem valovanju vedno priplavajo na površje. Ob ustvarjanju novih razmer v parlamentu gre zopet za kalno mlakužo. Na primer, gospod Lukšič je še pred kratkim govoril, da mora predsednik Pozitivne Slovenije de facto in de iure zapustiti vse funkcije, če naj bi SD sodelovala. Pogoji SD so se v tem času nekoliko predrugačili, so bili drugače izpolnjeni z različnimi dodatnimi pogojniki. Takšne stvari, kot se sedaj dogajajo, sodijo v čas pred letom 1991, ko so veljali tako imenovani otomanski postulati. Uspešen si bil, če si se zlagal, če si koga ogoljufal, če si kaj ukradel, če si koga prevalil in še kaj hujšega se je dogajalo. Leta 1992 je na prvih volitvah v Državni zbor kazalo, da sem bil izvoljen za poslanca. In kot neuki, novopečeni politiki brez parlamentarne prakse smo bili poslanci takratne SKD in SLS s strani Avstrijske ljudske stranke povabljeni na seminar o načinu opravljanja parlamentarnega dela. Ob tej priliki nas je sprejel poslanec Zelenih v avstrijskem parlamentu, koroški Slovenec, gospod Karel Smole. On je že takrat predvidel današnjo politično situacijo v Sloveniji, rekoč da je videl, da je za nas stvar izgubljena, ker mu je ob obisku gospoda Peterleta na vladi vrata odprli isti

človek, kot mu jih je ob obisku gospoda Šinigoja pred našo osamosvojitvijo. Po mojem mnenju je rušenje te vlade napaka. Bojim se, da bodo vsi obljubljeni naporji gospe kandidatke usmerjeni v to, da bi se nič ali čim manj spremenilo. Govorili so o dokapitalizaciji, / nerazumljiva/ povratka tolarja in celo dinarja in slišati je bilo, da bo treba okrepiti javni sektor. Takrat ko sem še aktivno sodeloval v tem procesu, je bilo ocenjeno, da Slovenija prenese največ 45 tisoč javnega sektorja. Se pa kaže tudi senca nad gospo kandidatko, ampak ne bom ponavljal o teh magisterijih. V njenem govoru sem zaznal tudi nekaj Churchilovega duha. No, pa še beseda o normalizaciji. S tem se obračam na volivce – naj gredo na volitve, naj izkoristijo to priložnost in vplivajo na možne kandidate, da se bodo izpostavili, da bo tudi politika postala ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa, gospod Janez Vasle. Kakor ste razpravljali, vam vsi želimo vse dobro tudi v nadaljnje, kakorkoli bo v prihodnje.

Besedo ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.

Kandidatka za mandatarko je končala z besedami pokojnega dr. Janeza Drnovška, ki ga tudi sam spoštujem. Pa naj zato začnem z njegovimi besedami, ker so za današnje dogajanje prav preroške. On je namreč čisto na koncu enkrat tudi dejal: "Pa saj se boste pobili za moje nasledstvo!" Namreč pogledajte, samo razprave, ki so bile zdajle, malo prej, iz koalicije rušiteljev smo najprej slišali s strani mandatarko, da je bistvo njenega programa večja javna poraba, torej večje zadolževanje, in napovedala je dvigovanje davkov. Potem se je oglasila vodja Poslanske skupine Državljanske liste in izrekla odločen ne rasti zadolževanja in odločen ne dvigovanju davkov. Pa naj razume to, kdor more. Očitno je edini cilj tega, kar se zdajle dogaja, da bi se Vladi, obstoječi Vladi, čim prej odvzelo pooblastila za to, da se ne bi videlo, kako zelo uspešna je bila, da ne bi uspešno nadaljevala svojega dela. To je popolnoma nedržavotvorno glede na izzive, ki so pred Slovenijo; glede na to, da urejamo zadeve s Hrvaško; glede na to, da rešujemo vprašanja oživljanja gospodarskega razvoja; glede na to, da večamo finančno disciplino in vse ostalo, kar je bil temelj stabilizacijskega programa in programa za oživljanje gospodarstva sedanje koalicije in Vlade. Tako na nek način lahko vidimo, da gre samo za to, da se bi še naprej lahko sadilo meglo, verjetno tudi o tem, kdo je dobival tiste kredite nekoč v bankah, da ne bi nastala institucija, ki bi te stvari naredila jasne in prezentne vsem. Iz tega sledi, kaj je ta koalicija, ki nastaja. Koalicija, ki nastaja, če bo danes izvolila mandatarko, je garmin koalicija, saj se povsod sliši samo: stolčke, preračunavam, preračunavam, preračunavam, preračunavam. To ni noben program, predvsem pa je to

katastrofa za Slovenijo. Zaradi tega je na nek način vse dogajanje, že od razpisa tistih predčasnih volitev leta 2011 – predvsem pa to, kar se dogaja v teh dneh in danes –, en kronski argument za zgodbo, ki jo sam zagovarjam že več kot desetletje, že 15 let, to je zgodba o dvokrožnem večinskem volilnem sistemu. Vse to, kar danes tukaj imamo, vse to, kar napovedujete, vsa ta nasprotja v koaliciji, ki naprej napovedujejo notranjo blokado in neučinkovitost te horuk koalicije, pričajo v korist dvokrožnemu večinskemu volilnemu sistemu, v katerem bi moral biti vnaprej znan kandidat za mandatarko, vnaprej znan koalicijski program, njegov osebni program in potem bi šli s tem pred ljudi in volivci bi volili konkretno ljudi, ne več politične stranke. Primarno bi bili ljudje, izvoljeni poslanci, odgovorni svojim volivcem, sedaj so v proporcionalnem volilnem sistemu primarno odgovorni političnim strankam. Takrat se je očitno za slovenski razvoj tako škodljiv proporcionalni volilni sistem zaradi vseh teh notranjih blokad in nasprotij, ki jih stalno prinaša in prevar volivcev, zapisal v ustavo v enem samem tednu. Če mislite resno, za Slovenijo, vas pozivam, da nehajte rušiti Vlado. Usedimo se skupaj in spremenimo ustavno določilo v dvokrožni večinski volilni sistem, se zmenimo in gremo potem pred volivce. Prepričan sem, glede na ankete javnega mnenja, da bi bila velikanska večina ljudi danes za to in da bi sprejela to pozitivno. Trdno pa sem prepričan, da bi s tem vzpostavili stabilno gospodarsko okolje, ki ga Slovenija tako krvavo potrebuje. Brez tega se Sloveniji ne piše dobro. Nič ne pomaga, če se zamenja vlada. Ta vlada, ki odhaja, če ji boste danes izrekli pozitivno nezaupnico z izvolitvijo nove mandatarko, zapušča enkratno zapuščino, perfektno izpogajana izhodišča za naslednji program v Evropski uniji, za naslednje obdobje. To ni uspelo vsem državam – daleč od tega – in to je ena osnova, na kateri je mogoče graditi. Ampak takšna notranja nasprotja, takšne blokade, ta nasprotja, ki so bila izražena že samo danes, med vami, vnaprej povedo, da ne bo gospodarsko učinkovita. Zato bi Slovenija potrebovala resne reforme, potrebovala bi dvokrožni večinski volilni sistem, potrebovala bi stabilno gospodarsko okolje, naklonjeno podjetništvu, in s tem razvoj in blaginjo za vse. Vse tisto, kar upam, si želimo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic ima besedo.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo, lep pozdrav vsem.

Danes je bilo veliko že povedanega in slišanege, pa vendar nisem zasledila nič konkretnega o programu Vlade, ki naj bi jo vodila mag. Alenka Bratušek. Danes je kandidatka v predstavitvi predstavila neke splošne obrise programa, pa me to ni zadovoljilo. Mene zanimajo konkretni cilji, ki si jih

je nova vlada zastavila, zlasti protikrizni program, ki ga v tem trenutku potrebuje Slovenija. Mislim, da se vsi strinjamo, da je Slovenija res v hudi krizi. Dosedanja vlada, v kateri je sodelovala tudi naša stranka, Nova Slovenija, je takšen program predstavila v obliki javno dostopnega pisnega dokumenta, se pravi koalicijske pogodbe, in vsak hip lahko vsak državljan preveri, ali je program izpolnjevala in v kakšni meri. Sedanja vlada sem tako lahko podprla na podlagi programa, ki me je prepričal, danes o tem tukaj nismo nič slišali. Ker torej program nove vlade ne poznam, lahko komentiram le stališče mag. Alenke Bratušek, ki ga je večkrat ponovila tako na delovnih telesih, kot na sejah Državnega zbora. Skrbi me njeno odklonilno stališče do obstoječih varčevalnih ukrepov, ki jih je sprejela ta vlada in ki so že pokazali prve učinke zmanjševanja javnofinančnega primanjkljaja za 800 tisoč evrov. Mag. Alenka Bratušek je v svojih razpravah poudarjala, da so rešitve javnofinančnega primanjkljaja predvsem na povečanju prihodkovne strani oziroma konkretno zvišanje stopnje DDV, in to seveda višje stopnje. Zvišanje stopnje DDV bo imelo učinke na prihodke in status prav vseh prebivalcev, na žalost. Argumenti, da se zaradi zvišane stopnje DDV ne bo podražilo osnovno živilo, so zelo zgrešeni. Zaradi zvišanja stroškov – ravno pri kruhu je zatrjevala, da se to ne bo zgodilo, ampak kaj pa sestavlja samo ceno kruha; prevoz, elektrika, stroški distribucije. Cena tega živila se bo občutno zvišala, na ta način pa bodo dejansko prizadeti socialno najšibkejši sloji, ki večji del prihodkov namenijo za pokrivanje osnovnih življenjskih stroškov oziroma komaj še zberejo dovolj sredstev za položnice in osnovna živila. Takšnega programa ne bom podprla. Prepričana sem, da je v Sloveniji delež prebivalcev, ki živijo pod pragom revščine, že sedaj zaskrbljujoč in se bo na ta način le še zvišal. Naš cilj pa je povečanje blaginje ljudi in smer obstoječe vlade je bila prava. Res pa je, da eno leto Vlade ni dovolj dolga doba, da bi sprejeti ukrepi na nek način prijeli oziroma že pokazali prave učinke. Žal mi je, da ta vlada ni imela priložnosti, da bi minili vsaj dve leti, ko bi se lahko pokazali konkretnejši učinki sprejetih ukrepov. In glede na vse, kar je bilo še danes rečeno, kar je v svojem govoru mag. Alenka Bratušek poudarjala, da ljudem ne gre saditi rožice, ampak strašiti tudi ne gre, ne bo grškega scenarija, da bo razvijala javni sektor, se vprašam – kaj pa gospodarstvo? Očitno nas nič ne skrbi, samo javni sektor.

Na koncu bi dodala samo to, da ne ljubimo z besedami, temveč z dejanji.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospa Alenka Jeraj ima besedo.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala.

Kandidatka je leta 2006 kandidirala na listi kranjske LDS, kasneje na listi Zares, danes v Pozitivni Sloveniji, vmes še na listi neodvisne kandidatke. Tak kandidat meni ravni ne zbuja zaupanja, ampak se bolj drži načela "bodi tam, kjer se splača" – zelo drugače od besed, ki jih je rekla v uvodu, da kdor bo iskal kakšne kratkoročne koristi in prestiž, v njeni vladi nima kaj iskati. Bila je tudi članica, smo slišali, mnogih nadzornih svetov, upravnih odborov, nekaj jih je bilo že omenjenih. Sama bom omenila samo javni zavod Brdo, ker je s tem povezanih več stvari. Ko je bila tam članica upravnega odbora, so zaposleni na njeni parceli opravljali obrtniška in vrtnarska dela, kar me spominja na zgodbo gospe Simone Dimic, vodje kabineta prejšnjega predsednika Vlade – kako se je zgodba končala, veste –, kjer so delavci povedali, da so delali zastoj, da tudi ni bilo mišljeno, da se izstavijo kakršnikoli računi. Ampak ko se je o stvari le razvedelo, so za nazaj napisali nekaj računov, dva računa za približno 430 tisoč SIT. Urejanje vrta je pisalo na tej specifikaciji, vsak obrtnik zna malo bolje specficirati kot v eni vrstici, poleg tega pa so računi za konec novembra in takrat naj bi se urejal vrt ... Na vrtove se sicer ne spoznam, ampak ravnanje in nasipanje zemlje, polaganje travne ruše, izdelava škarpe se verjetno ne dela novembra ali pa leta 2006 ni bilo takšnega snega, kot je letos, in se je to dalo delati.

To sodelovanje se kaže tudi v njeni magistrski nalogi, o kateri je bilo danes že kar nekaj govora. V svojem uvodnem govoru se tega ni dotaknila, čeprav bi si najbrž poslanke in poslanci, njeni kolegi, zaslužili kakšno obrazložitev o tem – pa ne samo mi, tudi državljanke in državljani – ali pa bo dovolj samo pojasnilo novim koalicijskim partnerjem, na primer gospodu Virantu, ki je takrat o magistrski nalogi gospoda Ambrožiča rekel, da mora odstopiti, če so resnične navedbe, da je prepisal magistrsko nalogo brez navedbe vira in da takšno dejanje je obsojanja vredno. Gospa Bratušek je prej sicer povedala, da je pri teh gradivih sodelovala, ampak v gradivu Vlade Republike Slovenije, ki ga imam, piše, da sta bili osebi odgovorni za strokovno pripravljenost in usklajenost gradiv Mirko Bandelj in mag. Iztok Purič in tudi pri strateškem razvojnem načrtu je podpisan gospod Purič, nikjer ni gospe Bratuškove. Ob tem me zelo čudi, da so novinarji, ki so sicer pri nekaterih drugih poslanci bedeli noč in dan, štiriindvajset ur na dan pred vrati, in zahtevali odgovore, tukaj veliko bolj prizanesljivi. Nobenega TV prispevka, ne zanima jih, kaj konkretno je z magistrsko nalogo gospe kandidatke za tako pomembno mesto, kot je predsednica Vlade.

Kandidatka je napovedala rebalans proračuna. Lahko bi rekli: že videno. To so naredili že Pahorjevi takrat in takoj za 10 % povečali izdatke. To se je nadaljevalo in prišli smo do trenutka, ko smo tako zadolženi, da moramo ne samo več varčevati, ampak se

marsičemu odpovedovati, da bomo te dolgove enkrat poravnali. V okviru te vlade je bilo sprejetih kar nekaj ukrepov, kolegi so jih že našteali, mogoče pa samo še dve besedi o tem, da je predsednik Vlade podatke in interpretacijo članov protikorupcijske komisije pojasnil. Kar nekaj vas je reklo, da vas to ne zanima, da to ni stvar parlamenta, tega ne bomo poslušali. Mesec in pol smo poslušali, da predsednik Vlade ne zna in noče pojasniti. Dnevno smo poslušali, da ne zna in noče pojasniti. Kaj zdaj, hočete pojasniti ali nočete? Danes je stvari pojasnil in če je to razlog, da po enem letu pade Vlada, najbrž vsi hočemo vedeti, kaj je res in kaj ni res. Povedal je, da je komisiji predložil tudi dokumente in vse pojasnil, ravno zato tako zamegljeni izrazi v poročilu – ni zadovoljivo pojasnil in tako naprej, kaj je zdaj pojasnil ali ni pojasnil. Kolega Braniselj je rekel, da bi morali zaupati institucijam. Seveda, če bi postopki v zadevi Patria ne trajali več let in bi bili končani, če bi Klemenčičeva protikorupcijska komisija, ki ni opazila nadomestila gospoda Viranta, ni opazila, da je hodil v Makedonijo in ga ni vprašala, kako je to plačal. Cel kup drugih stvari pa je opazila. Prav tako ni opazila silnih milijonov od Patrie, od orožja in tako naprej, niti kolega Praprotnik je / znak za konec razprave/ napisal v Dnevniku.

Tako da ne bom podprla kandidatke. Bi pa predlagala novi vladi, če jo boste uspeli sestaviti, da nadaljuje tam, kjer so se stvari končale in ne podre vsega tistega, kar je bilo zgrajeno.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Jožef Jerovšek ima besedo.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa. Gospe in gospodje, kolegice, kolegi!

Ni običajno, da ob predstavitvi konstruktivnega programa, ker izhaja iz konstruktivne nezaupnice, kandidat oziroma kandidatka obstruira delo Državnega zbora. Kajti, resnično smo pričakovali, da premore konstruktivni program. V Slovenščini bi se temu reklo pozitivni program in upravičeno ga pričakujejo verjetno tudi državljani, vendar Pozitivna Slovenija ne premore pozitivnega programa in očitno je potem temu podlegla tudi kandidatka. Kajti, da bodo naši državljani vedeli – projekt Bratušek, tako ga imenujem, je projekt za preprečitev vsakršnih predčasnih volitev. Zato v njenem nastopu ni bilo nič o bančnem roku, kot je že bilo omenjeno. Saj to ne preseneča, kandidatka je kandidatka finančne oligarhije. Nič ni bilo govora o tem, ali se bo kaj naredilo za delavce, za kmete. Tudi to me ne preseneča, kajti če si eksponent finančne oligarhije, je logično, da ne boš govoril o ljudskih množicah. Preseneča pa me, da ni nič govorila o tem, koliko denarja bo namenila univerzam, šolnikom, znanosti, filmarjem, ki prežijo in čakajo, da jim bo sedanji minister odprl vrečo. Vsaj tem bi

obljubila – celo leto smo poslušali, kako je sedanja vlada krivična do teh, pa ni bilo nič rečenega. Tudi o slabi banki in slovenskem holdingu praktično nič. Zaznal pa sem, da ga bo nova vlada posvojila s svojimi ljudmi – ne govori več, da je to slab projekt, s svojimi ljudmi, s finančno oligarhijo bo to šlo naprej. Kot sem prej omenjal, nič o tem, da bo kaj namenila kulturnikom – celo več, gospod Kavtičnik je razlagal, da Vlada ne ukinja Ministrstva za Slovence po svetu in zamejstvu, ampak jih samo priključuje k bodočemu Ministrstvu za kulturo. Gospe in gospodje, gospa kandidatka, po tej logiki Ministrstvo za kulturo ni bilo nikoli ukinjeno, ker je bilo samo priključeno Ministrstvu za izobraževanje. Po tej vaši logiki govorite v prazno.

Nič od tega, kot sem rekel, ni bilo omenjeno, nezavedno pa je kljub želji po prekitem govoru bruhnilo iz kandidatke, kot sem že omenjal na tem segmentu, kako si zamišlja vladanje. Kako si zamišlja parlament? Pravi, da sistem parlamentarne demokracije dobro deluje le, če ga hkrati odpremo za vse tiste – bodite pozorni –, ki so iz parlamenta odšli ali pa vanj sploh še nikoli ne vstopili. Ampak ker je to preprečevanje volitev, ni mišljeno na volitvah. Vsi tisti, naj imajo dostop, ki so iz parlamenta odšli. To pa so Zares in LDS in to je nezavedno povedano, da bodo iz te stranke po vzorcu Pozitivne Slovenije naredili nove stranke, s katerimi se bo zavajalo ljudi, kjer bodo imeli Golobič, Kresal in ostali nove priložnosti in bodo imeli parlamentarne stranke iz ozadja. Celo več, tu govori o ponižanih kulturnikih. Verjetno misli gospoda, ki je v zadnjih letih odnesel 300 tisoč evrov iz državnih jasl in je bil izjemno grob in kritičen na vstaji. Govori še o drugih in dejansko sem hvaležen gospe Alenki, da je to nezavedno izrazila na tak način, da nam je vsem jasno, o kom se intenzivno razmišlja in kdo bo iz ozadja vodil to vlado, kako bo to delovali. Ampak, kolegica Alenka, nazadnje boste vi plačnik in tista, ki bo slabo odnesla v tej nepregledni igri močnih oseb in močnih centrov iz ozadja. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospa Sonja Ramšak ima besedo. / oglašanje iz dvorane/ Ni replike, žal ni replike.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovani predsednik Vlade, ministrica, ministri, spoštovane kolegice in kolegi!

Danes smo kar nekaj ur poslušali, kako je ta sedaj še trenutno operativna vlada delovala nekorektno oziroma nima uspehov. Vendar tisti, ki je želel videti uspehe te vlade v kratkem času enega leta, jih je lahko videl ali pa slišal v Državnem zboru. Tisti, ki ste si želeli, ste si lahko pogledali uspehe te vlade. Tu je samo povzetek, rezultati so še veliko večji. Veliko očitkov je bilo izrečenih na račun tega, koliko

večernih ur smo preživeli v Državnem zboru. Ja, ta vlada je sposobna delati več kot katerakoli druga vlada in tudi koalicija je bila pripravljena marsikatero nočno uro izkoristiti za to, da smo reševali težko situacijo, v kateri se je znašla naša država. Verjamem, da ste zaradi tega, ker so se začeli kazati pozitivni učinki delovanja Vlade v preteklem obdobju in celotne koalicije, nekateri začutili, da je pravi trenutek, da je treba to vlado rušiti in da je bil ugodni trenutek tisti, ko je izšlo mnenje Komisije za preprečevanje korupcije, s katerim je bil predsednik Vlade in pa predsednik največje opozicijske stranke osumljen koruptivnega dejanja. Ko govorimo o Komisiji za preprečevanje korupcije, vsi preslišimo to, da je to mnenje izdala tista komisija – pa z vsem dolžnim spoštovanjem do nje –, ki je sama v osnovi kršila zakon, po katerem mora delovati. Predsednik Vlade je v svojem nagovoru že povedal, da je Komisija za preprečevanje korupcije uspela po skoraj enem letu spoštovanemu Državnemu zboru posredovati poročilo o delu Komisije za preprečevanje korupcije v letu 2011. To korektno poročilo smo dobili šele pred kratkim, s tem da še vedno nismo dobili izpolnenih sklepov Mandatno-volilne komisije, ki so tej komisiji naložili, da izpolni tudi nekatere sklepe mandatno-volilne komisije, ki se nanašajo na leto 2010 in še mogoče za kakšno obdobje nazaj, ko je to komisijo vodil nekdo drugi. Ampak očitno na te sklepe Komisija za preprečevanje korupcije ne bo odgovorila, kar pomeni, da izrecno krši svoj zakon.

Mnogi v tej dvorani ste očitali Vladi, da ni poskrbela za gospodarsko rast, da je namenjala premalo denarja za šolstvo, za delo, za izobraževanje in tako naprej. Seveda, saj drugega ni mogla narediti! Kajti, če se spomnimo začetka mandata te vlade, vemo, v kako hudi gospodarski situaciji je bila Slovenija, ko je ta koalicija prevzemala vodenje države – ne oblast, ampak vodenje države, poudarjam. In če vas lahko samo spomnim, da je prejšnja vlada, vlada Boruta Pahorja, v bistvu povzročala izredno luknjo v državnem proračunu. Zato za vas ni problem, ampak za nas in za našo vlado pa je to bil problem, ki ga je bilo treba rešiti in narediti konsolidacijo javnih financ. Nasprotovanja Vladi pa so se začela s tistim trenutkom, ko je bilo jasno, da ni uspel referendum o slabi banki ali pa o upravljanju s slovenskim državnim holdingom, kjer bi se razkrilo kdo, kako in zakaj je dobival nekatere kredite pod izjemno ugodnimi pogoji in tudi sam predsednik Pozitivne Slovenije se v preteklosti pohvalil, da je samo poklical in dobil ugodne kredite. Ta praksa se bo očitno nadaljevala tudi sedaj.

Glede na to, da mi zmanjkuje časa, naj samo še rečem; mnogi ste danes dejali, da se ne smemo ozirati in vračati v preteklost, ampak spoštovane in spoštovani, brez zavedanja preteklosti ni mogoče razumeti sedanjosti in še težje načrtovati prihodnost. Kandidatki želim

veliko uspeha, ampak upam, da vam bo uspelo sestaviti Vlado in da ne bodo nekateri, ki bodo šli z vami v koalicijo, to naredili s figo v žepu.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah ima besedo.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa, gospa predsedujoča, za besedo.

Predsednik Vlade je prej od kandidatke za predsednico Vlade želel odgovor, kakšen je pravzaprav program nove vlade. Danes poslušamo že toliko ur razprave v tem parlamentu in moram reči, da tega nisem slišal. Rad bi slišal, kakšne poteze bo vlekla nova vlada za nova delovna mesta, ki so nujno potrebna, za konkurenčnost našega gospodarstva pa tudi za privabitev tujih investitorjev v Slovenijo, ki jih nujno potrebujemo. Mislim, da je ugotovitev predsednika Vlade, da je bil gospodarski minister eden najslabših ravno zato, ker v tej smeri ni naredil nič oziroma zelo malo. Res bi verjetno radi slišali tudi tisti danes pred TV ekrani v Sloveniji, ki jih ni malo, kakšen je program in ali se nam obeta šok terapija v izvedbi tako imenovane evropske trojke. Predsednik Vlade in finančni minister, žal bivši, sta obljubila, da trojke in šok terapije ne bo, da bomo izšli iz krize glede na program in glede na reforme, ki jih je ta vlada v večini že sprejela in ki jih še mora sprejeti. Gospa kandidatka, ali garantirate, da vaša vlada res ne bo prosila za to pomoč? Mislim, da je bi garancija veliko pomenila tistim ljudem, ki nas sedaj gledajo in poslušajo, sploh če bo treba iti na volitve. Mogoče pa tega programa sploh ne rabite. Glede na današnje razprave gospoda Gregorja Golobiča in Katarine Hočevar močno dvomim, da boste potrebovali program, ker mislim, da je Katarina, če se ne motim, izjavila, da bo potrdila novo vlado oziroma ministre samo, če bo v njej lahko sodeloval gospod Šušteršič. Sicer pa tudi, če nisem prav razumel, je vaš program, ki ste ga uresničevali v sedanji vladi, tako različen od programa Socialnih demokratov in Pozitivne Slovenije, da brez neke spreobrnitve verjetno v skupni vladi ne morete sodelovati. Tako da verjetno ta vlada še ne bo kmalu sestavljena, ker v nasprotnem primeru bi danes slišali točen program in mogoče bi bilo od tega programa kaj. Mislim, da je edini razlog, da se prepreči nadaljnje delo te vlade, preprečita izvrševanje zakona o slovenskem Holdingu in slabih bankah. To je edini razlog, da se prekine delo te vlade, ni pa nobenega programa. Če pogledamo javnomnenjske raziskave, kot vsi pravite ali pa večina, gremo na volitve – mislim, da je ravno obratno glede seštevka poslancev Pozitivne Slovenije in na drugi strani SD in Državljanske liste glede na javnomnenjske raziskave. Mislim, da ne želite na volitve, da so to prazne besede. Če pa želite vladati, pa povejte svoj program, ker ljudje niso tako naivni, da bodo kar tako pristali

ali pokimali še naprej nekim praznim govoricam in nekim kvazi strokovnjakom.

Poslancem Pozitivne Slovenije pa – ne bom pozabil izjave gospoda Kavtičnika, ko je rekel, da je bil pred enim letom spoštovan ravnatelj, sedaj pa je usrani poslanec. Tudi parlament ima zelo nizko podporo ljudi – mislim, da še slabšo kot pa Vlada. Ne se izgovarjati ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Ivan Vogrin ima besedo.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča! Spoštovani predsednik Vlade, spoštovana ministrica, ministri, spoštovana kandidatka za predsednico Vlade, spoštovani ostali prisotni!

Enajst ur imamo seanso, kako nekaj zrušiti. V enem letu, nekaj več kot letu dni delovanja tega parlamenta nismo imeli peturne razprave o tem, kako ustvariti karkoli, da bomo lahko živeli. Temeljno vprašanje je, kaj bo Slovenija v prihodnosti lahko delala, od česa bomo živeli. Ni odgovora in ga seveda ne bo. Danes smo vsi v soju žarometov, vsi pomembni, vsi zelo pametni, modri, rešitve imamo za vse, pa je kljub temu Slovenija bankrotirala. Zanimivo! V kultiviranem svetu se vrstijo dejanja, v nekultiviranem svetu vlada govorjenje. In tega govorjenja je preveč. Mi bi se morali predvsem ukvarjati s tem, kaj bomo delali v Sloveniji in od česa bomo živeli. Odgovor na to vprašanje je pa malce težji in približno 10 poslancev, gospod Stepišnik, gospod Starman in tako dalje, se redno sprašujemo, kaj bomo delali in od česa bomo živeli. Vlada Janeza Janše bi naj sejala strah. Ne Janez Janša, ne Zoran Janković, ne Borut Pahor ne sejejo strahu. Ljudi je strah iz dveh razlogov: ker nimajo dela in ker v Sloveniji ne vemo, kaj bi delali, in ker ne vedo več, od česa bi živeli. Pa se spet vrnemo nazaj. Dvigniti ali ne dvigniti glasu, ko se delajo stvari narobe, ni dopustno, zato je treba povedati, kaj se komu zdi, da ni prav. V Financah je Petra Sovdat napisala naslednje. Citiram: "Grobjarji zdrave pameti. Najlažje se je pač drenjati okoli državnega korita. Ali ne, Gregor Virant? Do novega bridkega konca." Ko sem pred letom dni povedal, da je prevzem vlade kazen, ker je v zaostrenih gospodarskih okoliščinah to izredno zahtevna in težka naloga, ni nihče slišal. Danes se to potrjuje. Danes napovedujem – pa upam, da se ne bo zgodilo, sem pa skoraj popolnoma prepričan, da se bo zgodilo –, v roku enega leta bomo totalno bankrotirali in dobili evropsko trojko. Zakaj? Z dvigom davkov ni mogoče povečati blaginje prebivalstva, kajti ne moreš stati v vedru in se poskušati dvigniti. Drugič, Vlada, ki ima v svoji koalicijski sestavi ultraizdajalca, ne more biti uspešna. Gregor Virant je že napovedal, da bo ponovno izdal to vlado, ki nastaja. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Srečko Meh ima besedo.

SREČKO MEH (PS SD): Gospe in gospodje!

Danes vlagamo konstruktivno nezaupnico, zato ker je institut, ki smo ga ustanovili, protikorupcijska komisija, naredila tisto, za kar smo jo postavili. Se pravi, da je pregledala delovanje nosilcev javnih funkcij in povedala, da sta naredila nekaj, kar smo mi uzakonili. Lahko, da v ustavi ne piše o tem, kar je govoril predsednik Janez Janša, da to v ustavi ne piše, piše pa v zakonih in tudi zakone moramo spoštovati. Do zdaj smo imeli dve možnosti: po zaupnico bi lahko prišel Janez Janša, izbrali smo drugo možnost. Mi smo vložili konstruktivno nezaupnico zato, ker ima vlada Janeza Janše od 90 poslancev še 30 poslank in poslancev. Tako ni možno delati in to ni tista večina, s katero bi lahko v Državnem zboru delali normalno. Zato je bilo treba nekaj narediti in to smo naredili. Na nas, gospe in gospodje, pa je, da danes ohranimo človeško in človekovo dostojanstvo, da poskušamo vsem tistim, ki so in ste do sedaj delali kot slovenska vlada, ohraniti obraz in da vnaprej ne degradiramo vsakega, ki si drzne predlagati, da bo naredil nekaj v dobro naše države. To je bistvo našega sporočila, gospe in gospodje, in potem bomo poslanke in poslanci morda imeli boljši sloves, kot smo ga imeli.

Kaj bo delala nova vlada, o tem danes pravzaprav ne govorimo. Danes govorimo o konstruktivni nezaupnici, govorimo o tem, da vlada Janeza Janše v Državnem zboru in med ljudmi nima podpore. Je pa res, gospe in gospodje, vlada strah. Ivan Vogrin ima prav, ko govori, da vlada strah. Seveda vlada strah zaradi izgube delovnih mest, zato ker ljudje ne vedo, kako bodo preživeli, zato ker matere ne vedo, kako bodo lahko sestavile svoj kraj in še mnogi drugi. Ni pa treba, da smo pri tem grobi in da smo pri tem tako neprijazni, da delamo z ljudmi grdo. Nekaj pozitivnega vzdušja bi bilo prav, da prinesemo v to deželo in da se pogovarjamo o rešitvah. Janez Janša je rekel, da ni slišal nikogar, ko je govoril o reševanju gospodarstva. Vsaj dva sva o tem govorila, vsaj dva. Gospod Stepišnik in jaz. Govorili smo o tem, da je treba rešiti banke. Na to se pravzaprav ne spoznam – vem pa, da moramo rešiti gospodarstvo, da moramo pomagati gospodarstvu, da gospodarske družbe ne morejo več delati, da ne vzdržijo. Ko smo bili na obisku velike gospodarske družbe na Celjskem, so povedali, da če ne bodo dobili pomoči, konstruktivne pomoči, dobre pomoči, bodo morali v stečaj, ker preprosto ne zdržijo zelenaških obresti bank, ki jih držijo z mesečnimi krediti in vsem ostalim, kar delajo. To je naloga slovenske vlade in to je naloga nas, da naredimo vzdušje, s katerim bomo omogočali ohranjanje delovnih mest. Predvsem pa ne govorimo slabo o tistih, s katerimi smo delali. Ne

govorimo slabo o ljudeh, ki so prav takšni kot mi, morda niso imeli sreče, da bi bili v pravi stranki ob pravem času na pravem mestu. Situacija je zelo zahtevna. Lahko zmagamo, ne na volitvah, tudi na volitvah lahko zmagamo za to, da bomo potegnili ta voz naprej, ampak tokrat skupaj.

Gospod Grims zdaj predlaga, da se usedemo in naredimo – mnogo prepozno. Ko smo predlagali, kaj narediti s slovenskim državnim holdingom in slabimi bankam – nas je kdo poslušal? Morda. Slišal pa zagotovo ne. Zato bi bilo prav, da tudi novi vladi sporočimo, da je treba slišati, ne samo poslušati. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, spoštovana podpredsednica. Vladna ekipa, kolegi in kolegice!

Lahko bi, kot marsikdo izmed nas, razpravljajal o osebnih, študijskih in političnih poteh in stranpoteh kandidatke za mandatarko; o njenih sopotnikih, kaj vse so storili; o vseh tistih, ki so izstopili iz te vlade oziroma koalicije. A bom predvsem na podlagi današnjega govora kandidatke za mandatarko, opravljenega dela te vlade, ki je očitno trajala samo eno leto, skušal pokazati nekaj dejstev, zakaj osebno menim, da je ta današnja razprava oziroma konstruktivna nezaupnica popolnoma nesmiselna in celo slaba za državo.

Danes pri govorih gospe Bratušek v bistvu nismo slišali skoraj nič od programov. Tisto malo, kar je bilo programa, je bilo to, kar dela ta vlada, pa čeprav je v odhajanju. Ko pa se ozrem nazaj na eno leto te vlade in jo primerjam s tremi leti nedelovanja prejšnje vlade in s tem današnjim neprogramom, vidim, kaj vse je bilo narejeno. Sprejeli smo tri pakete za gospodarsko rast; v prvem paketu ogromno za razbremenitev gospodarskih subjektov, v drugem paketu kar 16 zakonov in 75 ukrepov za spodbujanje gospodarske rasti, v tretjem paketu 50 ukrepov in 21 zakonov. Predvsem so bili tukaj: pokojninska, delovnopravna zakonodaja ter ustanovitev Slovenskega državnega holdinga in tako imenovana slaba banka. Seveda je bilo storjenih še ogromno drugih zakonov, podzakonskih aktov in drugih ukrepov, ki če ne na kratek čas, pa bodo dolgoročno prav gotovo pokazali, da so bili ti ukrepi Vlade namenjeni tako slovenskim ljudem, kot tudi slovenskemu gospodarstvu. Osebno se spomnim, čisto na začetku mandata, kako močno smo se poslanci trudili pri spremembi Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki ga je prejšnja vlada uničila, ker smo želeli s to spremembo Zakona o kmetijskih zemljiščih pomagati slovenskemu podeželju, manjšemu gospodarstvu in mladim, da ne zbežijo s podeželja. Poenostavili smo tudi prostorsko zakonodajo, ki je v preteklosti predvsem občinskim svetom in županom

postavljala ogromne cikle, da bi lahko sprejeli plane, s katerim bi se lahko občine razvijale. Ko sem pogledal vladne strani, sem se šele zavedal, koliko razpisov je bilo opravljenih; financiranje tehnoloških razvojnih projektov, javni razpisi na področju učinkovite rabe energije, javni razpis za bančne kredite, subvencije, obrestne mere, javni razpis za spodbujanje investicij in tako naprej, spodbujanje investicij v energetske prenovne stavb v lasti lokalnih skupnosti, investicijske olajšave in še bi lahko našteval. Ampak o pozitivnih učinkih teh zakonov, podzakonskih aktov in pa drugih spodbud opozicija ni veliko govorila, medijske hiše pa so tem ukrepov namestile kakšno pasico in še tam skušali poiskati kakšno dlako v jajcu. Marsikdo se niti ne spomni več, kako smo na primer sprejeli projekt subvencionirane dijaške in študentske vozovnice, ki je pocenil prevoz za dijake in študente, ali pa soroden program, Zakon o šolski prehrani, ki je bistveno povečal število učencev, dijakov, ki bodo poslej prejeli brezplačno oziroma subvencionirano šolsko prehrano. Če bi takšne ukrepe sprejemala katerakoli vlada v roku enega leta, bi verjetno marsikateremu ministru skušali postaviti spomenike in bi jih mediji dolgo časa opevali, ministri te vlade pa so bili na kanalu in so čakali na interpelacije, ker so samo popravljali napake prejšnje vlade. Morda nekaj o sprejemu pokojninske in delovne zakonodaje. Ta vlada je skupaj s socialnimi partnerji uredila vse to, kar prejšnjim vladam ni uspelo. Dogovorila se je s socialnimi partnerji in rešitev poiskala skupaj z njimi.

Da zaključim. Današnja predstavitev mandatarke je bila blede, ogromno public in fraz in skoraj nič programa, razen programa te vlade, zato je ne morem podpreti, ji pa kot državljan Republike Slovenije želim poguma pri reševanju krize in zmanjšanju zadolževanja, a ministrska ekipa, ki se pojavlja v medijih, tega napredka na žalost ne napoveduje. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Besedo je želel predsednik Vlade, gospod Ivan Janša.

JANEZ JANŠA: Hvala za besedo.

Optimizem počasi kopni. Vendarle smo upali, da bomo slišali kakšen alternativni program, koncept nove predsednice Vlade. To, kar se danes dogaja, je po ustavi konstruktivna nezaupnica, kar pomeni, da parlament voli novega predsednika Vlade in razrešitev prejšnjega je posledica tega dejstva. Se pravi, v ospredju je nekaj novega, ki bi se moralo tukaj predstaviti s svojim konceptom in programom. Ampak namesto tega smo slišali v glavnem kritiko sedanje vlade in znotraj te kritike s strani kandidatke za mandatarko tudi nekaj, kar popolnoma znižuje neko upanje v kredibilno vodenje tega zelo odgovornega podjetja. V

svojem nastopu je dvakrat omenila nekaj, kar se glede na to, da se ji kot glavna pozitivna lastnost prepisuje to, da se spozna na proračun, ne bi smelo zgoditi. V prvem nastopu je dejala, prvič: "Rebalans proračuna, ki bo popravil najusodnejše napake varčevalne politike, ..." – se pravi, povečal porabo – "... predvsem pa bo realno pokazal javnofinančno stanje. Da jo danes prikazuje popolnoma nerealno, kaže podatek, da naj bi proračunski primanjkljaj v prvem mesecu leta 2013 ..." – se pravi, v januarju – "... znašal že 250 milijonov evrov." Nadalje je v svojem nastopu na koncu dejala, da če Vladi v enem mesecu uspe narediti za 250 milijonov evrov primanjkljaja, to na letni ravni pomeni lahko tudi 2 milijardi in pol. Za nekoga, ki je bil direktor Direktorata za proračun, je to izjava, ki jo je nemogoče kupiti. Če bi to rekel nekdo na ulici, ki bi samo pogledal statistiko, O. K. – bi mu človek razložil. Če pa to reče šef, nekdanji šef Direktorata za proračun, ki mora vedeti, da se v prvem mesecu v letu plačujejo obresti, večinoma tudi kmetijske subvencije, in da je to vedno tako in da ni možno seštevati mesecev, potem bo to res velik problem. Od teh 230 milijonov evrov primanjkljaja je 130 milijonov plačila obresti. Večino ostalega dela so izplačane kmetijske subvencije, ki se izplačajo v glavnem enkrat v letu oziroma se izplačujejo od polovice lanskega do polovice letošnjega leta. To pač ni možno seštevati. Če teh osnovnih stvari v zvezi s proračunom ne obvladamo, ne vem, kaj bo šele pri drugih stvareh. Kar se tiče pozivov na predčasne volitve – Slovenska demokratska stranka je ponudila predčasne volitve že decembra lani. Rekli smo, da lahko tudi aprila ali maja, pa nihče tega ni vzel resno. Ti pozivi, ki se danes pojavljajo, so popolnoma prazni. Torej, če bo še kdo iz nove koalicije govoril, bi vendarle radi odgovore na naslednja vprašanja v zvezi s konceptom. Za koliko se bo povečala javna poraba, ker je bilo to najavljeno? Ali bo nova koalicija dvignila DDV? Kako bo poseženo v prihodkovno stran proračuna, kar je bilo najavljeno? Kateri davki se bodo dvignili? Bomo morali v času mandata nove vlade zaprositi za mednarodno finančno pomoč? Kako se bo reševalo stanje v bančnem sistemu? Eni so govorili, da mora slaba banka ostati, drugi, da jo je treba ukiniti. In ne nazadnje, kaj se bo zgodilo z zlatim fiskalnim pravilom? Slovenija je ratificirala fiskalni kompakt. Čas se izteka. Tega ne boste naredili in bomo plačevali kazni. Se bomo odpovedali evropskim sredstvom oziroma kaj bomo storili? Tega ni možno rešiti z enim člankom Jožeta Mencingerja o delu, ki pravi: ignorirajmo Evropsko unijo. Torej, kdaj bo? Kdaj bomo slišali kaj od tega, kar bi morali danes zagotovo slišati?

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji razpravljavec je gospod Jože Horvat. Se opravičujem, na spisku je pred tem gospod Ivan Pišek. Se opravičujem.

Izvolite.

IVAN PIŠEK (PS SDS): Hvala, predsednik.

Današnja razprava oziroma začetek ali pa padec Vlade, destabilizacija Slovenije je nastala ne zaradi gospodarske situacije, ampak zaradi poročila protikorupcijske komisije. Čeprav v pravni državi velja, da si nedolžen, dokler ... – to bi pravniki in doktor prava morali vedeti. Ampak to ni bistvo. Bistvo vsega tega je, da je treba sproducirati afere, ki bi vrgle Janeza Janšo. To se dogaja 20 let. Ker prva afera, ki je bila – mariborsko orožje in tam, ko se ni moglo nič dokazati oziroma se je na koncu dokazalo, da je bil celo Janez Janša tisti, ki je odkril zadevo, so mogli poiskati nekaj drugega. Pa je prišla Depala vas, kjer so ga res uspeli zrušiti oziroma ga spraviti iz vlade. Potem je dokazal, da ni bil nič kriv, je bil popolnoma oproščen. Potem afera Patria. 10 let je bil mir, ker je pač bil v opoziciji in mogoče ni bil tako nevaren, dokler niso prišli v Vlado in potem se je zgodila afera Patria. Vendar v normalni državi bi bilo to rešeno hitro, pri nas se vleče že nekaj let in se bo vleklo še tako dolgo, dokler Janez Janša ne bo spet verjetno v opoziciji. Ker se je vmes pokazalo, da iz te afere ne bo nič, da so neugotovljenega dne na neugotovljen način neugotovljene osebe in še ne vem, kaj vse ni bilo ugotovljeno, so mogli sproducirati nekaj novega. In tukaj se je zgodilo poročilo protikorupcijske komisije. Poleg osebne diskreditacije, ki je bila poden od podna, ko se nekdo spravi na družino politika, ki z njegovo politiko nima popolnoma nič. Najbolj žalostno od vsega tega je, da so to sproducirano afero s strani enega izmed novinarjev podpirali tudi drugi novinarji in ga celo nagradili z zaščito, čeprav se ve, da je isti novinar sprožil kar nekaj afer, za katere bo državna firma finančno precej odgovarjala. Toliko o poročilu protikorupcijske komisije. Kdor ga bo pogledal bo videl, da je ena farsa. Vsak pismeni Slovenec lahko vidi, da premoženje ali pa takšno območje ob Soči ne more biti po takšni ceni, kot je tam pisalo. Če mi kdo to pokaže, takoj ustvarim kredit in to kupim. Ampak, če že zanemarimo to, da so novinarji to podprli in tudi nekateri politiki levice, ker je to smiselnost njihovega delovanja, me zanima, kako je lahko to podprla Državljanska lista in gospod Virant, ki se ima tako za načelnega. Čeprav je pozabil na njegova predavanja in njegova nadomestila, pozabil je nadomestila za smrad, ki ga je dobil, ker njegova hiša leži blizu smetišča, čeprav tam ni živel, pozabil je na izobraževanje poslancev, o katerih je govoril gospod Vogrin. Pozabil je verjetno tudi na to, kdaj je bil seznanjen s pravnomočno obsodbo njihove oziroma vaše poslanke – ali je to bilo decembra ali je to mogoče bilo že prej. Zanima me, kako bo zdaj podpiral to vlado in ali bo ostal načelen, se ne bo boril proti potencialnim plagiatom Alenke Bratušek, ki je sicer zatrnila, da je sama sodelovala pri tej nalogi. Po podatkih, ki sem jih našel, so ti podatki nastali leta 2001, vi ste pa verjetno prišli na zavod Brdo nekaj let kasneje. To pomeni, da niste mogli biti soavtorica tega in ste neke dele, ker ste bili v

vлади, prepisali od Mirka Bandlja in od Igorja Puriča, ki je podpisan pod dokumente pod Brdo. Pa tudi gospod Meršol, vaš kolega, vam lahko pove, da četudi bi citirali svoj del, svoj prispevek, bi morali navesti avtorja, ker dvakrat objavljena naloga se mora objaviti kot citat.

Povedal bi še kaj o gospodarskih zadevah, o predlogu Vlade na gospodarskem področju, ki ga seveda ni. Vse se je usmerilo na kritiko predvsem delovanja te vlade oziroma ministra za finance in ministra za pravosodje. Vaša razprava je bila pol ure namenjena samo temu, tako da ne vem, kako boste zdaj skupaj z novimi koalicijskimi partnerji peljali gospodarsko politiko, takšno ali drugačno. Eni se zavzemajo za sanacijo banke na ta način, drugi na drugačen način, kar je pa bistveno v Sloveniji – na koncu ne bomo prišli nikamor in bomo ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

No, sedaj pa resnično naslednji razpravljavec, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik, in s tega mesta najprej čestitke za vašo izvolitev.

Moram reči, da sem v tem trenutku izgubil še sleherno upanje, da bi slišal koncept, vsaj osnovne obrise programa te nove vlade. Žal tega ni in iz tega vsega logično sledi, kar smo danes slišali, da koncept pravzaprav ni potreben. Zakaj? Zato, ker je projekt eden sam in ta je zrušiti to vlado, to bo najbrž danes žal uspelo; zato, da se prekine izvajanje tistega, kar smo zapisali v zakon o slovenskem državnem holdingu, in da se ja ne bi uvedli ukrepov za stabilizacijo slovenskega bančnega sistema. Ker, kaj bi naredili s tem, če bi ta vlada in ta koalicija nadaljevala to delo? Dejansko bi prerezali vse tiste cevi, po katerih je denar odtekal davkoplačevalcem. To je problem! Ne davkoplačevalcem v žep, ampak iz njihovih žepov.

Danes sem že na odboru povedal, da sem vzgojen tako, da se moram zahvaliti. Najprej se moram zahvaliti kolegu Bevku, ki je v tej zadnji uri in pol pravzaprav edini povedal nekaj osnovnih smernic ekonomske politike te bodoče vlade, če se bo sploh to realiziralo. Potem se moram zahvaliti tej vladni ekipi, ki ji tudi nekateri kolegi iz opozicije dajejo priznanje, da je naredila velike napore, da smo stabilizirali javne finance, pa ne bom našteval, kaj vse – vsakdo, ki je pismen, ki ima voljo, si lahko to prebere na spletnih portalih. Vzpostavili in vzdrževali smo dober dialog s socialnimi partnerji. Ta je bil uspešen, ne nazadnje se je ta uspeh zrcalil v pokojninski reformi, sprejeti brez glasu proti. Ta je bil izjemno naporen, je in bo izjemno naporen. Ne nazadnje imamo v Sloveniji politične sindikate; vsaj dva sta eminentna politika parlamentarca, ki vodita te sindikate, zato govorim o političnih sindikatih. Vesel sem, da smo za naslednjo finančno

perspektivo 2014–2020 izpogajali izjemno dober položaj, ki bo za dobro milijardo evrov boljši in bo na področju kohezijske politike, v primerjavi s tem, kar je kazalo novembra – takrat je zelo slabo kazalo, da se bodo kohezijska sredstva skorajda razpolovila. Uspeli smo zato, ker imamo v Evropi danes še vedno ugled. Slovenija ima v Evropi ugled in želim, srčno želim, da ga ne izgubimo. Žal nam pa v tem enem letu ni uspelo spremeniti razmišljanja, tako kot so ga pa uspeli Avstrijci, ko poslušam in berem izjave njihove finančne ministrice, ki pravi: "Nisem vesela, da smo do leta 2016 zmanjšali odhodke za 26 milijard evrov, vesela sem, da smo začeli drugače razmišljati." Gospe in gospodje, kriza ni omejena na nek kratek časovni interval. Kriza je stanje, ki traja in bo trajalo in bo dolgo trajalo. Zato potrebujemo nek nov družbeni dogovor, novo družbeno paradigmo.

Še enkrat, ker zgleda, da prej nisem bil dobro razumljen. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana bodoča mandatarica Alenka Bratušek, še enkrat vas prosim, da ne zrušite Zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja, da ne ukinjate urada, ker če ga boste pridružili kulturnemu ministrstvu, je to enako, kot da ste ga ukinili. To je namreč vaš besednjak, ko ste nam govorili, da smo ukinili kulturno ministrstvo, pa ga nismo, smo ga le združili. Ne ukinjajte, za božjo voljo, ministra oziroma ministrice za Slovence v zamejstvu in po svetu. Kolegica Alenka, imeli ste dobrega šefa, dr. Andreja Bajuka, veste, da vas je cenil, veste, da je bil velik Slovenec. Zavoljo njega, zaradi njega tega ne naredite. Če boste, potem boste amputirali eno petino slovenskega narodovega telesa, slovenskega živega tkiva. Naredimo nekaj, kolegice in kolegi, za Slovence! To je naše! To je naše, vsaj to poskušajmo ubraniti! Trdim, če bi vseh 20 let, recimo, na Hrvaškem bolje poskrbeli za slovensko manjšino, bi nam bilo danes veliko lažje, kar zadeva količenja meje med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško. Če boste to naredili, potem ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Na seznamu imam zapisano še gospo Alenko Bratušek. Želite besedo? Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Najlepša hvala.

Danes se pogovarjamo in odločamo o konstruktivni nezaupnici, nezaupnici vaši vladi, gospod Janša, in ne o nezaupnici vladi Alenke Bratušek. Ko sem poslušala razprave in kritike na svoj račun, sem imela občutek, da sva zamenjala poziciji. In, gospe in gospodje, očitno ste me slabo poslušali, lahko pa si v magnetogramu preberete. Naštela sem več točk, kaj je treba storiti, vendar sem hkrati povedala, da boste slišali natančen program, ko bom predstavljala novo vladno ekipo. Danes vam lahko predstavim samo svojega oziroma

našega, želim pa vam predstaviti skupnega, ker če se gremo koalicijo, potem smo partnerji in ena stranka ne izstopa, preden se z drugimi ne dogovori in pogovori. To je eden in edini razlog. Lahko pa si še enkrat preberete, ker imam premalo časa, da vam še enkrat povem, kar sem že povedala. Vaš gospodarski program zadnjega leta nas je pripeljal do padca gospodarske aktivnosti za 2 %, do 60 % bruto domačega proizvoda javnega dolga, do 125 tisoč brezposelnih in do 250 milijonov evrov primanjkljaja v enem mesecu, gospod Janša. Strinjam se, da se ne da to linearno sešteti ali pa spraviti do konca leta, ampak če bi to naredila, ne bi prišla samo do 2,5 milijard, ampak do 3. To bi pa tudi vi lahko vedeli. Nikoli v zgodovini Slovenije nobena vlada v enem mesecu ni naredila eno četrtno predvidenega primanjkljaja – to pa je dejstvo, spoštovani predsednik, in to je rezultat vašega gospodarskega programa, na žalost.

Spoštovane kolegice in kolegi, hvala vsem za konstruktivno razpravo, obljubljam pa vam, da je konec politike delitev, zaničevanja, žalitev in strahu.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Ugotavljam, da smo s tem izčrpali seznam razpravljavcev in zaključujem razpravo.

Prehajamo na glasovanje o predlogu skupine 27 poslank in poslancev za izvolitev mag. Alenke Bratušek za novo predsednico Vlade. V skladu z drugim odstavkom 111. člena Ustave se o izvolitvi predsednika Vlade Republike Slovenije glasuje tajno. V skladu s prvim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora vodi tajno glasovanje komisija, ki jo sestavljajo predsedujoči ter štirje poslanci, ki jih izvoli Državni zbor na predlog predsedujočega. Zbor je volilno komisijo za vodenje tajnega glasovanja že izvolil v okviru 1. točke dnevnega reda, v njej bom kot predsedujoči sodeloval tudi sam. V skladu s tretjim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora bo poslanec vročena glasovnica tako, da pride vsak poslanec k mizi predsedujočega in pove svoje ime in priimek. Glasuje se tako, da se na glasovnici obkroži beseda za ali proti. V skladu s petim odstavkom 91. člena Poslovnika Državnega zbora je neizpolnjena glasovnica neveljavna, neveljavna je tudi glasovnica iz katere volja poslanca ni jasno razvidna. V skladu z drugim odstavkom 111. člena Ustave bo kandidat za predsednika Vlade izvoljen, če bo zanj glasovala večina vseh poslank in poslancev, to je 46 ali več. Glasovali bomo v dvorani v glasovalnih kabinah. Poslanke in poslanci boste izpolnjeno glasovnico oddali v glasovalno skrinjico, ki bo v dvorani na mizi ob kabinah za glasovanje.

Prehajamo na izvedbo tajnega glasovanja. Prosim poslanki in poslanca, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se takoj zglasite v sobi 217, kjer boste prevzeli volilni material. Glasovanje se bo pričelo ob 21.45 in

bo trajalo do 22. ure. Poslanki in poslanca, ki mi boste pomagali pri glasovanju prosim, da se po končanem glasovanju zberete v sobi 217.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda in seja zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 22.10.

(Seja je bila prekinjena ob 21.36 in se je nadaljevala ob 22.10)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora.

Prehajamo na obravnavo prekinjene 2.točke, to je na Predlog za izvolitev nove predsednice Vlade Republike Slovenije.

Objavljam izid glasovanja. Glasovanje je bilo v prostorih Državnega zbora, dne 27. februarja 2013. Razdeljenih je bilo 89 glasovnic. Oddanih je bilo 88 glasovnic. Neveljavnih je bilo 0 glasovnic, veljavnih je bilo 88 glasovnic. Za je glasovalo 55 poslancev, proti je glasovalo 33 poslancev.

/ aplavz/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Na podlagi izida glasovanja je bila mag. Alenka Bratušek z večino glasov vseh poslancev izvoljena za novo predsednico Vlade Republike Slovenije.

Mag. Alenki Bratušek čestitam za izvolitev in ji želim uspešno delo pri upravljanju dolžnosti predsednice Vlade. Z izvolitvijo nove predsednice Vlade je bila na podlagi 116. člena Ustave Republike Slovenije Vladi izglasovana nezaupnica. S tem je dosedanji predsednik Vlade gospod Ivan Janez Janša razrešen, skupaj s svojimi ministri pa mora opravljati tekoče posle do prisege nove vlade.

Želim vas tudi seznaniti, da je predsednik Vlade 25. in 26. februarja 2013 Državnemu zboru posredoval odstopne izjave ministrov gospoda Tomaža Gantarja s funkcije ministra za zdravje, mag. Radovana Žerjava s funkcije ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo, gospoda Franca Bogoviča s funkcije ministra za kmetijstvo in okolje in gospoda Karla Viktorja Erjavca s funkcije ministra za zunanje zadeve, s katerimi se je Državni zbor seznanil v skladu z drugim odstavkom 261. člena Poslovnika Državnega zbora. Z izvolitvijo mag. Alenke Bratušek za novo predsednico Vlade je seznanitev Državnega zbora z odstopi ministrov postala brezpredmetna.

Prosim mag. Alenko Bratušek, da v skladu s 113. členom Ustave priseže pred Državnim zborom.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Prisegam, da bom spoštovala ustavni red, da bom ravnala po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi delovala za blaginjo Slovenije.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Želi predsednica Vlade mag. Alenka Bratušek nagovoriti Državni zbor? Želi. Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci, državljanke in državljani!

Prvič stopam pred vas kot predsednica slovenske vlade z mandatom za sestavo nove vlade. Zahvaljujem se vam za izkazano zaupanje. Vašo odločitev razumem kot potrditev, da lahko skupaj Slovenijo popeljemo na mesto, ki si ga državljanke in državljani želimo in kamor sodimo. Kako bomo do tja prišli, bo odvisno od vseh nas. Danes je bilo tukaj izrečenih veliko besed, težkih in kritičnih, besed nezaupanja. A tudi polno besed spodbude, optimizma in upanja, da bo v Sloveniji drugače in bolje. Sama si bom zapomnila predvsem slednje, ker verjamem, da Slovenijo lahko naprej pelje le povezanost, optimizem in upanje za boljšo prihodnost. Težko bo, a sama polno zaupam v naše ljudi, ki so se v zgodovini izkazali, da znajo stopiti skupaj, ko je najtežje. In zdaj je v naši zgodovini zopet tak čas. Moja roka bo odprta za sodelovanje. To si želijo tudi naši ljudje. Prosim, prisluhnilo jim, vsi. Naša naloga je vzpostaviti razmere, v katerih bodo državljani in državljanke ponovno začeli pridobivati zaupanje v demokratičnost ureditev in se z upanjem ter pričakovanjem udeležili prihodnih volitev.

Še enkrat hvala za zaupanje.
/ aplavz/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Predsednici Vlade mag. Alenki Bratušek se zahvaljujem za njene besede.

Dovolite mi še obvestilo Državnemu zboru. Ker je bila poslanka mag. Alenka Bratušek izvoljena za predsednico Vlade, ne more več opravljati poslanske funkcije. O tem bom takoj obvestil Državno volilno komisijo in jo zaprosil, da zboru sporoči, kateri kandidat bo v skladu s 14. členom Zakona o poslancih namesto mag. Alenke Bratušek opravljal funkcijo poslanca.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in zaključujem tudi 28. izredno sejo Državnega zbora.

Dovolite mi, da še osebno čestitam, predsednica.

Seja je bila končana 27. februarja 2013 ob 22.17.

INDEKS GOVORNIKOV

A

AMBROŽIČ, BORUT	13, 60
AMBROŽIČ, MAG. BORUT	13, 60

B

BEVK, SAMO	6, 14, 49, 56, 75
BRANISELJ, RIHARD	9, 45
BRATUŠEK, MAG. ALENKA	18, 72, 85, 86, 87
BRULC, MIRKO	61

Č

ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA	65
ČUŠ, ANDREJ	77

D

DIMIC, IVA	78
------------------	----

F

FRANGEŽ, MATEVŽ	64
-----------------------	----

G

GAŠPAR MIŠIČ, GAŠPAR	52
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ	7, 42
GRIMS, MAG. BRANKO	55, 78

H

HAN, MATJAŽ	14, 53
HOČEVAR, MAG. KATARINA	76
HORVAT, JOŽEF	12, 46, 85
HROVAT, ROBERT	64
HRŠAK, IVAN	63

I

IRGL, EVA	48
-----------------	----

J

JANŠA, JANEZ	23, 67, 70, 71, 83
JELUŠIČ, DR. LJUBICA	57
JERAJ, ALENKA	79
JEROVŠEK, JOŽEF	61, 80
JURŠA, FRANC	11, 39

K

KAVTIČNIK, JOŽEF	47
KLASINC, JANJA	50
KOCIPER, MAŠA	43
KOTNIK POROPAT, MARJANA	70
KURNJEK, BRANKO	70

L

LAH, ZVONKO	81
LISEC, TOMAŽ	83

M

MEH, SREČKO	60, 82
MÖDERNDORFER, JANI	7, 16, 72

P

PETAVAR DOBOVŠEK, MAG. DAMJANA	62
PIŠEK, IVAN	84
PLEVČAK, MARIJA	45
POTRATA, MAG. MAJDA	9, 14, 33, 71, 75
PREVC, MIHAEL	10, 38
PUKŠIČ, FRANC	13, 59

R

RAMŠAK, SONJA	80
RIBIČ, JANEZ	54

S

SIMČIČ, IVAN	13
STEPIŠNIK, MAG. STANKO	51

Š

ŠULIN, PATRICIJA	58
------------------------	----

T

TANKO, JOŽE	8, 31, 74
TOMC, ROMANA	66
TONIN, MAG. MATEJ	11, 40

V

VASLE, JANEZ	77
VEBER, JANKO	15
VELIKONJA, JOŽE	54
VIRANT, DR. GREGOR	34
VOGRIN, MAG. IVAN	13, 57, 82

Ž

ŽGAJNER TAVŠ, MAG. BARBARA	76
ŽIDAN, MAG. DEJAN	44
ŽUPEVC, MAG. MELITA	30
ŽVEGLIČ, ROMAN	12, 46, 76

LEGENDA

PS PS – Poslanska skupina Pozitivna Slovenija
PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke
PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov
PS DL – Poslanska skupina Državljska lista
PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije
PS SLS – Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke
PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije
PS NS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti
NeP – Nepovezani poslanec